

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LLEIDA

FITXES BÉNS ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC (BARP)

Ajuntament de Lleida

LES TERMES DOMÈSTIQUES DE L'ARC DEL PONT

001.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	2340
<i>Adreça/es</i>	de Sant Joan, 27-30			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.318	<i>Identificació al plànol</i>	001.BARP	<i>Delimitació bé</i>
	y = 4.609.791	<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>
				

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2499307CG0029G	625m ²	4.566m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1C Zona de Centre Comercial
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nº reg/cat.</i>	001.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 3. Parcial

LES TERMES DOMÈSTIQUES DE L'ARC DEL PONT

001.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Edifici termal

Tipus Edifici privat

Cronologia Època romana

Context Aquestes termes es troben colgades pels fonaments del nou edifici. Tot i això, part de les restes feudals son encara visibles amb possibilitat d'ésser visitables tant des d'un accés independent com en el local comercial existent a la planta baixa on queden integrades.

Elements En el solars números 27 i 29 de la Plaça Sant Joan que confronten amb l'Arc del Pont, es van documentar les restes unes termes domèstiques d'època romana, que un cop documentades van ser tapades de nou, ja que no quedaven afectades per la cota de construcció del nou edifici.

Es va documentar la planta completa d'un caldari i algun fragment de paviment conservat miraculosament entre el cellers, pertanyent al frigidari. Són, sense cap mena de dubte els banys privats d'una important domus, tal com ho indiquen les dimensions del caldari i la piscina.

Els murs de l'hipocaust del caldari estan construïts amb blocs de pedra sorrenca que actuen de pilars i reforcen la resta de l'obra feta de mamposteria lligada amb morter de calç semblant a la tècnica coneguda com opus africanum. El mur absidal és fet totalment amb pedra petita.

El paviment de l'àrea de l'hipocaust del caldari és d'opus signinum mentre que el terra del canal d'entrada i el de sota de la piscina del caldari és la mateixa roca del terreny natural. Tant les pilae com la coberta de la suspensura que aguantava el paviment de la piscina semicircular, són de pedra sorrenca, repetint un model constructiu idèntic al documentat en els banys públics del carrer Cardenal Remolins.

Les dimensions ens indiquen que el caldari era un espai que no podia ser utilitzat al mateix temps per mes de tres o quatre persones. Si a la piscina li restem l'espai ocupat per les escales interiors ens queda una petita banyera circular on hi cap una sola persona.

Al nord-est del caldari s'havia conservat un enllosat de pedra i un fragment de mur al qual s'adossaven les restes d'un paviment d'opus signinum hidràulic. Aquest mur, al que correspon la pedra senyalada en el plànol, està en la mateixa línia de prolongació que el tancament est del caldari. Per tant, resulta fàcil entendre que és tracta de les restes d'un altre àmbit dels banys, probablement el frigidari, simètric al caldari i que disposava d'una piscina quadrada o circular amb una sala interior pavimentada amb lloses de pedra.

Del paviment de lloses del frigidari caldria destacar la seva inclinació vers la piscina i la diferència d'un metre d'alçada respecte a l'hipocaust del caldari que seria justament l'alçada completa que assoliria tot el sistema de calefacció. D'aquesta manera el paviment dels dos àmbits quedaria perfectament anivellat a un sol nivell.

No hem pogut recuperar ni associar cap tipus de material al moment de construcció dels banys però tampoc al moment del seu abandó la qual cosa impossibilita relacionar-les amb cap dels períodes històrics d'Ilerda que estem establint a partir de les dades cronològiques d'altres fets constructius documentats a la ciutat.

Ús actual Al subsòl d'un edifici de nova construcció (tapades)

Ús original/altres Termes

Estat conservació Regular; Les restes un cop excavades es van tapar amb material separador i resten sota la fonamentació del nou edifici.

Entorn de protecció no

Situació de risc no

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes d'un caldari i frigidari d'unes termes particulars. En l'actualitat es troben cobertes i protegides per la construcció actual. Cal conservar aquests elements per si en un futur es poguessin integrar i deixar a la vista.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

- Tipus d'intervenció* Consolidació, restauració i adequació
- Reg. intervencions* Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
- Usos permesos* Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
- Usos prohibits* Tots els altres
- Entorn de protecció* Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

- Bibliografia*
- Payà i Mercè, X.(2005) Una luxosa domus amb bany privat a la ciutat d'Ilerda-INT-148, a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm.15, Lleida, 2005, 359-361.
- Rodríguez, X. I Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

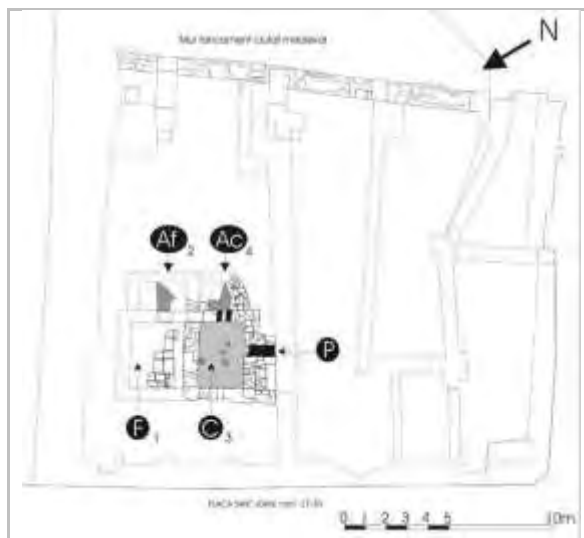
BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Planta de les excavacions

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

*Detall de la suspensura de l'alveus caldaria
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Vista des del nord de l'hipocaust del caldari
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES D'UNA GRAN DOMUS (SUBSÒL DE L'AUDITORI)

002.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret Centre Històric Codi INE 120 990

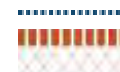
Adreça/es

Coordenades UTM x = 302.418
y = 4.610.269

Identificació al plànol 002.BARP
Grafisme categoria

Delimitació bé Entorn protecció

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2405701CG0120E	3.568m ²	6.840m ²	PB+5P	Pública

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida
Classificació SU (Sòl Urbà)
Qualificació EC Equipament Comunitari
Proteccions Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Restes arqueològiques

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Restes arqueològiques
Categoria BCIL
Nº reg/cat. 002.BARP
Nivell prot. Nivell 1. Integral
Nivell 6. AEA a la zona del pàrquing

RESTES D'UNA GRAN DOMUS (SUBSÒL DE L'AUDITORI)

002.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Subtipus funcional</i>	Domus
<i>Tipus</i>	Lloc d'habitació
<i>Cronologia</i>	Època romana
<i>Context</i>	Situada al soterrani de l'Auditori Enric Granados. Es poden visualitzar les restes a través d'una vidriera exterior en l'accés a la plaça de l'Auditori. No obstant, la visita pròpia de les restes s'ha de realitzar a través de l'interior de l'edifici.
<i>Elements</i>	<p>De la gran intervenció realitzada entre els anys 1983 i 1987 per les obres de l'auditori es conserven les restes d'una gran domus romana construïda a finals de segle I dC. Una casa privada de més de 1200 m2 de superfície propietat d'una rica i important família de la llerda romana habitada durant tot el segle II dC.</p> <p>La restitució de la casa parteix d'un estudi acurat dels murs, alineacions i espais identificats. Pel que respecta als usos i funcions realitzades a l'interior d'aquests àmbits la seva identificació resulta molt més complexa i hipotètica hi ha estat basada en el testimoni que aporten les restes materials recuperades al seu interior.</p> <p>A la domus de Magdalena s'identifiquen clarament dos sectors comunicats a través d'un pati obert interior. El primer, correspon a la meitat nord de l'edifici i l'hem de considerar com la part noble o residencial de la casa, amb sòlids murs de blocs de pedra sorrenca (vegeu foto adjunta, mur de l'aula). Aquest sector estava dividit en catorze habitacions, unes distribuïdes al voltant de l'atri i unes altres, de majors dimensions localitzades a llevant com és el cas d'una gran aula rectangular amb pilastres adossades als murs.</p> <p>En el segon sector de l'edifici, corresponent a la meitat sud, s'identifiquen també catorze àmbits distribuïts al costat del jardí o hort de la casa. Aquí les habitacions són més petites amb murs de factura més tosca on predomina la maçoneria de pedra unida amb argila. Suposem que estaven destinades a l'allotjament del servei, l'emmagatzematge de productes i altres activitats.</p> <p>Bona part de les restes constructives de l'edifici trobades foren desmuntades i reconstruïdes seguint la distribució i orientació originals a l'interior del soterrani de l'auditori. Actualment formen part d'una sala musealitzada amb plafons explicatius incorporada a la ruta turística "La Lleida Secreta", essent el millor referent per a la difusió del llegat romà de la ciutat.</p>
<i>Ús actual</i>	Restes arqueològiques visitables
<i>Ús original/altres</i>	Domus Bo
<i>Entorn de protecció</i>	Si. Implica part del aparcament situat al costat de la plaça
<i>Situació de risc</i>	---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	Els elements que conformen la domus no es poden alterar.
<i>Entorn de protecció</i>	Cal tenir en compte la possible continuïtat de la domus sota el carrer Pi i Margall i la zona d'aparcament entre els carrers Pi i Margall i Salmeron.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
----------------------------	---------------------------------------

RESTES D'UNA GRAN DOMUS (SUBSÒL DE L'AUDITORI)

002.BARP

- Reg. intervencions* Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
Les actuacions han d'estar dirigides a la consolidació i adequació de les restes per la seva comprensió i gaudi, preservant sempre la seva essència.
- Usos permesos* Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
- Usos prohibits* Tots els altres
- Entorn de protecció* Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Loriente, A. i Oliver, A. (1992) Excavació de l'Antic Portal de Magdalena. Monografies d'Arqueologia Urbana, núm. 4, Lleida.

Rodríguez, X. I Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

173 EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Restitució de la ciutat romana d'Ilerda
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

RESTES D'UNA GRAN DOMUS (SUBSÒL DE L'AUDITORI)

002.BARP

*Restitució de la domus romana
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Detall d'un dels murs de la domus
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Restitució de la ciutat romana d'Ilerda
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

TERMES PÚBLIQUES ROMANES

003.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	1230
<i>Adreça/es</i>	Carrer Cardenal Remolins, 7-11			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.613	<i>Identificació al plànol</i>	003.BARP	
	y = 4.610.250	<i>Grafisme categoria</i>		<i>Delimitació bé Entorn protecció</i> ☒

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	Diverses (Veure Annex)				

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	PMU - PERI DEMOCRÀCIA
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Zona arqueològica
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	BCIN 3831-ZA
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Zones arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	003.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral Nivell 6.AEA a l'entorn
<i>Altres prot.</i>	Entorn de protecció

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Termes

Tipus Edifici públic

Cronologia Època romana

Context Actualment, el solar de les termes es troba tancat amb planxes d'acer, i un cop es finalitzà l'excavació de les restes, es cobriren amb geotèxtil i grava a l'espera de l'execució del projecte de museïtzació i recuperació de l'espai.

Elements De tot el llegat romà descobert en les excavacions arqueològiques realitzades a la ciutat les termes públiques del barri de la Magdalena són l'element més significatiu i el millor conegut de l'antiga llerda. Recuperada part de la seva planta sota la superfície de dos solars (INT83/INT101) i un carrer (INT178) s'ha pogut finalment plantejar una hipòtesis de restitució dels edificis i espais oberts d'aquest complex. Localitzades a l'extrem nord-est de la ciutat, en un punt neuràlgic com era la confluència entre el cardo i el decumanus, el seu emplaçament també gaudia dels avantatges que la proximitat del curs de la Noguera i el riu Segre oferien per a la captació i desguàs de les aigües.

Des d'època augustal aquesta part de la ciutat havia allotjat unes termes segons es desprèn d'algunes estructures que van quedar cobertes per la construcció d'aquest gran complex d'època antoniana a començaments del segle II dC.

Les Termes ocupaven una superfície de 2400 m2 dividida en cinc espais de funcionalitat ben diferenciada. Una façana occidental que donava al cardo de la ciutat on hi havia el vestíbul d'entrada al complex; un gran apodyterium-basilicae; un cos de bany compost per la successió de frigidari i un tepidari i caldari rematat per absis amb els seus corresponents hipocausta i piscines, una gran palestra amb pòrtic i piscina exterior i la zona de serveis ocupada per les calderes, el foc i el magatzem de fusta.

Les termes d'llerda reproduïen un model de planta definit en època republicana a la campanya anomenat de tipus "pompeia" (Termes Stabianes i del Fòrum a Pompeia o les del Fòrum d'Herculà). Es tracta d'un complex de bany de tipus lineal-axial, la característica principal del qual és la distribució sobre un eix de les estances de bany i una única possibilitat de circulació que implica entrada i sortida per les mateixes sales. Aquest model perdurà amb força en època alt imperial per tot l'imperi, destacant les termes del Nord de la ciutat de Volubilis (Mauritania) per la semblança amb les d'llerda.

Segons les dades arqueològiques l'edifici termal tingué una llarga vida, segurament durant tota l'època andalusina, com ho demostra l'absència d'evidències d'ocupació privada i d'urbanisme d'aquesta època sobre la superfície ocupada pel complex alt imperial. A més, cal destacar que l'extracció dels materials de la fonamentació de l'edifici aptes per a la seva reutilització no tingué fins al segle XIII, moment en el qual estructures com la piscina exterior fou reutilitzada per dipòsits relacionats amb activitats industrials. Es tracta segurament dels banys àrabs citats en la documentació medieval del segle XII.

Ús actual Restes arqueològiques per museïtzar

Ús original/altres Termes

Estat conservació Regular; Restes consolidades cobertes amb material separador i terra.

Entorn de protecció La zona que ocupava originalment arriba a la meitat del carrer Remolins, travessera de Remolins i diverses finques construïdes situades al carrer Remolins i Democràcia.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Valor arqueològic i paleontològic

Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Protecció dels mur que conformen l'estructura. Protecció dels revestiments de determinats elements com son les piscines, terra del frigidari, etc. Control de les actuacions al seu entorn

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les actuacions han d'estar encaminades a la restauració i adequació de les restes per la seva difusió i gaudi. Seguint els paràmetres i directius que marca la normativa europea garantint la seva conservació i perfecta documentació amb d'utilització de tècniques i materials compatibles amb la integritat de les restes.

Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Bastides a l'extrem sud-est de la llerda romana a les darreries del segle I dC, entre els actuals carrers de la Democràcia i del Cardenal Remolins —probablement obertes al suposat cardo de la ciutat—, són unes termes romanes de tipus pompeïà que es mantingueren actives fins l'època andalusina. Trobades el 1992, després de la pertinent excavació es procedí a elaborar un programa de museïtzació de l'espai, encara no executat.

L'espai, d'uns 1800 metres quadrats i en un estat de conservació força precari, presentava dos àmbits separats per un cos central de serveis que només podien ésser recorreguts d'una única manera (calia sortir per on s'havia entrat). Així doncs, a l'extrem occidental es troba una palestra —de 625 metres quadrats— amb una natatio, acompanyada d'una basílica rectangular que la tanca pel nord i l'uneix al recinte de banys —probable apodyterium o vestuarium—. D'altra banda, a l'est es troba l'àrea de banys, formada per un frigidarium —piscina d'aigua freda— adossat a un tepidarium —piscina d'aigua tèbia— amb sudatio, hipocaustum i cambra de calor sobre petits pilars en un nivell inferior, connectat al seu torn al caldarium —piscina d'aigua calenta rematada per un absis a l'oest— amb el seu hipocaustum corresponent.

Bibliografia Payà i Mercè, X. (2001) "Les termes públiques de la ciutat romana d'Ilerda" Revista Arts. Cercle de Belles Arts de Lleida núm. 15.

Rodríguez, X. I Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

004.05 CA

EA

011.01 BARP

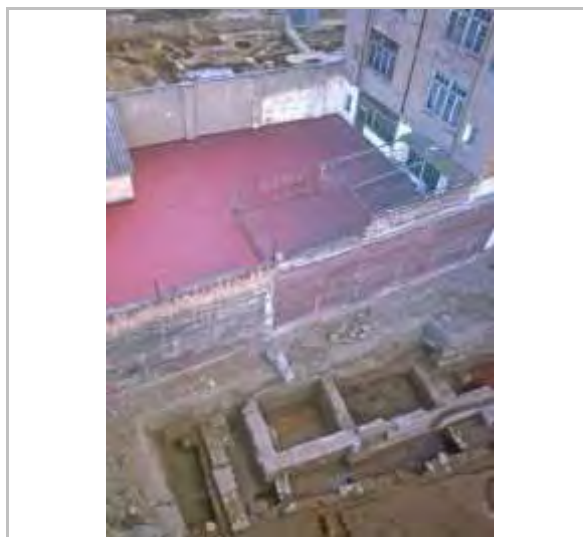
BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Vista del jaciment

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Restitució de la sala de bany calenta
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Mosaic de la sala de bany calenta
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Planta de les termes
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

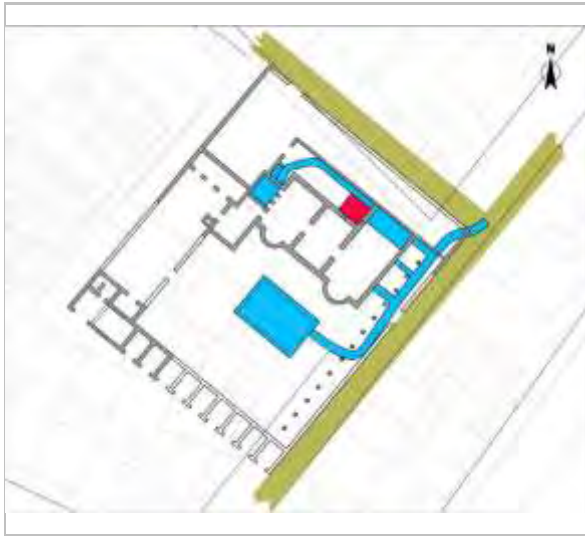

Restitució del complex termal (segle II dC)
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

TERMES PÚBLIQUES ROMANES

003.BARP

Planta de les termes

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

POU ROMÀ A LA BAIXADA DE LA TRINITAT, 3

004.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	1190
Adreça/es	Carrer Baixada de la Trinitat, 3			
Coordenades UTM	x = 302.454	Identificació al plànol	004.BARP	Delimitació bé
	y = 4.609.985	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2501203CG0120B	93m ²	470m ²	PB+6P	Privada

Localització

Vista del jaciment amb restes de la cuirassa

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	004.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

POU ROMÀ A LA BAIXADA DE LA TRINITAT, 3

004.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Habitatge

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època romana i andalusina

Context Les restes trobades estan localitzades al soterrani de l'establiment de la planta baixa de l'edifici situat al número 3 de la Baixada de la Trinitat. S'hi pot accedir sense dificultat.

Elements L'excavació per l'habilitació d'un soterrani al núm. 3 de la Baixada de la Trinitat, va comptar amb l'afortunada conseqüència de trobar estratigrafia arqueològica conservada des d'època romana fins l'actualitat, en tot un seguit de fases històriques representades en diferents remodelacions de l'espai.

La fase més antiga correspon a la freqüentació en època tardo-republicana i la pràctica de fosses amb combustió, posteriorment trobem la construcció i ús d'un edifici en època Augustal remodelat posteriorment en un moment alt imperial. És en aquesta segona fase que es localitza un pou que s'endinsa a les graves naturals i que és de petites dimensions, per lo qual s'identifica com una estructura de tipus domèstic per abastir de forma individual l'habitatge. Aquests pous es situen en àmbits a cel obert es a dir en patis que articulen el funcionament de les estances. El desús del mateix es data ja en època baix imperial a partir dels materials recuperats al seu interior i de l'excavació dels paviments construïts a sobre pels volts del segle IV després de Crist.

Hi ha una darrera fase baix imperial a la que trobem una nova remodelació de l'espai amb la construcció d'un edifici amb grans blocs simultani a la utilització marginal d'una zona com a lloc d'enterrament.

Del moment andalusí ens han arribat dos elements característics. El primer relacionat amb l'hàbitat es correspon a una sèrie de sitges excavades a les argiles dels estrats romans fins el nivell de graves. Aquestes corresponen a un moment anterior respecte a la construcció de la cuirassa, moment que hem situat al voltant del segle X. Les cuirasses tenen una funcionalitat encara per definir, ja que mentre sembla clara quan estan a prop d'un riu o pou d'abast d'aigua, però no tan clara quan les trobem a l'interior de les fortificacions i sense cap relació amb l'aigua. Les primeres a l'exterior del recinte emmurallat tenen un traçat per comunicar i garantir l'aprovisionament d'aigua fins i tot en un moment de setge. Els segons de vegades son confosos amb barbicanes. En aquest cas podem pensar en una doble funció. La cuirassa restarà vista segles després i en l'actualitat fossilitzada a la façana dels habitatges del carrer.

Ús actual Restes arqueològiques per museïtzar

Ús original/altres Habitatge

Estat conservació Bo; Element singular en una parcel·la que ha exhaurit el registre arqueològic.

Entorn de protecció no

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Pou de planta circular fet amb maçoneria. No es va buidar per difícil accés, a conseqüència pot restar estratigrafia en el seu interior.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions sobre el bé han de dirigir-se a la conservació de compatibilitzant el seu caràcter patrimonial amb l'entorn comercial on s'enclava.

Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia

Gil, I., Lorient, A., Morán, M., Payà, X., Pérez Almoguera, A. (2001) "De la iltirta prerromana a la llerda tardorromana. Nuevos datos tras dos décadas de investigación continuada en Lleida" a Archivo Español de Arqueología, vol.74, núm 183-184. Departamento de Historia Antigua y Arqueología, Instituto de Historia, Consejo Superior de Invetigaciones Científicas. Madrid, 161-181

Payà, X., Gil, I., Lorient, A., Lafuente, A. i Moran, M. (1996) "Evolució espacial i cronològica de l'antiga ciutat d'Ilerda" a Revista d'Arqueologia de Ponent núm. 6. Lleida , p. 119-149.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Protecció anterior Àrea de protecció Arqueològica A (PGL) Nivell de P.A 1

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

045 BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Pou d'època romana visible al soterrani
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Enterrament en fossa simple
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Plànol de Lleida abans del 1735
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

RESTES DE L'ESGLÉSIA DE SANT JOAN

005.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	2340
<i>Adreça/es</i>	Plaça de Sant Joan, s/n			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.344	<i>Identificació al plànol</i>	005.BARP	<i>Delimitació bé</i>
	y = 4.609.889	<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	2400101CG0029G	2.208 m ²	-	-	Pública

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	VJ Zones Verdes o Jardins
<i>Proteccions</i>	Carreteres Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
<i>Classificació</i>	Zona arqueològica
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	1985-ZA (R.I.) - 55 - 0000087 - 00000
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	HA 0503 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	005.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

RESTES DE L'ESGLÉSIA DE SANT JOAN

005.BARP

HA-0503 (Pla Especial de Protecció i
Catàleg dels Elements d'Interès
14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Església

Tipus Edifici religiós

Cronologia Citada per primera vegada en un document del 1152

Context Accés sense dificultats. Cal descendir les escales que s'obren darrere l'arcada occidental dels porxos que defineixen el flanc sud de la plaça, les quals condueixen a un soterrani on es troben les restes i la sala d'exposicions temporals.

Elements La construcció de l'aparcament subterrani l'any 1975 i la conseqüent destrucció de les restes arqueològiques, a banda de totes les remocions modernes que ja havia sofert el subsòl, no han permès concretar la funcionalitat i aspecte d'aquesta zona de l'antiga ciutat amb anterioritat al segle XIII. Desconeixem el tipus d'edificacions i distribució d'aquest espai en època andalusina i romana, encara que, per la seva situació central respecte al casc antic de la ciutat i per la seva proximitat al pont, es tractaria d'un lloc fonamental tant de l'antiga ciutat d'Ilerda com de Medina Larida.

Amb l'edificació de l'església pocs anys després de la conquesta cristiana de la ciutat, l'espai definit al seu entorn es mantindrà amb poques variacions fins al moment del seu enderrocament l'any 1868, producte de l'aplicació dels nous plans d'eixamplament de la ciutat redactats per Josep Fontseré al 1865. Es per tant, la planta d'aquesta església, dedicada a Sant Joan, la que ens permet definir millor quin havia estat l'aspecte i morfologia de l'antiga plaça, que a partir de llavors prendrà el mateix nom de l'església, ocupant aproximadament la meitat de la superfície actual.

L'església de Sant Joan es citada per primera vegada en un document del 1152, dos anys després de la entrada dels cristians a la ciutat. En l'Ordinatio Ecclesiae Ilerdensis del bisbe Guillem Pere, carta d'ordenació de les esglésies i parròquies de la ciutat de l'any 1168, s'esmenta la parròquia definitivament constituïda. Malgrat tota aquesta documentació no existeix una data concreta sobre la construcció, la qual es situaria probablement entre finals del segle XII i començament del XIII. El temple fou dissenyat per Pere de Coma d'acord a l'estil imperant en les construccions romàniques de la ciutat d'aquell moment, estil que avui en dia definim com escola del romànic lleidatà.

L'església té una nau central i l'absis orientat a l'est. L'existència d'altres parts de la fonamentació i l'estudi dels plànols antics ens permeten definir la planta sencera. El tancament de ponent i segurament una de les portades d'entrada a la nau, estaria a l'indret que actualment ocupen les escales circulars d'accés als jutjats.

Les restes conservades del temple romànic de Sant Joan presenten un peculiar sistema de fonamentació. Aquesta està composta per un potent mur de morter revestit per blocs de sorrenca rectangulars, alguns dels quals són encoixinats. Precisament la presència d'aquest parament en una fonamentació va generar un interessant debat ciutadà sobre l'origen i significació d'aquestes. Una de les hipòtesis llançades en aquells moments era que aquestes pertanyien a una antiga construcció d'època romana.

Ús actual Restes arqueològiques museïtzades

Ús original/altres Església

Estat conservació Dolent; Problemes de condensació i humitat dins la sala on es troben.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DE L'ESGLÉSIA DE SANT JOAN

005.BARP

Valor arqueològic i paleontològic

Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes de l'absis de l'església de sant Joan (fonaments i primeres filades) integrades en una sala municipal.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Intervencions encaminades a la conservació òptima dels murs i fonaments, garantint la salubritat de la sala i la consolidació de les restes amb materials similars als originals, eliminant afegits contemporanis que empitjoren la seva consistència.

Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Consagrada en 1372 al costat de la plaça del Mercat, la primitiva parròquia de Sant Joan —la més gran de la ciutat— era una església de nau única amb un campanar al nord i un absis a l'est, semicircular i acompanyat per contraforts. Només se'n conserven restes dels fonaments i part de l'absis —de nou metres de diàmetre—, a més de vestigis que evidencien activitat ja en època íbera. Actualment, l'emplaçament està habilitat com a sala d'exposicions temporals.

Especialment destacable és el mur de tancament de l'absis, de més de 2 metres de gruix, compost per dues cares vistes de carreus de pedra sorrenca curosament encoixinats unides amb reble de morter, còdols i grava gruixuda. Tot i el detall de l'encoixinat, el mur mai va estar a la vista, car forma part de la fonamentació de l'edifici, bastida a cel obert tot tallant nivells estratigràfics d'època romana i coberta a posteriori. La resta de mur conservat presenta un parament sensiblement més senzill, però cal mencionar també les dues pilastres que assenyalen l'inici de l'absis, les quals probablement sustentaven un arc triomfal.

En 1868 es va enderrocar tot al·legant-ne l'estat ruïnós i la necessitat d'ampliar l'actual plaça de Sant Joan. El temple fou arrasat i, en 1975, arran de la polèmica execució de l'obra d'un aparcament sota la plaça, part de les restes es van malmetre i fou necessària una intervenció arqueològica urgent i precària, que no evità la pèrdua de molts materials i que la informació obtinguda fos mínima.

Bibliografia Gallart, J., Junyent, E., Rafel, N. i Pérez, A. (1985) L'arqueologia a la ciutat de Lleida 1975-1985.

Gil, I., Lorient, A., Molins, M., Morán, M. i Payà, X. (2001-2002) "Darreres aportacions arqueològiques a la ciutat de Lleida en època baix medieval" a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11-12, Lleida, 335-358.

Oliver, A. (1997) La plaça i l'església de Sant Joan al segle XIII a Lleida: del municipi a l'Estudi General (segle XIII) Coneixes la teva ciutat, 74-76.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DE L'ESGLÉSIA DE SANT JOAN

005.BARP

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

036 CA

EA

BARP

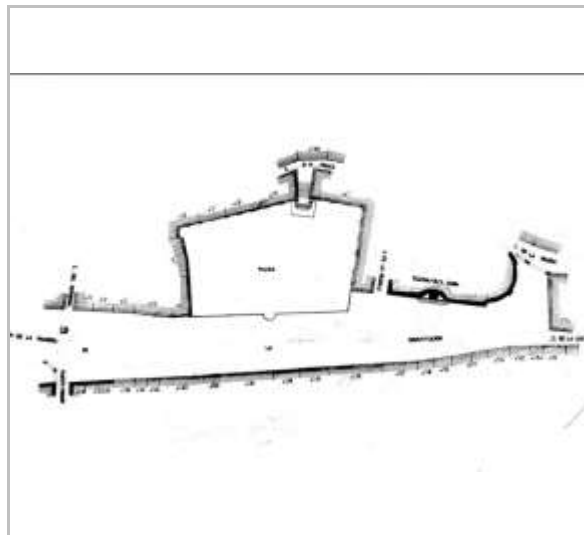
BSE

BN

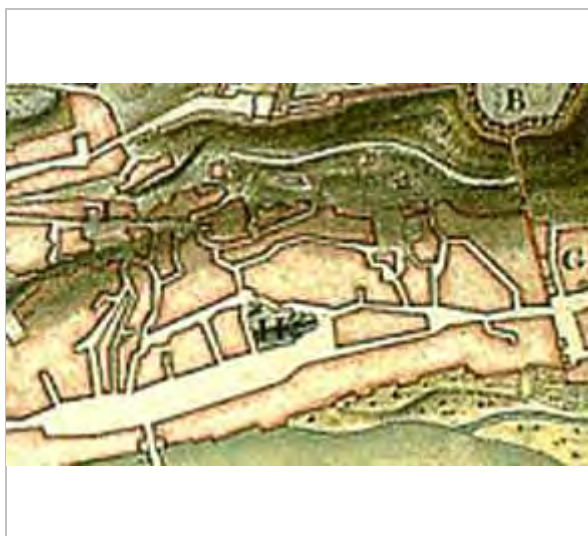
BAMP

Ortofotomapa

Atles de Lleida
Plànol de Josep Fonseré (1868)

Atles de Lleida
Ubicació de l'església e un plànol de 1708

Planta de l'església
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

RESTES DE L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA MAGDALENA

006.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	6820
<i>Adreça/es</i>	Carrer Democràcia, 19			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.504 y = 4.610.222	<i>Identificació al plànol</i>	006.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	2604103CG0120D	145m ²	992m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1H Zona de Centre Històric

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nº reg/cat.</i>	006.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral Nivell 6. AEA. A tenir en compte en l'àmbit que devia ocupar l'església.

RESTES DE L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA MAGDALENA

006.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Església

Tipus Edifici religiós

Cronologia Romànic-gòtic (la primera menció és del 1163)

Context Actualment, s'hi accedeix a través del soterrani vinculat al comerç situat en la planta baixa de l'immoble.

Elements Malgrat les reduïdes dimensions de la intervenció, uns 35 m2, s'ha pogut conèixer la seqüència diacrònica i els canvis urbanístics d'aquest sector de la ciutat. L'època romana ha quedat ben palesa en les tres fases constructives, compreses entre la primera meitat del segle I fins al segle III dC., i sis enterraments posteriors als segles III-IV. Al segle X-XI, la presència de pous morts i d'una claveguera són un clar indicatiu de la transformació de l'espai urbà en època andalusina. On hi havia les cases romanes ara hi haurà un carrer que, amb petites variacions, ha arribat fins als nostres dies: el carrer Democràcia. El 1155 s'esmenta indirectament l'església de Santa Maria Magdalena com a part de les afrontacions d'un capmàs. La primera menció directa la tenim en 1163, gràcies a una donació feta per Pere de Talladell. L'any 1168 amb la promulgació de la Ordinatio Ecclesie Ilerdensis pel bisbe Guillem Pere de Ravidats fou elevada a la categoria de pabordia. Vers 1812 quedarà afectada per l'explosió del polvorí de la Suda i l'any 1838 serà definitivament enderrocada.

L'església és de transició del romànic al gòtic amb unes dimensions similars a l'església de Sant Llorenç. Sabem que entre els segles XIII i XIV s'hi construeixen nombroses capelles per iniciativa dels comerciants del barri i que entre 1434 i el segle XVI s'hi construeix una nova volta a la nau central. Les representacions del temple parroquial, al diferents plànols i gravats d'època moderna, juntament amb les descripcions que fan els historiadors locals, (Finestres, Zamora i Villanueva), ajuden a restituir la seva planta i aparença. Un element característic era el seu campanar de planta quadra i sembla ser que el cimbori fou d'estil renaixentista. Les petites dimensions de l'àrea excavada dificulten la interpretació de les restes trobades, tot i que sembla que han de correspondre a la zona dels peus de l'església de Santa Maria Magdalena, en concret el costat de l'Evangeli. Les estructures més antigues documentades són dos murs perpendiculars i una columna adossada. Posteriorment es construeix un petit envà i es reforça la columna adossant-li un segon fust. Les estructures abans descrites són amortitzades amb dos potents estrats on s'han recuperat materials del segle XIV on destaca la presència de nombrosos fragments que conserven restes pictòriques i que poden situar-se cronològicament a partir del segle XIII. Al segle XV, amortitzat l'espai, es construeix la base d'una columna exempta.

Vinculades amb l'església parroquial s'han localitzat nombroses inhumacions.

Ús actual Restes arqueològiques visitables

Ús original/altres Església

Estat conservació Regular

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Valor arqueològic i paleontològic

Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Dos murs perpendiculars i una columna adossada pertanyents als peus de l'església

RESTES DE L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA MAGDALENA

006.BARP

conservats al soterrani d'un comerç.

Entorn de protecció Control de les intervencions/excavacions a l'entorn dels carrers per la possible continuïtat de les estructures de l'església.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Gil, I., Lorient, A., Molins, M., Morán, M. i Payà, X. (2001-2002) "Darreres aportacions arqueològiques a la ciutat de Lleida en època baix medieval" a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11-12, Lleida, 335-358.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

020 CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Planta de les estructures descobertes
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

RESTES DE L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA MAGDALENA

006.BARP

Pintures murals del s. XIII-XIV
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Pintures murals del s. XIII-XIV
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Pintures murals del s. XV-XVI
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Pintures murals del s. XV-XVI
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Detall del plànol d'Anton van den Wyngaerde (1563)
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Detall d'un plànol del 1758
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

RESTES DE L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA MAGDALENA

006.BARP

Detall d'un plànol del 1828
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

PALAU DE LA PAERIA (RESTES ROMANES I ANDALUSINES)

007.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	760
<i>Adreça/es</i>	Avinguda de Blondel, 10			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.267 y = 4.609.707	<i>Identificació al plànol</i>	007.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2399603CG0029G	586m ²	3.123m ²	PB+5P	Pública

Localització

Vista del jaciment. Estructura graonada andalusina

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	EC Equipament Comunitari
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	146MH Reial decret 25-01-1980
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	La protecció de BCIN es refereix a l'edifici de la Paeria

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	007.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Edifici públic

Tipus Edifici públic

Cronologia Època romana- medieval (andalusina i feudal)

Context Les restes es troben al soterrani de l'edifici de la Paeria. Accés sense dificultats. La Paeria és practicable tant per l'avinguda de Blondel com per la plaça de la Paeria

Elements Les restes arqueològiques documentades d'època romana apareixen sota l'actual plaça Paeria i en els soterranis de l'antic Palau dels Sanaüja i tenen una gran significació ja que se situen al sud-oest de l'àrea fins ara coneguda de la ciutat d'Ilerda.

En època republicana la zona potser corresponia a un indret marginal de la ciutat, possiblement per la presència del riu i el fort pendent del turó en aquest indret. Durant el segle I aC es produí una constant aparició als estrats excavats de materials arrossegats des de la vessant i de les aportacions sedimentàries del riu.

En època d'August es construeix un edifici de planta rectangular i que es perllonga per sota de la Plaça Paeria. La part conservada correspon a la fonamentació. Construïda amb grans blocs de sorrenca de 1,50 m de llarg per 50 cm d'ample. Aquesta construcció conserva fins a cinc filades assentades directament sobre el llit de graves de l'antic curs del riu. Per la tipologia dels paraments i l'excepcionalitat dels lloc escollit, podem suposar que no es tracta d'una construcció ordinària sinó d'un gran edifici construït probablement en relació al curs del riu, el mateix element que amb continus desbordaments n'hauria malmès l'estructura, impossibilitant pot ser, l'acabament del projecte.

Sobre les antigues estructures i una important aportació fluvial produïda al segle IV dC, es torna a edificar mantenint-se almenys fins a mitjan del segle V dC.

Als treballs duts a terme per l'Estudi General es va identificar al costat de la façana de l'avinguda Blondel, una estructura graonada per la part enfrontada al riu i de tall vertical pel costat oposat, que va ser interpretada com la piscina d'uns banys àrabs. En un document de 1208 es cita la compra per part de Mascarell de Sanahuja d'uns antics banys, els denominats Banys del Pardinal, que és el nom que aleshores rebia aquesta zona. Poc després, un descendent d'aquest comença la construcció de l'edifici que coneixem i que, des del segle XIV, és la seu de la institució municipal. Conserva fins a cinc filades d'alçada i està construïda mitjançant blocs de sorrenca disposats en sec del llar i de través. Al costat d'aquesta hi ha dos paraments de característiques molt semblants, el primer, paral·lel a l'estructura graonada i el segon perpendicular a aquests dos. No hi han dades concretes que ens permetin establir en quin moment foren construïts, tot i que cal pensar que es van fer al segle X, en ple període de desenvolupament de la ciutat.

Ús actual Restes arqueològiques visitables

Ús original/altres Edifici públic

Estat conservació Regular; Humitat conseqüència de la seva ubicació.

Situació de risc ---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Edifici d'excel·lent qualitat compositiva, tipologia singular i gran monumentalitat, el seu valor patrimonial rau a més en el fet de ser exponent dels trets estilístics dels seus llenguatges formals i testimoni insigne de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Valor arqueològic i paleontològic

Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

PALAU DE LA PAERIA (RESTES ROMANES I ANDALUSINES)

007.BARP

Elements Murs pertanyents a la fonamentació d'una edificació d'època romana i restes de les grades i plataforma del port fluvial en època andalusina.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'any 1961 l'Ajuntament de Lleida procedí a l'adequació del soterrani de la Paeria i inicià les excavacions amb l' Institut d'Estudis Ilerdencs. Es tractaren dels primers treballs arqueològics realitzats a la ciutat. L'any 1981, l'aleshores Estudi General de Lleida, ara Universitat de Lleida, va reprendre les excavacions. L'última intervenció realitzada va ser l'any 1997 i va ser portada a terme per la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament creada l'any 1992.

El palau dels Sanaüja fou bastit a inicis del s. XIII, i el 1383 els paers l'adquiriren i hi instal·laren el casal de la ciutat. Aixecat al centre de la ciutat, sobre estructures romanes i àrabs, i articulat al voltant d'un pati quadrat, presenta dues plantes amb soterrani i dues façanes: la nord —medieval i neomedieval—, i la sud —classicista de dues etapes—. La similitud amb el palau dels Marquesos de La Floresta (Tàrrrega) és clara, tot i que l'estructura original s'ha vist força alterada: en 1486 el soterrani es convertí en presó, en 1599 s'amplià la sala de consells, en 1868 es bastí l'actual façana sud, projectada per Agàpit Lamarca, amb frontó i escut neoclàssics desapareguts —ampliada posteriorment amb dos pisos i columnata monumental—, i a principis del s. XX la façana nord adquirí l'aparença actual, segons un projecte de Ramon Argilés que implicà la demolició de cases veïnes i s'inaugurà el 14 d'abril de 1932.

Del s. XIII sols es conserven els arcs apuntats que, acompanyats per arcs de mig punt —posteriors—, sostenen respectivament les càrregues del pati —on en destaca el pou— i els sostres, inicialment de fusta. De les cinc finestres coronelles que decoren la façana, sota el ràfec de mènsules amb decoració antropomorfa, les tres centrals també són originals, i consisteixen en grups de tres arcs de mig punt amb un guardapols ricament treballat amb motius vegetals, similars als dels capitells —animalístics i vegetals—, creant un esquema que es repeteix a l'interior. Als anys 20 del s. XX la façana nord amenaçava ruïna, i en 1929 es desmuntà per a restaurar-la entre 1929 i 1931, d'acord al projecte de Ramon Argilés —també dissenyador dels mobles i de l'interiorisme de l'edifici—. Quatre finestres d'espitllera substituïren les obertures anteriors de la façana septentrional, simètriques a les del primer pis i flanquejades per una porta d'arc rebaixat a cada extrem de la façana; i l'accés principal —també amb un guardapols i custodiat per escuts policromats de la ciutat i del Casal de Barcelona— es va descentrar cap a la dreta. A més, s'afegí una galeria per sobre del ràfec del primer pis, seguint la configuració neomedieval del conjunt, i s'aixecà una torre de quatre pisos al lateral oest.

Per una altra banda, les successives excavacions realitzades als baixos han tret a la llum estructures i materials de diverses èpoques, la majoria fora de context. Tanmateix, als anys 80 del segle XX es va descobrir un paviment enllosat al flanc sud dels baixos del palau, acompanyat per dos paraments de característiques similars i relacionat amb una estructura graonada al flanc sud i llisa a la cara nord. Aquest conjunt, del qual es conserven cinc filades de blocs de pedra sorrenca disposats en sec de llarg i de través, actualment es considera que corresponien a una part del port fluvial.

Bibliografia Gil, I., Lorient, A., Morán, M., Payà, X., Pérez Almoguera, A. (2001) "De la iltiria

prerromana a la llerda tardorromana. Nuevos datos tras dos décadas de investigación continuada en Lleida” a Archivo Español de Arqueología, vol.74, núm 183-184. Departamento de Historia Antigua y Arqueología, Instituto de Historia, Consejo Superior de Invetigaciones Científicas. Madrid, 161-181

Gallart, J., Junyent, E., Rafel, N. i Pérez, A. (1985) L'arqueologia a la ciutat de Lleida 1975-1985.

Loriente, A., Gil, I. i Payà, X. (1997) “Un exemple de model urbà andalusí: Medina Larida. L’aportació de l’arqueologia urbana al món àrab” Revista d’Arqueologia de Ponent núm. 7.

Loriente, A. (2016) El port fluvial de Medina Larida. Realitat i hipòtesi de funcionament, Revista d’Arqueologia de Ponent, 26, 2016, 245-255

Payà, X., Gil, I., Loriente, A., Lafuente, A. i Moran, M. (1996) “Evolució espacial i cronològica de l’antiga ciutat d’lleda” a Revista d’Arqueologia de Ponent núm. 6. Lleida , p. 119-149.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

062 EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Planta de les restes del soterrani de la Paeria
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

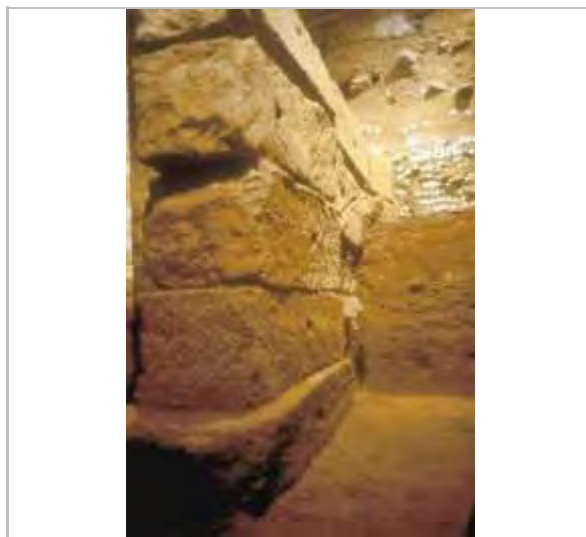
Lleida

PALAU DE LA PAERIA (RESTES ROMANES I ANDALUSINES)

007.BARP

*Fonamentació d'edifici del segle I dC
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Alçat de la fonamentació de l'edifici del s. I dC
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Accés al soterrani
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Pati interior de la Paeria
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Façanes de la Paeria
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES D'UNES ADOBERIES

008.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret Centre Històric Codi INE 120 1350
Adreça/es Rambla de Ferran, 1-13

Coordenades UTM x = 302.490 Identificació al plànol 008.BARP Delimitació bé
y = 4.609.998 Grafisme categoria Grafisme categoria Entorn protecció

DADES CADASTRALS Número Superfície Sostre N. plantes Titularitat

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista de les adoberies 5 i 6 de la int. 226

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida
Classificació SU (Sòl Urbà)
Qualificació 1C Zona de Centre Comercial

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Restes arqueològiques
Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Jaciments arqueològics
Categoria BCIL
Nº reg/cat. 008.BARP
Nivell prot. Nivell 1. Integral
Nivell 6. AEA en el seu entorn immediat

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Adoberies

Tipus Lloc o centre de producció i explotació

Cronologia Medieval Feudal i Modern. Segles XIII-XVIII

Context Actualment, les adoberies s'estenen per un seguit de finques, havent-se excavat dues parts de les possibles. Es troben en els espais de baixos i semisoterranis d'aquests immobles, havent-se pogut conservar gran part.

Elements Les adoberies localitzades entre els anys 2000 i 2006 corresponen a un complex industrial que arranca al segle XIII i perdura fins al segle XVIII. S'estenia des del carrer de la cuirassa –baixada de la Trinitat- fins al carrer de l'Aiguarent i delimitat pel mur que tancava la ciutat davant de l'arenys del riu Segre –Rambla Ferran-.

De les sis adoberies documentades, a excepció d'una, totes són pràcticament idèntiques. Es tracta de patis allargats de 4,5 m. d'amplada per 20 m. de llargada, ocupats amb dipòsits a banda i banda que deixen un petit passadís central per on passa el canal de l'aigua. L'abundant aigua que necessitaven s'obtenia de pous excavats a la capa freàtica o bé mitjançant mines en galeria, que anaven a buscar els afloraments d'aigua de la base del turó. Hi ha dipòsits quadrats utilitzats de calciners –per cremar i inflar la pell per extreure el pel-, dipòsits de neteja i esbandit, dipòsits d'adob –procés de transformació de la pell en cuir- i dipòsits circulars destinats al tenyit.

Però el que li dona a aquest conjunt monumentalitat i unitat són les grans voltes de pedra i arcs apuntats que suporten el carrer Blanquers. L'excel·lent estat de conservació de les adoberies es correspon amb un parcel·lari urbà i distribució de cases ubicades entre el carrer del Carme i el carrer Blanquers pràcticament inalterat des del segle XIII. L'agrupació d'unitats productives o tallers es correspon perfectament amb quatre cases que hem anomenat "Casa/Alberg/Celler de l'adober"

Actualment les adoberies per sota de la Rambla Ferran núm.9 (INT-226) estan pendents d'una solució institucional que permeti adquirir o llogar el local en planta baixa per tal de poder obrir al públic un centre d'interpretació. Les adoberies que varen aparèixer a la Rambla Ferran 1 (INT-119) van ser cobertes per la llosa de formigó de l'actual edifici.

Ús actual Restes arqueològiques visitables

Ús original/altres Adoberia

Estat conservació Bo

Entorn de protecció Cal englobar dins de la protecció el carrer Blanquers i la illa d'habitatges compresa entre aquest i el carrer del Carme ja que tenen correspondència funcional amb cadascuna de les adoberies.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Valor arqueològic i paleontològic

Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Taller de transformació de pell amb les piques, la mina d'aigua i canalitzacions excavades a la roca, arcs i voltes de sosteniment de l'edifici i part del carrer blanquers.

Entorn de protecció Es tracta d'un complex productiu, és per això que s'ha de tenir en compte la protecció de

RESTES D'UNES ADOBERIES

008.BARP

tot l'àmbit incloent-hi la part domèstica dels obradors, corresponent als habitatges del carrer del Carme.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002. Consolidació restauració de les restes i seguiment i control i excavació de l'entorn que encara no ha estat subjecte a projectes de construcció.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	Payà, X. (2010) "Les adoberies d'època feudal a la ciutat de Lleida". Revista d'Arqueologia de Ponent núm. 20, 27-92. Lleida Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.
---------------------	---

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

004,03 CA

EA

BARP

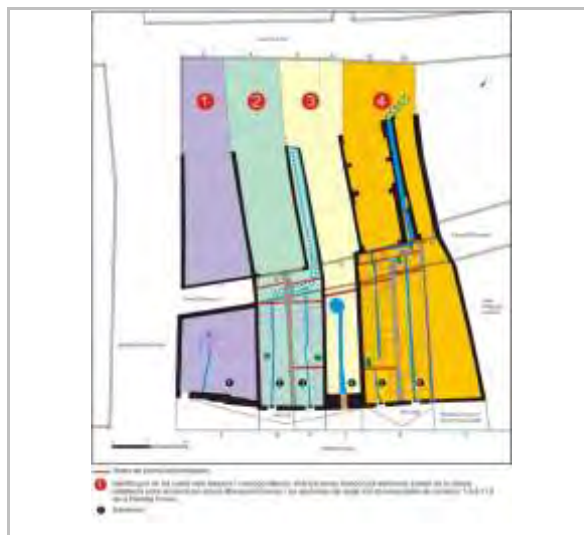
BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Planta de les sis adoberies

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

RESTES D'UNES ADOBERIES

008.BARP

*Vista de la mina de proveïment d'aigua
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

MUR FEUDAL DEL CARRER BAFART, 6-8

009.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret Centre Històric Codi INE 120 580

Adreça/es Carrer Bafart, 6-8

Coordenades UTM x = 302.505

Identificació al plànol 009.BARP

Delimitació bé

y = 4.610.183

Grafisme categoria

Entorn protecció

DADES CADASTRALS

Número

Superfície

Sostre

N. plantes

Titularitat

2504706CG0120D

398m²

1.398m²

PB+3P

Privada

Localització

Alçat de la cara nord del mur

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida

Classificació SU (Sòl Urbà)

Qualificació 1H Zona de Centre Històric

1C Zona de Centre Comercial

Proteccions Aeronàutiques

Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic

Classificació Restes arqueològiques

Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic

Classificació Restes arqueològiques

Categoria BPU

Nº reg/cat. 009.BARP

Nivell prot. Nivell 1. Integral

MUR FEUDAL DEL CARRER BAFART, 6-8

009.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Mur

Tipus Obra pública

Cronologia Època romana (s. I aC.) - s. XII

Context Actualment les restes es troben conservades i integrades a la fonamentació del nou edifici

Elements L'excavació del solar número 6-8 del Carrer Bafart va posar en evidència una intensa ocupació des de època romana (segle I aC), però sense cap mena de dubte les restes corresponents a la segona meitat del segle XII són les més espectaculars.

La monumentalitat del mur corresponent a aquest fase i les dificultats per a la seva interpretació, van provocar la seva conservació i integració dins del projecte de la nova construcció.

Es tracta d'un mur, de 7,5 metres de llargada i 1 metre d'ample, es disposa en direcció nord-sud i conserva un alçat de 2,20 metres, dels quals 1,80 metres, corresponen a la fonamentació, composta per cinc filades que podem agrupar en dos paraments de tipologia i disposició ben diferenciada.

El primer parament, que correspon a les tres primeres filades, està obtingut per la superposició en sec de carreus quadrangulars motllurats i de vegades amb acabats encoixinats. Aquesta fonamentació no té una alineació recta sinó que es disposa amb una planta corbada prou marcada, la tendència de la qual sembla voler assolir un semicercle.

El segon tram de fonamentació està compost per dues filades de grans carreus rectangulars disposats al llarg i través, recolzats en sec sobre la darrera filada del primer tram de fonamentació i lligats entre ells amb unes petites juntes reomplertes de morter.

La part de darrera, almenys pel que fa a les dues filades superiors de blocs rectangulars es idèntica, mentre que les filades inferiors, que corresponen al primer tram de fonamentació descrit, presenten un acabat menys acurat, combinant pedres de mides molt. Un aspecte que sobta de difícil explicació és la constatació que aquesta part de darrera també està graonada però en aquest cas, de forma invertida, deixant les filades superiors sense base estable a manera de voladís. Aquest pilar adossat podria estar en relació al desplaçament edificat de les filades superiors, assegurant l'estabilitat de la façana superior i evitant l'empenta a l'est que hauria sofert com a conseqüència de la fonamentació de graons invertits.

Malgrat la dificultat de la seva interpretació podem pensar que forma part d'una construcció singular de la ciutat, ja que no recorda en cap cas conegut, ni per la seva solidesa i ni per la seva fonamentació, a un habitatge de tipus particular.

Ús actual Restes arqueològiques cobertes per l'edificació actual

Ús original/altres Edifici singular

Estat conservació Bo; Restes encapsulades sota l'edifici actual

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Valor arqueològic i paleontològic

Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Mur de característiques formals excepcionals

Lleida

Ajuntament de Lleida

MUR FEUDAL DEL CARRER BAFART, 6-8

009.BARP

Entorn de protecció Possibilitat de continuació (segons la seva orientació) vers el tram més llarg del carrer Bafart.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Típus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Payà, X. (1996) "INT-46. Informe- Memòria. Carrer Bafart". Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

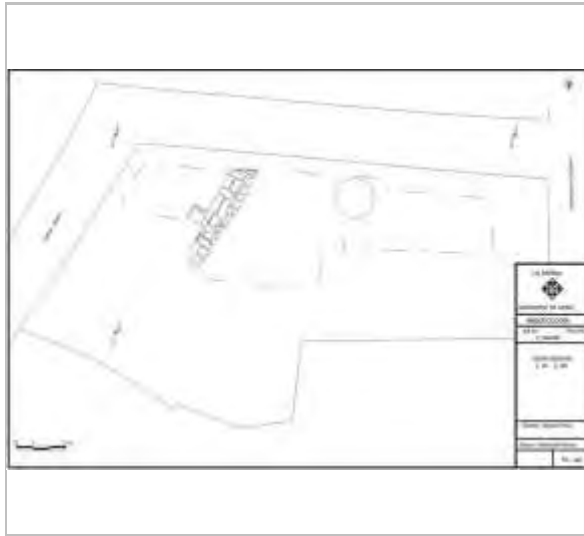

Detall de l'alçat

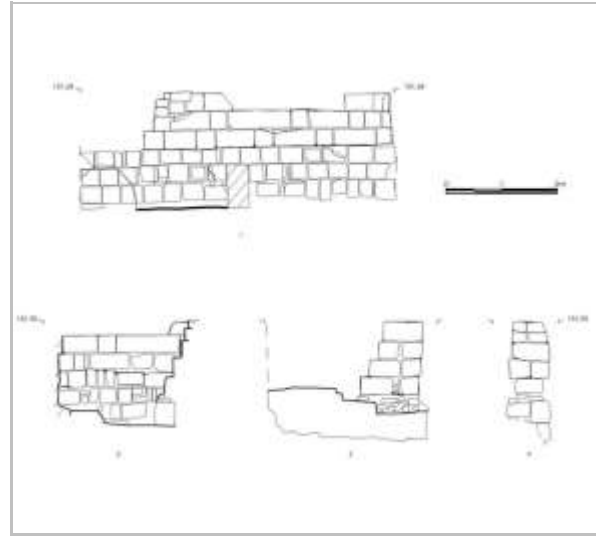
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

MUR FEUDAL DEL CARRER BAFART, 6-8

009.BARP

Planta del mur
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Alçats del mur
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DEL VILOT DE SUCS

010.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Sucs	Codi INE	120	7740
Adreça/es	Carrer del Parc, 2			
Coordenades UTM	x = 284.898 y = 4.619.964	Identificació al plànol	010.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
5101301BG8250A	113.875m ²	4.536m ²	-	Pública

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	PU Parcs Urbans

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	BCIN 977-MH-ZA / RI-51-0006377
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	HA 0501 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) HA-0501 (Pla Especial de Protecció i

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	010.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

RESTES DEL VILOT DE SUCS

010.BARP

Catàleg dels Elements d'Interès
14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Castell

Tipus Assentament militar

Cronologia Bronze final -Època Feudal

Context El jaciment es troba al flanc nord de Sucs, i s'hi accedeix a través del trencant al nord que s'obre just a l'inici del poble, vers una zona verda. Accés sense dificultats.

Elements

L'espai comprèn, a més dels edificis catalogats com a BCIN i que conformen l'església, les restes del castell i una sitja, la resta de promontori que havia ocupat l'antic poble de Sucs i que hores d'ara resta com a zona verda i d'esbarjo.

Prospeccions realitzades l'any 1998 van permetre recuperar fragments ceràmics atribuïbles a època medieval amb una important dispersió de ceràmica gris i oxidada al vessant N-W del Vilot amb expansió vers la zona dels horts i també a la zona d'expansió urbanística al sud-oest de la vila. No descartem la possibilitat de que encara resti sedimentació in situ als vessants més baixos del vilot.

Quant a la fase d'ocupació del bronze, les úniques referències amb les que comptem són les bibliogràfiques (molins barquiformes i ceràmica a mà). Tanmateix en les prospeccions realitzades no es va trobar cap resta de material atribuïble a aquest moment.

Localitzades durant les obres de repoblació forestal del turó de Sucs executades en 1966 per l'Institut Nacional de Colonització, actualment estan integrades al parc del Vilot, pineda i àrea d'esbarjo municipal. Tot i disposar d'evidències de que el turó fou habitat ja en el Bronze Final, les restes més remarcables —castell, coronant el tossal; església, als peus d'aquest, i sitjar, al vessant sud— daten del segle XII.

El castell és considerat l'estructura més antiga, ja que per bé que se'n té constància a partir del s. XIII probablement reutilitza una construcció musulmana anterior. Sols resten vestigis del que sembla ser una torre de guaita o una cisterna, una habitació exempta de planta rectangular excavada a la roca i coberta amb volta de canó arrebossada amb guix. L'accés el permeten unes escales —posteriors— a l'est, separades de l'interior per un mur de maçoneria.

L'església, tradicionalment advocada a St. Miquel, fou bastida amb carreus ben escairats de pedra sorrenca i actualment està en molt males condicions, però es poden identificar estilemes propis del romànic, com la planta basilical coronada per un absis semicircular potser cobert amb cúpula de quart d'esfera, i el més que probable sostre pla de fusta sobre tres arcs torals, evidenciats pels pilars adossats al mur que es conserven. La porta estava al mur sud, decorada amb una simple arquivolta de mitja canya sobre capitells corintis força evolucionats, similars als que sustentaven l'arc de triomf del presbiteri. Cal baixar dos graons per accedir a l'interior, on els vestigis d'unes escales a la cantonada sud-oest, reforçades per un contrafort exterior al mateix angle donaven accés al cor, actualment perdut. Just a l'angle nord-est, les restes d'un podi permeten situar-hi una hipotètica pila baptismal; mentre que de la resta del temple en destaquen el banc corregut de pedra al mur nord i, especialment, la capella sepulcral del mateix mur, just abans del presbiteri, que acull un sepulcre en forma de banyera excavat a la roca i que probablement la cobria una volta perpendicular a l'eix de l'església.

Pel que fa a les sitges, se n'han localitzat tres, equidistants entre elles i d'estructura similar. Són acampanades, de boca estreta i estan excavades a la roca, a profunditats que oscil·len entre els 2,30m i els 3m. Als anys 60 del segle XX s'agençaren i es reixaren les obertures sense poder, però, evitar-ne la degradació.

RESTES DEL VILOT DE SUCS

010.BARP

<i>Ús actual</i>	Parc públic
<i>Ús original/altres</i>	Antigament hi havia el poble de Sucs
<i>Estat conservació</i>	Dolent; Jaciment molt antropitzat que ha sofert diferents actuacions, la més destacada és l'enjardinament. Restes d'una torre i de l'església amb greu degradació. Sitges mig cobertes
<i>Situació de risc</i>	Pendents superiors 20%; Zona recreativa de fàcil accés.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor rau en ésser un exemple de l'ocupació de tossals en època prehistòrica que es tornen a habitar en època feudal.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	
☒ Valor natural/ambiental/paisatgístic	

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	Restes de la torre amb cisterna a la part més alta del tossal. Església parroquial del Vilot situada als peus del tossal. 3 Sitges medievals parcialment cobertes.
<i>Entorn de protecció</i>	Existeix la possibilitat de trobar més restes a la zona de jardins.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i preferentment socio-cultural.
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.
<i>Altres intervencions</i>	Cal fer control de actuacions per tal de recuperar informació que ajudi a conèixer millor el jaciment.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Tot i disposar d'evidències de que el turó fou habitat ja en el Bronze Final, les restes més remarcables conservades daten del segle XII.
-----------------------------	---

Hi ha referències bibliogràfiques que manifesten la troballa de restes arqueològiques prehistòriques en aquest jaciment. Concretament s'esmenten fins a vuit molins barquiformes i diversos fragments de ceràmica a mà que foren trobats en els costers d'aquests tossals. Durant la visita al jaciment, amb motiu de la realització de la Carta Arqueològica, es va constatar l'existència de materials ceràmics medievals i moderns (grises medievals, manganès, oxidades comunes, vidrats, etc.), així com la documentació de restes de sílex i d'algun fragment informe de ceràmica a mà reduïda prehistòrica.

Les prospeccions realitzades a l'any 1998 van permetre recuperar fragments ceràmics atribuïbles a època medieval amb una important dispersió de ceràmica gris i oxidada a la vessant N-W del Vilot amb expansió vers la zona dels horts i també a la zona d'expansió urbanística al sud-oest de la vila. No descartem la possibilitat de que encara resti sedimentació in situ a les vessants més baixes del vilot.

<i>Bibliografia</i>	Catalunya Romànica, Vol. 24, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1997.
---------------------	--

Díez-Coronel, L. (1966) "Restos históricos del Vilot de Suchs" Hoja de lunes, Lleida, 26 de septiembre de 1966

Díez-Coronel, L. (1968) "Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares. Lérida." dins Ampurias XXX, Barcelona, 341-342.

González, J.R. (1991) "Passejades arqueològiques pel Vilot de Sucs, a Cròniques de Sucs, Lleida, 13-23

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Vázquez, M.P., Morán, M. i Sánchez, J. (1998) Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

013 EA

BARP

BSE

BN

016 BAMP

Ortofotomapa

Vista del jaciment

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

RESTES DEL VILOT DE SUCS

010.BARP

Vista del jaciment
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESTRUCTURES PER SOTA DE LA COTA EXCAVADA

011.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120
Adreça/es	Diverses (Veure Annex)		
Coordenades UTM	x = y =	Identificació al plànol Grafisme categoria	011.BARP
		Delimitació bé Entorn protecció	

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)

Ortofotomapa

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	011.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESTRUCTURES PER SOTA DE LA COTA EXCAVADA

011.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època romana, medieval i moderna

Context Totes les estructures es situen sota rasant, es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista.

Elements En aquesta fitxa i les complementàries s'hi inclouen tots aquells indrets on, malgrat s'ha realitzat algun tipus d'intervenció arqueològica (seguiment de rases de fonamentació, sondejos o excavació) per diferents motius no s'ha realitzat una excavació en extensió de la zona fins esgotar els nivells arqueològics, fet que cal tenir en compte per futures intervencions que puguin afectar al subsòl de les mateixes.

Ús actual Restes arqueològiques cobertes per les edificacions actuals

Ús original/altres Habitatges, edificis públics, vials,...

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes de murs i estratigrafia arqueològica

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Observacions Els solars on s'han detectat estructures en el subsòl són:

- Carrer Democràcia, 6-8
- Carrer Anselm Clavé, 49
- Carrer Igualada cantonada Pi i Margall
- Carrer Carme, 75-79
- Carrer Magdalena, 19
- Carrer Magdalena, 38 / Democràcia, 23
- Carrer Democràcia, 15
- Avinguda Blondel, 46

ESTRUCTURES PER SOTA DE LA COTA EXCAVADA

011.BARP

Aquest llistat es podrà actualitzar a mesura que es vagin fent noves troballes de característiques similars, i s'incorporarà una nova fitxa amb la numeració successiva corresponent.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

ESTRUCTURES ROMANES, ANDALUSINES I FEUDALS DEL CARRER DEMOCRÀCIA, 6-8

011.01.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	6820
Adreça/es	Carrer Democràcia, 6-8			
Coordenades UTM	x = 302.578 y = 4.610.214	Identificació al plànol	011.01.BARP	Delimitació bé Entorn protecció ☒
	Grafisme categoria			

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2604507CG0120D	686m ²	2.613m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	PERI DEMOCRÀCIA

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	011.01.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de les

ESTRUCTURES ROMANES, ANDALUSINES I FEUDALS DEL CARRER DEMOCRÀCIA, 6-8

011.01.BARP

Termes Públiques Romanes

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Tipus</i>	Lloc d'habitació
<i>Cronologia</i>	Època romana i feudal
<i>Context</i>	Entre la muralla moderna i la façana del carrer Democràcia, on només es van realitzar sondejors, que van posar en evidència l'existència de restes d'època romana i feudal.
<i>Elements</i>	Restes de murs i estratigrafia arqueològica
<i>Ús actual</i>	Restes arqueològiques cobertes per edificacions actuals
<i>Ús original/altres</i>	Edifici públic, habitatges, vials Desconegut

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	Restes de murs i estratigrafia arqueològica
-----------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Gil, I. (2002) Memòria de la Intervenció arqueològica (Int-101) Realitzada al Carrer Democràcia núm. 6-8 de la ciutat de Lleida (1999-2000). Memòria inèdita entregada als SSTCC de la Generalitat de Catalunya.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

06,01,03 CA

EA

003 BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

**ESTRUCTURES ROMANES, ANDALUSINES I FEUDALS DEL
CARRER DEMOCRACIA, 6-8**

011.01.BARP

Ortofotomapa

Lleida

ESTRUCTURES ROMANES, ANDALUSINES I FEUDALS DEL CARRER ANSELM CLAVÉ, 47

011.02.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	300
Adreça/es	Carrer Anselm Clavé, 47			
Coordenades UTM	x = 302.418 y = 4.610.380	Identificació al plànol	011.02.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2505901CG0120F	875m ²	5.988m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	011.02.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

ESTRUCTURES ROMANES, ANDALUSINES I FEUDALS DEL CARRER ANSELM CLAVÉ, 47

011.02.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època andalusí

Context Entre la muralla i la façana que dona a la plaça Mossèn Cinto Verdaguer. Es van deixar a la cota que apareixen les restes d'època andalusí i únicament es va fer una petita cala que va evidenciar l'existència de restes d'època romana. Es van cobrir amb una llosa de formigó.

Elements Restes de murs i estratigrafia arqueològica

Ús actual Estructures cobertes per la edificació actual

Ús original/altres Habitatges
Desconegut

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes de murs i estratigrafia arqueològica

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Payà, x. (1998) "L'excavació del bar Clavé a Lleida: vuit segles de muralles" Revista d'Arqueologia de Ponent, núm.8, 197-201

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

004,01 CA

EA

045 BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

**ESTRUCTURES ROMANES, ANDALUSINES I FEUDALS DEL
CARRER ANSELM CLAVÉ, 47**

011.02.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESTRUCTURES ROMANES I MEDIEVALS DEL C. IGUALADA CANTONADA C. PI I MARGALL

011.03.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	3460
Adreça/es	Carrer Igualada cantonada Pi i Margall			
Coordenades UTM	x = 302.439	Identificació al plànol	011.03.BARP	Delimitació bé
	y = 4.610.308	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2504410CG0120D	88m ²	552m ²	PB+4P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	011.03.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESTRUCTURES ROMANES I MEDIEVALS DEL C. IGUALADA CANTONADA C. PI I MARGALL

011.03.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època romana

Context Durant la intervenció arqueològica només es va assolir a cota que quedava afectada per la nova construcció. L'excavació es va aturar quan començaven a aparèixer els nivells d'època romana, restant doncs sota la llossa de l'edifici actual.

Elements Restes de murs i estratigrafia arqueològica

Ús actual Restes arqueològiques sota l'edificació actual

Ús original/altres Habitatges

Desconegut

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes de murs i estratigrafia arqueològica

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Morán Álvarez, M. (2008) INT – 234 Memòria de la intervenció al carrer Igualada,2. Agost a octubre de 2006. Memòria inèdita entregada als SSTCC de la Generalitat de Catalunya.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

Ajuntament de Lleida

**ESTRUCTURES ROMANES I MEDIEVALS DEL C. IGUALADA
CANTONADA C. PI I MARGALL**

011.03.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESTRUCTURES ANDALUSINES I MEDIEVALS AL C. CARME, 75-79

011.04.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	1260
Adreça/es	Carrer Carme, 75-79			
Coordenades UTM	x = 302.577 y = 4.610.180	Identificació al plànol	011.04.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2603407CG0120D	197m ²	1.039m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	011.04.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

ESTRUCTURES ANDALUSINES I MEDIEVALS AL C. CARME, 75-79

011.04.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època andalusina i feudal

Context Es va fer únicament els seguiment de les rases per la fonamentació amb micropilotatges del nou edifici. S'hi van documentar estructures andalusines i feudals.

Elements Murs pertanyents a un edifici de grans dimensions

Ús actual Restes arqueològiques sota l'edificació actual.

Ús original/altres Edifici públic

Estat conservació Regular

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes de murs i estratigrafia arqueològica

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

**ESTRUCTURES ANDALUSINES I MEDIEVALS AL C. CARME,
75-79**

011.04.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESTRUCTURES MODERNES I MEDIEVALS AL CARRER MAGDALENA, 19

011.05.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	4610
Adreça/es	Carrer Magdalena, 19			
Coordenades UTM	x = 302.473 y = 4.610.150	Identificació al plànol	011.05.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2503305CG0120D	89m ²	485m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	011.05.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

ESTRUCTURES MODERNES I MEDIEVALS AL CARRER MAGDALENA, 19

011.05.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Tipus</i>	Lloc d'habitació
<i>Cronologia</i>	Medieval i moderna
<i>Context</i>	Es va fer únicament els seguiment de les rases per la fonamentació amb micropilotatges del nou edifici. S'hi van documentar estructures modernes i medievals
<i>Elements</i>	Restes de murs i estratigrafia arqueològica
<i>Ús actual</i>	Restes arqueològiques cobertes per l'edifici actual
<i>Ús original/altres</i>	Habitatges
<i>Estat conservació</i>	Regular

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes de murs i estratigrafia arqueològica

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

007,02 CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

**ESTRUCTURES MODERNES I MEDIEVALS AL CARRER
MAGDALENA, 19**

011.05.BARP

Ortofotomapa

Lleida

**ESTRUCTURES MODERNES I MEDIEVALS AL CARRER
MAGDALENA, 38**

011.06.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	6820
<i>Adreça/es</i>	Carrer Magdalena, 38 Carrer Democràcia, 23			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.531 y = 4.610.206	<i>Identificació al plànol</i>	011.06.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2603401CG0120D	264m ²	1.428m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1H Zona de Centre Històric
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Altres prot.</i>	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nº reg/cat.</i>	011.06.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 3. Parcial

Lleida

ESTRUCTURES MODERNES I MEDIEVALS AL CARRER MAGDALENA, 38

011.06.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Cronologia</i>	Època moderna i medieval
<i>Context</i>	Es va fer únicament els seguiment de les rases per la fonamentació amb micropilotatges del nou edifici. S'hi van documentar estructures modernes i medievals.
<i>Elements</i>	Restes de murs i estratigrafia arqueològica
<i>Ús actual</i>	Restes arqueològiques sota l'edificació actual
<i>Ús original/altres</i>	Habitatges Desconegut

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes de murs i estratigrafia arqueològica

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

**ESTRUCTURES MODERNES I MEDIEVALS AL CARRER
MAGDALENA, 38**

011.06.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESTRUCTURES INDETERMINADES AL C. DEMOCRÀCIA, 15

011.07.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	6820
<i>Adreça/es</i>	Carrer Democràcia, 15			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.480 y = 4.610.216	<i>Identificació al plànol</i>	011.07.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2504701CG0120D	240m ²	1.495m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1C Zona de Centre Comercial
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Altres prot.</i>	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nº reg/cat.</i>	011.07.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESTRUCTURES INDETERMINADES AL C. DEMOCRÀCIA, 15

011.07.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Cronologia Indeterminada

Context Durant la intervenció arqueològica només es va assolir a cota que quedava afectada per la nova construcció. S'hi van documentar estructures indeterminades.

Elements Restes de murs i estratigrafia arqueològica

Ús actual Estructures arqueològiques sota l'edificació actual

Ús original/altres Habitatges
Desconegut

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes de murs i estratigrafia arqueològica

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

ESTRUCTURES TROBADES A L'AVINGUDA BLONDEL, 46

011.08.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	760
Adreça/es	Avinguda Blondel, 46 Carrer Major, 37			
Coordenades UTM	x = 302.120 y = 4.609.582	Identificació al plànol	011.08.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☒

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2298806CG0029G	242m ²	1.536m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	011.08.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època medieval andalusí i feudal.

Context Es va fer únicament els seguiment de les rases per la fonamentació amb micropilotatges del nou edifici. En una d'elles s'hi van documentar estructures anteriors a la construcció de les arcades gòtiques i relacionades amb el tancament fluvial de la ciutat.

Elements Pilars i arrencaments d'arcada delimitats pel tancament fluvial de la ciutat. L'estructura original te continuïtat amb l'edifici confrontant.

Ús actual Restes arqueològiques sota l'edificació actual.

Ús original/altres Habitatge/ Edifici religiós.

Estat conservació Regular

Entorn de protecció Continuïtat estructural vers l'oest.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Estreps d'arcada i panys de mur

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

005,06 CA

EA

045 BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

ESTRUCTURES TROBADES A L'AVINGUDA BLONDEL, 46

011.08.BARP

Ortofotomapa

Lleida

TOSSAL DEL LLOPET

012.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret Sucs - Sector 1 Codi INE 120 7680

Adreça/es Diverses (Veure Annex)

Coordenades UTM x = 282.380

Identificació al plànol 012.BARP

Delimitació bé

y = 4.621.256

Grafisme categoria

Entorn protecció

DADES CADASTRALS

Número

Superfície

Sostre

N. plantes

Titularitat

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent

PGL Pla General de Lleida

Classificació

SNU (Sòl No Urbanitzable)

Qualificació

AIN Zona d'Àrees d'interès natural

R3 Zona Agrícola dels nous recs

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic

Classificació Àrea d'expectativa arqueològica

Categoria BPU

Nº reg/cat. 012.BARP

Nivell prot. Nivell 3. Parcial

Lleida

TOSSAL DEL LLOPET

012.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època moderna

Context A la zona més baixa de Sucs al terme municipal de Lleida. Es tracta d'un petit tossal enmig de les terres de conreu que no ha estat afectat per les explanacions dutes a terme als anys 40.

Elements Probablement pertanyent a una petita explotació agrícola; no hi ha dades de l'entorn més immediat.

Es troben en superfície fragments de ceràmica d'època moderna decorada en blanc i blau, produccions reduïdes, etc.

Donat el fet que es tracta d'una prospecció i no d'una excavació d' on s'han tret dades fiables d'estructures conservades.

Ús actual Erm

Ús original/altres Assentament rural

Estat conservació Dolent

Situació de risc Altres riscos; Ampliació superfície conreada. Rebaix terreny.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric Model d'assentament agrari a una zona on el paisatge a sofert grans transformacions.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Control de canvis de conreu i /o extracció de terra.

Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Jaciment trobat en prospecció l'any 1998

Bibliografia Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Vázquez ,M.P., Morán, M. i Sánchez, J. (1998) Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

HORT DE L'AIGUADER

013.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Sucs - Sector 1	Codi INE	120	7680
Adreça/es	Diverses (Veure Annex)			
Coordenades UTM	x = 284.358 y = 4.620.218	Identificació al plànol	013.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

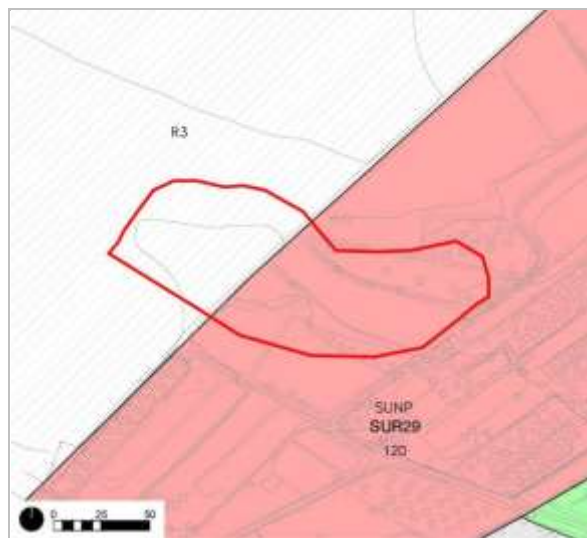
Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable) SUR (Sòl Urbanitzable)
Qualificació	R3 Zona Agrícola dels nous recs 12D Zona d'urbanització residencial tipus 4 (SUR 29)

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	013.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

HORT DE L'AIGUADER

013.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Segle I dC

Context Trobat fruit de les prospeccions intensives fetes a la zona nord del terme municipal, aquest enclau que pot adscriure's a una vila romana es situa a la banda nord oest del poble de Sucs a la zona d'horts. En el moment de la prospecció el terreny es trobava recentment llaurat, probablement per la seva explotació hortícola. Tot i que el material localitzat es troba al peu d'un petit tossal que ha estat parcialment seccionat, és probable que el jaciment no hagi estat totalment destruït.

Elements Es recuperaren fragments de teula plana, àmfora itàlica, gerres amb engalba negra, etc. que ens parlen d'una ocupació pels volts del segle I d.C.

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Assentament

Estat conservació Dolent

Situació de risc Altres riscos; Treballs de rebaix per tal de fer ampliació zona conreada.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric Forma part dels elements històrics que ocupaven aquestes zones tan transformades al segle XX.
- Valor arqueològic i paleontològic Dona informació de la ocupació en època romana, relacionada amb l'explotació del territori.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Control de canvis de conreu i /o extracció de terra.
Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Jaciment trobat en prospecció l'any 1998

Bibliografia Rodríguez, X. I Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Vázquez ,M.P., Morán, M. i Sánchez, J. (1998) Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

HORT DE L'AIGUADER

013.BARP

Ortofotomapa

Lleida

LO RACÓ DELS CIGRONS

014.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret Partida Pla de Raimat Codi INE 120 5925

Adreça/es Diverses (Veure Annex)

Coordenades UTM x = 292.510

Identificació al plànol 014.BARP

Delimitació bé

y = 4.616.827

Grafisme categoria

Entorn protecció

DADES CADASTRALS

Número

Superfície

Sostre

N. plantes

Titularitat

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent

PGL Pla General de Lleida

Classificació

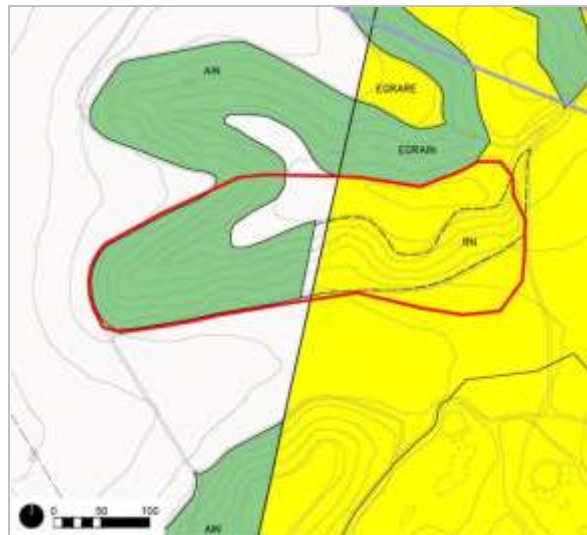
SNU (Sòl No Urbanitzable)

Qualificació

AIN Zona d'Àrees d'interès natural
PE GOLF RAIMAT - EGRARE

Proteccions

Aeronàutiques
Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic

Classificació Àrea d'expectativa arqueològica

Categoria BPU

Nº reg/cat. 014.BARP

Nivell prot. Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

LO RACÓ DELS CIGRONS

014.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època ibero-romana

Context Promontori que forma part de les Morreres del pare Monfort, enfront del l'actual Col·legi de Sant Pere Claver. En situació privilegiada per la proximitat de rieres i de la via romana a Osca. Tanmateix cal tenir en compte la seva proximitat amb el desaparegut jaciment de la Vila Romana

Elements Es troben materials d'època ibero-romana com còlats de ceràmica pintada, àmfores ibèriques i fragments de terra sigil lata indeterminada.

Ús actual erm

Estat conservació Dolent

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Es un punt de referència de possible hàbitat ibèric a una zona on el que es coneix és bàsicament d'època romana.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Control de canvis de conreu i /o extracció de terra. Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Jaciment trobat en prospecció l'any 1998

Bibliografia Rodríguez, X. I Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Vázquez ,M.P., Morán, M. i Sánchez, J. (1998) Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

001 BN

BAMP

Lleida

LO RACÓ DELS CIGRONS

014.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

TURÓ DEL TIBIDABO I

015.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Raimat	<i>Codi INE</i>	120	5925
<i>Adreça/es</i>	Diverses (Veure Annex)			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 291.639	<i>Identificació al plànol</i>	015.BARP	<i>Delimitació bé</i>
	y = 4.614.924	<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
25900A00600010	111.592m ²	-	-	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	AIN Zona d'Àrees d'interès natural R3 Zona Agrícola dels nous recs
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Altres prot.</i>	PA 10 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	015.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TURÓ DEL TIBIDABO I

015.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Tipus</i>	Lloc d'habitació
<i>Cronologia</i>	Edat del bronze
<i>Context</i>	Amb diverses referències entorn a la seva existència a partir de troballes casuals i també de prospeccions intenses se situa dins de l'explotació vinícola de Raïmat. És un promontori que sobresurt de forma gairebé artificial del paisatge que l'envolta.
<i>Elements</i>	Als vessants del promontori es troben abundants materials amb una cronologia poc precisa de l'edat del bronze, amb ceràmica reduïda i oxido-reduïda a mà alguna amb forma com per exemple tapadores amb el llavi bisellat i també molins barquiformes de granit.
<i>Ús actual</i>	Erm
<i>Ús original/altres</i>	Lloc d'habitació
<i>Estat conservació</i>	Molt dolent
<i>Situació de risc</i>	Altres riscos; Treballs de rebaix per tal de fer ampliació zona conreada.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Punt d'hàbitat d'època prehistòrica. Testimoni d'ocupació a l'edat del bronze.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Control de canvis de conreu i /o extracció de terra. Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Jaciment trobat en prospecció l'any 1998
<i>Bibliografia</i>	Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida. Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida. Vázquez ,M.P., Morán, M. i Sánchez, J. (1998) Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

TURÓ DEL TIBIDABO I

015.BARP

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

TOSSAL DE LA TORRE DEL SABATERET

016.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida de Vallcalet	Codi INE	120	8360
Adreça/es	Diverses (Veure Annex)			
Coordenades UTM	x = 297.904 y = 4.611.099	Identificació al plànol	016.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
25900A00800619	19.646m ²	-	-	Pública

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	AIN Zona d'Àrees d'interès natural R3 Zona Agrícola dels nous recs
Proteccions	Aeronàutiques Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa
-----------	------------

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	016.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

TOSSAL DE LA TORRE DEL SABATERET

016.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Tipus</i>	Lloc d'habitació
<i>Cronologia</i>	Edat del bronze (antic-mitjà)
<i>Context</i>	En direcció vers la partida de Vallcalent i molt proper de la línia de TAV aquest jaciment es situa a la vessant nord d'un tossal de petita alçada al que es pot apreciar que hi han hagut diversos treballs d'extracció d'àrids a la plataforma superior (graves), tanmateix també extracció d'àrids a la vessant sud del tossal amb la realització d'un accés. Tot i amb això no han afectat directament la zona on es van recollir els materials. És per aquest motiu que probablement resti estratigrafia "in situ".
<i>Elements</i>	Els materials recuperats (ceràmica a ma oxido-reduïda) ens remet a un horitzó de bronze antic-mitjà.
<i>Ús actual</i>	Agrícola
<i>Ús original/altres</i>	Lloc d'habitació
<i>Estat conservació</i>	Dolent
<i>Situació de risc</i>	Altres riscos; Antropització de la zona i noves construccions.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Forma part del conjunt de tossals habitats que es distribuïen en el territori a l'edat del bronze.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Jaciment localitzat en prospecció l'any 1998
<i>Bibliografia</i>	Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida. Vázquez ,M.P., Morán, M. i Sánchez, J. (1998) Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

Ajuntament de Lleida

TOSSAL DE LA TORRE DEL SABATERET

016.BARP

Ortofotomapa

Lleida

POLVORÍ DE SUCS

017.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Sucs Sector 3	Codi INE	120	5975
Adreça/es	Diverses (Veure Annex)			
Coordenades UTM	x = 285.428 y = 4.620.165	Identificació al plànol	017.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

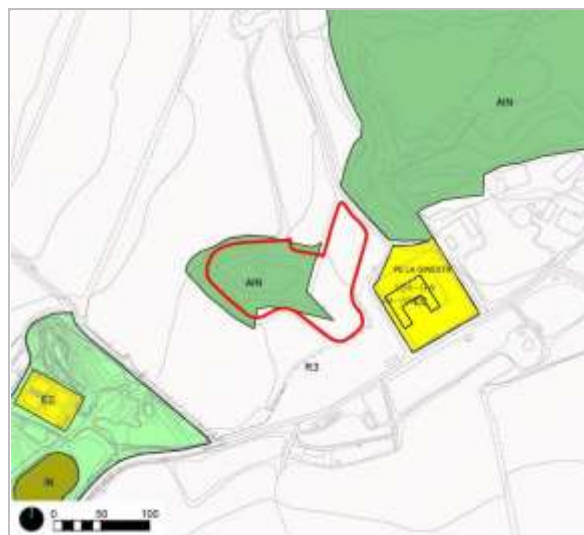
Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	AIN Zona d'Àrees d'interès natural R3 Zona Agrícola dels nous recs

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	017.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

POLVORÍ DE SUCS

017.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Edat del bronze final/ Època moderna

Context Proper al nucli urbà de Sucs el nomenat Polvorí es un promontori separat del Vilot on es troben dos tipus de restes. Per una banda al cim del turó es troben les restes d'una edificació construïda amb pedra i tovet, amb potents nivells de runa al seu voltant. Als vessants trobem abancalaments folrats de murs de pedra amb un caràcter agropecuari.

Elements A la part baixa del promontori i en una zona plantada d'arbres es van localitzar dues sitges i ceràmica de l'edat del bronze final. A més a més de la ceràmica abans esmentada, es localitzà algun fragment de grisa medieval, vidrada moderna i materials de construcció. En una visita al 2019 la plantació d'arbres havia desaparegut afectant les possibles restes.

Ús actual Erm

Ús original/altres Torre vigilància

Estat conservació Molt dolent

Situació de risc Pendants superiors 20%

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Torre de planta quadrada amb sòcol de pedra i alçat de totxo.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Jaciment trobat en prospecció l'any 1998

Bibliografia Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Vázquez, M.P., Morán, M. i Sánchez, J. (1998) Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

Lleida

Ajuntament de Lleida

POLVORÍ DE SUCS

017.BARP

CA

EA

BARP

BSE

013 BN

BAMP

Ortofotomapa

Vista del jaciment

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

LES TORRES DE SANUI

018.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Les Torres de Sanui	Codi INE	120	8040
Adreça/es	Polígon 7			
Coordenades UTM	x = 295.035 y = 4.612.402	Identificació al plànol	018.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

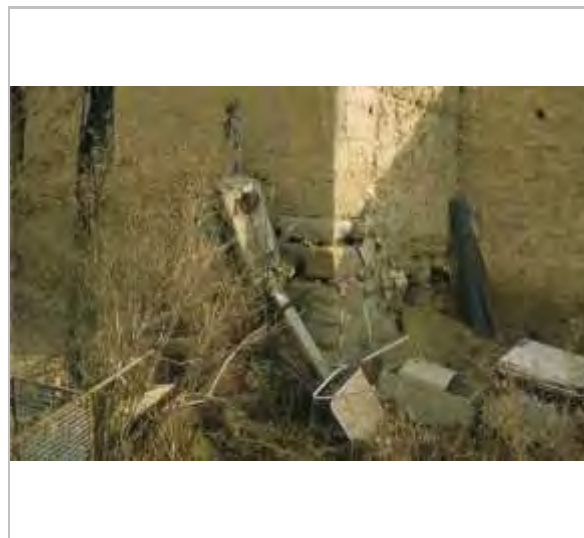
DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	018.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

LES TORRES DE SANUI

018.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Medieval i Moderna

Context Aquesta partida propera a Lleida té un origen medieval ja recollit per investigadors anteriors dels que destaquem les notícies de J. Lladonosa. Petita vila fortificada segons la bibliografia existent (G.G.C.C. 1983). Es tracta d'una partida on abunden les torres disseminades en un paisatge típic d'explotació agropecuària.

Elements Les restes trobades es localitzen a la banda nord d'una carrerada perpendicular a la Carrerada d'Alpicat, la zona on es situen la Torre del Monjo, la Torre Alegria i la Torre del Murgui.

Tanmateix es pot apreciar la presència de murs als bancals de les zones de conreu, algun d'ells amb pedres ben escairades.

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Nucli habitat

Estat conservació Dolent

Situació de risc Altres riscos; Antropització, construccions.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Petita villa fortificada. Coneguda ja a la bibliografia. Constava d'església romànica, muralla, fossats i una població entorn als 25 focs als segle XV. Es va abandonar a causa de la guerra dels Segadors.

Bibliografia Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Vázquez ,M.P., Morán, M. i Sánchez, J. (1998) Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998.

LES TORRES DE SANUI

018.BARP

J. Lladonosa, Història de Lleida, Tàrrrega, 1972.

Gran Geografia Comarcal de Catalunya, vol. 10, Fundació Enciclopèdia Catalana,
Barcelona, 1983.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

LA BÒBILA DE LA TORRE RIBERA

019.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida les Canals	Codi INE	120	4282
Adreça/es	Torre Ribera			
Coordenades UTM	x = 308.270 y = 4.608.074	Identificació al plànol	019.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
25900A01700023	1.563.569m ²	434m ²	PB+1P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	019.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA BÒBILA DE LA TORRE RIBERA

019.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc o centre de producció i explotació

Cronologia Indeterminada

Context En una zona d'explotació agrícola a la carretera N-240 en direcció a Tarragona. La zona estricta de la bòbila és erma tot i que es troba envoltada de cultius agropecuaris (alfals). Avui dia s'ha convertit en un lloc d'abocaments incontrolats.

Elements Es troben restes d'una bòbila que pren el nom de l'edificació més propera. Aquesta estructura, de difícil datació per la manca de materials significatius al seu voltant, conserva gran part de la volta on es poden apreciar els accessos laterals i els metxinals.

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Industrial

Estat conservació Dolent

Situació de risc Altres riscos

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Jaciment trobat en prospecció l'any 1998

Bibliografia Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Vázquez, M.P., Morán, M. i Sánchez, J. (1998) Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

LA BÒBILA DE LA TORRE RIBERA

019.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

SERRA DEL PI O DEL CALCES

020.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Serrallonga	<i>Codi INE</i>	120	7510
<i>Adreça/es</i>	Serra del Pi o del Calces - Polígon 12			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.596	<i>Identificació al plànol</i>	020.BARP	<i>Delimitació bé</i>
	y = 4.613.326	<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

Número *Superfície* *Sostre* *N. plantes* *Titularitat*

Diverses (Veure Annex)

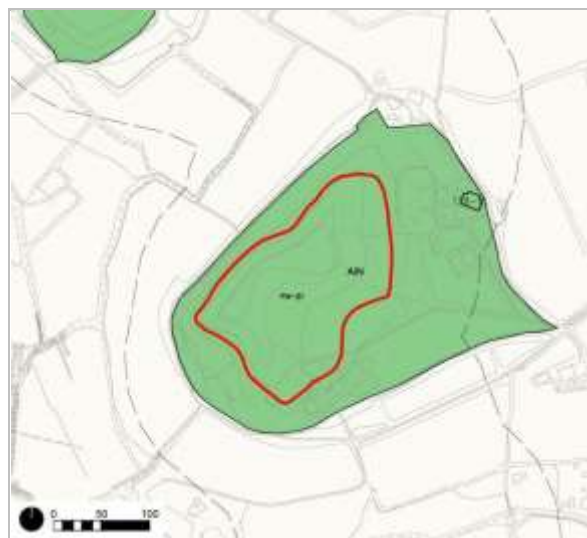

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	AIN Zona d'Àrees d'interès natural
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrees arqueològiques de protecció
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	8694-I
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Pla general
<i>Altres prot.</i>	PA 21 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	020.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

SERRA DEL PI O DEL CALCES

020.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Tipus</i>	Lloc d'habitació
<i>Cronologia</i>	Edat del bronze
<i>Context</i>	Es situa proper a altres jaciments millor coneguts com les Roques del Sarró. Actualment, el cim es troba molt degradat i alguns sectors al peu s'utilitzen com abocador i per l'apicultura. La zona que potser podria presentar perspectives arqueològiques és la sud-sud-oest.
<i>Elements</i>	No s'aprecia en superfície cap estructura
<i>Ús actual</i>	Erm
<i>Ús original/altres</i>	Lloc d'habitació
<i>Estat conservació</i>	Dolent
<i>Situació de risc</i>	Altres riscos; Antropització.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Als anys 80 s'hi realitzaren prospeccions en les que es van trobar materials de l'edat del bronze.
<i>Bibliografia</i>	Carta Arqueològica del Segrià (1988). Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona. Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida. Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.
<i>Protecció anterior</i>	POUM DOGC 23/05/2001

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

Lleida

SERRA DEL PI O DEL CALCES

020.BARP

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

ASTOR

021.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida Astó	Codi INE	120	460
Adreça/es	Polígon 25			
Coordenades UTM	x = 305.968 y = 4.599.841	Identificació al plànol	021.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	PN Parcs d'Interès Naturals
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 03 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Espais de protecció arqueològica
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	021.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

ASTOR

021.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Tipus</i>	Lloc o centre de producció i explotació
<i>Cronologia</i>	Època romana
<i>Context</i>	Conegut a través de prospeccions (Grup de Recerca la Femosa), aquest jaciment s'emmarca dins del que coneixem com establiment rural romà. A banda del conreu no s'observen altres factors de degradació en curs o imminents.
<i>Elements</i>	No s'aprecia en superfície cap estructura.
<i>Ús actual</i>	Agrícola
<i>Ús original/altres</i>	Zona d'explotació agrícola
<i>Estat conservació</i>	Dolent; Sembla que l'estat de conservació del jaciment no deu ser òptim, en tot cas això resulta una incògnita en l'estat actual de coneixement.
<i>Situació de risc</i>	Altres riscos; Obrir les terres cultiu.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Exemple de lloc d'ocupació del terreny en època romana.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Jaciment trobat en prospecció pel Grup de Recerca Terres de Ponent
<i>Bibliografia</i>	Carta Arqueològica del Segrià (1988). Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona. Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida. Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

ASTOR

021.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

ASTOR-CADOLLES

022.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida Astó	Codi INE	120	460
Adreça/es	Polígon 25			
Coordenades UTM	x = 306.883 y = 4.599.345	Identificació al plànol	022.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

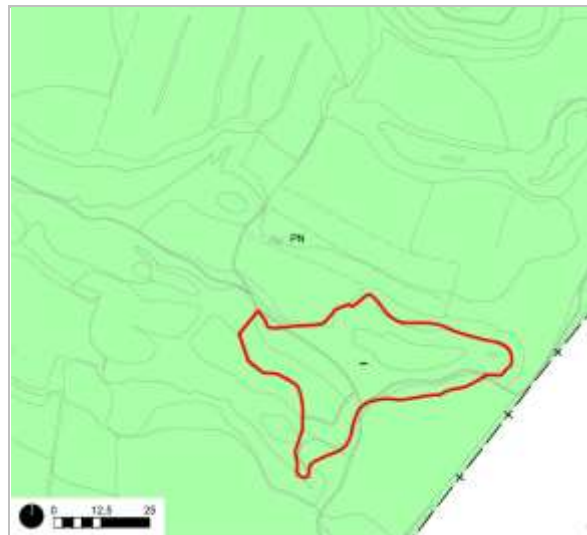

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	PN Parcs d'Interès Naturals
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrees arqueològiques de protecció
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8685-I
Nivell prot.	Nivell 1. Plà general
Altres prot.	PA 11 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	022.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

ASTOR-CADOLLES

022.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època neolítica

Context Jaciment localitzat pel grup de recerques de la Femosa, es tracta del que es coneix com a Taller de Sílex que probablement aniria lligat a un lloc d'habitació d'època neolítica. Actualment la part elevada correspon a un terreny rocós mentre que la resta està ocupada per conreu de secà, on segons notícies verbals també s'hi recullen materials.

Elements A l'actualitat s'hi recullen encara peces lítiques treballades

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Taller

Estat conservació Dolent

La part més elevada no sembla que corri cap perill.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'èstricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Presència de tallers d'indústria lítica.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Carta Arqueològica del Segrià (1988). Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Protecció anterior POUM DOGC 23/05/2001

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

ASTOR-CADOLLES

022.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

BASSOTS I

023.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida Grealó	Codi INE	120	3000
Adreça/es	Polígon 20			
Coordenades UTM	x = 307.821 y = 4.605.357	Identificació al plànol	023.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8686-I
Altres prot.	PA 04 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Espais de protecció arqueològica
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	023.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

BASSOTS I

023.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Ibèric i Romà

Context Conegut per prospecció. Es localitzaren materials de baixa època ibèrica i romana. No s'aprecien estructures a simple vista. Envoltat de camps de conreu de secà es recull abundant material ceràmic en el sector oest.

Elements Donat que en aquest indret s'han documentat no un sinó dos jaciments s'ha optat per numerar-los. Bassots I correspon al Bassots de la CAS.

Ús actual No s'aprecien estructures exemptes.

Ús original/altres Agrícola

Estat conservació Lloc d'habitació

Dolent

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'èstricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Localitzat en prospecció pel Grup de Recerques terres de Ponent

Bibliografia Carta Arqueològica del Segrià (1988). Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

Lleida

Ajuntament de Lleida

BASSOTS I

023.BARP

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

BASSOTS II

024.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Grealó	<i>Codi INE</i>	120	3000
<i>Adreça/es</i>	Polígon 20 Parcel·la 121			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 307.469	<i>Identificació al plànol</i>	024.BARP	<i>Delimitació bé</i>
	y = 4.605.130	<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
25900A02000121	42.582m ²	-	-	Privada

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	AIN Zona d'Àrees d'interès natural
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrees arqueològiques de protecció
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Altres prot.</i>	PA 12 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	024.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

BASSOTS II

024.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època medieval

Context Tot i la seva proximitat a Bassots I es tracta d'un altre jaciment qualificat per les prospeccions com a hàbitat d'època medieval. Aquest jaciment ocupa una petita elevació que ha estat rebaixada tot al voltant degut als conreus. La plataforma superior també presenta un rebaix i a les zones que resten a més alçada apareix abundant material en superfície i als talls d'època medieval.

Elements No s'aprecia en superfície restes d'estructures

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Assentament

Estat conservació Dolent

Situació de risc Altres riscos; Ampliació zona cultivada

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Localitzat en prospecció pel Grup de Recerques terres de Ponent.

Bibliografia Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

BASSOTS II

024.BARP

Ortofotomapa

LA COGULLADA

025.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida la Cogullada	Codi INE	120	1566
Adreça/es	Polígon 24			
Coordenades UTM	x = 305.611 y = 4.602.037	Identificació al plànol	025.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS Número Superfície Sostre N. plantes Titularitat

Diverses (Veure Annex)

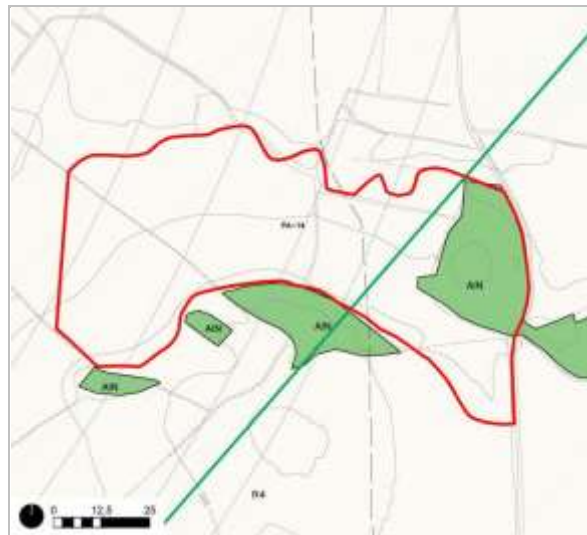

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R4 Zona Agrícola de secans AIN Zona d'Àrees d'interès natural
Proteccions	Aeronàutiques Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 14 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	025.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA COGULLADA

025.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època medieval

Context Situat a la zona de la Femosa i conegut només a través de prospecció superficial. Aquest fet impedeix caracteritzar-lo de forma concreta. Es tracta d'una petita elevació a la part superior de la qual es troba una bassa i al voltant actualment està conreat amb cultius de secà. Els prospectors el defineixen com a possible hàbitat d'època medieval.

Elements Sense estructures visibles

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Hàbitat

Estat conservació Dolent

Situació de risc Altres riscos; Ampliació explotació agrària.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA FEMOSA I

026.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida la Femosa	<i>Codi INE</i>	120	2520
<i>Adreça/es</i>	Polígon 22 i 26			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.672	<i>Identificació al plànol</i>	026.BARP	<i>Delimitació bé</i>
	y = 4.607.011	<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>
				

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
-------------------------	--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	R2 Zona Agrícola de recs antics AIN Zona d'Àrees d'interès natural
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Carreteres Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Altres prot.</i>	PA 05 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) IA-02 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espais de protecció arqueològica
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	026.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA FEMOSA I

026.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època ibèrica

Context Jaciment àmpliament conegut a la bibliografia arqueològica, curiosament no ha estat mai subjecte d'excavacions sistemàtiques i les informacions en deriven de prospeccions superficials. Aquest poblat ibèric es presenta tallat en dos pel traçat de la carretera N-230 als anys 80, quan van quedar al descobert als talussos de la carretera murs de pedra nivells cendrosos i ceràmica ibèrica, àtica i grollera. Tanmateix a l'any 1984 va ser subjecte d'una breu intervenció d'urgència per exhumar un enterrament d'època moderna a la banda oest de la carretera, que perforava el poblat ibèric.

Elements No s'aprecia en superfície cap estructura

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Hàbitat

Estat conservació Molt dolent

Situació de risc Altres riscos; Ampliació/ canvi cultius

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Conegut d'antic pels treballs de recopilació fets des del Institut d'Estudis Ilerdencs, ha estat objecte de diferents estudis en diferents cartes arqueològiques.

Bibliografia C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Catàleg, Pla Especial de protecció i Catàleg, Paeria, Lleida, 1982.

González Pérez, J.R. (1982) Aproximación a la Carta Arqueológica del Segrià estricto. Tesi de Llicenciatura inèdita. Universitat Autònoma de Bellaterra.

Maya, J.L. (1982) "Dos necrópolis de incineración en el Bajo Segre: Llardecans y la Femosa" dins Ilerda XLIII, Barcelona.

Pita, R. (1953) "Notas" dins Noticiario Arqueológico Hispánico III-IV, Madrid.

Pita, R.(1958) "Datos arqueológicos provinciales VI" dins Ilerda XXII, Lleida.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Rodríguez Duque,J.L. (1980) Aproximación a una carta arqueológica del Bajo Segre. Tesi de Llicenciatura inèdita. Universitat Autònoma de Bellaterra.

Vázquez ,M.P., Morán, M. i Sánchez, J. (1998) Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

PUIG PELEGRÍ

027.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Malgovern	<i>Codi INE</i>	120	4630
<i>Adreça/es</i>	Polígon 29			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 297.025 y = 4.606.737	<i>Identificació al plànol</i>	027.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>
				

DADES CADASTRALS *Número* *Superfície* *Sostre* *N. plantes* *Titularitat*

Diverses (Veure Annex)

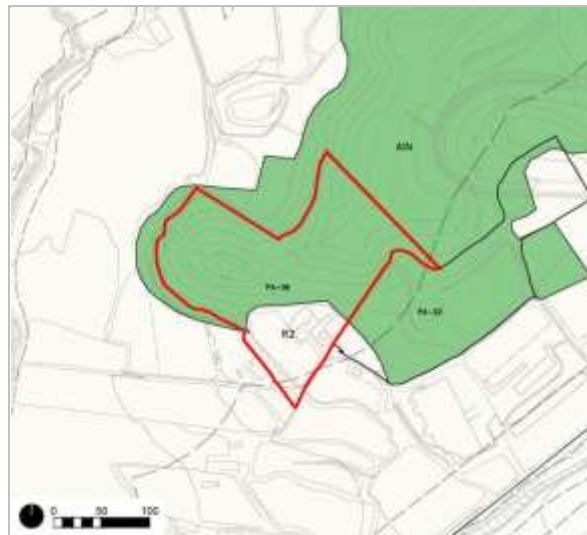

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	AIN Zona d'Àrees d'interès natural R2 Zona Agrícola de recs antics
<i>Proteccions</i>	Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Altres prot.</i>	PA 06 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) IA-01 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espais de protecció arqueològica
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	027.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

PUIG PELEGRÍ

027.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Tipus</i>	Lloc d'enterrament / lloc d'habitació
<i>Cronologia</i>	Edat del bronze - ibèric
<i>Context</i>	Complex de tossals situat al peu de la N-II i a escassos kilòmetres del nucli urbà de Lleida
<i>Elements</i>	Està constituït per un jaciment de l'edat del Bronze amb una fase de Camps d'Urnes del que només resten uns escassos fragments ceràmics i per un poblat d'època ibèrica.
<i>Ús actual</i>	Erm / pista esports motor
<i>Ús original/altres</i>	Lloc d'habitació
<i>Estat conservació</i>	Dolent; Les agressions sofertes als darrers anys com l'extracció d'àrids, les trinxeres de la Guerra Civil, l'ús agrícola actual i finalment la construcció d'una pista de motocròs formen part del procés de degradació d'aquest interessantíssim jaciment en vies de desaparició.
<i>Situació de risc</i>	Altres riscos; Antròpics

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric
 - Valor arqueològic i paleontològic
- Enclau de gran valor estratègic, molt proper a la ciutat de Lleida amb 3 fases històriques claus per entendre la evolució del llegat ilergeta.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Jaciment sobradament conegut a la bibliografia. Amb diverses prospeccions es coneix ja des dels anys 20 del passat segle arran notícies de Salvador Roca Lletjós i posteriorment al 1944 per Tarragó Pleyán comparant-lo amb jaciments com Gebut a Soses o Els Vilars d'Aitona.

Darrerament s'ha efectuat un estudi geoarqueològic molt acurat amb la definició de cadascuna de les parts que caracteritzen el jaciment, tossals, fossats i evolució dels vessants, a més de la planimetria completa per tal de delimitar la zona que hauria ocupat. Tanmateix s'han efectuat sondejors, els primers causats per l'explanació per cultiu a la zona sud sud-oest al peu del tossal principal i els altres com comprovació de les conclusions extretes a partir de l'estudi geomorfològic.

Finalment l'observació a partir de fotografia aèria i el treball de camp ha mostrat que l'extensió del jaciment ocupa més del suposat en un principi i està format per un sistema de 4 fossats que compartimenten l'àrea del jaciment en quatre sectors o tossals. Els fossats foren excavats en època ibèrica llençant el material extret al vessant septentrional, el que fa concloure als autors que aquesta zona seria la que menys ocupació devia

presentar en el moment de la seva construcció. Per altra banda els fossats delimitant les parts més altes ens parlen d'una ocupació sobre tot de les zones altes i les vessants orientades al sud i sud-oest.

Bibliografia

Almagro Basch, M. (1970) "El ídolo de Puig Pelegrí, Lérida" dins Trabajos de Prehistoria 27, Madrid.

Camps, J.(1970) "Guijarro decorado con incisiones procedente del Puig Pelegrí en Lérida" dins Actas del XI Congreso Nacional de Arqueología, Mérida 1968. 1970.

C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Catàleg, Pla Especial de protecció i Catàleg, Paeria, Lleida, 1982.

Pita, R. (1958) "Datos arqueológicos provinciales VI" dins Ilerda XXII, Lleida.

Pita, R. (1960) "Notas de Arqueología de Catalunya y Baleares" dins Ampurias XXIV, Barcelona.

Pita, R. i Camps, J.(1969) "Materiales ibéricos de Puig Pelegrí" dins Actas del IX Congreso Nacional de Arqueología, Maó , Saragossa,.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Rodríguez Duque,J.L. (1980) Aproximación a una carta arqueológica del Bajo Segre. Tesi de Llicenciatura inèdita. Universitat Autònoma de Bellaterra.

Tarragó, J.A. (1944) "Materiales de arqueología de la ciudad de Lérida" dins Ilerda III, Lleida.

Vázquez ,M.P., Morán, M. i Sánchez, J. (1998) Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

037 BARP

BSE

017 BN

BAMP

Lleida

PUIG PELEGRÍ

027.BARP

Ortofotomapa

Lleida

TORRE SOLANS

028.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida la Femosa	<i>Codi INE</i>	120	2520
<i>Adreça/es</i>	Polígon 21			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 305.105 y = 4.605.993	<i>Identificació al plànol</i>	028.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

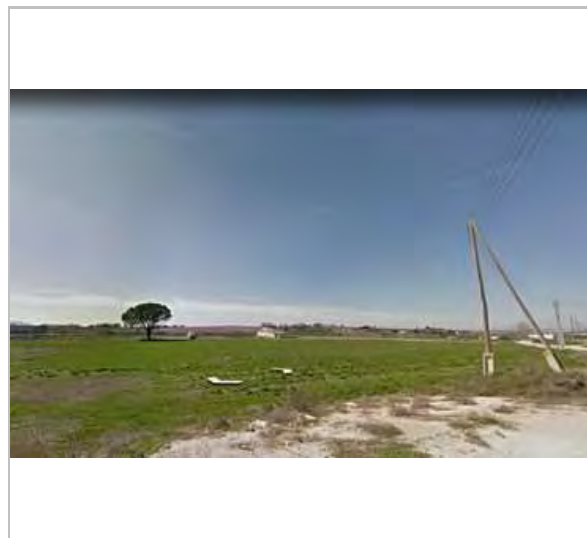
DADES CADASTRALS

Número *Superfície* *Sostre* *N. plantes* *Titularitat*

Diverses (Veure Annex)

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	R2 Zona Agrícola de recs antics
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Ferroviàries Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrees arqueològiques de protecció
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	8698-I
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Pla general
<i>Altres prot.</i>	PA 24 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	028.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

TORRE SOLANS

028.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Prehistòria - època romana

Context Situat a les immediacions de la riera de la Femosa

Elements En l'excavació per part del grup de Recerques de la Femosa d'una rasa, hi van aparèixer restes de dos fons de cabana on es recuperà ceràmica i peces lítiques neolítiques, a més de restes atribuïbles a l'època romana concentrades a la banda est.

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Assentament

Estat conservació Dolent

Situació de risc Altres riscos; Ampliació/ canvi cultius

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Exemple d'assentament de l'edat del bronze

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Jaciment trobat en prospecció pel Grup de Recerques Terres de Ponent

Bibliografia C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

La Femosa (1980), Recerques lleidatanes II. Publicacions de Grup d'Intercanvis de Recerques de les Terres Lleidatanes, Lleida

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

Lleida

TORRE SOLANS

028.BARP

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

TOSSAL LLARG

029.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Grealó	<i>Codi INE</i>	120	3000
<i>Adreça/es</i>	Polígon 20			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 306.970 y = 4.605.382	<i>Identificació al plànol</i>	029.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

Número *Superfície* *Sostre* *N. plantes* *Titularitat*

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	R2 Zona Agrícola de recs antics
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrees arqueològiques de protecció
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	8699-I
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Plà general
<i>Altres prot.</i>	PA 25 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	029.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TOSSAL LLARG

029.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Tipus</i>	Lloc d'habitació
<i>Cronologia</i>	Tardo-ibèric i època medieval o moderna
<i>Context</i>	Situat a la zona de la Femosa. Se situa molt proper al també conegut de Can Roqueta II amb el que hi podria tenir certa relació.
<i>Elements</i>	En treballs d'explanació pel conreu aparegueren restes de murs i abundants fragments ceràmics que ens remeten a dos moments concrets, un de tardo ibèric i un altre d'època medieval o moderna.
<i>Ús actual</i>	Erm
<i>Ús original/altres</i>	Assentament
<i>Estat conservació</i>	Dolent

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Conserva restes estructures característiques d'època protohistòrica.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Conegut per prospecció superficial i per l'aparició de restes en uns treballs d'explanació pel conreu.
<i>Bibliografia</i>	C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona. Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida. Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

Ajuntament de Lleida

TOSSAL DEL POBRE

030.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida Grealó	Codi INE	120	3000
Adreça/es	Polígon 18 Parcel·la 78			
Coordenades UTM	x = 309.934 y = 4.605.966	Identificació al plànol	030.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
25900A01800078	22.828m ²	-	-	Privada

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Aeronàutiques Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 09 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Espais de protecció arqueològica
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	030.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

TOSSAL DEL POBRE

030.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Prehistòria, protohistòria, època romana i andalusina

Context Tossal erm que presenta unes grans rases que malmeten gran part del mateix deixant a la vista molt material constructiu i restes d'estructures

Elements S'hi localitza molt material constructiu i restes que podrien pertànyer a estructures medievals o modernes.
No és segura la conservació dels jaciments més antics dels que sí s'ha pogut recuperar material ceràmic i que ens parlen de presència des de l'època prehistòrica i protohistòrica, romana i andalusina.

Ús actual Erm

Ús original/altres Assentament

Estat conservació Dolent

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic La existència d'estructures i diferents fases d'ocupació el converteix en un punt de referència a la zona.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Jaciment conegut només a nivell de prospecció.

Bibliografia C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

Lleida

Ajuntament de Lleida

TOSSAL DEL POBRE

030.BARP

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

TROS DEL BARBUTXO

031.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Grealó	<i>Codi INE</i>	120	3000
<i>Adreça/es</i>	Polígon 19			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 308.375 y = 4.605.455	<i>Identificació al plànol</i>	031.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

Número *Superfície* *Sostre* *N. plantes* *Titularitat*

Diverses (Veure Annex)

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	R2 Zona Agrícola de recs antics
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Ferroviàries

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrees arqueològiques de protecció
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	8702-I
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Plà general
<i>Altres prot.</i>	PA 28 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	031.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TROS DEL BARBUTXO

031.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació / Lloc d'enterrament

Cronologia Època ibèrica i romana

Context Jaciment parcialment destruït tot i que encara resta una banda que no ha estat afectada per aquestes explicacions. Malgrat això la prospecció és difícil donat el fet que a l'actualitat els camps estan ocupats pel cultiu de fruiters.

Elements El material conegut, ceràmica ibèrica pintada, campaniana A i B sigil lata hispànica i àmfores ens rebel·len el seu caràcter de vila romana. Tanmateix cal remarcar la presència d'un enterrament d'inhumació segons informacions orals.

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Vila romana

Estat conservació Dolent; Sotmès al conreu.

Situació de risc Altres riscos; Ampliació / canvi cultius

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Possible Vil·la suburbana

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Aparició de restes en labors agrícoles que van ser dipositades al Museu Arqueològic d'Artesa de Lleida.

Bibliografia C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

Lleida

TROS DEL BARBUTXO

031.BARP

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

TOSSAL DE LA BASSA O VINATESA

032.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Vinatesa	<i>Codi INE</i>	120	8430
<i>Adreça/es</i>	Polígon 23 Parcel·la 149			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 304.204 y = 4.604.282	<i>Identificació al plànol</i>	032.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
25900A02300149	48.591m ²	-	-	Privada

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	AIN Zona d'Àrees d'interès natural R2 Zona Agrícola de recs antics
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrees arqueològiques de protecció
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	8704-I
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Plà general
<i>Altres prot.</i>	PA 30 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) IA-03 (Pla Especial de Protecció i

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	032.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Catàleg dels Elements d'Interès
14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Edat del Bronze i època medieval

Context Tossal conegut a la bibliografia per diverses prospeccions. Es tracta d'un lloc d'ocupació datat a l'edat del Bronze i una posterior ocupació medieval cristiana. A l'actualitat erm i utilitzat només per l'apicultura.

Elements Es localitzen restes d'estructures excavades a la roca i abundants restes ceràmiques a la superfície on predominen les de cronologia medieval.

Ús actual Erm

Ús original/altres Hàbitat

Estat conservació Dolent

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Exemple d'ocupació en tossal en època protohistòrica que es torna a ocupar el època medieval.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Conegut d'antic, conserva restes d'extracció a la roca. Apareix als inventaris de R. Pita i Mercè.

Bibliografia C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Catàleg(1982) Pla Especial de protecció i Catàleg, Paeria, Lleida.

Lladonosa, J. (1972) Història de Lleida, Tàrraga.

Pita, R. (1962) "Notas de arqueología de Cataluña y Baleares" dins Ampurias XXIV, Barcelona.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez Duque, J.I. (1980) Aproximación a una carta arqueológica del Bajo Segre. Tesi de Llicenciatura inèdita. Universitat Autònoma de Bellaterra.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE ANDREU / TORRE SALLA

033.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida Pla de Lleida	Codi INE	120	5910
Adreça/es	Polígon 22 Parcel·la 12			
Coordenades UTM	x = 303.009 y = 4.607.515	Identificació al plànol	033.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics 5B Zona d'habitatge unifamiliar tipus 1
Proteccions	Aeronàutiques Carreteres

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 07 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	033.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE ANDREU / TORRE SALLA

033.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc o centre de producció i explotació / Lloc d'habitació / Lloc d'enterrament

Cronologia Època romana (segles II-II dC)

Context El jaciment es troba partit físicament per la carretera d'Albatàrrec i en part ocupat pel conreu de fruiters. A la banda sud apareix ocupat per construccions que molt probablement malmeten part del mateix. Tot i amb això la conservació es força bona.

Elements S'hi han localitzat diversos enterraments i part del peristil d'una vil·la romana.

Ús actual Agrícola / vial

Ús original/altres Vila romana

Estat conservació Dolent

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Exemple de vil·la romana suburbana.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Tot i comptar amb dues denominacions, arran de la intervenció arqueològica duta a terme l'any 1984 els autors no tenen dubtes que es tracta d'un sol jaciment, concretament d'una vil·la romana amb una possible necròpolis amb una cronologia dels segles II i III dC.

Pel que fa a la necròpolis d'inhumació fou localitzada a l'oest de la carretera l'any 1967. Amb la denominació de "diversos enterraments" es descriuen enterraments en caixa de lloses sense aixovar i per tant de difícil adscripció cronològica, pel que no es pot saber si realment fou simultània a l'ús de la vil·la i hores d'ara ni tan sols es pot saber si realment poden quedar restes de la mateixa.

A la intervenció del 84 arran de les obres d'arranjament de la carretera, es posà al descobert part del peristil d'una vil·la de caràcter luxós. Els elements trobats ofereixen la possibilitat de potencialitat monumental. Cal recordar que a més de basaments de columnes foren trobats fragments musivaris, fragments decoratius de marbre de Carrara, antefixes i restes de pintures murals que devien revestir part d'aquest peristil. Els materials exhumats són també abundants, caracteritzant molt bé l'ocupació entre els segles II i III, tot i que no es descarta una construcció anterior a partir del segle I aC per la

TORRE ANDREU / TORRE SALLA

033.BARP

presència de ceràmica campaniana. Tanmateix, després de l'abandonament de la vil·la cap el 260 dC hi ha freqüentació en època tardo antiga representada per ceràmica sigil lata clara D.

Les restes excavades que no foren afectades directament pel traçat de la carretera es van tornar a tapar a falta d'un acord per museïtzar la zona.

Bibliografia

C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Pérez, A. i Rafel, N. (1993) La vil·la romana de Torre Andreu (La Bordeta) Un establiment suburbà dels segles II-III d.C. a Monografies d'Arqueologia, 5. Lleida.

Pita, R. (1953) "Notas" dins Noticiario Arqueológico Hispánico III-IV, Madrid.

Pita, R. (1958) "Datos arqueológicos provinciales VI" dins Ilerda XXII, Lleida, 1958.

Pita, R. (1967) "Los restos de dos villas romanas en la Bordeta" dins La Mañana, Lleida, 21 de gener del 1967.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez Duque, J.I. (1980) Aproximación a una carta arqueológica del Bajo Segre. Tesi de Llicenciatura inèdita. Universitat Autònoma de Bellaterra.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

LA FONTETA DE GREALÓ

034.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Grealó	<i>Codi INE</i>	120	3000
<i>Adreça/es</i>	Polígon 18			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 310.632 y = 4.605.392	<i>Identificació al plànol</i>	034.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

Número *Superfície* *Sostre* *N. plantes* *Titularitat*

Diverses (Veure Annex)

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	R2 Zona Agrícola de recs antics F Sistema Ferroviari
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Ferroviàries

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrees arqueològiques de protecció
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	8689-I
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Pla general
<i>Altres prot.</i>	PA 16 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	034.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA FONTETA DE GREALÓ

034.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Tipus</i>	Lloc d'habitació
<i>Cronologia</i>	Època romana republicana
<i>Context</i>	Les notícies recollides parlen d'una zona destruïda per explanacions a causa d'usos agraris.
<i>Elements</i>	En les explanacions realitzades per usos agraris aparegueren restes de murs que finalment van desaparèixer. Tanmateix foren recollits abundants materials que han estat exhaustivament estudiats. Hi ha la possibilitat que resti una zona sense afectar a la banda est.
<i>Ús actual</i>	Agrícola
<i>Ús original/altres</i>	Vila romana
<i>Estat conservació</i>	Molt dolent

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Lloc d'explotació agropecuària d'època romana.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Conegut sobretot pels materials publicats el 1982 per Junyent i Pérez. Es tracta d'un lloc d'habitació datat en època romana republicana. (100 aC - 50 dC).
<i>Bibliografia</i>	C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona. Junyent, E. i Pérez, A. (1982) El yacimiento romano de la Fonteta de Grealó (Lleida, Segrià). I.E.I., Lleida. Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida. Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

LA FONTETA DE GREALÓ

034.BARP

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

LES FONTS I

035.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Grealó	<i>Codi INE</i>	120	3000
<i>Adreça/es</i>	Polígon 20			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 307.900 y = 4.604.542	<i>Identificació al plànol</i>	035.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>

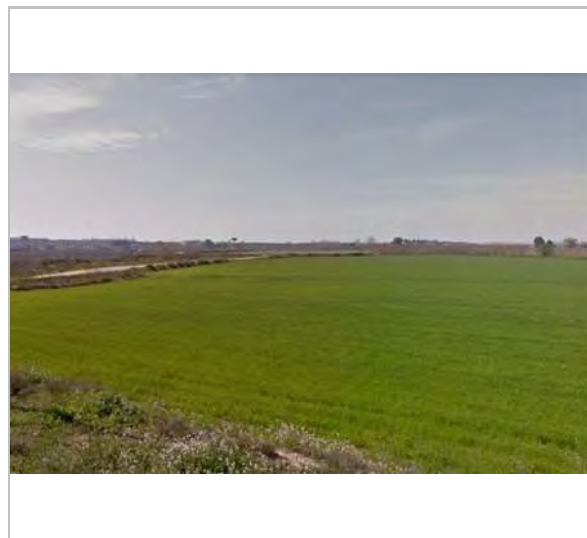
DADES CADASTRALS

Número *Superfície* *Sostre* *N. plantes* *Titularitat*

Diverses (Veure Annex)

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	R2 Zona Agrícola de recs antics
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	8692 I
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	PA 19 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	035.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

LES FONTS I

035.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Tipus</i>	Lloc d'habitació
<i>Cronologia</i>	Paleolític mitjà / Neolític
<i>Context</i>	L'extensió del jaciment és ampla (42.500 m2) tot i que en l'estat actual una delimitació resulta complicada.
<i>Elements</i>	Els abundants materials recuperats, gairebé més de 700 peces, han estat fruit d'estudi per part d'especialistes de la matèria, els quals han fet incidència sobre l'elevat nombre de gratadors i peces amb talla "levallois". La matèria primera és sílex i cornubianita.
<i>Ús actual</i>	Agrícola
<i>Ús original/altres</i>	Habitat / Taller

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Localitzat gràcies a les prospeccions sistemàtiques del Grup de Recerques de la Femosa, aquest jaciment és un campament o lloc d'habitació a l'aire lliure que s'emmarca cronològicament al Paleolític Mitjà.
<i>Bibliografia</i>	Canal, J. i Carbonell, E. (1989) Catalunya Paleolítica, Patronat F. Eiximenis, Girona, 1989. Carbonell, E. et Alii, (1987) "Radiografia dels tecno-complexos del Pleistocè Superior de la vall de la Femosa (Segrià)" dins Cypsela núm. 6, Girona. C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona. Grup la Femosa (1980). Recerques lleidatanes II. Publicacions de Grup d'Intercanvis de Recerques de les Terres Lleidatanes, Lleida. Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc

Lleida

LES FONTS I

035.BARP

del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE GARRELL

036.BARP

LOCALITZACIÓ

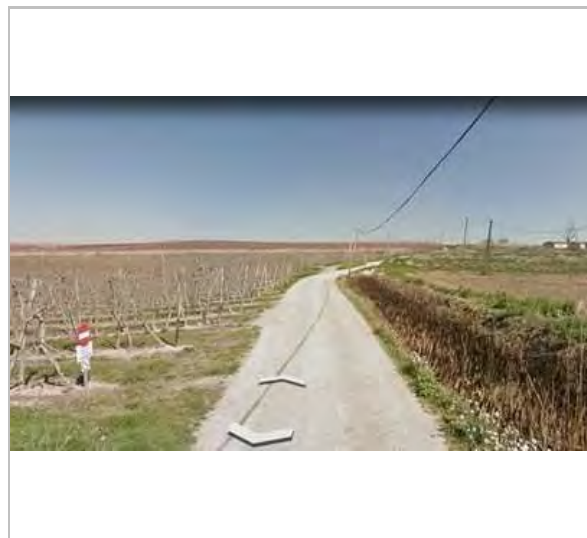
Indret	Partida la Femosa	Codi INE	120	2520
Adreça/es	Polígon 21 Parcel·la 155			
Coordenades UTM	x = 306.112	Identificació al plànol	036.BARP	Delimitació bé
	y = 4.605.529	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
25900A02100155	322.892m ²	2.908m ²	-	Privada

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8696 I
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	PA 17 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	036.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE GARRELL

036.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Neolític

Context Actualment presenta una plantació de fruiters a la major part de la zona delimitada pel que es fa difícil recuperar cap dada del seu estat de conservació o extensió total.

Elements El Grup de Recerques de la Femosa va recuperar no se sap si arrel de prospecció o excavació arqueològica una sèrie de materials mobles que pertanyen al neolític.

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Habitació

Estat conservació Dolent

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Testimonis d'ocupació neolítica però sense estructures.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Notícies d'aparició de material lític molt antigues.

Bibliografia Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

039 BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

TORRE GARRELL

036.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE FILELLA

037.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Malgovern	<i>Codi INE</i>	120	4630
<i>Adreça/es</i>	Polígon 29			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 297.345 y = 4.606.807	<i>Identificació al plànol</i>	037.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	Diverses (Veure Annex)				

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	AIN Zona d'Àrees d'interès natural R2 Zona Agrícola de recs antics
<i>Proteccions</i>	Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrees arqueològiques de protecció
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	8695-I
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Pla general
<i>Altres prot.</i>	PA 22 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	037.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE FILELLA

037.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Tipus</i>	Lloc d'enterrament
<i>Cronologia</i>	Camp d'urnes
<i>Context</i>	Hores d'ara no se sap ben bé si resta conservada cap part de la necròpolis. La zona on es van localitzar les primeres urnes actualment és un erm mentre que als voltants el terreny està fortament antropitzat.
<i>Elements</i>	Necròpolis d'on es van recuperar diferents urnes d'incineració dipositades avui dia al Museu de Lleida.
<i>Ús actual</i>	Erm
<i>Ús original/altres</i>	Necròpolis
<i>Estat conservació</i>	Molt dolent
<i>Situació de risc</i>	Altres riscos; Risc de construcció serveis.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Lloc d'enterrament d'un dels jaciments més importants al voltant de Lleida, del període ibèric antic.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contenen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Coneguda sobre tot a partir de la publicació dels materials, aquesta necròpolis d'incineració de Camps d'Urnas fou localitzada als anys 60 del segle passat a causa d'uns treballs d'anivellació del terreny. Els materials van ser recollits pel Dr. Camps i dipositats a l'Institut d'Estudis Ilerdencs on foren estudiats i publicats pel Dr. J.L. Maya.
<i>Bibliografia</i>	C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona. Maya,J.L.(1978) "Necrópolis tumulares ilerdenses" dins Actes del II Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà, 1976, Institut d'Estudis Ceretans, Puigcerdà. Pita, R. i Díez Coronel, L. (1964-1965) "La necrópolis de incineración de Torre Filella en Lérida" dins Ampurias XXVI-XVXVII, Barcelona. Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Rodríguez Duque, J.I. (1980) Aproximación a una carta arqueológica del Bajo Segre. Tesi de Llicenciatura inèdita. Universitat Autònoma de Bellaterra.

Rovira, J. (1978) "La penetració durant el Bronze Final de les influències nord-pirinenques cap a l'interior de Catalunya i el seu impacte" dins II Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà, Institut d'Estudis Ceretans, Puigcerdà, 1978.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

017BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE PUJOL

038.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Vinatesa	<i>Codi INE</i>	120	8430
<i>Adreça/es</i>	Polígon 23 Parcel·la 1			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 304.675 y = 4.605.689	<i>Identificació al plànol</i>	038.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
25900A02300001	171.584m ²	7.214m ²	-	Privada

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	R2 Zona Agrícola de recs antics
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrees arqueològiques de protecció
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	8697-I
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Plà general
<i>Altres prot.</i>	PA 23 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	038.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

TORRE PUJOL

038.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Neolític

Context Actualment conreat de fruiters no és possible la seva delimitació ni tan sols determinar el seu grau de conservació, que creiem ja malmès arran dels treballs agrícoles.

Elements El grup de recerques de la Femosa va efectuar el control i seguiment de dues rases per canals de rec que van posar al descobert dos fons de cabana que ara per ara no han estat fruit de cap publicació. Es tracta d'una zona d'hàbitat neolític.

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Hàbitat

Estat conservació Dolent; Els treballs agrícoles han modificat el paisatge i es desconeix el grau de conservació

Situació de risc Altres riscos; Tasques agrícoles i canvi de conreus.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Testimoni d'ocupació prehistòrica.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Grup la Femosa (1980). Recerques lleidatanes II. Publicacions de Grup d'Intercanvis de Recerques de les Terres Lleidatanes, Lleida.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE PUJOL

038.BARP

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

LA ROQUETA I

039.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida la Femosa	<i>Codi INE</i>	120	2520
<i>Adreça/es</i>	Polígon 21 Parcel·la 155			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 306.209	<i>Identificació al plànol</i>	039.BARP	<i>Delimitació bé</i>
	y = 4.605.457	<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
25900A02100155	322.892m ²	2.908m ²	PB+1P	Privada

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	R2 Zona Agrícola de recs antics
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrees arqueològiques de protecció
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	8690-I
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Pla general
<i>Altres prot.</i>	PA 17 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	039.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA ROQUETA I

039.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació / Lloc o centre de producció i explotació

Cronologia Paleolític mitjà

Context Es desconeix completament el seu estat de conservació ja que els materials recuperats son fruit de recollida superficial.

Elements Trobat en prospecció i recollit a la Carta Arqueològica del Segrià, es tracta d'un possible campament a l'aire lliure o si més no un taller de sílex del Paleolític Mitjà. La mateixa ubicació que Torre Garrell BARP-036

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Taller de sílex

Estat conservació Dolent; En tant que es tracta d'una recollida superficial de material, és difícil determinar si queda alguna traça d'assentament a la zona.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Testimoni d'assentament prehistòric.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Controls

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

036 BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

LA ROQUETA I

039.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA ROQUETA II

040.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida Grealó	Codi INE	120	3000
Adreça/es	Polígon 20 Parcel·la 111			
Coordenades UTM	x = 306.457 y = 4.605.304	Identificació al plànol	040.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
25900A02000111	60.923m ²	-	-	Privada

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrees arqueològiques de protecció
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8691-I
Nivell prot.	Nivell 1. Plà general
Altres prot.	PA 18 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	040.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA ROQUETA II

040.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època ibèrica

Context Se situa molt proper al Tossal Llarg amb el que potser té relació. Hores d'ara no es troba superficialment cap resta ni de material ceràmic ni d'estructura ja que es troba transformat en un conreu de regadiu.

Elements Conegut per prospeccions superficials. Segons notícies recollides es localitzaren estructures i materials fa uns 28 anys.

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Assentament

Estat conservació Dolent; Els treballs agrícoles han transformat la seva fesomia.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Lloc d'habitació amb estructures conservades.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

LA ROQUETA II

040.BARP

Ortofotomapa

TURÓ DE LA SEU

041.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre històric	<i>Codi INE</i>	120	3310
<i>Adreça/es</i>	Turó de la Seu Vella			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.161 y = 4.610.101	<i>Identificació al plànol</i>	041.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2202501CG0120G	148.068m ²	11.356m ²	-	Pública

Localització

Vista aèria

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà) PEU1
<i>Qualificació</i>	PU Parcs Urbans EC Equipament Comunitari

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	Entorn de protecció
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Plà general
<i>Altres prot.</i>	AHA 101 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) "Pla Especial del Turó de la Seu Vella", redactat l'any 1994.

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nº reg/cat.</i>	041.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 3. Parcial
<i>Altres prot.</i>	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu Vella (BCIN)

“Pla Especial del Turó de la Seu Vella”, redactat l’any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Muralles, baluards, palau, cases i carrers i edifici religiós.

Tipus Sistema defensiu, llocs d’habitació, vials i edifici religiós.

Cronologia segle II aC. - segle XIX

Context El Turó de la Seu Vella s’alça al bell mig de la ciutat de Lleida. Aquesta petita elevació de terreny porta el nom de l’edifici més emblemàtic de la ciutat, la Seu Vella o catedral antiga. Altres edificacions l’acompanyen: el Castell del Rei, una fortificació militar i diverses restes arqueològiques. A meitats del segle XX es va produir la seva desmilitarització i es va iniciar la recuperació de l’espai i la seva reintegració en el teixit urbà de la ciutat.

Elements El turó de la Seu Vella ha estat el marc d’una llarga i antiga ocupació en tant que part viva de la ciutat. Aquesta és una evidència, tot i que el procés de fortificació entre els segles XVII i XIX va comportar la destrucció de totes les estructures preexistents, tret de la Seu Vella i la Suda. Tanmateix, aquesta ciutat amagada, que arrenca d’abans de l’era cristiana ha deixat la seva petjada en el subsòl del turó, per bé que les seves successives transformacions van comportar moltes vegades l’arrasament d’estructures anteriors. Des de fa uns anys, la recerca arqueològica, contrastada convenientment i quan n’hi ha, amb testimonis de tipus documental va permetent conèixer petits fragments d’aquesta ciutat enterrada, amb les diferents fases d’ocupació. Així, es coneixen testimonis d’època antiga, que encara no són suficients per a afirmar que en turó hi havia l’oppidum ibèric d’Iltirta, tot i que se n’han documentat materials, però si que s’han trobat estructures dels primers moments de la llerda romana, i l’únic tram de la muralla que des del segle I aC. tancava la ciutat Així mateix, s’ha constatat que la Medina Larida andalusina incloïa una fortificació al punt més alt o Roca Sobirana, en el lloc del palau feudal que ara coneixem com a Suda, i que en les vessants del turó s’hi va desenvolupar una nova urbanització, connectada amb la resta de la ciutat, especialment als costats est i sud. Després de la conquesta cristiana de Lleida, el 1149, el turó va conèixer una continuïtat d’ocupació, amb les reformes corresponents derivades del nou urbanisme medieval, però també, d’una banda, del restabliment de la seu episcopal, que va comportar una reorganització del solar de la nova catedral i la paulatina transformació d’una part del barri on fixaren la residència els càrrecs eclesiàstics. I, de l’altra, de la construcció del nou palau on residia el rei en les seves estades a Lleida. D’aquesta manera, el turó va esdevenir la part més emblemàtica de la ciutat, amb els edificis més destacats.

L’inici de la guerra dels Segadors, a meitat del segle XVII, i la necessitat de fortificar la plaça de Lleida, donada la seva estratègica ubicació com a porta de Principat des de ponent, constitueixen el punt de partida en la brutal transformació del turó de la Seu Vella en una ciutadella militar. La construcció d’aquest sistema defensiu abaluartat, al llarg dels segles XVII; XVIII i XIX suposa la destrucció o soterrament del barri feudal de la suda i de la majoria dels seus edificis i que tant el palau reial com la Seu vella es convertissin en caserna militar.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Hàbitat, sistema defensiu, edifici religiós.

Estat conservació Regular

Entorn de protecció Entorn de protecció de la Seu Vella de Lleida incoat per la Generalitat de Catalunya el 10/10/1991.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d’aportar dades importants cara al coneixement de l’evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l’estricta consideració local i esdevenint des d’ella uns referents d’àmplia rellevància arreu.

Lleida

Ajuntament de Lleida

TURÓ DE LA SEU

041.BARP

Valor arqueològic i paleontològic

Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements La protecció ha d'incloure tant els elements de subsòl, sol i vol. El turo conserva sota els seus baluard restes dels antics habitatges i carrers del antic barri medieval i de moments anteriors.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

- Bibliografia*
- Gil, I. Lorient, M., Molins, M., Morán, M. i Payà, X.(2001- 2002) "Darreres aportacions arqueològiques a la ciutat de Lleida en època baix medieval" a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11-12, Lleida 2001-2002, 335-358
- Gil, I. Lorient, M., Molins, M., Morán, M. i Payà, X. (2001-2002) "Darreres aportacions arqueològiques a la ciutat de Lleida en època moderna" a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11-12 , Lleida, 2001-2003, 359-388
- Lorés, I.(2007) La Seu Vella i el Turó. Lleida.
- Lorient, A, Gil, I. i Payà, X. (1997) "Un exemple de model urbà andalusí: Medina Larida. L'aportació de l'arqueologia urbana al món àrab" Revista d'Arqueologia de Ponent núm. 7.
- Payà, X., Gil, I., Lorient, A., Lafuente, A. i Morán, M. (1996); "Evolució espacial i cronològica de l'antiga ciutat d'Ilerda" a Revista d'Arqueologia de Ponent núm. 6. Lleida, p. 119-149.
- Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

001 CA

001 EA

BARP

BSE

BN

018 BAMP

Ortofotomapa

TURÓ DE GARDENY

042.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Gardeny	<i>Codi INE</i>	120	1220
<i>Adreça/es</i>	Carrer Cardenal Cisneros, 1 Polígon 0 Parcel·la 0			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 301.245 y = 4.609.082	<i>Identificació al plànol</i>	042.BARP	<i>Delimitació bé</i>
	<i>Grafisme categoria</i>			☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
1192901CG0019S	202.486m ²	93.868m ²	-	Pública

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SUR (Sòl Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	PU Parcs Urbans EC Equipament Comunitari
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Pla general
<i>Altres prot.</i>	PA 02 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	042.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TURÓ DE GARDENY

042.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació, assentament militar, Edifici religiós

Cronologia Època romana, medieval i moderna

Context Tossal que juntament amb el turó de la Seu Vella i el Puig Bordell és un dels tossals de la ciutat de Lleida. És mencionat des d'antic com a lloc estratègic i militar, posteriorment acull la comanda templera i és transformat en castell en època moderna.

Elements A més a més de les restes de fortificacions que envolten el que queda de la comanda, hi ha notícies de l'existència d'una pedrera utilitzada per la construcció de la Seu Vella.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Complex religiós/ Assentament militar.

Estat conservació Regular; La muralla que tanca el recinte pateix greus desperfectes i ha estat objecte de reparacions puntuals. Així com els edificis que conformaven la comanda i que precisen d'un manteniment continuat.

Entorn de protecció Cal tenir en compte la inclusió dels vessants on es situen els antics accessos, a més de la possibilitat de localització de la pedrera d'època medieval.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Valor arqueològic i paleontològic

Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Control de l'estat de les muralles i dels edificis que conformen la Comanda així com les vessants que donen accés.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

Sáez, C. i Eritja Ciuró, X. (2008) «Propostes de recuperació del conjunt monumental de Gardeny». Jornades de Treball del Grup de Recerques de les Terres de Ponent, [en línia], 2008, p. 137 -48, <https://raco.cat/index.php/JornadesGRTP/article/view/363399> [Consulta: 29-07-2021]

Lleida

Ajuntament de Lleida

TURÓ DE GARDENY

042.BARP

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

002,04 CA
an

EA

BARP

BSE

BN

019 BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

TOSSAL DE MOREDILLA O MORADILLA

043.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Moredilla	<i>Codi INE</i>	120	5000
<i>Adreça/es</i>	Polígon 16 Parcel·la 48			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 309.164 y = 4.610.055	<i>Identificació al plànol</i>	043.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
25900A01600048	124.225m ²	-	-	Pública

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	AIN Zona d'Àrees d'interès natural R2 Zona Agrícola de recs antics
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Plà general
<i>Altres prot.</i>	PA 08 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) IA-05 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	043.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TOSSAL DE MOREDILLA O MORADILLA

043.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació
Assentament militar

Cronologia De l'edat de bronze fins a època contemporània

Context Elevació propera a l'antiga N-II que domina àmpliament la vall, la seva situació estratègica ha fet que hagi hagut una ocupació fluctuant però continuada a través del temps des d'època del Bronze Final, restes ibèriques, materials republicans i ocupacions medievals i modernes amb una torre de senyals del segle XVIII. La darrera freqüentació data de la guerra civil amb la realització de trinxeres. Finalment ja a finals dels anys 50 arriba fins i tot a ser escenari d'una pel·lícula.

Elements Si l'ocupació de Bronze Final sembla haver ocupat el cim del paleocanal que avui dia cobreix el búnquer, les restes ibèriques i romanes se situen al tossal annex situat més al nord i separat del principal per un fossat tal i com s'aprecia a les fotos aèries. Posteriorment a època medieval es torna a ocupar la zona de més alçada al tossal principal. Avui en dia encara és possible trobar restes de molins barquiformes als vessants meridionals. El conjunt té tanmateix un alt valor monumental i paisatgístic.

Ús actual Erm

Ús original/altres Hàbitat / Militar

Estat conservació Molt dolent; Les restes corresponents a l'edat del bronze apareixen esteses al vessant sud tot i que hi ha possibilitat de trobar encara restes in situ a la petita elevació situada a l'est. Pel que fa al búnquer, els materials utilitzats i diferents actes vandàlics no ajuden la seva conservació.

Situació de risc Pendants superiors 20% i vandalisme

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

TOSSAL DE MOREDILLA O MORADILLA

043.BARP

Catàleg (1982) Pla Especial de protecció i Catàleg, Paeria, Lleida, 1982.

Pita, R. (1953) "Notas" dins Noticiario Arqueológico Hispánico III-IV, Madrid.

Pita, R. (1958) "Datos arqueológicos provinciales VI" dins llerda XXII, Lleida.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

012 EA
452

BARP

BSE

008 BN

BAMP

Ortofotomapa

LES FONTS II

044.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Partida Grealó	<i>Codi INE</i>	120	3000
<i>Adreça/es</i>	Polígon 20			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 307.463 y = 4.604.526	<i>Identificació al plànol</i>	044.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>

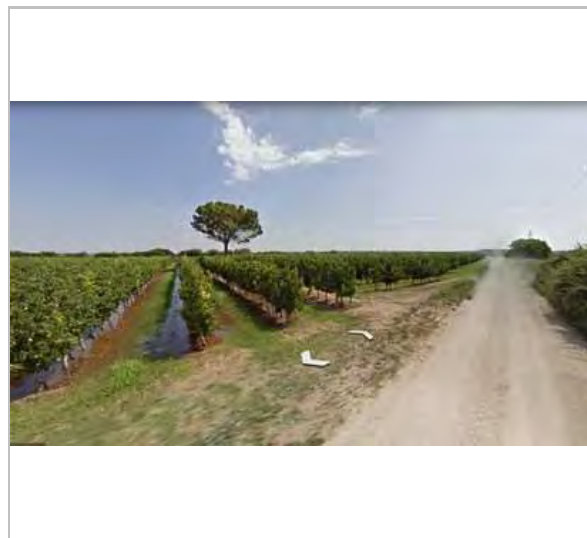
DADES CADASTRALS

Número *Superfície* *Sostre* *N. plantes* *Titularitat*

Diverses (Veure Annex)

Localització

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SNU (Sòl No Urbanitzable)
<i>Qualificació</i>	R2 Zona Agrícola de recs antics
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrees arqueològiques de protecció
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	8693-I
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Pla general
<i>Altres prot.</i>	PA 20 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	044.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

LES FONTS II

044.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Romana

Context En una zona de conreu de fruiters que dificulta la delimitació de l'espai i la localització de materials.

Elements Localitzats en prospecció una sèrie de materials d'època romana pel Grup de Recerques de la Femosa, la situació apareix recollida a la Carta Arqueològica del Segrià. És possible que s'hagin produït una sèrie de destruccions com a conseqüència d'aquests conreus. En una revisió posterior (1999) es va recollir una insignificant mostra ceràmica una mica més al nord del lloc assenyalat pel grup de la Femosa.

Ús actual Agrícola

Ús original/altres Vila romana

Estat conservació Dolent

Situació de risc Altres riscos; ampliació o canvi de conreu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Aparegueren restes de murs i ceràmica romana a més de fragments de molí.

Bibliografia C.A.S.(1988) Carta Arqueològica del Segrià. Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

Rafel Fontanals, N. (1996) Introducció al tractament del patrimoni arqueològic en el marc del P.G.M., Lleida.

Rodríguez, X. i Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

Lleida

LES FONTS II

044.BARP

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

DEFENSES DE HARCOURT AL BOC DE LA BITERNA

045.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida Fontanet	Codi INE	120	0
Adreça/es	Diverses Camí Vell d'Albatàrrec, s/n			
Coordenades UTM	x = 301.928 y = 4.606.887	Identificació al plànol	045.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Mur defensiu segle XVII

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Carreteres Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	045.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

DEFENSES DE HARCOURT AL BOC DE LA BITERNA

045.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Subtipus funcional</i>	Element defensiu
<i>Tipus</i>	Assentament militar / infraestructura
<i>Cronologia</i>	Feudal i moderna
<i>Context</i>	El pont del Boc de la Biterna és un pont de pedra que travessa el riu Femosa a pocs metres de la seva desembocadura al Segre, es construït amb pedra tot i que s'observa clarament una sèrie de reformes i afegits d'altres materials segurament corresponents a diferents reparacions fetes al llarg del temps. Arran la visita pel control d'obres ens van comunicar la aparició de les restes d'un pont antic, d'aparença feudal, aigües amunt al conegut com Boc de la Biterna. Aquesta estructura tindria 2 ulls, un corresponent a la llera del riu i l'altre a la riba esquerra ja en zona inundable. Uns metres més a l'oest del pont més antic es va poder observar una acumulació de còdols d'una mida bastant gran els quals formen part de les restes de construccions defensives construïdes per les tropes del comte de Harcourt que assetjaren la ciutat al 1646 en el conegut setge de Santa Cecília.
<i>Elements</i>	En aquest indret estratègic on el riu Femosa desemboca al Segre s'apleguen tres elements, el pont modern, un pont de factura feudal i les restes de fortificacions temporals alçades durant els setges del segle XVII.
<i>Ús actual</i>	Marge de cultius
<i>Ús original/altres</i>	Sistema defensiu i elements viaris
<i>Estat conservació</i>	Dolent; A la intervenció es va poder veure que només restava 1,20 m d'alçada corresponent als fonaments de l'estructura. En quant al pont, ha desaparegut l'estrep nord i l'arc central.
<i>Situació de risc</i>	Altres riscos; Canvis conreu i/o ampliació cultiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric
El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor sociocultural i etnològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	Cal protegir les restes de la fortificació molt malmeses pels successius treballs agrícoles y el pontet medieval situat dins la llera del riu Femosa
-----------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.
<i>Gestió</i>	Cal fer control de explanacions, canvis de conreu o extracció d'àrids.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

DEFENSES DE HARCOURT AL BOC DE LA BITERNA

045.BARP

Informació històrica Diferents fonts històriques i gràfiques ens parlen de les fortificacions provisionals que envoltaren la Lleida assetjada de mitjans del segle XVII.

Bibliografia Morán Álvarez, M. (2020) Pont del Boc de la Biterna. Seguiment de les obres d'arranjament. Actuació d'urgència. (Jac. 54 int-01). Novembre de 2019. Memòria inèdita presentada a la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURLS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

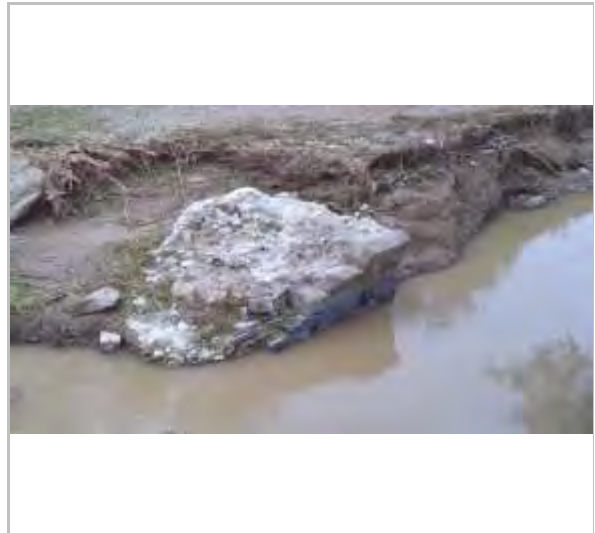
Ortofotomapa

Arxiu Arqueològic

Protecció de les restes abans d'ésser colgades
Arxiu Arqueològic

Restes d'un pont medieval al riu Femosà
Arxiu Arqueològic

Lleida

DEFENSES DE HARCOURT AL BOC DE LA BITERNA

045.BARP

Lleida

Ajuntament de Lleida

INSCRIPCIÓ ROMANA I FINESTRES TARDO GÒTIQUES

046.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre històric	<i>Codi INE</i>	120	4100
<i>Adreça/es</i>	Carrer la Palma, 19			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 301.936 y = 4.609.668	<i>Identificació al plànol</i>	046.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2098303CG0029G	241m ²	978m ²	PB+3P	Privada

Localització

Vista de l'edifici

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1H Zona de Centre Històric

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Pla general
<i>Altres prot.</i>	HA 0504 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	046.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

INSCRIPCIÓ ROMANA I FINESTRES TARDO GÒTIQUES

046.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	S Elements Singulars/Mobiliari urbà
<i>Tipus</i>	Làpida funerària i dues finestres
<i>Cronologia</i>	Segle II d.C (làpida) Tardo-gòtic (finestres)
<i>Context</i>	Làpida romana trobada a les rodalies de la Porta de Boters per Onofre Cerveró a finals del segle XVI i col·locada a la façana de casa seva que actualment correspon al carrer la Palma núm. 19. Les finestres estan col·locades a la planta baixa de la mateixa casa.
<i>Elements</i>	Placa de marbre, sense motlures i en forma de "tabula ansata" (conserva únicament la dreta) Mesura 49x76x2 cm En la inscripció de la làpida és pot llegir: AFRANIA L(IBERTA) L(UCI) CRHOCALE S(ITA EST HIC) Aquí descansa, Afrania Crhocale, lliberta de Luci Les dues finestres són rectangulars de llinda recta amb trencaigües superior i un cert treball de motllura.
<i>Ús actual</i>	Façana
<i>Ús original/altres</i>	Funerari / Constructiu
<i>Estat conservació</i>	Bo; Integrades en una edificació moderna.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	Protecció i manteniment tant de la làpida com del suport on en troba integrada així com de les finestres que formen part del conjunt.
-----------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	Junyent, E. i Pérez, A.(2003) "L'antiguitat, d'Irtirta a llerda" a Historia de Lleida, volumen I, Lleida, 268-269
---------------------	---

Lleida

Ajuntament de Lleida

INSCRIPCIÓ ROMANA I FINESTRES TARDO GÒTIQUES

046.BARP

Pleyán de Porta, J.(1873) Apuntes de Historia de Lérida, o sea compendiosa reseña de sus principales hechos desde la fundación de la ciudad hasta nuestros dias. Imprenta de Carruez, Lleida, 56.

Rodríguez, X. I Vilà, F. (2009). Estudi previ del Catàleg de Béns a protegir de la ciutat de Lleida (Segrià). Ajuntament de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

026 EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Detall de la inscripció

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA PLETA DE GREALÓ

047.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida Grealó	Codi INE	120	3000
Adreça/es	Polígon 19 Parcel·la 260			
Coordenades UTM	x = 308.927 y = 4.605.917	Identificació al plànol	047.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
25900A01900260	20.848m ²	2.212m ²	PB+1P	Privada

Localització

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	047.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA PLETA DE GREALÓ

047.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'enterrament

Cronologia Feudal

Context A la vessant nord d'una petita elevació on es situa una Masia catalogada dins del Pla especial Urbanístic de construccions en sol no urbanitzable, es pot observar una sèrie de retalls al terreny natural.

Elements Conjunt de retalls al terreny natural de què sembla ser una necròpoli. Localitzada per aficionats de la zona, la Secció d'arqueologia de l'ajuntament de Lleida ha dut una primera campanya recuperant entorn de una dotzena d'individus pendents d'estudi.

Ús actual Erm

Ús original/altres Cementiri

Estat conservació Regular

Situació de risc Altres riscos; Zona de pas de ramats

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Testimoni d'ocupació rural a època feudal a l'entorn de Lleida.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Controls

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Referències de la seva existència a partir de comunicació oral de membres del Grup de Recerques de la Femosa

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

LA PLETA DE GREALÓ

047.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

MOLÍ HIDRÀULIC DE L'AVINGUDA BLONDEL, 94

048.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	760
Adreça/es	Avinguda Blondel, 94			
Coordenades UTM	x = 301.883 y = 4.609.400	Identificació al plànol	048.BARP	Delimitació bé Entorn protecció
		Grafisme categoria		

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
1996809CG0019F	977m ²	-	-	Privada

Localització

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	No disposa
Altres prot.	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	048.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial Nivell 6. AEA

MOLÍ HIDRÀULIC DE L'AVINGUDA BLONDEL, 94

048.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional OE Obra d'Enginyeria

Subtipus funcional Molí hidràulic de roda vertical

Tipus Lloc o centre de producció i explotació

Cronologia Segle XII

Context Situat al número 94 de l'Avinguda Blondel de Lleida. Es va documentar per primer cop durant els sondejos arqueològics realitzats fora muralla l'any 2002 i excavat en extensió l'any 2017. Es tracta d'un solar de propietat privada, en espera de la seva reedificació i de la resolució sobre el tractament de les restes, per tant per accedir-hi s'ha de sol·licitar a la propietat.

Elements Les restes documentades fora muralla corresponen a una molí hidràulic de roda vertical. Generalment aquest tipus de molins els trobem a la llera de rius amb molt cabal i una presència regular d'aigua durant tot l'any. Estan presents sobre tot a la vessant atlàntica de la península associats a rius com el Duero el Tajo i el Guadalquivir o afluents importants com el Pisuerga, mentre que a la banda mediterrània, i sobre tot a zones més rurals l'habitual es trobar molins de corrent amb el rodet horitzontal, alimentats per petits canals o basses per garantir el funcionament en períodes de sequera. No coneixem exemples conservats a Catalunya d'aquest tipus de molins i es per això que hem d'anar a la zona de castellà i concretament a Zamora i la seva província, i a Valladolid per tal de trobar un nombre extens de aceñas inventariades i conservades de forma desigual. En la campanya arqueològica de 2002 es va documentar part del tallamar enfrontat a la corrent del riu i part d'un mur que reconduïa la corrent fluvial vers la roda vertical. L'excavació en extensió de la zona ha permès recuperar la planta sencera del molí i part del canal on es situava la roda vertical. Es tracta d'un edifici de planta trapezoïdal, amb una superfície interior al voltant dels 50 m². Aquesta inusual planta ve definida per la presència de dos tallamars no massissats, el documentat l'any 2002 que protegia l'edifici de la corrent de l'aigua, i un altre en la part posterior, que normalment en aquest tipus de construcció hidràulica correspon a una paret recta. Les solides parets d'aquesta construcció estan fetes amb una doble filada de blocs de pedra sorrenca sense escairar, lligats amb abundant morter de calç i graves. En la part exterior del tallamar posterior es va realitzar un sondeig en els estrats de graves on estava fonamentat per tal de documentar l'alçada que es conserva d'aquest parament que és d'aproximadament 3,20mts. L'estratigrafia excavada en l'interior del molí correspon bàsicament a estrats de sorres i graves d'aportació fluvial, amb presència freqüent de blocs de pedra tirats i absència de materials ceràmics que puguin ajudar a la seva datació. Només es conserven restes d'estructures en la banda sud est de l'edifici. Malgrat la dificultat d'interpretació d'aquestes evidències arqueològiques, creiem que poden correspondre al carcabà o espai on es localitzen els engranatges i eixos del molí. Entre aquestes estructures documentades destaca les restes d'un paviment de lloses, que ens pot indicar la cota del nivell d'ús d'aquesta part inferior del molí. La resta de l'espai interior que correspon a la planta baixa que quedaria lliure, i en qual només hem documentat a més dels estrats de sorres esmentats, dues pedres que podrien formar part d'un paviment i una capa de graves i morter de calç que podria funcionar com a nivell d'ús. Paral·lel a la paret sud-est del molí transcorre un canal amb les parets fetes de blocs de pedra i la base amb grans lloses. El canal té una amplada de 1,20 m. i una fondària de 0,80 m. i aprofita la façana del propi molí com part de la paret interior. La part inicial del canal presenta un pendent que indica la zona on es situaria la roda del molí. La datació aproximada, es complicada, ja que el fet de trobar-se a la llera del riu amb una continua remoció del terreny no ens aporta una estratigrafia clara. El que si sabem es que en relació amb el context, la seva construcció és anterior a la de totes les estructures domèstiques que es van excavar ja fa 15 anys (que situem pels volts del segle XIII) i sobre tot de la muralla que tancava la ciutat a finals del segle XIV -XV. De tota manera, l'expansió i ús de les rodes vitrubianes normalment s'adjudica a les poblacions andalusines. En un context històric tan proper al escenari de conquesta no seria gens estrany atribuir la seva construcció en un moment andalusí de finals del segle XI primera

MOLÍ HIDRÀULIC DE L'AVINGUDA BLONDEL, 94

048.BARP

meitat del XII.

Hem d'anar a la documentació escrita i es allà on trobem mencions de molins més enllà de la porta de Gardeny, és a dir de la sortida oest a la muralla andalusina que situem al encreuament entre l'actual carrer Cavallers i el carrer Major, tot just a la segona meitat del segle XII.

Ús actual Zona comercial

Ús original/altres Molí

Estat conservació Regular

Entorn de protecció És probable que part de la sèquia que alimentava la darrera fase del molí tingui continuïtat vers l'est

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Murs corresponents a l'edifici i restes de la bassa de contenció i el canal per on circulava l'aigua.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002. Cal finalitzar l'excavació en el moment de dur a terme el projecte de construcció, per la dificultat d'accés a les mitgeres.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

- Bibliografia*
- Gil, I. i Morán, M. (2017) Memòria de l'excavació arqueològica a l'avinguda de Blondel, 94 de Lleida
- Morán, M. (2005a). Memòria de la excavació arqueològica a l'Av, Blondel 94 / carrer sant Antoni 33 (Gener a Maig de 2002) (inèdit)
- Morán, M. (2005b). «Un possible molí als afores de la Lleyda de la conquesta». Revista d'Arqueologia de Ponent, 15. p. 367-371.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

005,03 CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

Ajuntament de Lleida

MOLÍ HIDRÀULIC DE L'AVINGUDA BLONDEL, 94

048.BARP

Ortofotomapa

Lleida

CALL DE LLEIDA (LA CUIRASSA)

049.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	4700	
<i>Adreça/es</i>	Carrer dels Dolors Carrer Sant Cristòfol Carrer Seminari Carrer Maranyosa				
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.096 y = 4.609.669	<i>Identificació al plànol</i>	049.BARP	<i>Delimitació bé</i>	
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>	☐

DADES CADASTRALS

Número

Superfície

Sostre

N. plantes

Titularitat

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	PMU 2_Plataforma Seminari
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Altres prot.</i>	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	049.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral Nivell 6. AEA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Call

Tipus Lloc d'habitació
Viaris
Centre de producció

Cronologia Època andalusina i feudal

Context El call o cuirassa, nom amb el que es coneix el barri jueu de Lleida, es troba localitzat en una superfície triangular definida per la confluència de tres eixos viaris, els actuals carrers Major, el carrer Cavallers i el carrer Companyia. En un espai que presenta forts desnivells, i on el pendent del carrers en ocasions podia superar el 20%.

Actualment està en execució el projecte de rehabilitació i millora d'aquest espai. Quan s'inaugurin les obres hi haurà accés lliure a les restes arqueològiques conservades.

Elements Durant les diverses fases d'actuació arqueològiques marcades pel desenvolupament de les obres d'execució del projecte de rehabilitació de la zona, en data d'avui encara no finalitzades, es van localitzar 4 zones amb restes arqueològiques de les 14 sondejades:

Zona 1-4:

Superfície excavada en dues fases que finalment es va unir en una gran àrea d'excavació.

Es tracta de la part més propera de l'antic barri jueu a l'actual carrer Cavallers i on els processos de regularització del pendent havien provocat aportacions sedimentaries importants que havien recrescut i mitigat els profunds desnivells que determinaven l'ocupació d'aquesta zona. Com a conseqüència d'aquest procés d'aixecament es va poder recuperar restes urbanístiques en bon estat i excavar una seqüència estratigràfica de tres metres de potencia que contenia i ens ha aportat informació molt valuosa sobre la evolució urbanística d'aquesta part del call des del segle XIII fins al segle XIX.

Part d'aquestes estructures han quedat tapades i protegides com són les restes d'una sitja d'emmagatzematge del segle XI i les restes d'una bassa de decantació d'argila excavada en el terreny natural formada per dues circumferències. Construïda en l'espai interior de d'un edifici, entre els dos fonaments dels arcs datat entre els segles XIII i XIV.

A la vista i consolidades per ser incorporades en el futur parc arqueològic destaquen les restes d'un carrer amb paviment de còdols i claveguera central, que conserva les dues façanes. També del segle XIII.

Zona 6:

Correspon a una de les tres localitzacions sondejades, d'un total de dotze, on s'han recuperat restes de l'antic call jueu. La zona 6 ocupa una superfície de 100 m2 localitzada al bell mig del barri jueu on s'hi troben, amb un estat de conservació molt dolent, diversos dipòsits d'un taller dedicat a la transformació de la pell en pergamins, una canal de desguàs de les aigües residuals, els fonaments corresponents al recolzament de les estructures de suport de la coberta i el mur de tancament occidental d'aquest espai de transformació preindustrial. A més, cal destacar la troballa del fons d'una sitja retallada a la roca amb un paviment interior de còdols i morter d'època andalusina del segle XI.

S'ha determinat i es proposa la integració en el projecte d'urbanització del mur de tancament occidental d'aquest taller. Es tracta d'un mur de grans blocs rectangulars i quadrats units amb morter que actuava de límit del taller però també de paret de contenció de la terrassa inferior. Element que ha estat consolidat i es pot veure

En relació a la resta d'estructures del taller l'estat de conservació i el grau de comprensió feien difícil la seva integració i s'han conservat sota una capa de geotèxtil i graves.

Zona 13.

Aquesta zona propera als carrer Maranyosa i Companyia és van documentar les restes d'un carrer amb claveguera central i restes de les clavegueres domestiques, en la part més propera al carrer Maranyosa que van quedar protegides davant la construcció de diferents arquetes relacionades amb la repavimentació del carrer. Més al sud es va documentar restes del mateix carrer i una habitació d'una casa, que van quedar cobertes i parcialment afectades per la construcció d'un mur.

En la mateixa zona però encara més al sud es va documentar part d'una gran casa, amb accés del mateix carrer amb claveguera central documentat més al nord. La casa, que fou destruïda durant el pogrom de 1391, està organitzada al voltant d'un pati enllosat d'una fase anterior, possiblement andalusí.

CALL DE LLEIDA (LA CUIRASSA)

049.BARP

Entre els nivells d'incendi de destrucció de la casa es va documentar in situ gran quantitat de materials, entre els que destaquen restes de teles cremades i peces ceràmiques excepcionals com ara una gerra d'estil Nazarí amb el seu suport de amb forma de maqueta arquitectònica.

Cal ressenyar que resta encara un 40% de la casa per excavar.

Ús actual	Parc urbà
Ús original/altres	Àrea de residència
Estat conservació	Dolent
Situació de risc	Altres riscos; Vandalisme

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Carrer encodolat amb restes de les façanes originals. Mur de contenció de terrassa. Restes de sitges/magatzems excavats a la roca. Restes d'un habitatge compost per diferents estances, alguna pavimentada. Aquest habitatge te zones encara per excavar.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002. Cal la finalització de l'excavació abans de procedir a fer noves intervencions.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Morán Álvarez, M. i Payà Mercè, X. (2021) "Fonts documentals i arqueològiques per al coneixement de la cuirassa jueva de Lleida". URTX. Revista d'humanitats de l'Urgell, 35. Pp 133-177.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

CALL DE LLEIDA (LA CUIRASSA)

049.BARP

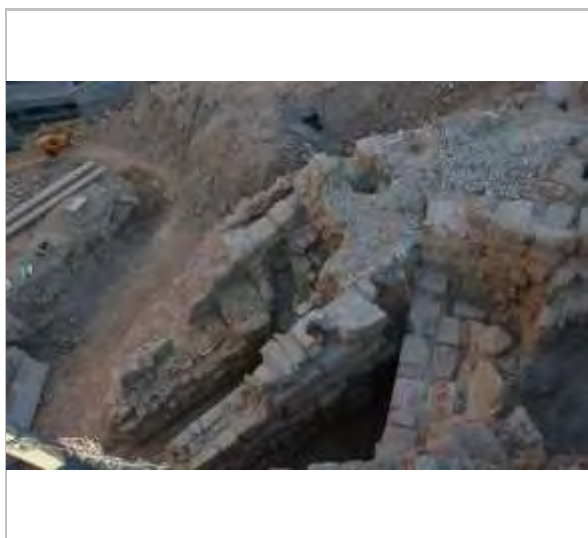

Ortofotomapa

Vista del jaciment

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Vista del jaciment

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Vista del jaciment

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Vista del jaciment

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

ADOBERIES DE LA RAMBLA FERRAN, 17

050.BARP

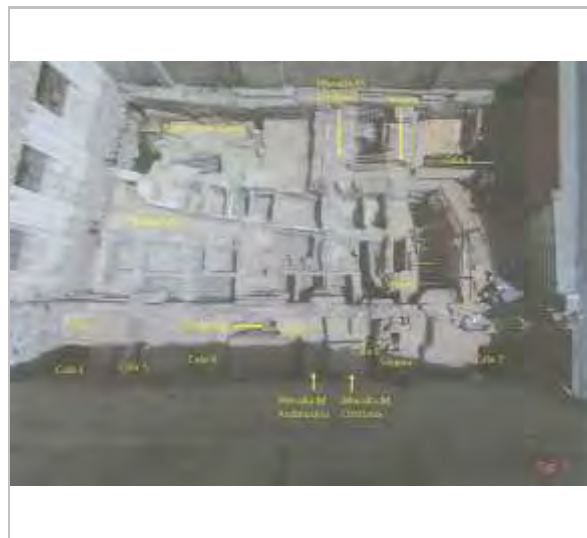
LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	1350
<i>Adreça/es</i>	Rambla Ferran, 17			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.542 y = 4.610.075	<i>Identificació al plànol</i>	050.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	2603813CG0120D	114m ²	-	-	Pública

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1C Zona de Centre Comercial
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Altres prot.</i>	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	050.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

ADOBERIES DE LA RAMBLA FERRAN, 17

050.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	AI Arquitectura Industrial/Comercial
<i>Subtipus funcional</i>	Adoberies
<i>Tipus</i>	Lloc o centre de producció i explotació
<i>Cronologia</i>	Època andalusina i feudal
<i>Context</i>	Edifici on s'allotgen serveis de la Diputació de Lleida. A la planta soterrani s'han museïtzat les restes per tal que puguin ser visitables. Ara per ara l'accés és restringit.
<i>Elements</i>	Com a resultat de les intervencions realitzades s'han documentat els següents espais: Muralla medieval andalusí. (Patrimoni arquitectònic 004.006) Muralla medieval feudal (Patrimoni arquitectònic 005.007) Espai de la sínia andalusina Adoberies andalusines, feudals i modernes. Sèquia d'època moderna i contemporània.
<i>Ús actual</i>	Edifici públic
<i>Ús original/altres</i>	Adoberia
<i>Estat conservació</i>	Bo

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	Taller d'adobar amb les piques, compren també part de les muralles andalusina i feudal a més d'una estructura hidràulica andalusina i una sèquia coberta d'època moderna.
<i>Entorn de protecció</i>	Cal incloure en l'àrea de protecció els immobles compresos en l'illa que conforma entre el carrer del Carme, baixada de l'audiència, carrer de l'aiguardent fins arribar a l'església del Carme.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	Vázquez Falip, M.P. i Medina Morales, J. (2021) "La intervenció arqueològica realitzada a la rambla Ferran, 17-19, de Lleida: 1.000 anys d'història d'un barri adober" conferència al Cicle de conferències de Tribuna d'Arqueologia. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
---------------------	--

Lleida

Ajuntament de Lleida

ADOBERIES DE LA RAMBLA FERRAN, 17

050.BARP

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

004,06 CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

PALAU DIPUTACIÓ-RESTES ADOBERIES

051.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	1260
<i>Adreça/es</i>	Carrer Carme, 26 Rambla Ferran, 15			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.504 y = 4.610.077	<i>Identificació al plànol</i>	051.BARP	<i>Delimitació bé</i>
	<i>Grafisme categoria</i>			<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2603812CG0120D	1.538m ²	6.374m ²	PB+4P	Pública

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	EC Equipament Comunitari
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Pla general
<i>Altres prot.</i>	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	051.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 3. Parcial Nivell 6. AEA

Lleida

Ajuntament de Lleida

PALAU DIPUTACIÓ-RESTES ADOBERIES

051.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	AI Arquitectura Industrial/Comercial
<i>Subtipus funcional</i>	Restes d'adoberies medievals
<i>Tipus</i>	Lloc o centre de producció i explotació
<i>Cronologia</i>	Època medieval
<i>Context</i>	Edifici que ha anat sofrint diferents remodelacions i adaptacions a les seves funcions fins arribar avui dia a ser la seu de la Diputació Provincial de Lleida.
<i>Elements</i>	<p>En un primer moment el que ara està unificat pel que fa a fonamentació havia format part de dues construccions diferents una, la que ara ens ocupa amb una sèrie de brolladors d'aigua neta i continua i una altra que no té a veure amb aquestes conduccions.</p> <p>Malgrat la manca de piques i pous; la presència dels brolladors i les conduccions conservades, ens suggereixen que estem davant d'una estança que forma part de les adoberies existents a la façana de l'actual Rambla Ferran.</p> <p>La seva distribució és molt similar a les excavades a la Rambla Ferran 1-7, on trobem dues zones clarament diferenciades; la més propera al riu, on se situen les piques de transformació un lloc que necessita desaiguar i més ventilació i la propera a l'actual carrer del Carme on es fa la captació de l'aigua. Tema fonamental ja sigui a través de mines o amb conduccions com aquestes.</p> <p>Les voltes excavades es correspondrien doncs a l'adoberia més oriental del carrer la qual i segons les fonts mencionades per Lladonosa, hauria estat annexada a l'Hospital en les reformes del segle XVIII, un cop ja amortitzada l'activitat.</p>
<i>Ús actual</i>	Edifici públic.
<i>Ús original/altres</i>	Adoberia
<i>Estat conservació</i>	Bo
<i>Entorn de protecció</i>	Aquest lloc de producció està directament relacionat amb altres similars que utilitzen els sorgents d'aigua per la transformació de la pell i que es situen en aquesta franja de ciutat.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Entorn de protecció Cal incloure en l'àrea de protecció els immobles compresos en l'illa que conforma entre el carrer del Carme, Baixada de l'Audiència, carrer de l'aiguardent fins arribar a l'església del Carme.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de

Lleida

Ajuntament de Lleida

PALAU DIPUTACIÓ-RESTES ADOBERIES

051.BARP

març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia

Lladonosa i Pujol, J. (2007) Els Carrers i Places de Lleida a Través de la Història. Edició a cura de Joan Ganau i Casas. EMU. Ajuntament de Lleida.

Morán, M. (2010) Informe-Memòria del seguiment arqueològic al soterrani del palau de la Diputació. Informe entregat als SSTCC de Lleida.

Payà, X. (2015) Les adoberies dels Blanquers de Lleida al segle XIII. A V Congrés d'Arqueologia medieval i moderna a Catalunya. Actes. Volum I. Monogràfic: la Ciutat. Barcelona 22-25 de maig de 2014. Ed. ACRAM i Ajuntament de Barcelona.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

048 EA

BARP

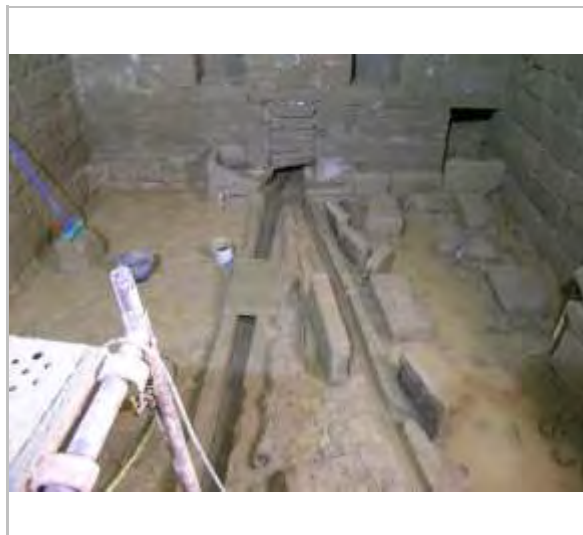
BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Vista del jaciment

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

ADOBERIES DEL CARRER SANT ANTONI, 21

052.BARP

LOCALITZACIÓ

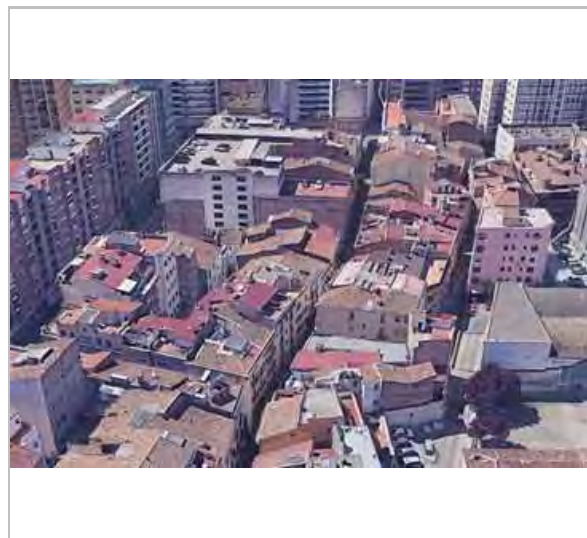
<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	6840
<i>Adreça/es</i>	Carrer Sant Antoni, 21			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 301.891 y = 4.609.448	<i>Identificació al plànol</i>	052.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
1996825CG0019F	177m ²	691m ²	PB+4P	Privada

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1C Zona de Centre Comercial
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Plà general
<i>Altres prot.</i>	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nº reg/cat.</i>	052.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 3. Parcial

ADOBERIES DEL CARRER SANT ANTONI, 21

052.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional Al Arquitectura Industrial/Comercial

Subtipus funcional Restes d'adoberies medievals

Tipus Lloc o centre de producció i explotació

Cronologia Època medieval

Context Construcció privada reedificada

Elements Estem davant d'una adoberia amb tots els elements bàsics integrants del que es aquest tipus d'indústria. Val a dir però que es tracta de la meitat de la instal·lació ja que l'altra meitat restà afectada per la construcció de l'edifici que confronta al nord.

Desconeixem on estaria ubicada la casa de l'adober. En el cas de les situades al carrer blanquers aquesta es comunica per sota del carrer. Aquí no podem dir si aquest fet es repeteix. La configuració del terreny natural fa difícil aquest punt, nosaltres optem per la possibilitat que aquesta estigui al costat sud oest, es a dir compartint la mitgera que delimita la adoberia i justificant el retranqueig del mur.

En quant a la cronologia de tot el conjunt, val a dir que ens inclinem pel segle XIII, es a dir en el moment d'inici de creixement del barri vers l'oest però encara amb una densitat poblacional baixa. També hem de tenir en compte la muralla de tancament. Sabem que hi ha dos tancaments el primer que s'iniciaria a partir de finals del segle XII, seria una continuació del mur de contenció del riu, amb un gruix poc considerable en la que es poden obrir portes, finestres i balconades. Es la continuació que es constata tant en l'excavació de l'antic Cinema Catalunya, i que també es va trobar al lloc on es situava l'antic convent de la Mercè. Al segle XV i amb motiu de la construcció del portal de Sant Antoni, es tanca la ciutat englobant la antiga església del Hospital dels Antoninians. Aquest mur molt més ample ja no és tan fàcilment practicable i no te tants accessos a la riba del riu. Els portals apareixen flanquejats per torres o es reduïren a poternes.

Nosaltres pensem que la utilització de aquestes adoberies es redueix a aquest petit període de temps anterior a la construcció de la muralla. D'aquí que també la memòria y les fonts escrites hagin esborrat la seva existència.

La conservació va ser possible gràcies a que les construccions posteriors no van aprofundir tant a l'hora de convertir l'espai en cellers. Com ja hem comentat l'únic element que sembla aprofitar-se durant un temps es el pou, en el que es construeix un nou brocal amb elements reciclats de les piques.

Les fases posteriors si que van quedar afectades per la construcció del celler i probablement la propietat acabà essent compartimentada tal i com la vam trobar a l'inici de l'enderroc. Val a dir però, que l'edifici enderrocat no datava de més enllà de finals del segle XIX, tal i com ho demostra la pisa decorada trobada a les rases de fonamentació.

Les restes van quedar cobertes sota la construcció actual protegides amb una capa de geotèxtil i sorra.

Ús actual Comercial

Ús original/altres Adoberia

Estat conservació Bo; Cobert per l'edificació actual

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Valor arqueològic i paleontològic

Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	Morán, M.(2015) Una teneria en el Barri Nou de Sant Antoni a Revista d'Arqueologia de Ponent, 25. Lleida 2015
	Payà, X. (2015) Les adoberies dels Blanquers de Lleida al segle XIII. A V Congrés d'Arqueologia medieval i moderna a Catalunya. Actes. Volum I. Monogràfic: la Ciutat. Barcelona 22-25 de maig de 2014. Ed. ACRAM i Ajuntament de Barcelona.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

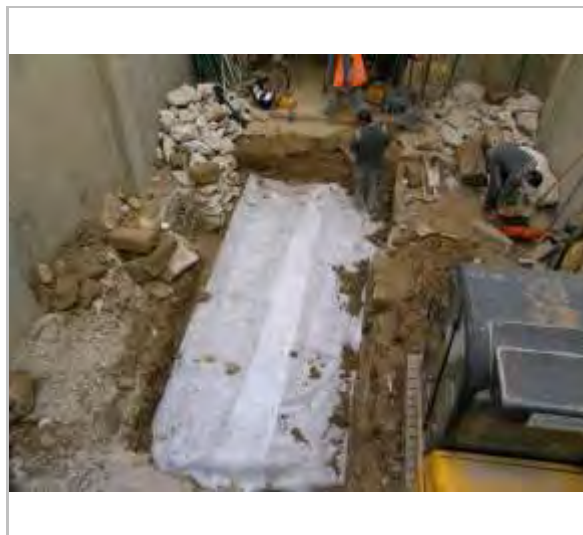
BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Vista del jaciment

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Vista del jaciment
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Vista del jaciment
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Vista del jaciment
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

CARRER DEL CARME, 7-21

053.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	1260
Adreça/es	Carrer del Carme, 7-21			
Coordenades UTM	x = 302.452 y = 4.610.051	Identificació al plànol	053.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1H Zona de Centre Històric 1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	No disposa
Nivell prot.	Nivell 1. Pla general
Altres prot.	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	053.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

CARRER DEL CARME, 7-21

053.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Termes privades

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Època romana

Context Solar on s'ha reedificat i que en la seva excavació es van documentar diferents fases històriques que van des d'època romana, andalusina i medieval a la moderna. De tot aquest conjunt en destaquen les restes d'una domus romana que comptava amb un espai dedicat a uns banys privats i dels que s'ha conservat el mur meridional del caldari.

Elements La excavació ha aportat interessant informació sobre sitges i pous morts que aporten interessants dades sobre el funcionament de la ciutat andalusina (segle X-XI dC). També, diversos elements de la fonamentació d'un important edifici del segle XIII, el qual podrà ser restituït amb força detall.

El més sorprenent però sorgí en iniciar la segona fase d'excavació l'any 2010 i constatar que en una franja de 25 metres de llargada i 4-7 metres d'amplada, gairebé paral·lela al carrer del Carme, els sediments canviaven radicalment de composició, cronologia i potència. Tot apuntava que es tractava d'un canvi de terrassa d'època romana contingut pel mur u.e.: 1264. Finalment es va confirmar que es tractava en realitat d'un espai dividit en 4 àmbits soterranis relacionats amb les habitacions de servei d'una terma o bany domèstic pertanyent a una domus de la ciutat. El complex residencial deuria estendre's cap a ponent, sobre la plataforma superior i cap a llevant, per sota el carrer del Carme, on hi ha el caldari i la piscina d'aigua calenta (alveus caldaria), que obliguen a replantejar seriosament la restitució del carrers de l'antiga llerda.

Ús actual Comercial

Ús original/altres Habitatges

Estat conservació Regular

Entorn de protecció Part de l'habitatge d'època romana continua sota l'actual carrer del Carme, segons es va detectar amb la zona dels banys.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Valor arqueològic i paleontològic

Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Queden conservats a la banda de la façana amb el carrer del Carme i a prop del encreuament amb el carrer de la Parra un mur fet de maçoneria i part de la piscina que s'adossa a la cara externa d'aquest mur i que es desenvolupa sota el carrer del Carme.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de

Lleida

Ajuntament de Lleida

CARRER DEL CARME, 7-21

053.BARP

març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia

Payà Mercè, X. (2011) Informe de les restes documentades a l'excavació arqueològica del Carrer del Carme 7-21 de la ciutat de Lleida (any 2009-2010). Informe entregat als SSTCC de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

007,06 CA

EA

BARP

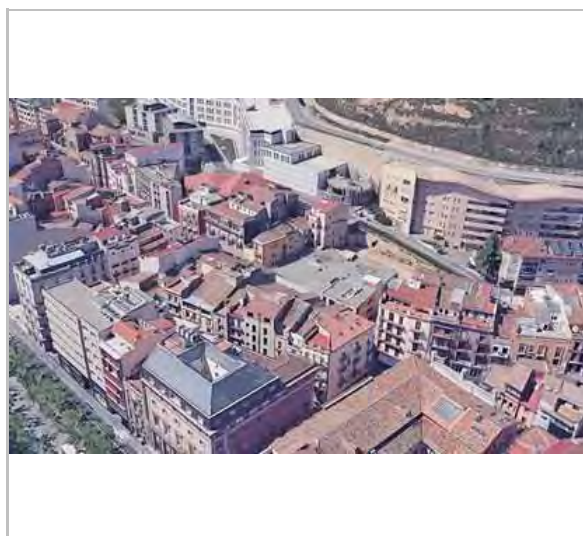
BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASTELLÓ

054.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida Grealó	Codi INE	120	3000
Adreça/es	Carrerada d'Artesa de Lleida (Grealó), s/núm. Camí de Puigverd de Lleida, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 309.962	Identificació al plànol	054.BARP	Delimitació bé
	y = 4.604.458	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista del jaciment

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	054.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

CASTELLÓ

054.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Tipus Lloc d'habitació amb estructures conservades poblat

Cronologia Ferro-Ibèric Final

Context Terreny erm. Petita elevació situada a l'oest de les Roques de Castelló, envoltada de fruiters.

Elements S'accedeix al jaciment des d'Artesa de Lleida sortint pel camí d'Alcoletge, passant vora el cementiri d'Artesa. Cal passar per sobre de la línia de ferrocarril de Lleida a Tarragona i a 250 m cal trencar a la dreta i seguir la pista 1 Km més fins arribar a un creuament de camins.

El jaciment es troba a l'oest, en una petita elevació que ha quedat aïllada enmig de camps de conreu. El jaciment està en molt mal estat degut a l'erosió i també a les extraccions de terres que van fer els veïns, cosa que ha provocat que en alguns indrets hagi desaparegut del tot. Abans d'aquestes extraccions es veien en superfície afloraments de parets. S'han trobat ceràmiques ibèriques pintades amb motius geomètrics i vegetals, campaniana A i B, i alguns fragments de ceràmica a mà. Es tracta possiblement d'un poblat ibèric que, per la ceràmica campaniana, perduraria fins la romanització.

Ús actual Erm

Ús original/altres Lloc d'habitació.

Estat conservació Regular

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Valor arqueològic i paleontològic Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Controls

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

Gestió Cal fer control dels possibles canvis de conreu o extracció d'àrids a la zona.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

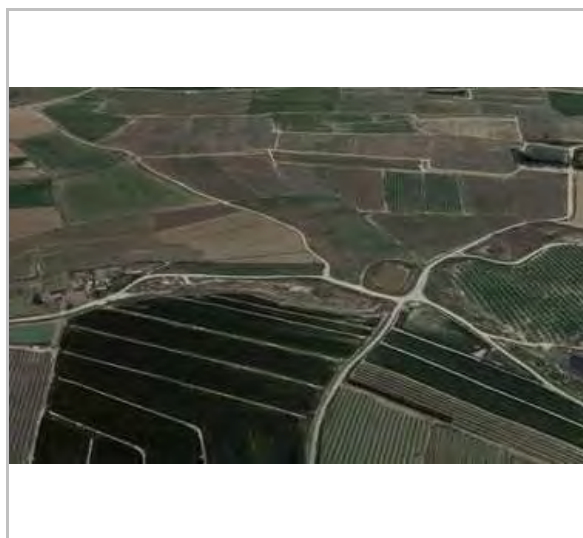
Lleida

CASTELLÓ

054.BARP

Ortofotomapa

José Ignacio Rodríguez Duque (1981)

Lleida

Ajuntament de Lleida

CONVENT DE SANT AGUSTÍ

055.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Cappont	Codi INE	120	2800
Adreça/es	Diverses (Veure Annex)			
Coordenades UTM	x = 302.707	Identificació al plànol	055.BARP	Delimitació bé
	y = 4.609.396	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

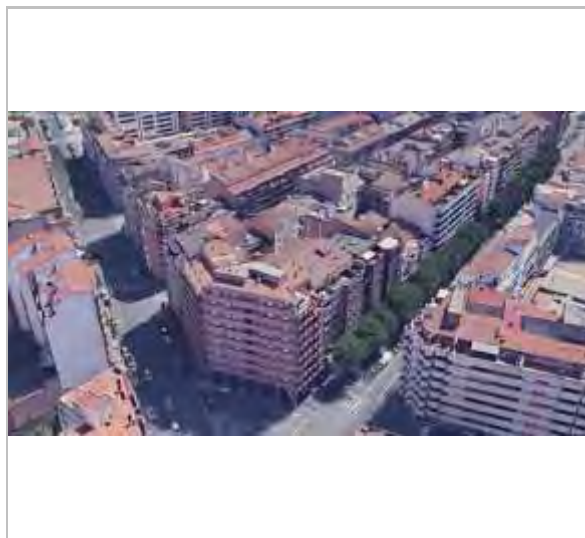
DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista de conjunt

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria	No disposa
Nivell prot.	Nivell 2. Plà general
Altres prot.	PA 02 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	055.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

CONVENT DE SANT AGUSTÍ

055.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Subtipus funcional</i>	Convent
<i>Tipus</i>	Edifici religiós/ necròpolis
<i>Cronologia</i>	Època feudal
<i>Context</i>	Construcció privada reedificada
<i>Elements</i>	<p>Tot i la reduïda superfície excavada es va poder constatar que les restes humanes trobades fortuïtament durant els treballs de construcció del nou edifici no es trobaven aïllades i formaven part d'una unitat més complexa.</p> <p>Sobre els nivells de graves i sorres d'aportació al·luvial van aparèixer tres cistes amb les seves respectives inhumacions. Els cossos tenien el cap a l'oest i els braços plegats sobre el tòrax o bé, creuats damunt el pit.</p> <p>De l'observació de les parets que delimiten el solar es desprèn una extensa àrea d'enterraments i una continuïtat en el temps força acusada. Gràcies a la documentació històrica i els plànols militars sabem que pròxim al lloc del solar hi havia el convent de Sant Agustí i que aquest fou enderrocat, com l'antic barri de cappont a redós del pont vell, entre el 1642-43. No hi ha doncs cap element que impedeixi en aquests moments, identificar les restes documentades, amb la necròpolis l'esmentat edifici religiós.</p>
<i>Ús actual</i>	Habitatges
<i>Ús original/altres</i>	Edifici religiós
<i>Estat conservació</i>	Molt dolent

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	Van quedar conservats als talls part dels enterraments i murs de difícil interpretació.
-----------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.
<i>Gestió</i>	Cal fer control de possibles reedificacions a la zona sobre tot en llocs sense soterrani ni aparcaments.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	Barrientos Vilardell, A. (2000) Memòria de la Int. 120. c/ Alfons II, núm. 6. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de Lleida.
---------------------	---

Lleida

Ajuntament de Lleida

CONVENT DE SANT AGUSTÍ

055.BARP

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

DIPÒSIT I DEFENSES DEL CAMP D'AVIACIÓ D'ALFÉS

056.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida la Femosa - Partida Vinatesa	Codi INE	120	460
Adreça/es	Carretera de l'Aeròdrom, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 304.287 y = 4.602.660	Identificació al plànol	056.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☒

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

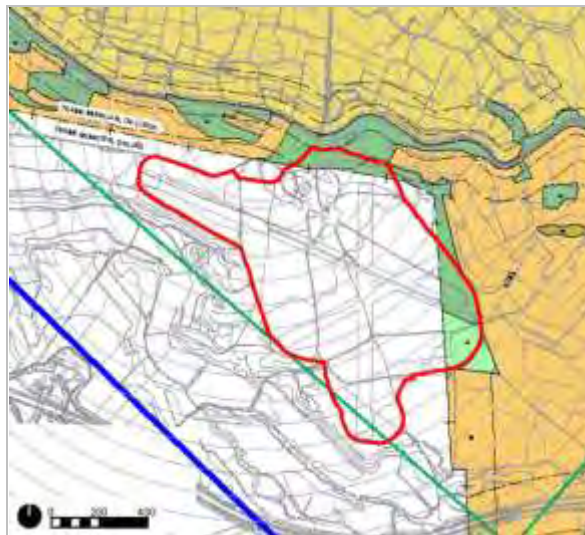
Localització

Vista de conjunt

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	AIN Zona d'Àrees d'interès natural R4 Zona Agrícola de secans
Proteccions	Aeronàutiques Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	056.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Sistema defensiu

Tipus Assentament militar

Cronologia Segle XX

Context Explotació agropecuària.
Aeròdrom fora de servei. Seu del Club d'Aviació d'Alfés

Elements L'aeròdrom d'Alfés es situa al límit nord-est del límit municipal d'Alfés i de Lleida, i part de les estructures es situen als dos termes.

S'hi accedeix per una pista a peu de la C-12, just abans de travessar l'AP-2. El Camp d'Aviació d'Alfés, anomenat també Vinfaro, va començar a habilitar-se l'estiu de 1936, en advertir les autoritats de la Generalitat que calia un punt d'interconnexió entre Barcelona i Sarriñena, que era la base principal de l'aviació republicana al front d'Aragó. Es buscà un altiplà, dins d'una finca particular a pocs quilòmetres del barri de la Bordeta de Lleida, al marge esquerre del riu Segre.

Segons les fons orals, l'aeròdrom disposava d'abrics naturals convenientment condicionats que actuaven com a refugis per a avions petits, majoritàriament russos. Generalment hi havia una o dues esquadilles equipades amb aquests avions que actuaven com a protecció de la base. Aquest aeròdrom va servir de base per als bombardeigs contra Saragossa i Osca, especialment durant la batalla de Belchite (agost-setembre de 1937).

Una de les unitats més conegudes que va operar des d'aquest aeròdrom era el Grup de Bombardeig Nocturn núm. 11, sota el comandament del capità Juan José Armario Álvarez, procedent de l'Aeronàutica Naval. En instaurar-se el front del Segre, el mes d'abril del 1938, es van deixar d'utilitzar aquestes instal·lacions i a finals d'aquest any va ser fortament atacat per l'aviació nacional. Posteriorment, les tropes franquistes varen ocupar Alfés però no va ser fins l'any 1939 que varen tornar a posar en funcionament l'aeròdrom, que va continuar tenint funcions militars fins que, recentment, la Generalitat de Catalunya el va comprar.

La primera campanya d'excavació arqueològica, emmarcada dins del projecte de recuperació d'aquestes estructures es va dur a terme durant el mes de juliol de 2008, moment en que s'excavaren dos conjunts situats al sud-oest de l'aeròdrom.

El primer, d'emmagatzematge de municions antiaèria, format per un moll de càrrega i un polvorí; i el segon, un conjunt defensiu compost per l'emplaçament d'una metralladora antiaèria i per un tram de la trinxera d'accés d'aquesta.

Durant l'any 2009 es portà a terme la segona campanya d'excavacions arqueològiques a l'aeròdrom. Es va intervenir en l'emplaçament de la defensa antiaèria i la seva trinxera d'accés al nord de l'aeròdrom, així com en un dipòsit de combustible emprat per al funcionament dels avions. Alhora, es va continuar l'excavació d'un tram de trinxera de l'emplaçament de la metralladora antiaèria excavat l'any anterior.

- Moll de càrrega / Polvorí (x: 304184, y: 4601830): S'hi accedia per un camí de terra amb unes escales, al costat, que accedien al moll. L'estructura la formava una plataforma on es descarregava la municions antiaèria i posteriorment es carregava a una vagoneta que la transportava, mitjançant rails, a l'interior del polvorí. Aquest, era una galeria subterrània excavada als nivells naturals i amb planta en "ziga-zaga". La galeria principal mesura 34 m. de llargada i es compon de quatre galeries transversals on s'hi emmagatzemava la municions. Mesuren entre 6,50 i 8,50 m., amb una amplada i alçada de 2 m. La construcció està feta amb maons massissos, tant les parets com la volta, essent aquesta de canó recta rebaixada.

- Niu de Metralladora antiaèria i tram de trinxera (x: 304275, y: 4601787): El niu es troba excavat al terreny natural i presenta una planta circular de 2 m. de diàmetre, fet amb una paret de maons massissos. A l'interior s'obren dues galeries d'1,8 m. de llargada, 65 cm. d'amplada i 1 m. d'alçada. Al centre, sobre el sòl formigonat, s'hi conserva l'emplaçament de la base d'una metralladora. Al niu s'hi accedeix, pel sud, des de la trinxera (de la que s'ha recuperat uns 4 m. de llargada) on es troba un passadís de 2,20 m. de llargada fet amb maons i cobert amb una volta de canó de maons i formigó.

DIPÒSIT I DEFENSES DEL CAMP D'AVIACIÓ D'ALFÉS

056.BARP

- Niu de Metralladora antiaèria i tram de trinxera (x: 304342, y: 4602840): Aquesta estructura es troba al nord-est de les instal·lacions. Presenta similituds tipològiques amb el niu del sud-oest. La planta mesura 2,66 m. de diàmetre extern i presenta una alçada d'1,44 m. Encara es conserva la base de pedra on es recolzava la metralladora. Igual que en el cas anterior, també es documenten dues galeries de les mateixes característiques, 1,80 m. de llargada, 0,70 m. d'amplada i 1,50 m. d'alçada amb volta de canó rebaixada. L'accés es feia des del sud per un passadís que menava des de la trinxera. En aquesta zona es van documentar restes de material ceràmic d'època romana, en superfície

- Dipòsit de combustible (x: 304497; y: 4602786): Estructura, excavada al terreny natural, composta per un dipòsit de dos cossos, format per dos brocals (de planta quadrada i 3,15 m. de fondària mínima, en un dels quals s'hi poden observar aixetes) i un espai de control de sortida del combustible. De planta rectangular, mesura 10,60 m. per 5,25 m., amb una coberta de formigó armat. S'hi observa un intent de voladura, probablement efectuat durant el conflicte per tal d'extraure el ferro de la coberta. En aquesta zona es van documentar restes de material ceràmic d'època romana, en superfície.

- Dipòsit d'aigua (x: 304306, y: 4602854): Es tracta d'una estructura excavada al terreny natural, formada per un dipòsit rectangular de 12,50 m. per 12m. i dos brocals, de planta quadrada, amb unes mides de 78 cm. per 78 cm. i una fondària mínima de 3 m.. La coberta és de formigó armat. Actualment continua en ús. En aquesta zona s'hi va documentar restes de material ceràmic d'època romana, en superfície.

Ús actual	Erm
Ús original/altres	Assentament militar
Estat conservació	Bo

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció	Consolidació, restauració i adequació
Reg. intervencions	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres
Entorn de protecció	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia	Rodríguez Ximenes, J.R. (2010) Memòria de la Intervenció arqueològica al Camp d'Aviació d'Alfés (Segrià). Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de
--------------	---

Catalunya.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Joan Ramon Rodríguez (2009)

Vista del jaciment

Joan Ramon Rodríguez (2009)

Vista del jaciment

Joan Ramon Rodríguez (2009)

Vista del jaciment

Joan Ramon Rodríguez (2009)

Lleida

Ajuntament de Lleida

DIPÒSIT I DEFENSES DEL CAMP D'AVIACIÓ D'ALFÉS

056.BARP

Vista del jaciment
Joan Ramon Rodríguez (2009)

Vista del jaciment
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESTREP DEL PONT DE 1911

057.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	760
<i>Adreça/es</i>	Avinguda de Blondel			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.337 y = 4.609.753	<i>Identificació al plànol</i>	057.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
---------------	-------------------	---------------	-------------------	--------------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista de conjunt

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	VB Xarxa Viària Urbana
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Plà general
<i>Altres prot.</i>	PA 01 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nº reg/cat.</i>	057.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESTREP DEL PONT DE 1911

057.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	OE Obra d'Enginyeria
<i>Subtipus funcional</i>	Pont
<i>Tipus</i>	Obra pública (pont)
<i>Cronologia</i>	Segle XX
<i>Context</i>	Vial
<i>Elements</i>	Durant el seguiment de les obres de col·locació del cable de fibra òptica es localitzà part de l'estrep de pont construït al 1911 per reparar la darrera avinguda del riu i posteriorment destruït a la Guerra Civil el 1936.
<i>Ús actual</i>	Vial
<i>Ús original/altres</i>	Infraestructura
<i>Estat conservació</i>	Regular

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

<i>Elements</i>	Procurar la preservació de l'estructura per poder dur a terme una documentació completa i adequada.
-----------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

022 CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

ESTREP DEL PONT DE 1911

057.BARP

Ortofotomapa

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

BANQUETA DEL MARQUÈS DE BLONDEL

058.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	760
Adreça/es	Avinguda de Blondel			
Coordenades UTM	x = 302.101 y = 4.609.533	Identificació al plànol	058.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista de conjunt

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	No disposa
Nivell prot.	Nivell 1. Plà general

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	058.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

BANQUETA DEL MARQUÈS DE BLONDEL

058.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Obra pública
<i>Cronologia</i>	1787-1790
<i>Context</i>	Construcció privada i vial
<i>Elements</i>	Documentats varis trams de l'antiga banqueta de contenció del riu. El dos primers l'any 1985 arran de la construcció d'un aparcament soterrani en les Avingudes de Blondel i Madrid. Estaven formats per carreus de pedra sorrenca ben escairats (extrets de Gardeny segons les fonts) de 50x50 cm i es conservava en determinats indrets en una alçada de 4 m. Discorria paral·lel a les cases del Carrer Major i es recolzava directament sobre les sorres del riu. A l'alçada del C. Cavallers s'observà també la sortida d'una claveguera. I la resta durant el seguiment de les obres de cablejat de fibra de la ciutat l'any 2000, a l'avinguda Blondel, on només es va poder documentar en planta.
<i>Ús actual</i>	-
<i>Ús original/altres</i>	Mur de contenció/protecció
<i>Estat conservació</i>	Bo

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Trams d'aquest mur de contenció que resten al subsòl d'aquesta àrea ben delimitada.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contempnen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Pleyán de Porta refereix aquesta important obra d'enginyeria com: «Pero la obra predilecta de Blondel, a la que dedicó en primer término todas sus energías y actividades, fue la carretera-arrecife que lleva su nombre, obra sin duda la más importante que se ha construido aquí en todos tiempos, no solo por lo que es... sino por las condiciones especiales en que se hizo»
<i>Bibliografía</i>	JR. González Pérez (2014) Informe -memòria de l'excavació d'urgència efectuada a la Banqueta del Marqués de Blondel l'any 1985. Lleida

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

Lleida

BANQUETA DEL MARQUÈS DE BLONDEL

058.BARP

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

QUATRE PILANS I

059.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida Quatre Pilans	Codi INE	120	1780
Adreça/es	Camí dels Mangraners, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 305.930 y = 4.608.369	Identificació al plànol	059.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

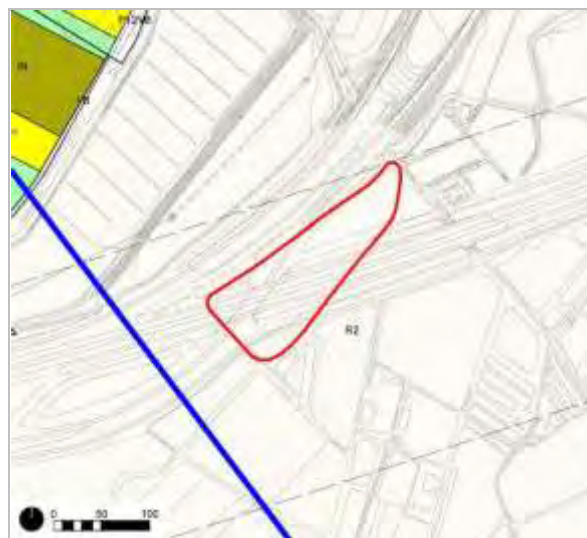
Localització

Vista de conjunt

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Aeronàutiques Carreteres Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	059.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

QUATRE PILANS I

059.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Subtipus funcional</i>	Sitges
<i>Tipus</i>	Lloc d'habitació
<i>Cronologia</i>	Prehistòria
<i>Context</i>	En el traçat de la variant sud Lleida (C13)
<i>Elements</i>	<p>La intervenció arqueològica duta a terme a la partida dels Quatre Pilans, a Lleida (Segrià), ha posat en relació una seqüència crono-estratigràfica que podem relacionar amb altres intervencions, que abasten el nostre coneixement de la prehistòria recent del nord-est peninsular.</p> <p>Durant l'excavació es va documentar fins a 18 retalls positius, farcits per sediment arqueològic, i tot i que les sitges excavades es troben retallades a bastament, podem reconstruir la seva secció a partir de la projecció de l'angle del fons de l'estructura i el diàmetre d'algunes tapadores senceres recuperades.</p> <p>El material recuperat correspon, principalment, a utilitatges lítics de granit, calcària i conglomerat destinats a la producció de farina. Es tracta de molins de mà, de tipologia barquiforme, associats sovint a pedres de moldre.</p> <p>En l'àmbit ceràmic, el material recuperat és força escàs. Es tracta en tots els casos de fragments, alguns decorats amb incisions, i tots ells brunyits.</p> <p>S'han recuperat, així mateix, utilitatges de sílex. Destaquen tres làmines senceres que segurament van formar part d'un artefacte emmanegat de fusta que servia per segar o tallar.</p>
<i>Ús actual</i>	Xarxa viària
<i>Ús original/altres</i>	Assentament
<i>Estat conservació</i>	Dolent
<i>Entorn de protecció</i>	Tenint en compte la tipologia de l'assentament és possible que aquestes estructures tinguin continuïtat a l'espai que les envolta

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.
<i>Gestió</i>	Cal fer seguiment dels canvis d'usos o rebaix que pugui haver al voltant de la zona delimitada.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia

Cristina Benet Arqué (2010) Informe i projecte d'intervenció arqueològica al jaciment Quatre Pilans i afectat pel projecte "millora general. Nova carretera. Variant sud de Lleida (c-13).Connexió est. Tram: Lleida Agost de 2010

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

VINATESA II

060.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret Partida Vinatesa Codi INE 120 8430

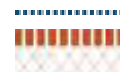
Adreça/es Carretera de l'Aeròdrom, s/núm.

Coordenades UTM x = 304.297
y = 4.604.439

Identificació al plànol 060.BARP
Grafisme categoria

Delimitació bé Entorn protecció

DADES CADASTRALS

Número

Superfície

Sostre

N. plantes

Titularitat

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista de conjunt

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida
Classificació SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Jaciments arqueològics
Categoria BPU
Nº reg/cat. 060.BARP
Nivell prot. Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

VINATESA II

060.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	JA Jaciment Arqueològic
<i>Subtipus funcional</i>	Habitat i enterrament aïllat
<i>Tipus</i>	Lloc d'habitació sense estructures Lloc d'enterrament Inhumació aïllat
<i>Cronologia</i>	Neolític/ Medieval
<i>Context</i>	Propietat privada Terreny erm Petita elevació al nord del tossal de Vinatesa o de la Bassa, en la partida de Vinatesa, envoltada de camps de cultiu de cereals i fruiters. Parcialment afectada per l'explotació de les terres dels seu voltant i per abocaments de runa.
<i>Elements</i>	S'accedeix al jaciment per la carretera L-702, de Lleida a Castellldans. Cal prendre el trencall que condueix a l'aeròdrom d'Alfés, via anomenada carretera de l'Aeròdrom. A 1,5 quilòmetres es troba un camí que mena a una torre bastida a l'est d'una petita elevació. El jaciment se situa en aquest tossalet. En aquest turó s'han descobert en superfície restes d'indústria lítica en sílex d'època neolítica. Així mateix, existeixen referències de l'existència d'una sepultura de planta rectangular i orientació est-oest excavada a la roca. Les seves dimensions són de 180 centímetres de llargada per 50 centímetres d'amplada. El seu estat de conservació es força dolent, sobretot en la seva banda oriental. Aquest enterrament s'ha relacionat amb l'hàbitat andalusí i medieval cristià que es troba en el tossal de Vinatesa o de la Bassa, localitzat a només uns 150 metres al sud del jaciment de Vinatesa II. En la visita al jaciment en motiu de la realització de la Carta Arqueològica no es va poder confirmar cap d'aquestes dades, ja que no es van observar en superfície restes de material arqueològic ni es va poder identificar l'esmentada sepultura.
<i>Ús actual</i>	Erm
<i>Ús original/altres</i>	Assentament
<i>Estat conservació</i>	Dolent

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les troballes realitzades fan que aquest indret tingui un valor arqueològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Excavacions
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres
<i>Entorn de protecció</i>	Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.
<i>Gestió</i>	Cal fer control de explanacions, canvis de conreu o extracció d'àrids.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia

Bolós, J.; Rodríguez, I. (1997) Vilatge de Vinatesa. Catalunya Romànica

Carbonell, M.C. i Adserias, M. (2000) "Memoria de la intervenció arqueològica en el subtramo I de la Línia de Alta Velocidad MadridAltres Barcelona-Frontera Francesa, tramo Lleida-Martorell. Términos municipales de Lleida y Artesa de Lleida (Segrià)

Lladonosa, J. (1972) Història de Lleida (vol. I)

Pita Mercè, R. (1962) Notas de arqueología de Cataluña y Baleares. Ampurias

Rodríguez Duque, J.I. (1980) Materiales para una carta arqueológica del Bajo Segre

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

RESTES DE MURALLA ROMANA, TANCAMENT ANDALUSÍ DE L'ALCASSABA

061.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Turó de la Seu Vella			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.061 y = 4.610.004	<i>Identificació al plànol</i>	061.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	2202501CG0120G	148.068m ²	11.356m ²	-	Pública

Localització

Vista aèria i situació

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	PU Parcs Urbans
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	Entorn Protecció BCIN R 9-6-95
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	"Pla Especial del Turó de la Seu

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	061.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DE MURALLA ROMANA, TANCAMENT ANDALUSÍ DE L'ALCASSABA

061.BARP

Vella" (1994)

Vella (BCIN)
"Pla Especial del Turó de la Seu Vella", redactat l'any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralla

Tipus Obra pública

Cronologia Segle I aC- Segle XI dC

Context El turó de la Seu Vella és compost per tres terrasses: el corona la Roca Sobirana, que acull la Suda i els seus entorns; a sota hi ha la Roca Mitjana, amb la Seu Vella i els annexos catedralicis; i la Roqueta tanca el recinte actual, on també hi trobem els dipòsits municipals, un seguit de restes arqueològiques, els pous del gel i vestigis del primer convent del Roser. El seu alt valor estratègic ha comportat la presència d'un sistema defensiu que ha variat al llarg dels S. XVII i XIX per adaptar-se a les necessitats de cada moment, essent-ne els materials reaprofitats els principals elements constructius. L'accés es trobava a la vessant est, però a partir de mitjan S. XVII es va traslladar a l'oest, assenyalat per la porta del Lleó (1826).

Elements Restes arqueològiques integrades i visibles en la urbanització de la plaça dels Dipòsits, darrera del tancament occidental de la ciutadella i properes a l'accés principal al turó també conegut com a porta del Lleó. Un espai obert protegit per una gran coberta plana que disposa de serveis d'il·luminació.

Es tracta d'un punt de visualització de gran interès om podem seguir l'evolució del tancament del turó al llarg de tota la història de la ciutat.

Aquí, es conserva el primer i fins ara, únic tram de la muralla de la ciutat romana descobert. Una construcció que es remunta a inicis del segle I aC de la que es conserven les primeres filades de la fonamentació construïda amb grans carreus sense treballar units amb pedres i terra (vegeu fig. adjunta restes color carabassa).

D'època andalusina (segle X dC) és el mur fet amb grans carreus rectangulars molt ben treballats aprofitats d'una antiga construcció d'època romana. Ara, la línia defensiva documentada no compleix el paper de tancament de la ciutat (medina) ja que es tracta d'un mur interior que separa l'alcassaba dels altres barris de la ciutat i que en època feudal serà conegut com la cuirassa de Sant Andreu (vegeu fig. adjunta restes color verd).

Entre el segle XIII i XIV la cara exterior del tancament andalusí queda tapada per una obra de maçoneria unida amb morter de calç i un sòcol amb escarpa al qual s'afegeixen diverses torres quadrades (vegeu fig. adjunta restes color groc).

Finalment i, en el moment de completar el tancament de la ciutadella el 1826, la potent muralla feudal parcialment enderrocada en aquest punt del turó, es folra de nou i es remunta el seu coronament amb un nou llenç de muralla que uneix la punta del diamant amb el baluard de la Llengua de serp i on s'obrirà la porta del Lleó (vegeu fig. adjunta restes color blau).

Ús actual Cultural

Ús original/altres Defensiu, religiós, habitatge

L'entorn més proper al conjunt presenta un estat millorable de conservació. Les estructures portants del recinte murat i la resta del conjunt estan en bon estat de conservació.

RESTES DE MURALLA ROMANA, TANCAMENT ANDALUSÍ DE L'ALCASSABA

061.BARP

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu. Els valors d'aquest recinte i les restes que conserva no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt edificat, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors paisatgístics que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques, socials, mediambientals i paisatgístiques. Aquest document proposa conservar les restes del Turó de la Seu Vella amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoni de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Únic lloc on és visible avui dia el tram de fortificació de l'Illerdà romana. Tammateix es poden apreciar les modificacions que es fan a diferents moments d'un mateix element defensiu.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Exemple viu de l'evolució en la construcció de fortificacions.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.
<i>Usos permesos</i>	Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Les muralles més antigues són la que tancava el barri de la Suda en època medieval i la falsa braga d'inicis del S. XVII que protegia el flanc sud. La fortificació sistemàtica es va iniciar en 1640, partint d'un projecte de M. de Saint Pol que va comportar l'enderroc de parts de l'antiga cortina de muralles i la seva substitució per un conjunt de baluards quadrats i poligonals, a més de la introducció de les troneres. Als pocs anys el projecte es va simplificar, i després de la Guerra dels Segadors es va habilitar el recinte exclusivament com a fortí militar, destacant especialment la construcció d'un túnel que uní la Roqueta amb la Roca Mitjana, llur ampliació va constituir el pas de ronda entre el baluard de Louvigny i el de la Llengua de Serp. Nous trams de muralla a la Roca Mitjana i a la Roqueta van bastir un cinturó de baluards i contrabaluards capaç de resistir les noves arts bèl·liques. L'actual recinte murallat, que ressegueix en gran mesura traçats medievals, es va acabar de determinar després dels setges del S. XIX.

El Baluard de la Llengua de Serp, que s'estira tot definint l'extrem sud-occidental del recinte murallat del turó de la Seu Vella -que urbanísticament es tradueix en la gran corba

RESTES DE MURALLA ROMANA, TANCAMENT ANDALUSÍ DE L'ALCASSABA

061.BARP

del carrer de Sant Martí-, rep el nom arran del seu traçat, estret i allargat. La zona de l'actual baluard correspon a part de l'antic barri de la Suda, on s'aixecaven edificacions destacades, com el col·legi de la Cartoixa, que foren arrasades a partir de 1710, quan s'iniciaren les obres de les noves fortificacions borbòniques i la runa dels immobles preexistents es reaprofità com a farciment de la nova fortificació. El nou baluard es finalitzà en 1730, i els accessos variaren lleugerament d'ubicació fins establir la seva forma definitiva al voltant de 1780.

El Baluard i la contraguàrdia de la Reina, segons la documentació recollida per diferents autors (Lladonosa, 1979, 142 i Tort, 1991, 32) foren reformats l'any 1780, però les obres comandades pel tinent i governador del rei, Enric de Wijelz, no surten reflectides a la planimetria de l'època. La següent reforma, de la qual disposem abundant documentació, es produí entre l'any 1806 i el setge de les tropes napoleòniques l'any 1810 (Catllar i Armengol, 1987, plànols núm. 70 i 74, pp.173 i 181 respectivament). El baluard es reforça amb la construcció de troneres al mur oest de la contraguàrdia, desapareixen el cos de guàrdia i les escales que permetien el pas entre les dues plataformes, i es construeix una línia que tanca la contraguàrdia pel nord, separant-la de la façana sud de la Seu Vella.

El 1843, sota el regnat d'Isabel II, el baluard fou restaurat de nou, fet que únicament es podrà confirmar amb un estudi més exhaustiu dels seus paraments. No fou pas aquesta reforma la causa i motiu pel qual el baluard rep el nom "de la Reina", tal com fou assenyalat per la historiografia local (Lladonosa, 1979, 142). Sabem per la documentació dels plànols (Plànols núm.39 etc. Catllar i Armengol, 1987, 106-107 etc..) que des del primer moment de la seva construcció ja era citat amb el mateix terme.

En els sondejos duts a terme a la contraguàrdia de la reina, es va documentar un paviment de còdols i sengles arcades que formaven part del esmentat palau del bisbe, però cal recordar que la intervenció arqueològica va consistir únicament en sondejos, i que per tant la major part de la contraguàrdia resta sense excavar i molt probablement es conserva bona part del palau episcopal.

Situat enfront de la façana sud de la Seu Vella, en època medieval era l'emplaçament del palau del bisbe, al seu torn bastit sobre un antic palau andalusí. Enderrocat al segle XVII, el substituï l'anomenat Balcó de Pilats; però en 1725, un projecte constructiu d'Alejandro Rez n'implicà la destrucció i substitució per un terraplè defensiu format per un baluard i una contraguàrdia, dues plataformes fortificades connectades per una escala i protegides amb troneres i cossos de guàrdia.

Ja en 1780, baluard i contraguàrdia foren reformats, i entre 1806 i 1810 s'obriren les troneres del mur nord de la contraguàrdia i s'eliminaren les comunicacions verticals entre els dos plans i també els cossos de guàrdia, tancant la contraguàrdia i separant-la de la zona d'influència de la Seu Vella. Les últimes intervencions d'època moderna daten al voltant de 1840, però cal destacar la intervenció de millora i urbanització del baluard i zones properes, realitzada entre 2001 i 2003 i consistent bàsicament en la millora de la pavimentació i en la reconstrucció de fragments de la muralla. Entre 2004 i 2005 es realitzà una destacada intervenció a la contraguàrdia de la Reina, consistent en la construcció d'un bar segons el projecte vencedor del concurs convocat per la Paeria l'any 2003, elaborat per Núria Cots Call.

Muralla i Baluard de Louvigny. A partir de 1641 aquest espai quedà gairebé definit en els seus angles nord i est, mitjançant la construcció del Baluard de Cantelmo (Catllar i Armengol 1987, plànol núm. 14 p. 54, núm. 4). Els tancaments oest i el sud encara no estan construïts, quedant un àmplia explanada des dels absis de la Seu Vella fins a la banda est de la falsa Braga que envoltava el Castell Reial, tal com s'aprecia en un plànol datat l'any 1647 (Catllar i 1987, plànol núm. 11 p. 48-49). En aquest moment la muralla nord del baluard s'adossa a l'antiga línia de tancament de la ciutat, incorporant a la seva planta una de les torres.

El tancament nord d'aquest baluard fou destruït per l'artilleria durant el setge de 1707. Entre aquesta data i 1725 es degué realitzar l'obra de restitució, que comportà

RESTES DE MURALLA ROMANA, TANCAMENT ANDALUSÍ DE L'ALCASSABA

061.BARP

l'anul·lació de l'antic angle de la muralla medieval i torre que havia quedat incorporada en el tancament nord-oest del baluard de Cantelmo, a partir d'aquest moment s'anomenarà baluard de Lougvigny.

Al mateix temps es construí imbricat amb el nou tancament un túnel, la funció del qual era permetre la comunicació entre el baluard i la plataforma inferior. El límit est del baluard no ofereix cap alineació nova, respecte a la fase anterior. L'observació del parament exterior mostra la restitució de les filades més altes del tancament, mentre que la resta corresponen al mur erigit al segle XVII amb la construcció del baluard de Cantelmo.

No serà fins més endavant, segurament entre els anys 1728 i 1737, quan es construirà el tancament oest del baluard. Relacionada amb el moment de la construcció d'aquest tancament hem de situar la poterna sud del túnel, que sembla respondre més a una adequació de l'entrada del túnel al nou tancament, que al seu accés original.

A partir de 1737 es realitza la restitució del coronament dels murs de tancament nord i est amb la construcció de les troneres, sent aquesta una de les últimes reformes militars que pateix el solar, on les úniques construccions posteriors són las de les edificacions interiors de finals del segle XIX, i el tancament sud assolit posteriorment.

Els sondejos arqueològics duts a terme en aquest indret van evidenciar que sota els farciments constructius del baluard es conserven restes arqueològiques anteriors entre les que destaquen les estructures d'emmagatzematge localitzades en la banda sud, on es va recuperar un important conjunt de material ceràmic de primera meitat del segle X.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

I. GIL, A. LORIENTE, M. MOLINS, M. MORÁN i X. PAYÀ. "Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna." Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida.

X. Payà, "Primers indicis fundacionals de la ciutat tardorepublicana". A Revista d'Arqueologia de Ponent, 14, 2004, 323-324

Actuacions finca

Aquest recinte emmurallat ha existit des de l'època antiga havent reforçat i reconstruït un nou recinte a partir del segle XVIII. L'emmurallament ha sofert progressives modificacions determinades pels successius esdeveniments bèl·lics, fins adquirir la imatge actual.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: S. II-I aC/ S. XVII-XIX.

Cronologia: Es conserven restes de muralla romana. Construcció de la fortificació militar al segle XVII amb modificacions fins el segle XIX.

Autor/Promotor: Muralls S. XVII. Projecte de M. de Saint Pol.

Parcel·la/Accés: Sense dificultats. La contemplació completa de les muralles pot resultar complicada en algun dels seus trams, però habitualment s'accedeix a aquestes a través dels jardins de Pompeu Fabra, el carrer de Monterrey, la ronda de la Seu Vella, el carrer del Canyeret i el carrer de darrera de Sant Martí.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

001 CA

001 EA

041 BARP

BSE

BN

018 BAMP

Lleida

RESTES DE MURALLA ROMANA, TANCAMENT ANDALUSÍ DE L'ALCASSABA

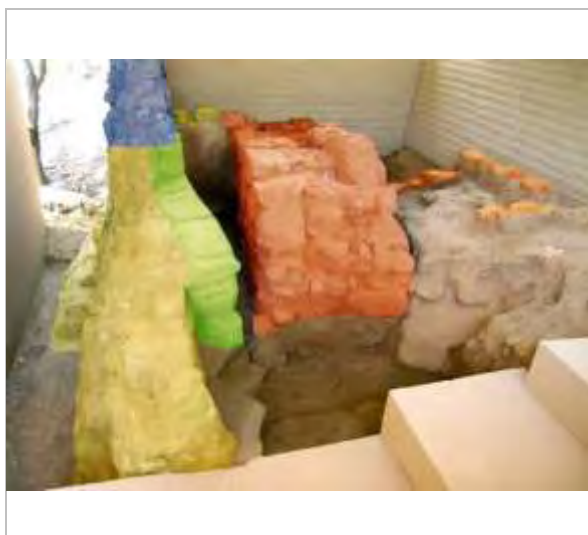
061.BARP

Ortofotomapa

Croquis de l'estat actual de les restes
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Vista de l'estat actual de les restes
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Muralla de tancament oest Ilerda s. I Ac
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Vista de la muralla tardorepublicana d'Ilerda
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Muralla de tancament del barri andalusí s.X dC.
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

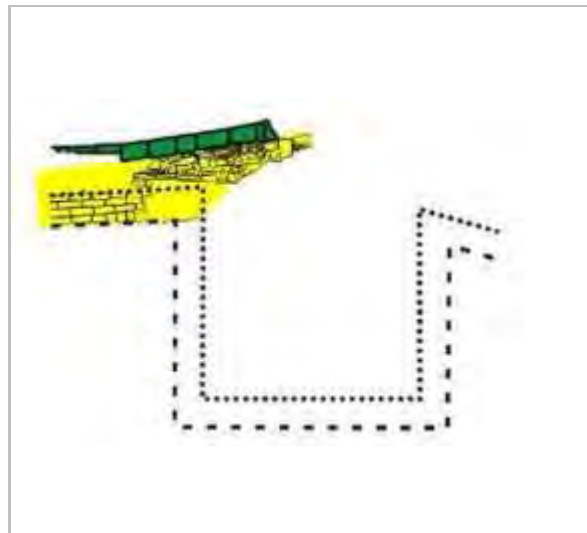
Lleida

RESTES DE MURALLA ROMANA, TANCAMENT ANDALUSÍ DE L'ALCASSABA

061.BARP

Interior de la muralla andalusina de blocs romans
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Muralla i torre tancament barri feudal s. XIII-XIV
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Banqueta graonada al tancament de barri de la Suda
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Tancament de la ciutadella sobre la muralla feudal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Tancament de la ciutadella sobre la muralla feudal

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES VIA MEDIEVAL S.O. CANONJA - PL. DELS APÒSTOLS

062.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Turó de la Seu Vella			
Coordenades UTM	x = 302.217 y = 4.610.064	Identificació al plànol	062.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	2202501CG0120G	148.068m ²	11.356m ²	-	Pública

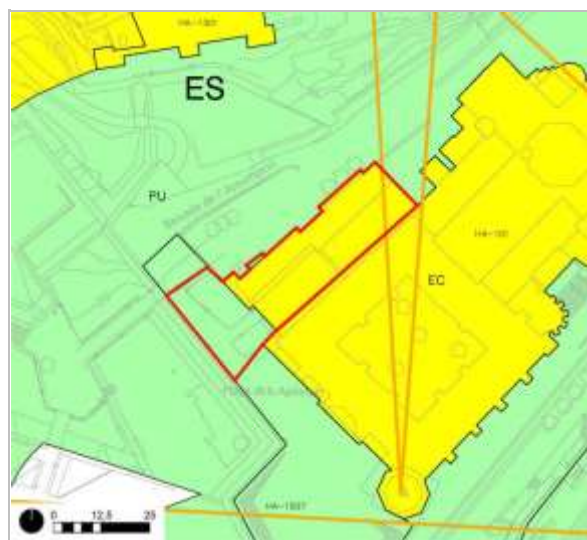
Localització

Nau de Santa Maria l'Antiga

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	PU Parcs Urbans
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	No disposa
Nº reg/cat.	Entorn Protecció BCIN R 9-6-95
Altres prot.	"Pla Especial del Turó de la Seu Vella" (1994)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	062.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES VIA MEDIEVAL S.O. CANONJA - PL. DELS APÒSTOLS

062.BARP

Vella (BCIN)
"Pla Especial del Turó de la Seu
Vella", redactat l'any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional OE Obra d'Enginyeria

Subtipus funcional Vial

Tipus Obra pública

Cronologia Segles XIII - XIV

Context El turó de la Seu Vella és compost per tres terrasses: el corona la Roca Sobirana, que acull la Suda i els seus entorns; a sota hi ha la Roca Mitjana, amb la Seu Vella i els annexos catedralicis; i la Roqueta tanca el recinte actual, on també hi trobem els dipòsits municipals, un seguit de restes arqueològiques, els pous del gel i vestigis del primer convent del Roser. El seu alt valor estratègic ha comportat la presència d'un sistema defensiu que ha variat al llarg dels S. XVII i XIX per adaptar-se a les necessitats de cada moment, essent-ne els materials reaprofitats els principals elements constructius. L'accés es trobava a la vessant est, però a partir de mitjan S. XVII es va traslladar a l'oest, assenyalat per la porta del Lleó (1826).

Elements La recuperació dels edificis històrics de la Canonja ha permès veure que no es tracta d'una construcció unitària, sinó que és el resultat d'un llarg procés de juxtaposició, que es desenvolupa entre la segona meitat del segle XII i el segle XV.

Els edificis medievals estaven organitzats en dues naus independents i paral·leles a la galeria nord del claustre. La més antiga, Santa Maria l'Antiga (segle XIII), fou construïda aprofitant part d'una edificació trapezoïdal de la segona meitat del segle XII, i la Pia Almoïna, bastida a final del segle XIII o inics del segle XIV, construïda sobre una nau inferior (casa de la volta) per tal de salvar el desnivell del terreny. Els murs que separaven aquests dues naus foren enderrocats a meitat del segle XV, amb una important redistribució dels espais interiors (capella de Santa Maria, la Pia Almoïna i la Sala Capitular). Al nord d'aquestes construccions, i en ocasions aprofitant estructures anteriors, es basteixen al segle XV la Degania, i altres dependències com l'arxiu capitular, o el balcó de la Canonja.

En època moderna, sota l'ocupació militar del Turó, no van tenir lloc grans transformacions, es van variar les divisions internes i es van modificar els accessos, com a conseqüència dels canvis en els nivells exteriors que van comportar la construcció dels baluards de la ciutadella. Mentre, al segle XX, en el moment de la seva adequació com a casa d'exercicis, es va produir una veritable modificació volumètrica que emmascara les construccions medievals sota una falsa homogeneïtat.

L'excavació arqueològica realitzada, tant en l'interior dels edificis de la canonja com en l'exterior de la façana oest, va permetre localitzar estructures anteriors a la reconquesta cristiana, documentant una seqüència estratigràfica d'època romana i andalusina que testimonien l'ocupació d'aquest sector del turó des del segle I aC.

Un dels elements més monumentals es el tram d'un carrer esglaonat pavimentat amb lloses. Constructivament anterior a la construcció de la nau inferior de la Pia Almoïna, i que un cop acabat el claustre i adaptat a la façana occidental del conjunt catedralici apareix en la documentació escrita (en el Capbreu de 1382) com el carrer de la Clastra, també conegut popularment com Grades Menors.

Cal tenir en compte que aquesta zona exterior només es van excavar les zones que havien de ser afectades per la construcció dels pilars, per tant queda pendent per excavar la major part de la zona, cosa que cal tenir en compte en futures intervencions que puguin afectar el subsòl d'aquesta zona.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Defensiu, religiós, habitatge

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES VIA MEDIEVAL S.O. CANONJA - PL. DELS APÒSTOLS

062.BARP

L'entorn més proper al conjunt presenta un estat millorable de conservació. Les estructures portants del recinte murat i la resta del conjunt estan en bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquest recinte i les restes que conserva no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt edificat, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors paisatgístics que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques, socials, mediambientals i paisatgístiques.

Aquest document proposa conservar les restes del Turó de la Seu Vella amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoni de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Les muralles més antigues són la que tancava el barri de la Suda en època medieval i la falsa braga d'inicis del S. XVII que protegia el flanc sud. La fortificació sistemàtica es va iniciar en 1640, partint d'un projecte de M. de Saint Pol que va comportar l'enderroc de parts de l'antiga cortina de muralles i la seva substitució per un conjunt de baluards quadrats i poligonals, a més de la introducció de les troneres. Als pocs anys el projecte es va simplificar, i després de la Guerra dels Segadors es va habilitar el recinte exclusivament com a fortí militar, destacant especialment la construcció d'un túnel que uní la Roqueta amb la Roca Mitjana, llur ampliació va constituir el pas de ronda entre el baluard de Louvigny i el de la Llengua de Serp. Nous trams de muralla a la Roca Mitjana i a la Roqueta van bastir un cinturó de baluards i contrabaluards capaç de resistir les noves arts bèl·liques. L'actual recinte murallat, que ressegueix en gran mesura traçats medievals, es va acabar de determinar després dels setges del S. XIX.

El Baluard de la Llengua de Serp, que s'estira tot definint l'extrem sud-occidental del recinte murallat del turó de la Seu Vella -que urbanísticament es tradueix en la gran corba del carrer de Sant Martí-, rep el nom arran del seu traçat, estret i allargat. La zona de

RESTES VIA MEDIEVAL S.O. CANONJA - PL. DELS APÒSTOLS

062.BARP

l'actual baluard correspon a part de l'antic barri de la Suda, on s'aixecaven edificacions destacades, com el col·legi de la Cartoixa, que foren arrasades a partir de 1710, quan s'iniciaren les obres de les noves fortificacions borbòniques i la runa dels immobles preexistents es reaprofità com a farciment de la nova fortificació. El nou baluard es finalitzà en 1730, i els accessos variaren lleugerament d'ubicació fins establir la seva forma definitiva al voltant de 1780.

El Baluard i la contraguàrdia de la Reina, segons la documentació recollida per diferents autors (Lladonosa, 1979, 142 i Tort, 1991, 32) foren reformats l'any 1780, però les obres comandades pel tinent i governador del rei, Enric de Wijelz, no surten reflectides a la planimetria de l'època. La següent reforma, de la qual disposem abundant documentació, es produí entre l'any 1806 i el setge de les tropes napoleòniques l'any 1810 (Catllar i Armengol, 1987, plànols núm. 70 i 74, pp.173 i 181 respectivament). El baluard es reforça amb la construcció de troneres al mur oest de la contraguàrdia, desapareixen el cos de guàrdia i les escales que permetien el pas entre les dues plataformes, i es construeix una línia que tanca la contraguàrdia pel nord, separant-la de la façana sud de la Seu Vella.

El 1843, sota el regnat d'Isabel II, el baluard fou restaurat de nou, fet que únicament es podrà confirmar amb un estudi més exhaustiu dels seus paraments. No fou pas aquesta reforma la causa i motiu pel qual el baluard rep el nom "de la Reina", tal com fou assenyalat per la historiografia local (Lladonosa, 1979, 142). Sabem per la documentació dels plànols (Plànols núm.39 etc. Catllar i Armengol, 1987, 106-107 etc..) que des del primer moment de la seva construcció ja era citat amb el mateix terme.

En els sondejos duts a terme a la contraguàrdia de la reina, es va documentar un paviment de còdols i sengles arcades que formaven part del esmentat palau del bisbe, però cal recordar que la intervenció arqueològica va consistir únicament en sondejos, i que per tant la major part de la contraguàrdia resta sense excavar i molt probablement es conserva bona part del palau episcopal.

Situat enfront de la façana sud de la Seu Vella, en època medieval era l'emplaçament del palau del bisbe, al seu torn bastit sobre un antic palau andalusí. Enderrocat al segle XVII, el substituï l'anomenat Balcó de Pilats; però en 1725, un projecte constructiu d'Alejandro Rez n'implicà la destrucció i substitució per un terraplè defensiu format per un baluard i una contraguàrdia, dues plataformes fortificades connectades per una escala i protegides amb troneres i cossos de guàrdia.

Ja en 1780, baluard i contraguàrdia foren reformats, i entre 1806 i 1810 s'obriren les troneres del mur nord de la contraguàrdia i s'eliminaren les comunicacions verticals entre els dos plans i també els cossos de guàrdia, tancant la contraguàrdia i separant-la de la zona d'influència de la Seu Vella. Les últimes intervencions d'època moderna daten al voltant de 1840, però cal destacar la intervenció de millora i urbanització del baluard i zones properes, realitzada entre 2001 i 2003 i consistent bàsicament en la millora de la pavimentació i en la reconstrucció de fragments de la muralla. Entre 2004 i 2005 es realitzà una destacada intervenció a la contraguàrdia de la Reina, consistent en la construcció d'un bar segons el projecte vencedor del concurs convocat per la Paeria l'any 2003, elaborat per Núria Cots Call.

Muralla i Baluard de Louvigny. A partir de 1641 aquest espai quedà gairebé definit en els seus angles nord i est, mitjançant la construcció del Baluard de Cantelmo (Catllar i Armengol 1987, plànol núm. 14 p. 54, núm. 4). Els tancaments oest i el sud encara no estan construïts, quedant un àmplia explanada des dels absis de la Seu Vella fins a la banda est de la falsa Braga que envoltava el Castell Reial, tal com s'aprecia en un plànol datat l'any 1647 (Catllar i 1987, plànol núm. 11 p. 48-49). En aquest moment la muralla nord del baluard s'adossa a l'antiga línia de tancament de la ciutat, incorporant a la seva planta una de les torres.

El tancament nord d'aquest baluard fou destruït per l'artilleria durant el setge de 1707. Entre aquesta data i 1725 es degué realitzar l'obra de restitució, que comportà l'anul·lació de l'antic angle de la muralla medieval i torre que havia quedat incorporada en

RESTES VIA MEDIEVAL S.O. CANONJA - PL. DELS APÒSTOLS

062.BARP

el tancament nord-oest del baluard de Cantelmo, a partir d'aquest moment s'anomenarà baluard de Lougvigny.

Al mateix temps es construí imbricat amb el nou tancament un túnel, la funció del qual era permetre la comunicació entre el baluard i la plataforma inferior. El límit est del baluard no ofereix cap alineació nova, respecte a la fase anterior. L'observació del parament exterior mostra la restitució de les filades més altes del tancament, mentre que la resta corresponen al mur erigit al segle XVII amb la construcció del baluard de Cantelmo.

No serà fins més endavant, segurament entre els anys 1728 i 1737, quan es construirà el tancament oest del baluard. Relacionada amb el moment de la construcció d'aquest tancament hem de situar la poterna sud del túnel, que sembla respondre més a una adequació de l'entrada del túnel al nou tancament, que al seu accés original.

A partir de 1737 es realitza la restitució del coronament dels murs de tancament nord i est amb la construcció de les troneres, sent aquesta una de les últimes reformes militars que pateix el solar, on les úniques construccions posteriors són las de les edificacions interiors de finals del segle XIX, i el tancament sud assolit posteriorment.

Els sondejos arqueològics duts a terme en aquest indret van evidenciar que sota els farciments constructius del baluard es conserven restes arqueològiques anteriors entre les que destaquen les estructures d'emmagatzematge localitzades en la banda sud, on es va recuperar un important conjunt de material ceràmic de primera meitat del segle X.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

I. GIL, A. LORIENTE, M. MOLINS, M. MORÁN i X. PAYÀ. "Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna." Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida.

I. Gil, I. Lorés "Edificis històrics de l'antiga casa d'exercicis: resultats de la intervenció històrico-arqueològica a l'antiga canonja de la Seu Vella de Lleida" a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 9, Lleida, 1998

I. Lorés, I. Gil "L'antiga canonja de la Seu Vella de Lleida: noves aportacions a l'evolució arquitectònica del conjunt dels seus edificis" a Anuari d'Història i Cultura, núm. 1, pp.15-93, Associació amics de la Seu Vella Lleida, 1999.

Actuacions finca

Aquest recinte emmurallat ha existit des de l'època antiga havent reforçat i reconstruït un nou recinte a partir del segle XVIII. L'emmurallament ha sofert progressives modificacions determinades pels successius esdeveniments bèl·lics, fins adquirir la imatge actual.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: S. II-I aC/ S. XVII-XIX.

Cronologia: Construcció de la fortificació militar al segle XVII amb modificacions fins el segle XIX.

Autor/Promotor: Muralls S. XVII. Projecte de M. de Saint Pol.

Parcel·la/Accés: Sense dificultats. La contemplació completa de les muralles pot resultar complicada en algun dels seus trams, però habitualment s'accedeix a aquestes a través dels jardins de Pompeu Fabra, el carrer de Monterrey, la ronda de la Seu Vella, el carrer del Canyeret i el carrer de darrera de Sant Martí.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

001 CA

001 EA

041 BARP

BSE

BN

018 BAMP

**RESTES VIA MEDIEVAL S.O. CANONJA - PL. DELS
APÒSTOLS**

062.BARP

Ortofotomapa

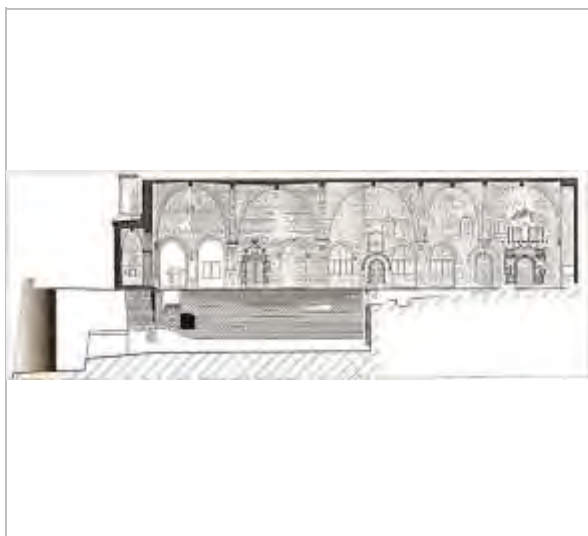
Planta evolutiva de la Canonja
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Grades menors. Accés a la nau inferior
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Exterior de la façana O. Mur romà (s. IdC.)
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Alçat de la façana sud dels edificis de la Canonja
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

RESTES ROMANES I ANDALUSINES A L'ENTORN DE LA SUDA

063.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Turó de la Seu Vella			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.261 y = 4.610.172	<i>Identificació al plànol</i>	063.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	2202501CG0120G	148.068m ²	11.356m ²	-	Pública

Localització

Vista de la Suda des del nord-est

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	PU Parcs Urbans EC Equipament Comunitari
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Nº reg/cat.</i>	Entorn Protecció BCIN R 9-6-95
<i>Altres prot.</i>	"Pla Especial del Turó de la Seu Vella" (1994)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	063.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES ROMANES I ANDALUSINES A L'ENTORN DE LA SUDA

063.BARP

Vella (BCIN)
"Pla Especial del Turó de la Seu Vella", redactat l'any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Habitatge

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Segle II a.C.- XII d.C.

Context El turó de la Seu Vella és compost per tres terrasses: el corona la Roca Sobirana, que acull la Suda i els seus entorns; a sota hi ha la Roca Mitjana, amb la Seu Vella i els annexos catedralicis; i la Roqueta tanca el recinte actual, on també hi trobem els dipòsits municipals, un seguit de restes arqueològiques, els pous del gel i vestigis del primer convent del Roser.

Elements Les primeres senyals d'ocupació descobertes sobre la Roca Sobirana -situades a la banda nord del recinte del palau- i a tota la resta del turó de la Seu Vella, estan estretament relacionades amb la fundació de la ciutat d'Ilerda entre finals del segle II i començaments del segle I a.C., acció anterior a l'obtenció del rang de municipium durant el regnat de l'emperador August.

El tancament nord del palau feudal es va construir a sobre d'una obra anterior d'època andalusina. D'aquesta època també es van documentar tot un de sitges excavades a la roca, anteriors a la construcció dels murs d'una casa d'època califal organitzada en dos nivells i habitacions al voltant d'un pati. Aquest mateix edifici, emplaçat a l'extrem nord-est del fou remodelat en època taifa en un habitatge a un sol nivell, amb quatre habitacions distribuïdes al voltant també d'un pati que tenia un petit estany al centre. Al vessant est i sota els farciments utilitzats per a la construcció de la plaça Alta de Lougvigny, hi havia les restes de dues cases més d'època califal amb un pati obert amb pòrtic suportat per quatre columnes i tancat al nord per la muralla. Al vessant sud les restes constructives corresponen a l'època taifa (segle XI), els edificis estaven organitzats amb petites habitacions, distribuïdes en diferents nivells i comunicades per escales i corredors.

Un cop conquerida la ciutat, el 1149, les construccions andalusines semblen ser poc adequades i es comença l'edificació d'un nou palau.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Habitatge

L'entorn més proper al conjunt presenta un estat millorable de conservació. Les estructures portants del recinte murat i la resta del conjunt estan en bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Són unes de les poques restes de les èpoques romana i andalusina que s'han trobat al turó de la Seu Vella.

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes de mur i rases de fonamentació d'època romana.
Restes d'habitatges d'època andalusina (murs, paviments, canalitzacions), sitjes d'emmagatzematge i un mur de tancament.

RESTES ROMANES I ANDALUSINES A L'ENTORN DE LA SUDA

063.BARP

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
<i>Usos permesos</i>	Tots aquells que inclou el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	<p>Els orígens de la ciutat de Lleida s'han d'atribuir a l'època ibèrica i es força clarificador si observen la situació inmillorable que representa sobre el seu territori circumdat . La presència del turó que s'eleva uns 90 metres sobre el nivell de la plana converteix aquest indret en un lloc, sinó l'únic, de vital importància per al control del territori i per tant, susceptible d'haver albergat una població des d'època àntiga. Amb tota seguretat l'oppidum ilergeta es materialitzà amb una civitas anomenada Iltirta a les part més enlairada del Turó de la Seu (Roca sobirana).</p> <p>Al 883-884 Isma-il Musa inb Lubd, de la família dels Banu Qasi, construí una nova fortalesa en aquest indret. Aquesta, allotjà les famílies locals, que ara subjectes al poder emiral o califal de Còrdova, ara en oberta dissidència, mantingueren el poder i l'administració d'aquest sector de la Marca Superior fins a l'època de la revolta anticalifal coneguda com fitna. Llavors, en constituir-se a les terres orientals de l'esmentada marca un regne de taifes sota l'ègida dels Banu Hud, l'antiga fortificació emiral, segurament patiria reformes que pretenien realçar el seu caire palatí</p>
<i>Bibliografia</i>	<p>Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."</p> <p>Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic (IPCI).</p> <p>I. GIL, A. LORIENTE, M. MOLINS, M. MORÁN i X. PAYÀ. "Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna. "Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida.</p> <p>I. Gil, A, Lorient, X. Payà; El conjunt monumental de la Suda: El castell reial i les restes arqueològiques del seu entorn. Lleida, 2007</p>
<i>Actuacions finca</i>	Les restes situades a la plataforma superior resten tapades sota la urbanització realitzada en 2010, mentre que les de els vessants van quedar protegides després de la seva excavació.
<i>Observacions</i>	<p>Estil: Sense estil definit.</p> <p>Època/Data: Romano Republicana i Andalusina</p> <p>Cronologia:S. II-I aC/ S. XII</p> <p>Parcel·la/Accés: Sense dificultats.</p>

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

001 CA

017 EA

041 BARP

BSE

BN

018 BAMP

RESTES ROMANES I ANDALUSINES A L'ENTORN DE LA SUDA

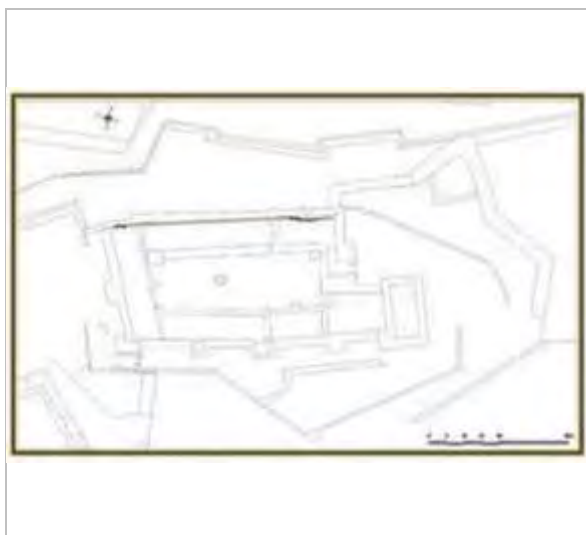
063.BARP

Ortofotomapa

*Vista de la Suda des del sud
Xavier Goñi*

*S. II-I aC., Ilerda, època tardorepublicana
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*900-950, Medina Larida, època califal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*950-1030, Medina Larida, època califal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*1030-1100, Medina Larida, època taifa
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

RESTES ROMANES I ANDALUSINES A L'ENTORN DE LA SUDA

063.BARP

1030-1100, Medina Larida, època taifa, remodelació
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Restes d'habitatges al vessant sud est.

RESTES D'UNA CASA MEDIEVAL A LA LLENGUA DE SERP

064.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Turó de la Seu Vella			
Coordenades UTM	x = 302.152 y = 4.609.873	Identificació al plànol	064.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	2202501CG0120G	148.068m ²	11.356m ²	-	Pública

Localització

Vista del celler i l'espai de les botes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	PU Parcs Urbans
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	No disposa
Nº reg/cat.	Entorn Protecció BCIN R 9-6-95
Altres prot.	"Pla Especial del Turó de la Seu Vella" (1994)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	064.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu Vella (BCIN)

RESTES D'UNA CASA MEDIEVAL A LA LLENGUA DE SERP

064.BARP

"Pla Especial del Turó de la Seu Vella", redactat l'any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Habitatge

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Segle XV-XVIII

Context El turó de la Seu Vella és compost per tres terrasses: el corona la Roca Sobirana, que acull la Suda i els seus entorns; a sota hi ha la Roca Mitjana, amb la Seu Vella i els annexos catedralicis; i la Roqueta tanca el recinte actual, on també hi trobem els dipòsits municipals, un seguit de restes arqueològiques, els pous del gel i vestigis del primer convent del Roser. El seu alt valor estratègic ha comportat la presència d'un sistema defensiu que ha variat al llarg dels S. XVII i XIX per adaptar-se a les necessitats de cada moment, essent-ne els materials reaprofitats els principals elements constructius. L'accés es trobava a la vessant est, però a partir de mitjan S. XVII es va traslladar a l'oest, assenyalat per la porta del Lleó (1826).

Elements Es va localitzar al realitzar la intervenció al baluard de la Llengua de serp al turó de la Seu Vella, per tal habilitar un accés a peu pla des de l'ascensor. En aquesta intervenció es va tallar els murs del baluard per la zona on restaven més malmesos i es procedí a buidar el rebliment interior.

En treure les terres aportades es van posar al descobert les restes d'un habitatge i part d'un carrer pavimentat amb còdols que havien estat abandonats de forma ràpida, tal i com es pot suposar mercès al desallotjament forçat que es va dur a terme al turó arran la guerra de successió. Però aquesta darrera fase no es l'única que es va documentar a l'excavació. Les primeres restes d'ocupació entre els segles XII i XIII ens parlen d'un lloc d'emmagatzematge a través de sitges excavades a la roca natural. En aquestes sitges es conserva el gra pel consum anual.

Al segle XIV es construeix un edifici amb arcades gòtiques amb accés a dos carrers empedrats i que forma part de la xarxa urbana del barri més emblemàtic de la ciutat, el barri de la Suda. Restes d'aquestes arcades encara son visibles en l'espai habilitat de pas. Poc temps després al segle XV es situa un taller de tintat de teixits, amb lo que es fa necessària l'excavació a la roca natural de petits dipòsits circulars.

El darrer ús ja de caràcter domèstic és el d'un celler compartimentat amb la zona de les botes, on es perfora un pou d'aigua, i el cup on fermentava el vi que tapia una arcada gòtica. A l'altre espai trobem les escales d'accés a la planta superior i també al carrer de còdols, que ha mantingut el seu traçat des del primer moment.

Aquesta intervenció ens fa parar atenció sobre la qualitat de les restes conservades sota els baluards moderns a l'antic barri de la Suda.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Defensiu, religiós, habitatge

L'entorn més proper al conjunt presenta un estat millorable de conservació. Les estructures portants del recinte murat i la resta del conjunt estan en bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Testimoni de l'ocupació del barri de la Suda anterior a la fortificació del turó.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Els elements a protegir son les restes de cup i murs de compartimentació del celler, les escales d'accés a la segona planta i l'integritat dels retalls. Encara resten estructures sota els talls d'excavació

Entorn de protecció Cal tenir en compte que aquestes restes tenen continuïtat sota el baluard.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions S'ha de procurar el manteniment de les restes i la seva correcta senyalització.

Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Tots aquells que recull el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica El Baluard de la Llengua de Serp, que s'estira tot definint l'extrem sud-occidental del recinte murallat del turó de la Seu Vella -que urbanísticament es tradueix en la gran corba del carrer de Sant Martí-, rep el nom arran del seu traçat, estret i allargat. La zona de l'actual baluard correspon a part de l'antic barri de la Suda, on s'aixecaven edificacions destacades, com el col·legi de la Cartoixa, que foren arrasades a partir de 1710, quan s'iniciaren les obres de les noves fortificacions borbòniques i la runa dels immobles preexistents es reaprofità com a farciment de la nova fortificació. El nou baluard es finalitzà en 1730, i els accessos variaren lleugerament d'ubicació fins establir la seva forma definitiva al voltant de 1780.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

I. GIL, A. LORIENTE, M. MOLINS, M. MORÁN i X. PAYÀ. "Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna. "Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida.

M. Morán, "Excavacions arqueològiques a la Llengua de Serp. Octubre 1999 – Febrer 2000 (I)" a La porta del lleó. Butlletí de l'associació amics de la Seu Vella de Lleida. Núm. 9. Juliol- setembre de 2000.

M. Morán, "Excavacions arqueològiques a la Llengua de Serp. Octubre 1999 – Febrer 2000 (II)" a La porta del lleó. Butlletí de l'associació amics de la Seu Vella de Lleida. Núm. 10. Octubre - desembre de 2000

Observacions Estil: Sense estil definit.
Època/Data: S. XV-XVIII
Cronologia: Es conserven restes del celler, el pou i les escales sota la fortificació moderna.
Autor/Promotor: Murallat S. XVII. Projecte de M. de Saint Pol.
Parcel·la/Accés: Sense dificultats.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

002.01 CA

- EA

041 BARP

- BSE

- BN

018 BAMP

Lleida

RESTES D'UNA CASA MEDIEVAL A LA LLENGUA DE SERP

064.BARP

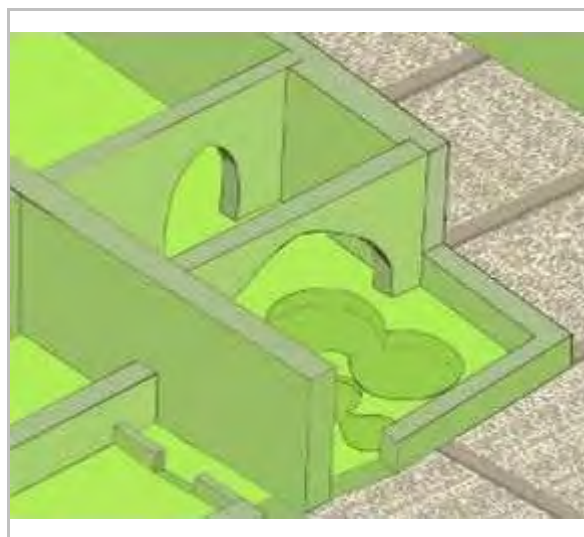
Ortofotomapa

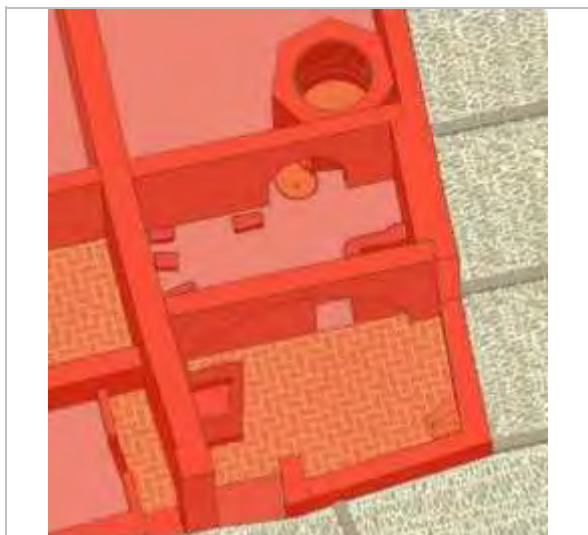
Restitució gràfica: Segle XIII
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Restitució gràfica: Segle XIV
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Restitució gràfica: Segle XV
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Restitució gràfica: Segle XVI
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

**RESTES ROMANES I MEDIEVALS SOTA LA FALSA BRAGA
D'ÈPOCA MODERNA**

065.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Turó de la Seu Vella			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.315 y = 4.610.014	<i>Identificació al plànol</i>	065.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	2202501CG0120G	148.068m ²	11.356m ²	-	Pública

Localització

Vista aèria i situació

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	PU Parcs Urbans
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Nº reg/cat.</i>	Entorn Protecció BCIN R 9-6-95
<i>Altres prot.</i>	"Pla Especial del Turó de la Seu Vella" (1994)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	065.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu

RESTES ROMANES I MEDIEVALS SOTA LA FALSA BRAGA D'ÈPOCA MODERNA

065.BARP

Vella (BCIN)
"Pla Especial del Turó de la Seu
Vella", redactat l'any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional zona urbana medieval i romana

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia segle I aC - segle II dC

Context El turó de la Seu Vella és compost per tres terrasses: el corona la Roca Sobirana, que acull la Suda i els seus entorns; a sota hi ha la Roca Mitjana, amb la Seu Vella i els annexos catedralicis; i la Roqueta tanca el recinte actual, on també hi trobem els dipòsits municipals, un seguit de restes arqueològiques, els pous del gel i vestigis del primer convent del Roser. El seu alt valor estratègic ha comportat la presència d'un sistema defensiu que ha variat al llarg dels S. XVII i XIX per adaptar-se a les necessitats de cada moment, essent-ne els materials reaprofitats els principals elements constructius. L'accés es trobava a la vessant est, però a partir de mitjan S. XVII es va traslladar a l'oest, assenyalat per la porta del Lleó (1826).

Elements Restes localitzades al vessant sud-est del turó en el lloc conegut com la costa de Sant Joan. Intervenció arqueològica realitzada amb motiu de la restauració d'un tram de les muralles de la ciutatella que estava apunt d'ensorrar-se. Sota el talús de terra que cobria la base de la muralla van aparèixer restes arqueològiques d'època feudal i moderna (segle XIII-XVIII) i romanes (segle I aC-II dC). Part dels elements constructius d'aquestes fases es van incorporar a la urbanització i consolidació d'aquest tram de la muralla i estan incorporades al patrimoni arqueològic visible i accessible del Turó de la Seu Vella.

L'ocupació humana del vessant comença amb l'excavació d'una sitja i un dipòsit repicats a la roca abandonats entre el 100-80 aC. De la segona fase tardo republicana (80-50 aC) són diversos sòcols de maçoneria i les traces d'un gran edifici o habitació quadrada repicat a la roca del turó. A la següent fase veurem com l'espai ocupat per la gran habitació s'utilitza d'abocador i al sector oposat s'aixeca un sòlida fonamentació de grans blocs de pedra. De l'última reforma constructiva (segle I-II dC) apareixen un seguit de murs corresponents a diferents habitacions que possiblement formaren part d'un centre productor de ceràmica decorada com ho demostren els fragments de motlle i del forn trobats al seu interior.

Les restes d'època feudal utilitzades de recolzament per la contramuralla permeten restituir part de l'urbanisme existent entre el barri de la Suda i la costa de Sant Joan. Un sistema organitzat en terrasses ampliadades i contingudes per grans murs pantalla. Construïts seguint les corbes de nivell del turó servien per recolzar la façana dels edificis. Un d'aquests murs tenia 23 metres de llargada i 2,5 metres d'alçada, davant seu, cap al vessant, discorria paral·lelament un carrer amb claveguera amb pendent cap a l'est, on desguassaven els baixants de dos edificis (B i C). Els carrers perpendiculars a les corbes de nivell, servien per pujar o baixar per la costa del turó, compensant la forta mitjançant un traçat sinuós i alguns graons.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Habitatge, defensiu

L'entorn més proper al conjunt presenta un estat millorable de conservació. Les estructures portants del recinte murat i la resta del conjunt estan en bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

RESTES ROMANES I MEDIEVALS SOTA LA FALSA BRAGA D'ÈPOCA MODERNA

065.BARP

Valor històric

Testimoni de les ocupacions en aquesta vessant del turó i del traçat d'un dels carrers fonamentals de la Lleida feudal. La costa de Sant Joan.

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Tots aquells que contempla el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Les muralles més antigues són la que tancava el barri de la Suda en època medieval i la falsa braga d'inicis del S. XVII que protegia el flanc sud. La fortificació sistemàtica es va iniciar en 1640, partint d'un projecte de M. de Saint Pol que va comportar l'enderroc de parts de l'antiga cortina de muralles i la seva substitució per un conjunt de baluards quadrats i poligonals, a més de la introducció de les troneres. Als pocs anys el projecte es va simplificar, i després de la Guerra dels Segadors es va habilitar el recinte exclusivament com a fortí militar, destacant especialment la construcció d'un túnel que uní la Roqueta amb la Roca Mitjana, llur ampliació va constituir el pas de ronda entre el baluard de Louvigny i el de la Llengua de Serp. Nous trams de muralla a la Roca Mitjana i a la Roqueta van bastir un cinturó de baluards i contrabaluards capaç de resistir les noves arts bèl·liques. L'actual recinte murallat, que ressegueix en gran mesura traçats medievals, es va acabar de determinar després dels setges del S. XIX.

La documentació escrita d'època feudal ens diu que a la zona compresa entre el palau episcopal i el claustre hi havia el carrer de la bisbalia amb els edificis de les pabordies, on s'allotjaven els encarregats dels censos, bens i rendes de l'església. Es probable que part dels murs d'època feudal conservat i visibles fossin els fonaments d'aquests edificis amb façanes que miraven sobre la ciutat i accessos a les plantes superiors des del carrer de la bisbalia, i a la planta baixa, des del carrer documentat en l'excavació

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immobile de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

I. GIL, A. LORIENTE, M. MOLINS, M. MORÁN i X. PAYÀ. "Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna. "Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida.

I. Gil, A. Lorient, M. Morán, X. Payà i A. Pérez, "De la llerda pre-romana a la llerda Tardo romana. Nuevos datos tras dos décadas de investigación continuada en Lérida" Archivo Español de Arqueología 74. Madrid 2001, pp.161-181.

M. Morán i X. Payà, "La vaixela de taula recoberta amb engalba de la ciutat d'Ilerda i el fenomen de les imitacions durant el període tardorepublicà i alt-imperial. Estudi preliminar i identificació tipològica" a Imitatio Vasaria. Taula rodona de Tarragona, novembre de 2003.

Actuacions finca Amb les obres de consolidació de la falsa Braga realitzades en 1995, es posa al descobert l'existència de fases històriques anteriors. L'adequació de l'espai permet la seva observació.

**RESTES ROMANES I MEDIEVALS SOTA LA FALSA BRAGA
D'ÈPOCA MODERNA**

065.BARP

Observacions

Estil: Sense estil definit.
Època/Data: Romano- republicana - època moderna.
Cronologia: S. II-I aC/ S. XVII-XIX.
Autor/Promotor: Murallles S. XVII. Projecte de M. de Saint Pol.
Parcel·la/Accés: Sense dificultats. Seguint la ronda de la Seu Vella des de l'Ascensor del Canyeret.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

001 CA

- EA

041 BARP

- BSE

- BN

018 BAMP

*Croquis de les restes arqueològiques
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Detall del carrer de pujada nord-sud del turó
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

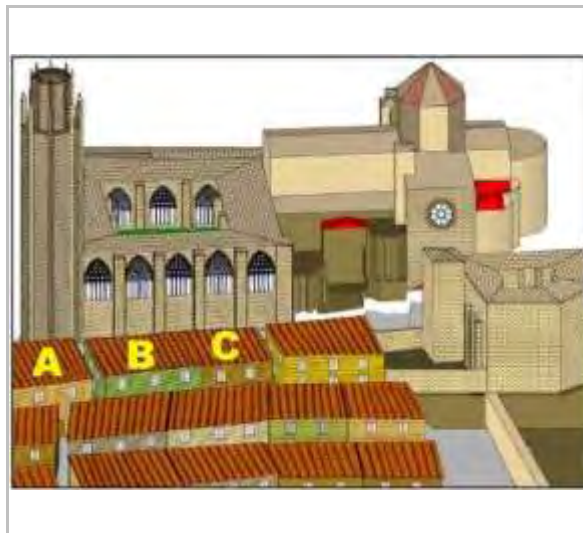
*En blau, tram de claveguera adossada al mur
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

**RESTES ROMANES I MEDIEVALS SOTA LA FALSA BRAGA
D'ÈPOCA MODERNA**

065.BARP

*Fonamentació de la façana d'un gran edifici (B)
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Restitució de cases i carrers del vessant sud-est
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Detall de la zona segons un gravat de 1563
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

POUS DE GEL

066.BARP

LOCALITZACIÓ

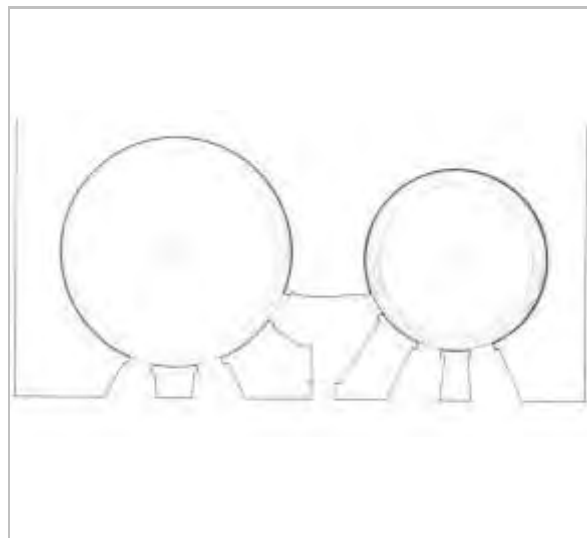
<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Turó de la Seu Vella			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.299 y = 4.610.243	<i>Identificació al plànol</i>	066.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2202501CG0120G	148.068m ²	11.356m ²	-	Pública

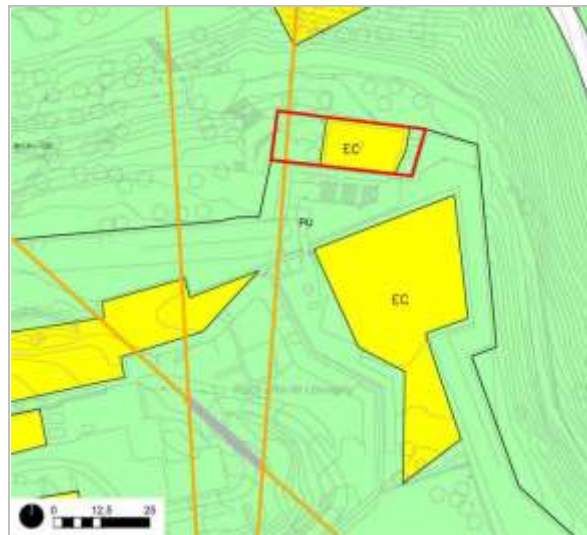
Localització

Planta dels pous de gel

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	PU Parcs Urbans EC Equipament Comunitari
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Nº reg/cat.</i>	Entorn Protecció BCIN R 9-6-95
<i>Altres prot.</i>	"Pla Especial del Turó de la Seu Vella" (1994)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	066.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu Vella (BCIN)

“Pla Especial del Turó de la Seu Vella”, redactat l’any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional OE Obra d'Enginyeria

Subtipus funcional Pou de gel

Tipus Obra pública

Cronologia segle XVIII

Context El turó de la Seu Vella és compost per tres terrasses: el corona la Roca Sobirana, que acull la Suda i els seus entorns; a sota hi ha la Roca Mitjana, amb la Seu Vella i els annexos catedralicis; i la Roqueta tanca el recinte actual, on també hi trobem els dipòsits municipals, un seguit de restes arqueològiques, els pous del gel i vestigis del primer convent del Roser. El seu alt valor estratègic ha comportat la presència d'un sistema defensiu que ha variat al llarg dels S. XVII i XIX per adaptar-se a les necessitats de cada moment, essent-ne els materials reaprofitats els principals elements constructius. L'accés es trobava a la vessant est, però a partir de mitjan S. XVII es va traslladar a l'oest, assenyalat per la porta del Lleó (1826).

Elements Els Pous de gel es troben localitzats a la vessant nord del turó de la Seu Vella. Morfològicament són dos espais cilíndrics, de gran capacitat, amb una alçada interior de més de 14 metres i un diàmetre de 6,75 metres i 8,75 metres respectivament, més estrets a la base i coberts per una volta rodona que presenta un forat circular al centre, accessible des de la part superior. Tenen un accés central comú localitzat a la façana nord, que es bifurca cap a la porta de cada dipòsit. Es comuniquen amb l'exterior amb dues obertures més baixes que donen a les quatre arcades de maons.

El buidament de la terra acumulada a l'interior dels pous va deixar a la vista el nivell d'ús i les diverses estructures de canalització i desguàs localitzades a la seva base. Durant les tasques de consolidació de la façana nord, es va recuperar un gran bloc rectangular, fragmentat en dues parts, que conservava la següent inscripció epigràfica:

(...) Q.I.L./ A.D.M. (...) DC.XI /UT. COMODI. GELIDA

“.....(mil)sisens onze/ per tal que el gel sigui útil”

Sens dubte aquesta inscripció fa referència a la construcció d'uns pous de gel que sabem foren erigits sota una ordre del consell de la Paeria del 20 de maig de 1611. A finals del segle XVII, quant els pous foren reformats o construïts de nou en un emplaçament proper, la inscripció, que hauria figurat a les parets d'aquells primers, seria utilitzada com a material de construcció i imbricada en les parets dels nous pous de gels, ara disposada al revés amagant el seu contingut.

Adossat al pany de muralla, sota el baluard de Louvigny i en una construcció amb una forma aparent de baluard es troben dos pous cilíndrics, bastits amb carreus de pedra i coberts per voltes amb llanternes al seu centre, accessibles des de l'exterior en tant que terraplenades i treballades com una terrassa. Cal mencionar que es conserven restes de dues gàrgoles de desguàs de les cobertes.

Bastits probablement en el primer terç del segle XVIII per tal d'assegurar el proveïment del gel a la població, tenen un accés central comú a la façana septentrional, que es bifurca cap a la porta de cada dipòsit, el qual es comunica amb l'exterior gràcies a dos finestrals d'arc de mig punt i llindar recte que s'obren a quatre arcades de maó.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Emmagatzematge

L'entorn més proper al conjunt presenta un estat millorable de conservació. Les estructures portants del recinte murat i la resta del conjunt estan en bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric Element que recorda les tècniques de conservació d'un bé tan important com és el gel, i que és present en la major part de localitats.
- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Dos espais cilíndrics coberts per una volta rodona amb un forat circular al centre.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

- Tipus d'intervenció* Consolidació, restauració i adequació
- Reg. intervencions* Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
- Usos permesos* Tots aquells que s'incloguin al planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
- Usos prohibits* Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Històricament, tenim notícies de l'existència del pous des de finals del segle XVI i sabem que al 1699, aquests foren, o bé, ampliat i revestits de bona pedra, adquirint l'aspecte que s'ha conservat fins l'actualitat, (Lladonosa, 1978, vol.V, 242) o bé, construïts de nou. El repàs de la planimetria de l'època sembla avalar la idea que aquest van ser construïts de nou, ja que els anteriors devien quedar afectats per les remodelacions militars de l'angle nord-est del turó. La llosa reaprofitada amb a inscripció epigràfica, que s'ha col·locat a de nou l'entrada dels pous, pot fer referència aquest Pous de Gel anteriors.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

I. GIL, A. LORIENTE, M. MOLINS, M. MORÁN i X. PAYÀ. "Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna. "Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida.

J.A. Corbella i Garcia, "Transformació i reutilització del castell i de la Seu Vella(1978-1991)" a AA.DD. A, Actes del Congrés de la Seu Vella de Lleida, Pub. De l'Ajuntament de Lleida, Lleida, 401-403

I. Gil i X. Payà, Memòria de la intervenció int-49. Turó: Vessant Nord-est. Informe entregat als SSTCC de Lleida.1996

Observacions Estil: Sense estil definit.
Època/Data: Moderna
Cronologia: S.XVII-XVIII
Autor/Promotor: Paeria 1611. Reparació/Reconstrucció: 1699
Parcel·la/Accés: Sense dificultats. La contemplació completa de les muralles pot resultar complicada en algun dels seus trams, però habitualment s'accedeix a aquestes a través dels jardins de Pompeu Fabra, el carrer de Monterrey, la ronda de la Seu Vella, el carrer del Canyeret i el carrer de darrera de Sant Martí.

Lleida

Ajuntament de Lleida

POUS DE GEL

066.BARP

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

001 CA

- EA

041 BARP

- BSE

-BN

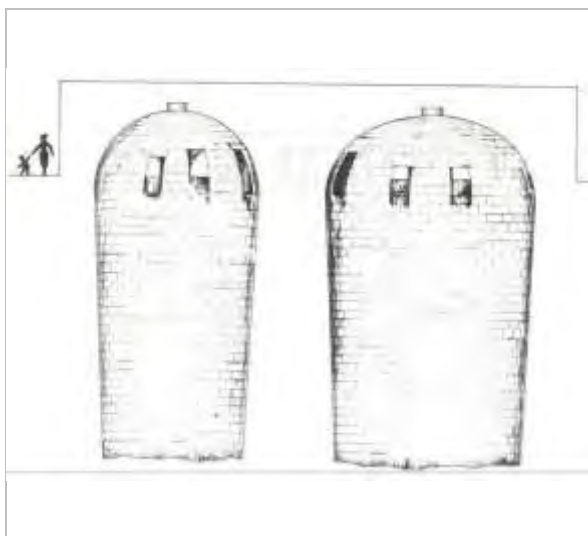
018 BAMP

Ortofotomapa

Façana exterior dels pous de gel
A. Corbella (1991)

Secció dels pous de gel
A. Corbella (1991)

RESTES DEL CONVENT DE PREDICADORS

067.BARP

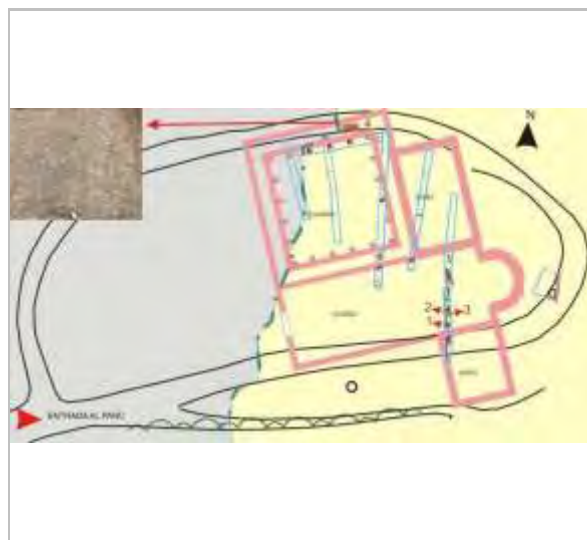
LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Turó de la Seu Vella			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.196 y = 4.610.278	<i>Identificació al plànol</i>	067.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	2202501CG0120G	148.068m ²	11.356m ²	-	Pública

Localització

Situació de les restes en el parc

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	PU Parcs Urbans EC Equipament Comunitari
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Nº reg/cat.</i>	Entorn Protecció BCIN R 9-6-95
<i>Altres prot.</i>	"Pla Especial del Turó de la Seu Vella" (1994)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Zones arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nº reg/cat.</i>	067.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu Vella (BCIN)

RESTES DEL CONVENT DE PREDICADORS

067.BARP

“Pla Especial del Turó de la Seu Vella”, redactat l’any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipus funcional Convent

Tipus Edifici religiós

Cronologia segle XIII - XVII

Context La nova situació sorgida al segle XIII, amb la consolidació de les ciutats i el desenvolupament d’una burgesia urbana, havien d’afavorir el poder dels ordes mendicants, que eren totalment diferents del vell poder feudal dels grans monestirs del camp com els de Cluny i els del Cister sorgits entre el segle XI i XII. Aquests nous ordes populars foren principalment els franciscans i els dominicans, seguits de prop dels carmelites.

Pel que fa als dominics, la data d’establiment a Lleida és menys o menys la mateixa que la dels franciscans. Recordem que l’orde dels predicadors el funda Sant Domènec de Guzmán cap al 1215 a Tolosa de Llenguadoc, en un intent de fer front a l’heretgia càtara mitjançant la formació i la predicació.

Elements El convent de Sant Domènec de l’ordre del dominics, també conegut com de Predicadors, va ser fundat l’any 1277. Pel que fa a la situació de l’esmentat monestir, la historiografia coincideix a situar-lo sota els pous de gel, per sobre de l’avinguda Prat de la Riba. Emplaçament i estat de conservació que hem pogut confirmar amb els sondejos realitzats l’any 2008 per avaluar l’abast d’afectació que podien ocasionar les futures obres d’urbanització de la pineda i el seu entorn com a conseqüència de l’obertura d’un nou accés al turó per la banda nord.

L’estat de conservació presenta força irregularitats, confirmant-se que la major part de la pedra que formaven els seus murs va ser aprofitada per construir, després del seu enderroc el 1642, el nou convent del Roser al carrer Cavallers. No obstant això, la empremta dels murs, pilars, paviments i sepultures que acollí la nau de l’església ha permès, malgrat l’escassa superfície de sol oberta, restituir amb molta precisió la planta del complex conventual.

El conjunt estava format per una església d’una sola nau rectangular de 20 metres d’amplada i capçalera orientada a l’est. Al nord un claustre amb naus laterals de 35 metres de llargada pavimentades amb complexos paviments de còdols petits. Altres dependències rectangulars i quadrades pavimentades amb maons rectangulars, possibles capelles laterals, s’estenien a nord i sud de la capçalera.

Cal destacar, sobre les lloses amb inscripció que formen el paviment de l’església, l’existència d’una potent capa de terra formada per calç i fragments de pedra sorrenca trencada on s’hi contenen elements escultòrics i arquitectònics de gran valor. Es tracta del material sobrant d’aquell enderroc precipitat que els militars francesos imposaren al Paers de la ciutat i el qual va ser contestat amb duresa ja que el convent acollia la sepultura de molts prohoms de la ciutat. La necessitat de millorar la defensa de la ciutat es va imposar finalment i el 1642 s’enderroca un dels convents, estratègicament pitjor ubicats, doncs la seva proximitat a les muralles de la banda nord posava en perill la defensa d’aquesta part de la ciutat.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Religiós

L’entorn més proper al conjunt presenta un estat millorable de conservació. Les estructures portants del recinte murat i la resta del conjunt estan en bon estat de conservació.

RESTES DEL CONVENT DE PREDICADORS

067.BARP

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric Restes arqueològiques de gran riquesa artística d'estil gòtic. Important aportació d'epigrafia medieval i moderna a partir de les làpides funeràries.
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

- Elements* Paviments, rases de fonamentació de murs, sepulcres i enterraments en fossa.
- Entorn de protecció* Cal protegir l'entorn delimitat al plànol de referència ja que manca excavació en extensió.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

- Tipus d'intervenció* Excavacions
- Reg. intervencions* Les restes romanen colgades excepte en algun punt que afloren els còdols d'un dels paviments. En aquests sector caldrà, si escau consolidar i restaurar.
- Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.
- Usos permesos* Tots aquells que s'inclouen al planejament general vigent i preferentment culturals
- Usos prohibits* Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

- Informació històrica* Josep Lladanosa afirma que la fundació del convent de Lleida data del 1219, quan Sant Domènec arriba a la ciutat i obté del rei Jaume I la donació d'una petita esplanada sota el vessant nord del castell de la Suda.
- També ens parla del primer prior de l'orde, Ponce de Planedis, i d'una de les primeres donacions documentades .
- Durant tot el segle XIII les ajudes al finançament de l'obra del monestir i manteniment dels religiosos arribava des de les més altes instàncies del poder religiós i polític .
- Mostra de la importància i influència dels dominics en tots els àmbits de la ciutat s'exemplifica en l'estreta relació que mantindran amb la Universitat de Lleida, en principi molt lligada a la influència de l'orde franciscana que n'havia estat una de les principals impulsores.
- Des de març a juliol de 1464, Lleida es trobava assetjada per Joan II. El seu exèrcit va ocupar el convent de Predicadors, i des d'aquí va obrir unes mines a fi de fer saltar el Portal de Predicadors i la torre veïna de Besora el 18 de juny 1464. El 7 de juny de 1468, Lleida sotmesa a aquest monarca, el Consell de la Paeria va acordar reparar el Portalet de Predicadors i tot seguit tancar-lo
- L'any 1537 els frares agustins i predicadors demanen al Consell redreçar els seus convents, i l'any 1558, a una petició dels dominics per a celebrar "la festa del Roser", els paers de Lleida varen accedir, amb la condició de què hom no posés gent forastera a la processó, a causa del contagi que podria produir-se per ser temps de pestilència
- El final el convent respon a una decisió política i militar ben coneguda que acabà també amb la història del raval de capont i molts d'altres convents situats a extramurs de la ciutat. L'objectiu militar era defensar la plaça de Lleida i calia, segons els militars, destruir aquelles edificacions exteriors que podien servir de refugi a les tropes enemigues. És evident que tant sòlides i magnífiques construccions aixecades a l'exterior de la ciutat o ravals que envoltaven llocs tant estratègics com el cap de pont fossin aterrats abans de començar el primer dels setges. Segons es desprèn de les fonts escrites el protagonisme de les ordes mendicants en la vida social de la ciutat s'havia reduït en gran mesura.
- Només alçarem veus en contra, els estaments polítics del govern de la ciutat, essent els paers el que oferiren la major resistència al projecte de Rogles, al·legant el significat històric d'aquells edificis i les despulles de les il·lustres famílies que hi havia enterrades.
- Bibliografia* Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

RESTES DEL CONVENT DE PREDICADORS

067.BARP

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

I. GIL, A. LORIENTE, M. MOLINS, M. MORÁN i X. PAYÀ. "Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna. "Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida.

X. Payà Memòria INT-259 Parc de Santa Cecília (Camp de Mart) L'antic convent de Predicadors, entregat als SSTCC de Lleida.2011

J. Lladonosa, "El monestir de predicadors de Lleida" Miscelánea de estudios dedicados a la memòria de Martínez Ferrando, 279-290, 1968

Actuacions finca

Despres de l'enderroc del convent al 1642 la zona es converteix en polèmica de guerra. S'hi hi basteixen mines i contramines per tal de destruir la muralla nord. Ja al segle XX l'adequació com a parc provoca la plantació d'arbrat als seus voltants. El 2008 es du a terme el projecte d'urbanització relacionat amb la creació d'un nou accés al turó. Entre 2015 i 2017 es realitzen actuacions urbanístiques puntuals per construir dos elements relacionats amb l'esport a l'aire lliure.

Observacions

Estil:gòtic
Època/Data: Epoca feudal i moderna
Cronologia: Segles XIII-XVII
Autor/Promotor:
Parcel·la/Accés: Sense dificultats. La contemplació completa de les muralles pot resultar complicada en algun dels seus trams, però habitualment s'accedeix a aquestes a través dels jardins de Pompeu Fabra, el carrer de Monterrey, la ronda de la Seu Vella, el carrer del Canyeret i el carrer de darrera de Sant Martí.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

- CA

- EA

- BARP

- BSE

- BN

- BAMP

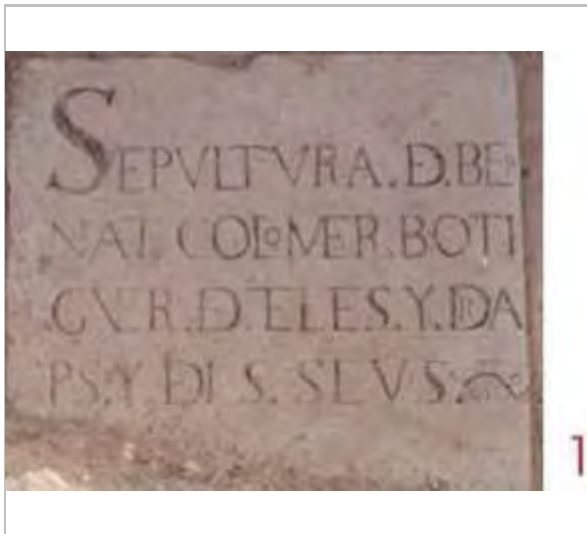
Ortofotomapa

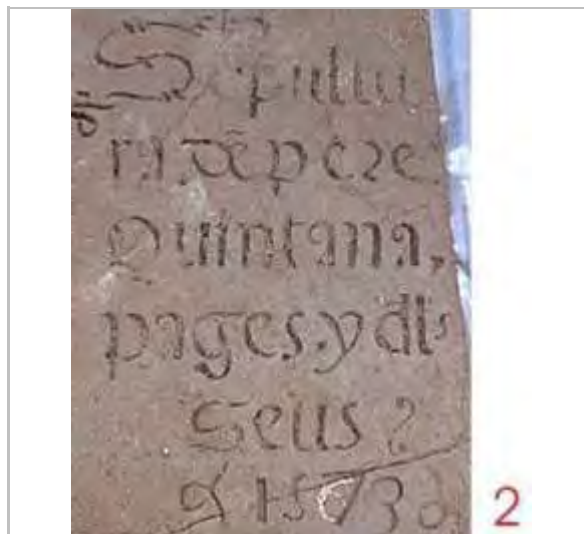
Planta del convent de predicadors
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

RESTES DEL CONVENT DE PREDICADORS

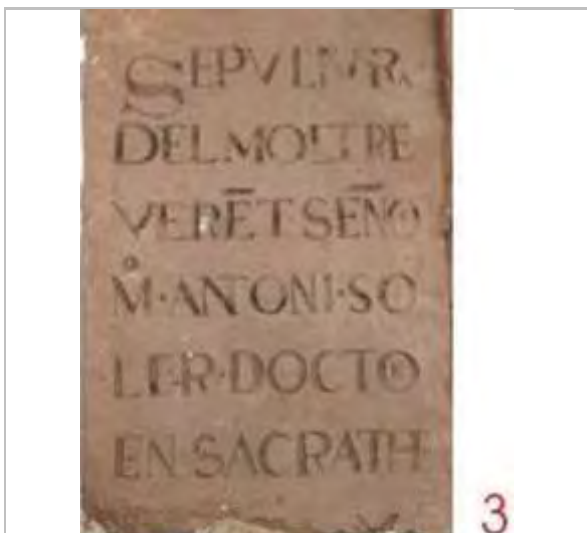
067.BARP

Sepultura de Bernat Colomer, botiguer teles i draps
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Sepultura de Pere Quintana, pagès
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Sepultura del Molt Reverent M(mossèn) Antoni Soler
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Paviment de còdols de l'ala nord del convent
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Restes arquitectòniques recuperades
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Restes escultòriques recuperades
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LA LLENGUA DE SERP.

068.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Turó de la Seu Vella			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.137 y = 4.609.856	<i>Identificació al plànol</i>	068.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2202501CG0120G	148.068m ²	11.356m ²	-	Pública

Localització

Vista aèria

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	PU Parcs Urbans
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Nº reg/cat.</i>	Entorn Protecció BCIN R 9-6-95
<i>Altres prot.</i>	"Pla Especial del Turó de la Seu Vella" (1994) HA 1302 (Catàleg i Inventari)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	068.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LA LLENGUA DE SERP.

068.BARP

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

Vella (BCIN)
"Pla Especial del Turó de la Seu Vella", redactat l'any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Habitatges

Tipus Lloc d'habitació

Cronologia Segles XII-XVI

Context El Baluard de la Llengua de Serp, que s'estira tot definint l'extrem sud-occidental del recinte murallat del turó de la Seu Vella -que urbanísticament es tradueix en la gran corba del carrer de Sant Martí-, rep el nom arran del seu traçat, estret i allargat. La zona de l'actual baluard correspon a part de l'antic barri de la Suda, on s'aixecaven edificacions destacades, com el col·legi de la Cartoixa, que foren arrasades a partir de 1710, quan s'iniciaren les obres de les noves fortificacions borbòniques i la runa dels immobles preexistents es reaprofità com a farciment de la nova fortificació. El nou baluard es finalitzà en 1730, i els accessos variaren lleugerament d'ubicació fins establir la seva forma definitiva al voltant de 1780.

Elements L'indret que ocupa el baluard conegut com Llengua de serp, nom que li ve donat per la forma que pren el terreny natural més elevat que descriu un recorregut estret i allargassat, formava part del barri de la Suda i, segons les fonts, es localitzaven importants edificacions de la ciutat medieval com el col·legi de la Cartoixa, que van ser enderrocades a partir de 1710 (Lladonosa, 1976, 412) i van quedar soterrades sota el farciments del nou baluard.

Les diverses intervencions realitzades han posat al descobert part d'aquesta trama urbana que ens continua essent força desconeguda i han permès documentar l'evolució en època moderna de les construccions bastides en època medieval. Amb l'inici de les fortificacions borbòniques totes aquestes construccions foren enderrocades i colgades sota els farciments constructius del nou bastió, que segons les fonts històriques no fou enllestit fins l'any 1780 (Tort, 1991, 32, i Lladonosa, 1976, 412) però tal com es veu a la planimetria històrica sembla que ja està acabat 1737, sofrint únicament variacions per que fa a l'obertura i tancament d'un dels accessos.

A les intervencions arqueològiques realitzades fins el moment a la zona cal destacar la troballa d'un forn a la vessant nord, identificat segons referències de Lladonosa al forn d'en Bages. De igual forma als sondejos practicats en 1993 es localitzaren dos murs en sengles sondejos, que podrien atribuir-se a construccions de tipus domèstic i un altre de proporcions més grans, interpretat com restes de la muralla feudal.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Habitatges, defensiu.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquest recinte i les restes que conserva no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt edificat, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors paisatgístics que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LA LLENGUA DE SERP.

068.BARP

històriques, arquitectòniques, socials, mediambientals i paisatgístiques.

Aquest document proposa conservar el Recinte de muralles i restes del Turó de la Seu Vella amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoni de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

S'ha de tenir en compte la potencialitat d'aparició de noves restes sota el baluard.

Usos permesos Tots aquells que s'incloguin al planejament general vigent i preferentment culturals

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Habitat des d'antic, aquest punt elevat de la ciutat ha estat protagonista i testimoni de la història de Lleida. Des dels primers indicis d'ocupació en època tardo ibèrica, les empremtes de les diferents fases històriques han quedat paleses en la configuració d'aquest espai singular. Els testimonis d'època romana, gairebé esborrats de la superfície per les ocupacions posteriors, apareixen tímidament als estrats més profunds, només en llocs molt específics han quedat conservats restes amb entitat més potent com el petit tram de muralla de la vessant oest.

Ja en època medieval, els principals edificis de la medina Larida es distribuïen entre les dos plataformes que formen el turó, la mitjana i la sobirana, amb la Mesquita major i el palau andalusí. L'entramat de carrers i cases que va ocupar bona part de la superfície van formalitzar un urbanisme que marcà unes directrius que reprendran també en època feudal. La substitució dels edificis religiosos i de poder van modificar en part la seva fesomia general, però els canvis més importants es refereixen al inici de la fortificació sistemàtica del turó. Serà a partir de 1640 que el barri comença a perdre la seva identitat com a acrópoli habitada vers un caràcter defensiu, que culmina amb la seva militarització, incloent-hi dins dels elements de la caserna la pròpia catedral.

Aquest estatus militar continua fins les primeres dècades del segle XX, essent un dels principals punts de referència en els esdeveniments de la Guerra Civil de 1936.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

I. GIL, A. LORIENTE, M. MOLINS, M. MORÁN i X. PAYÀ. "Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna. "Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida.

A.Loriente, Int-31Memòria dels sondejos realitzats a la llengua de serp. entregat als SSTTCC de Lleida.1993

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LA LENGUA DE SERP.

068.BARP

I. Gil, M. Morán, A. Lorient, M. Molins i X. Payà. "Darreres Aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna" a R.A.P. Revista d'Arqueologia de Ponent, 11. Universitat de Lleida. Lleida 2001, 335-358

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

001.04 CA

- EA

041 BARP

- BSE

- BN

018 BAMP

Restes del forn del vessant nord

*Restes de murs i muralla anterior al baluard
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LA REINA

069.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Turó de la Seu Vella			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.350 y = 4.610.093	<i>Identificació al plànol</i>	069.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>
				

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2202501CG0120G	148.068m ²	11.356m ²	-	Pública

Localització

Baluard i contraguardia de la Reina

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	PU Parcs Urbans
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	No disposa
<i>Altres prot.</i>	"Pla Especial del Turó de la Seu Vella" (1994) HA 1302 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	069.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu Vella (BCIN)

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LA REINA

069.BARP

“Pla Especial del Turó de la Seu Vella”, redactat l’any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

Subtipus funcional Habitatge

Tipus Edifici religiós

Cronologia segle XIII

Context En els sondejos duts a terme a la contraguàrdia de la reina, es va documentar un paviment de còdols i sengles arcades que formaven part del esmentat palau del bisbe, però cal recordar que la intervenció arqueològica va consistir únicament en sondejos, i que per tant la major part de la contraguàrdia resta sense excavar i molt probablement es conserva bona part del palau episcopal.

Situat enfront de la façana sud de la Seu Vella, en època medieval era l'emplaçament del palau del bisbe, al seu torn bastit sobre un antic palau andalusí. Enderrocat al segle XVII, el substituï l'anomenat Balcó de Pilats

Elements El baluard de la Reina es localitza en l'angle sud est del turó de la Seu Vella. En aquesta zona, en front de la façana sud de la Seu Vella es trobava des del segle XIII el palau del Bisbe. Palau que, en la primera fase de fortificació del turó, fou incorporat al baluard conegut amb el nom de Balcó de Pilats. Palau i antic baluard foren finalment enderrocats en els anys immediats a la capitulació de la ciutat sota el govern del comte de Louvigny (1705-1707).

Ús actual Cultural

Ús original/altres Palau, Habitatge

Estat conservació Bo

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Tots aquells que s'inclouguin al planejament general vigent i preferentment culturals

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Habitat des d'antic, aquest punt elevat de la ciutat ha estat protagonista i testimoni de la història de Lleida. Des dels primers indicis d'ocupació en època tardo ibèrica, les empremtes de les diferents fases històriques han quedat paleses en la configuració d'aquest espai singular. Els testimonis d'època romana, gairebé esborrats de la superfície per les ocupacions posteriors, apareixen tímidament als estrats més profunds, només en llocs molt específics han quedat conservats restes amb entitat més potent com el petit

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LA REINA

069.BARP

tram de muralla de la vessant oest.

Ja en època medieval, els principals edificis de la medina Larida es distribuïen entre les dos plataformes que formen el turó, la mitjana i la sobirana, amb la Mesquita major i el palau andalusí. L'entramat de carrers i cases que va ocupar bona part de la superfície van formalitzar un urbanisme que marcà unes directrius que reprendran també en època feudal. La substitució dels edificis religiosos i de poder van modificar en part la seva fesomia general, però els canvis més importants es refereixen al inici de la fortificació sistemàtica del turó. Serà a partir de 1640 que el barri comença a perdre la seva identitat com a acròpoli habitada vers un caràcter defensiu, que culmina amb la seva militarització, incloent-hi dins dels elements de la caserna la pròpia catedral.

Aquest estatus militar continua fins les primeres dècades del segle XX, essent un dels principals punts de referència en els esdeveniments de la Guerra Civil de 1936.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

I. GIL, A. LORIENTE, M. MOLINS, M. MORÁN i X. PAYÀ. "Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna. "Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida.

I. Gil i X. Payà Memòria de la intervenció int-52. Turó: Contraguàrdia de la Reina. entregat als SSTTCC de Lleida, 1996.

I. Gil, A. Lorient i X. Payà "L'arqueologia en el Pla Especial del turó de la Seu Vella" a Resson de Ponent, 136 1996, 32-37

I. Gil, M. Morán, A. Lorient, M. Molins i X. Payà. "Darreres Aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna" a R.A.P. Revista d'Arqueologia de Ponent, 11. Universitat de Lleida. Lleida 2001, 335-358

Actuacions finca

La intervenció de millora i urbanització del baluard i zones properes, realitzada entre 2001 i 2003 i consistent bàsicament en la millora de la pavimentació i en la reconstrucció de fragments de la muralla. Entre 2004 i 2005 es realitzà una destacada intervenció a la contraguàrdia de la Reina, consistent en la construcció d'un bar segons el projecte vencedor del concurs convocat per la Paeria

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

001 CA

- EA

041 BARP

- BSE

-BN

- BAMP

Lleida

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LA REINA

069.BARP

*Arc gòtic del palau del bisbe
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Restitució hipotètica de la zona
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Plànol de 1707 amb el palau del bisbe al bastió
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LOUGVIGNY

070.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Turó de la Seu Vella			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.303 y = 4.610.211	<i>Identificació al plànol</i>	070.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2202501CG0120G	148.068m ²	11.356m ²	-	Pública

Localització

Vista general del baluard

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	EC Equipament Comunitari PU Parcs Urbans
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
<i>Classificació</i>	Restes arqueològiques
<i>Altres prot.</i>	"Pla Especial del Turó de la Seu Vella" (1994) HA 1302 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Zones arqueològiques
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	070.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu Vella (BCIN)

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LOUGVIGNY

070.BARP

“Pla Especial del Turó de la Seu Vella”, redactat l’any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	AM Arquitectura Militar AR Arquitectura Religiosa
<i>Subtipus funcional</i>	Muralla
<i>Tipus</i>	Assentament militar
<i>Cronologia</i>	segle XVIII
<i>Context</i>	Els sondejos arqueològics duts a terme en aquest indret van evidenciar que sota els farciments constructius del baluard es conserven restes arqueològiques anteriors entre les que destaquen les estructures d'emmagatzematge localitzades en la banda sud, on es va recuperar un important conjunt de material ceràmic de primera meitat del segle X.
<i>Elements</i>	Diverses intervencions arqueològiques han tret a la llum un enllosat sota el mur septentrional del baluard, que probablement correspondria a l'antic camí de Predicadors, així com un retall a la roca de l'extrem sud-oest de la fortificació que, tot i no haver pogut extreure una interpretació clara, probablement era una bassa que, omplerta d'aigua, al hivern servia com a punt d'aprovisionament de blocs de gel.
<i>Ús actual</i>	Cultural
<i>Ús original/altres</i>	Habitatges
<i>Estat conservació</i>	Regular

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric
- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Qualsevol projecte d'intervenció sobre el Recinte de muralles i restes del Turó de la Seu Vella, haurà d'incorporar el que es desprengui del treball realitzat durant la seva redacció.

En aquest tipus de bens és igual d'important conèixer el projecte documentat original com el reconeixement de les antigues estructures conservades i les possibles posteriors transformacions o acondiciaments que el bé hagi sofert, ja que el solapament de forma i funció esdevingut al llarg d'aquests últims segles li pot suposar un valor afegit que caldrà conèixer per poder discriminar o integrar en el projecte de rehabilitació proposat.

Caldrà que les intervencions a plantejar prioritzin intencionadament les propostes a fi i efectes de resoldre i/o esmenar tot allò que s'ha descrit en els punts 1, 2 i 3 de l'apartat anterior.

De la mateixa manera, les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LOUGVIGNY

070.BARP

2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), i els criteris d'intervenció general establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Els criteris de la intervenció a l'Interior i Exterior dels immobles, estaran basats en les següents normatives / Directrius / Criteris d'Aplicació:

- Carta de Venècia 1964 i Carta del restauro 1972.

- Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93.

- Normativa específica del Catàleg i Inventari dels Elements d'Interés Històric, Artístic i Arquitectònic de la Ciutat de Lleida.

- Es tendirà a aplicar materials i solucions constructives que siguin reversibles o disposin d'una premissa formal del conjunt de la solució amb possibilitat de reversibilitat, a no ser que s'esdevingui del tot necessari i justificat actuar de manera no reversible per la necessitat de consolidació i/o actuació d'urgència en el bé patrimonial, tot garantint la solidesa de les intervencions.

- Des del punt de vista estètic, es tendirà a la recuperació d'una lectura homogènia del conjunt, sempre que això no representi forçar algunes de les metodologies de treball aplicades.

- Es documentaran totes les intervencions realitzades i es deixarà constància del conjunt de les accions de restauració de forma puntual o genèrica segons les característiques dels elements sobre els quals s'intervingui.

EXTERIOR

La conservació tindrà cura del bé protegit impedit que la construcció sigui alterada o destruïda no deixant-la perdre o desaparèixer. No es permet, doncs, enderrocar el bé, ni total ni parcialment, ni modificar-lo en els seus trets essencials considerats com a patrimonials. La intervenció sobre les estructures de muralla i l'evolvent de les restes conservades en mantindrà les característiques pròpies, i no es permetran alteracions o aportacions que malmetin la imatge i la lògica del conjunt.

ENTORN/JARDI

Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els entorns immediats / entorns de protecció establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. - Article 35).

Qualsevol intervenció s'atendrà a l'establert en el "Pla Especial del Turó de la Seu Vella", redactat l'any 1994.

ESTRUCTURA/INTERIOR

Les intervencions sobre l'estructura defensiva i les altres estructures conservades en el conjunt, es realitzaran conservant al màxim l'estructura original de cadascun dels seus elements utilitzant o recuperant els materials que la componen.

Les possibles intervencions sobre la distribució interior dels edificis es faran integrant, en la mesura del possible, les seves especificitats originals, evitant canvis formals i constructius que alterin la genuïnitat conservada en el conjunt. Per les reparacions d'ornamentació, acabats i elements constructius, s'utilitzaran els materials originals de l'edifici (pedra esculpida, paviments, pintures, fusteries, etc.). En el cas que el material no es pugui trobar o les necessitats actuals d'acondicionament facin difícil la utilització d'aquests materials originals, les noves tècniques i materials que s'hagin d'emprar s'hi

RESTES ARQUEOLÒGIQUES AL BALUARD DE LOUGVIGNY

070.BARP

incorporaran afectant al mínim la imatge i el concepte constructiu de l'immoble.

L'acondiciament de les instal·lacions que comporti alguna subdivisió de l'espai, seran actuacions que hauran d'anar-se adaptant a les noves exigències de la legislació específica. Aquestes millores o redistribucions s'hauran d'introduir amb solucions adequades i d'aparença senzilla que quedin correctament integrades dins el conjunt.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Habitat des d'antic, aquest punt elevat de la ciutat ha estat protagonista i testimoni de la història de Lleida. Des dels primers indicis d'ocupació en època tardo ibèrica, les empremtes de les diferents fases històriques han quedat paleses en la configuració d'aquest espai singular. Els testimonis d'època romana, gairebé esborrats de la superfície per les ocupacions posteriors, apareixen tímidament als estrats més profunds, només en llocs molt específics han quedat conservats restes amb entitat més potent com el petit tram de muralla de la vessant oest.

Ja en època medieval, els principals edificis de la medina Larida es distribuïen entre les dos plataformes que formen el turó, la mitjana i la sobirana, amb la Mesquita major i el palau andalusí. L'entramat de carrers i cases que va ocupar bona part de la superfície van formalitzar un urbanisme que marcà unes directrius que reprendran també en època feudal. La substitució dels edificis religiosos i de poder van modificar en part la seva fesomia general, però els canvis més importants es refereixen al inici de la fortificació sistemàtica del turó. Serà a partir de 1640 que el barri comença a perdre la seva identitat com a acrópoli habitada vers un caràcter defensiu, que culmina amb la seva militarització, incloent-hi dins dels elements de la caserna la pròpia catedral.

Aquest estatus militar continua fins les primeres dècades del segle XX, essent un dels principals punts de referència en els esdeveniments de la Guerra Civil de 1936.

Actuacions finca Aquest recinte emmurallat ha existit des de l'època antiga havent reforçat i reconstruït un nou recinte a partir del segle XVIII. L'emmurallament ha sofert progressives modificacions determinades pels successius esdeveniments bèl·lics, fins adquirir la imatge actual.

Observacions Estil: Sense estil definit.
Època/Data: S. II-I aC/ S. XVII-XIX.
Cronologia: Es conserven restes de muralla romana. Construcció de la fortificació militar al segle XVII amb modificacions fins el segle XIX.
Autor/Promotor: Muralles S. XVII. Projecte de M. de Saint Pol.
Parcel·la/Accés: Sense dificultats. La contemplació completa de les muralles pot resultar complicada en algun dels seus trams, però habitualment s'accedeix a aquestes a través dels jardins de Pompeu Fabra, el carrer de Monterrey, la ronda de la Seu Vella, el carrer del Canyeret i el carrer de darrera de Sant Martí.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

001 CA

- EA

041 BARP

- BSE

- BN

081 BAMP

*Estructures anteriors a la construcció del baluard
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Sitja andalusina
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Ceràmica andalusina. 1a meitat del s. X dC.
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Ceràmica andalusina. 1a meitat del s. X dC.
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Ceràmica andalusina. 1a meitat del s. X dC.
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 47

071.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Carrer Anselm Clavé, 47			
Coordenades UTM	x = 302.441 y = 4.610.382	Identificació al plànol	071.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2505901CG0120F	875m ²	5.988m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista general de la muralla feudal (s. XIV)

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Restes arqueològiques
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	071.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Assentament militar

Context El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

La ciutat romana d'Ilerda i la Larida musulmana ja foren fortificades. El fet que es tracti de ciutats acrópoli les obligà a disposar d'una ciutadella al capdamunt del turó i muralles que encerclaven el nucli urbà estès als seus vessants mirant en direcció al riu Segre. El mateix passà amb la Lleida medieval, on la muralla amb diferents torres i portes aprofità les estructures andalusines i les amplia tímidament.

Les restes de les muralles andalusines s'han conservat en el subsòl de les edificacions que posteriorment s'edificaren amortitzant els seus murs i altres estructures pètries.

Elements Les restes arqueològiques aquí trobades l'any 1998 estan integrades en el segon soterrani d'un edifici i formen part d'un espai de propietat municipal inclòs en la ruta de la Lleida Secreta amb accés directe des del carrer Anselm Clavé. A l'interior de la sala es pot veure el basament de sengles torres d'època medieval andalusina (segle IX-X dC) i un tram de 32 metres lineals de la muralla feudal del segle XIV.

D'època andalusina son els fonaments de dues torres rectangulars de cinc metres de llargada i flancs perpendiculars a la muralla de tres metres. Uns basaments fets amb grans blocs de pedra sorrenca disposats en filades escalonades (vegeu restes color verd), semblants a les de les torres del castell Formós de Balaguer i de la ciutat d'Osca, construïdes durant l'època emiral/califal pels dirigents i famílies implicades en la protecció de la frontera superior.

Tot el sistema defensiu andalusí continuaria després de la conquesta per capitulació de la ciutat de Lleida el 1149. Calgué però, realitzar obres de reforç i manteniment dels vells murs, com ho demostra el mur de maçoneria unida amb morter de calç adossat al flanc d'una de les torres andalusines(vegeu restes color vermell).

La muralla feudal del segle XIV és l'element constructiu més visible a l'interior de la sala (vegeu restes de color groc al plànol). Construïda sobre l'antiga fortificació andalusina està dividida en sengles trams de diferent orientació i conserva entre 12 i 6 filades d'alçada fetes amb blocs rectangulars de mida petita, alguns d'ells encoixinats, que configuren el folre exterior i interior de l'obra. La resta del gruix, fins als 2,5 metres d'amplada, està formada per un nucli de maçoneria feta amb morter de pedra i calç.

Ús actual Espai museïtzat

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo; Les estructures portants de les restes localitzades de l'antiga muralla andalusí presenten bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la

TRAM DE MURALLA AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 47

071.BARP

idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar les Muralles i cuirasses d'època andalusina amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoni de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La conquesta musulmana, iniciada pel sud de la península Ibèrica i encapçalada per Tariq el 711, arribà als territoris de la vall de l'Ebre entre el 713 i 714. Aquest ràpid procés, en part, es dugué a terme per l'ús dels exèrcits islàmics de la infraestructura viària romana, que resseguia el territori peninsular tot cohesionant-lo a partir d'una lògica urbana. Així doncs, les principals artèries de comunicació arribaven fins a ciutats independentment de la seva mida i pes en el territori.

La conquesta seguí la ruta que comunicava el sud peninsular amb Toledo, capital del Regne Visigot, i des d'aquesta tot seguint l'itinerari s'arribava a Saragossa, posteriorment es passava per Lleida i finalment es connectava amb Tarragona, per emprendre la via Augusta vers el nord en direcció a Narbona.

Sens dubte, en el segle IX, l'espai rural lleidatà s'organitza a partir de grans fortificacions el qual s'ha interpretat com l'embrió d'un model d'organització "senyorial". Altrament, des de l'emirat i el califat, s'impulsa la universalització de la cultura islàmica i la vehiculació de la relació individu-Estat mitjançant la recaptació d'impostos. El model Omeia triomfa per la bona acollida que tradicionalment tingué en el marc urbà, i alhora, els llinatges muladíes perderen progressivament pes i influència dins les pròpies bases. Un exemple clarificador el trobem en el districte lleidatà, on fortificacions com Balaguer, Fraga, Montsó, i potser Corbins i Alguaire, creixen i forgen unes relacions internes que les acabaran convertint en petites medines sota la capitalitat de Lārida.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

TRAM DE MURALLA AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 47

071.BARP

BRUFAU SUCARRAT, Jesús. "La medina andalusina de Lleida en el segle XI: Identitat i societat". RiMe. N° 10, juny 2013. Pg. 219-244.

X. Payà, Memòria de la intervenció arqueològica realitzada al carrer Anselm Clavé, 47/ Plaça mossèn Cinto Verdaguer (int-86, Lleida 1998) Entregat als SSTTCC de Lleida. 2003

X. Payà "L'excavació del bar Clavé a Lleida: Vuit segles de muralles" Revista d'Arqueologia de Ponent, núm.8, 1998 197-203

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit. Andalusí.

Època/Data: S. X-XII.

Cronologia: Es conserven restes de muralla andalusí i les seves cuirasses construïdes entre els segles X i XII.

Autor/Promotor: -

Parcel·la/ Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a la rambla de Ferran i d'altres localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Plànol de la muralla

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 47

071.BARP

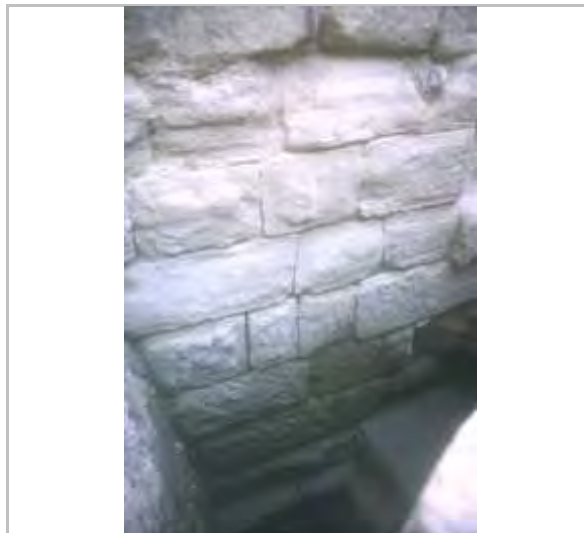
*Vista de la cantonada d'una torre andalusina
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Vista de la cantonada d'una torre andalusina
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Treballs d'integració de les restes en l'edifici
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Muralla andalusina
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Reforç d'una torre andalusina en època feudal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 54

072.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Avinguda Blondel, 54			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.073 y = 4.609.543	<i>Identificació al plànol</i>	072.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>
				

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2197601CG0029G	593m ²	3.844m ²	PB+4P	Privada

Localització

Superfície de Medina Larida al s. X dC.

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1C Zona de Centre Comercial
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Categoria</i>	BCIN
------------------	------

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	072.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Assentament militar

Context El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

La ciutat romana d'Ilerda i la Larida musulmana ja foren fortificades. El fet que es tracti de ciutats acrópoli les obligà a disposar d'una ciutadella al capdamunt del turó i muralles que encerclaven el nucli urbà estès als seus vessants mirant en direcció al riu Segre. El mateix passà amb la Lleida medieval, on la muralla amb diferents torres i portes aprofità les estructures andalusines i les amplia tímidament.

Les restes de les muralles andalusines s'han conservat en el subsòl de les edificacions que posteriorment s'edificaren amortitzant els seus murs i altres estructures pètries.

Elements La documentació d'un angle dels murs que encerclen la ciutat esdevé cabdal per a la restitució de la seva planta. Aquest és el cas de les estructures andalusines del segle X dC. localitzades al solar. En concret es tracta de l'extrem occidental del tancament o façana de riu, més un altre tram, que perpendicular al primer, inicia el traçat de la muralla que seguint aproximadament el recorregut de l'actual carrer Cavallers, protegia la Medina per ponent.

Aquesta construcció està feta amb grans blocs rectangulars (80 x 40 cm.) de pedra sorrenca units en sec i disposats en el mur del través configurant un alçat de blocs quadrats lleugerament encoixinats. En l'angle entre els dos trams (tancament i muralla) s'observa una disposició del parament diferent, amb blocs del través combinats amb altres del llarg, per tal millorar l'estabilitat del mur. Cal recordar que aquesta és una de les característiques més definitòries dels murs d'època andalusina.

Destacar, darrera d'aquest angle, la documentació d'una trama de murs fets també amb grans blocs rectangulars units en sec, que delimiten quatre espais omplerts de terra. La funció d'aquests elements sembla prou clara, tractant-se de murs que reforcen la mateixa cantonada o sustenten alguna obra relacionada amb la protecció d'aquest angle de la ciutat.

Immediatament després de la conquesta cristiana de la ciutat el 1149, s'adossa a la cantonada andalusina, un mur fet amb blocs rectangulars de mida mitjana units amb morter de calç i que disposa de diversos canals de desguàs de l'aigua utilitzada a l'interior de la ciutat, testimoni de l'exemple de la ciutat. A l'extrem occidental, mitgera amb el carrer Baró de Flix, el mur gira configurant el que podria ser un antic portalet d'accés a l'areny del riu. Darrera del tancament feudal es van documentar importants restes dels baixos d'un edifici gòtic (vegeu figura adjunta restitució).

Actualment, dins de l'edifici que acull la botiga Zara, es pot veure tota la façana fluvial configurada pels dos murs (andalusí i feudal) i una part del traçat de la muralla que puja en direcció al carrer Cavallers.

Ús actual Resta de muralla andalusina

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo; Les estructures portants de les restes localitzades de l'antiga muralla andalusí presenten bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 54

072.BARP

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar les Muralles i cuirasses d'època andalusina amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La conquesta musulmana, iniciada pel sud de la península Ibèrica i encapçalada per Tariq el 711, arribà als territoris de la vall de l'Ebre entre el 713 i 714. Aquest ràpid procés, en part, es dugué a terme per l'ús dels exèrcits islàmics de la infraestructura viària romana, que resseguia el territori peninsular tot cohesionant-lo a partir d'una lògica urbana. Així doncs, les principals artèries de comunicació arribaven fins a ciutats independentment de la seva mida i pes en el territori.

La conquesta seguí la ruta que comunicava el sud peninsular amb Toledo, capital del Regne Visigot, i des d'aquesta tot seguint l'itinerari s'arribava a Saragossa, posteriorment es passava per Lleida i finalment es connectava amb Tarragona, per emprendre la via Augusta vers el nord en direcció a Narbona.

Sens dubte, en el segle IX, l'espai rural lleidatà s'organitza a partir de grans fortificacions el qual s'ha interpretat com l'embrió d'un model d'organització "senyorial". Altrament, des de l'emirat i el califat, s'impulsa la universalització de la cultura islàmica i la vehiculació de la relació individu-Estat mitjançant la recaptació d'impostos. El model Omeia triomfa per la bona acollida que tradicionalment tingué en el marc urbà, i alhora, els llinatges muladíes perderen progressivament pes i influència dins les pròpies bases. Un exemple clarificador el trobem en el districte lleidatà, on fortificacions com Balaguer, Fraga, Montsó, i potser Corbins i Alguaire, creixen i forgen unes relacions internes que les acabaran convertint en

TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 54

072.BARP

Bibliografia

petites medines sota la capitalitat de Lārida.

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

BRUFAU SUCARRAT, Jesús. "La medina andalusina de Lleida en el segle XI: Identitat i societat". RiMe. N° 10, juny 2013. Pg. 219-244.

A. Lorient i X. Payà, "Cine Catalunya, Antic barri de Cap Pont i Sèquia de Torres" Tribuna d'arqueologia 1994-1995. 1996 143-160

A. Lorient, I. Gil i X. Payà, Un exemple de model urbà andalusí: Medina Larida. L'aportació de l'arqueologia urbana al món àrab. Revista d'Arqueologia de Ponent núm. 7, pp. 77-106, Lleida 1997

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit. Andalusí.

Època/Data: S. X-XII.

Cronologia: Es conserven restes de muralla andalusí i les seves cuirasses construïdes entre els segles X i XII.

Autor/Promotor: -

Parcel·la/ Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a la rambla de Ferran i d'altres localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Cara interna del tancament sud-oest de la Medina
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 54

072.BARP

Cara exterior del tancament andalusí
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

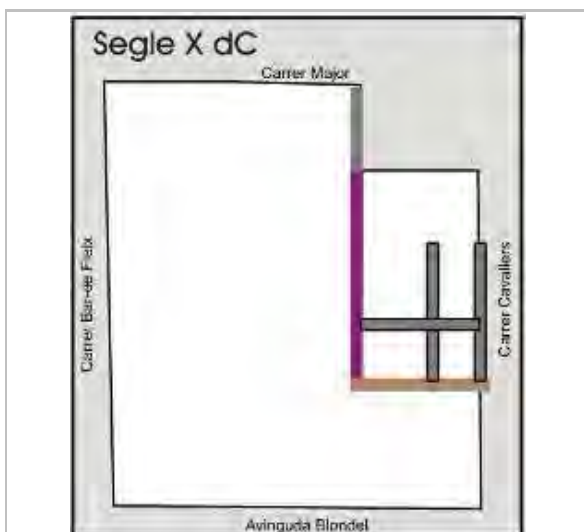
Vista del tancament d'època feudal (s. XIII)
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

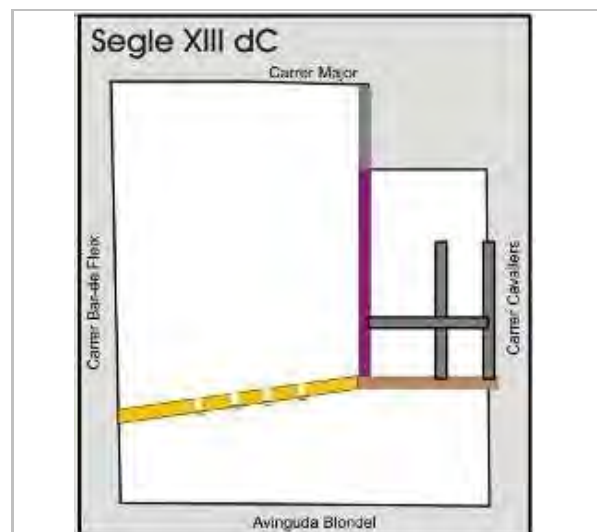
Vista general de l'excavació
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Les restes dins la nova construcció
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Cantonada SO del tancament de la Medina al s. X Dc
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

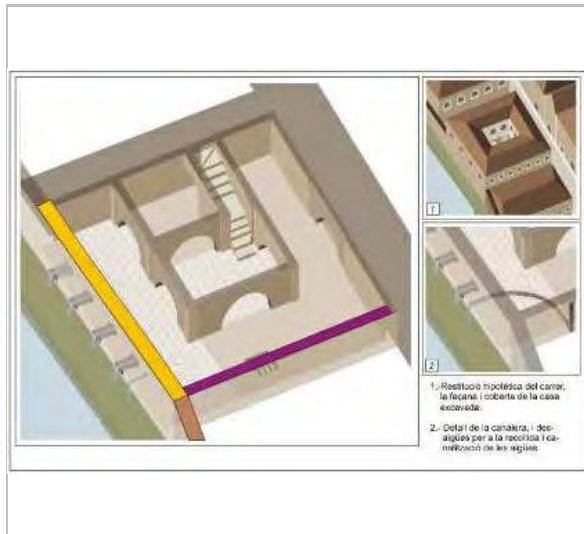

Ampliació de la ciutat cap a l'oest en època feudal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 54

072.BARP

*Restitució hipotètica d'una de les cases
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA A LA RAMBLA FERRAN, 1-5

073.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Rambla Ferran, 1-5			
Coordenades UTM	x = 302.492 y = 4.609.990	Identificació al plànol	073.BARP	Delimitació bé Entorn protecció
		Grafisme categoria		

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2502704CG0120B	472m ²	3.147m ²	PB+5P	Privada

Localització

Detall de la fonamentació granada

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1H Zona de Centre Històric
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	073.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

TRAM DE MURALLA A LA RAMBLA FERRAN, 1-5

073.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Assentament militar

Context El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

La ciutat romana d'Ilerda i la Larida musulmana ja foren fortificades. El fet que es tracti de ciutats acrópoli les obligà a disposar d'una ciutatella al capdamunt del turó i muralles que encerclaven el nucli urbà estès als seus vessants mirant en direcció al riu Segre. El mateix passà amb la Lleida medieval, on la muralla amb diferents torres i portes aprofità les estructures andalusines i les amplia tímidament.

Les restes de les muralles andalusines s'han conservat en el subsòl de les edificacions que posteriorment s'edificaren amortitzant els seus murs i altres estructures pètries.

Elements Tram de muralla, cuirassa i tancament fluvial d'època andalusina de la ciutat de Lleida que ha quedat tapat i coberts per les noves construccions, carrers i edificis. Correspon a la intervenció arqueològica coordinada per la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida núm. 149.

Es tracta d'un element de funcionalitat i tipologia diversa construït entre finals del segle IX i X dC. Disposa d'una protecció específica doncs es tracta d'un bé cultural d'interès nacional, i per tant, es troba perfectament protegit entre els fonaments dels edificis i sota dels carrers. Projectes constructius revisats i autoritzats en el seu dia per la comissió de patrimoni municipal.

Aquesta fitxa recull totes les localitzacions de la muralla i el tancament fluvial per tal d'evitar els danys que es podrien ocasionar en el moment de substituir els edificis ara construïts.

La muralla i el tancament fluvial configuren el tancament perimetral de la ciutat amb dos trams de funcionalitat molt ben diferenciada. Un de paral·lel al riu Segre, també conegut com tancament fluvial de la ciutat on la principal característica es la reduïda amplada del mur i l'absència de torres defensives que s'estén des de l'avinguda Blondel fins a la baixada de l'Audiència. I un segon, pertanyent al que coneixem com a muralla defensiva de la ciutat flanquejada per grans torres quadrangulars, que encercla la resta del perímetre urbà de la ciutat.

En època andalusina hem d'afegir al tancament perimetral altres murs de tipologia idèntica a l'interior de la ciutat. Es tracta de la cuirassa de Sant Andreu i Sant Joan. Murs protegits amb torres que partint dels murs de l'alcassaba situada al turó, baixen fins a la part baixa de la ciutat on s'uneixen perpendicularment als murs de tancament fluvial de la ciutat.

Hem de dir que en la major part dels trams descoberts només conserven les primeres filades de la seva fonamentació, la qual ha estat utilitzada moltes vegades de recolzament per a fortificacions posteriors. Pel que respecta a aquest tram inicial de la construcció cal dir que és tracta d'una obra feta amb grans blocs rectangulars de pedra sorrenca de un metre de llargada lligats en sec o argila. La principal característica d'aquesta construcció són les filades on s'alternen blocs del llarg i del través. Una obra reforçada moltes vegades per sòcols esglaonats o escarpats.

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo; Les estructures portants de les restes localitzades de l'antiga muralla andalusí presenten bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar les Muralles i cuirasses d'època andalusina amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La conquesta musulmana, iniciada pel sud de la península Ibèrica i encapçalada per Tariq el 711, arribà als territoris de la vall de l'Ebre entre el 713 i 714. Aquest ràpid procés, en part, es dugué a terme per l'ús dels exèrcits islàmics de la infraestructura viària romana, que resseguia el territori peninsular tot cohesionant-lo a partir d'una lògica urbana. Així doncs, les principals artèries de comunicació arribaven fins a ciutats independentment de la seva mida i pes en el territori.

La conquesta seguí la ruta que comunicava el sud peninsular amb Toledo, capital del Regne Visigot, i des d'aquesta tot seguint l'itinerari s'arribava a Saragossa, posteriorment es passava per Lleida i finalment es connectava amb Tarragona, per emprendre la via Augusta vers el nord en direcció a Narbona.

Sens dubte, en el segle IX, l'espai rural lleidatà s'organitza a partir de grans fortificacions el qual s'ha interpretat com l'embrió d'un model d'organització "senyorial". Altrament, des de l'emirat i el califat, s'impulsa la universalització de la cultura islàmica i la vehiculació de la relació individu-Estat mitjançant la recaptació d'impostos. El model Omeia triomfa per la bona acollida que tradicionalment tingué en el marc urbà, i alhora, els llinatges muladí

TRAM DE MURALLA A LA RAMBLA FERRAN, 1-5

073.BARP

perderen progressivament pes i influència dins les pròpies bases. Un exemple clarificador el trobem en el districte lleidatà, on fortificacions com Balaguer, Fraga, Montsó, i potser Corbins i Alguaire, creixen i forgen unes relacions internes que les acabaran convertint en petites medines sota la capitalitat de Lleidatà.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

BRUFAU SUCARRAT, Jesús. "La medina andalusina de Lleida en el segle XI: Identitat i societat". RiMe. N° 10, juny 2013. Pg. 219-244.

X. Payà, Memòria int-149.Rambla Ferran, 1,3,5,7. 2002-2004 Entregat als SSTCC de Lleida. 2005

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit. Andalusí.

Època/Data: S. X-XII.

Cronologia: Es conserven restes de muralla andalusí i les seves cuirasses construïdes entre els segles X i XII.

Autor/Promotor: -

Parcel·la/ Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a la rambla de Ferran i d'altres localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Vista del tancament en cortina
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA A LA RAMBLA FERRAN, 1-5

073.BARP

*Blocs encoixinats disposats del través
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Localització de les restes INT-149
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

TRAM DE MURALLA A LA PLAÇA MOSSÈN CINTO

074.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Plaça de Mossèn Cinto			
Coordenades UTM	x = 302.354 y = 4.610.382	Identificació al plànol	074.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Brançal de porta d'entrada a la ciutat andalusina

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	074.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

TRAM DE MURALLA A LA PLAÇA MOSSÈN CINTO

074.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Assentament militar

Context El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

La ciutat romana d'Ilerda i la Larida musulmana ja foren fortificades. El fet que es tracti de ciutats acròpoli les obligà a disposar d'una ciutatella al capdamunt del turó i muralles que encerclaven el nucli urbà estès als seus vessants mirant en direcció al riu Segre. El mateix passà amb la Lleida medieval, on la muralla amb diferents torres i portes aprofità les estructures andalusines i les amplia tímidament.

Les restes de les muralles andalusines s'han conservat en el subsòl de les edificacions que posteriorment s'edificaren amortitzant els seus murs i altres estructures pètries.

Elements Tram de muralla, cuirassa i tancament fluvial d'època andalusina de la ciutat de Lleida que ha quedat tapat i coberts per les noves construccions, carrers i edificis. Correspon a la intervenció arqueològica coordinada per la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida núm. 210.

Es tracta d'un element de funcionalitat i tipologia diversa construït entre finals del segle IX i X dC. Disposa d'una protecció específica doncs es tracta d'un bé cultural d'interès nacional, i per tant, es troba perfectament protegit entre els fonaments dels edificis i sota dels carrers. Projectes constructius revisats i autoritzats en el seu dia per la comissió de patrimoni municipal.

Aquesta fitxa recull totes les localitzacions de la muralla i el tancament fluvial per tal d'evitar els danys que es podrien ocasionar en el moment de substituir els edificis ara construïts.

La muralla i el tancament fluvial configuren el tancament perimetral de la ciutat amb dos trams de funcionalitat molt ben diferenciada. Un de paral·lel al riu Segre, també conegut com tancament fluvial de la ciutat on la principal característica es la reduïda amplada del mur i l'absència de torres defensives que s'estén des de l'avinguda Blondel fins a la baixada de l'Audiència. I un segon, pertanyent al que coneixem com a muralla defensiva de la ciutat flanquejada per grans torres quadrangulars, que encercla la resta del perímetre urbà de la ciutat.

En època andalusina hem d'afegir al tancament perimetral altres murs de tipologia idèntica a l'interior de la ciutat. Es tracta de la cuirassa de Sant Andreu i Sant Joan. Murs protegits amb torres que partint dels murs de l'alcassaba situada al turó, baixen fins a la part baixa de la ciutat on s'uneixen perpendicularment als murs de tancament fluvial de la ciutat.

Hem de dir que en la major part dels trams descoberts només conserven les primeres filades de la seva fonamentació, la qual ha estat utilitzada moltes vegades de recolzament per a fortificacions posteriors. Pel que respecta a aquest tram inicial de la construcció cal dir que és tracta d'una obra feta amb grans blocs rectangulars de pedra sorrenca de un metre de llargada lligats en sec o argila. La principal característica d'aquesta construcció són les filades on s'alternen blocs del llarg i del través. Una obra reforçada moltes vegades per sòcols esglaonats o escarpats.

Ús actual vial

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo; Les estructures portants de les restes localitzades de l'antiga muralla andalusí presenten bon estat de conservació.

TRAM DE MURALLA A LA PLAÇA MOSSÈN CINTO

074.BARP

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar les Muralles i cuirasses d'època andalusina amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La conquesta musulmana, iniciada pel sud de la península Ibèrica i encapçalada per Tariq el 711, arribà als territoris de la vall de l'Ebre entre el 713 i 714. Aquest ràpid procés, en part, es dugué a terme per l'ús dels exèrcits islàmics de la infraestructura viària romana, que resseguia el territori peninsular tot cohesionant-lo a partir d'una lògica urbana. Així doncs, les principals artèries de comunicació arribaven fins a ciutats independentment de la seva mida i pes en el territori.

La conquesta seguí la ruta que comunicava el sud peninsular amb Toledo, capital del Regne Visigot, i des d'aquesta tot seguint l'itinerari s'arribava a Saragossa, posteriorment es passava per Lleida i finalment es connectava amb Tarragona, per emprendre la via Augusta vers el nord en direcció a Narbona.

Sens dubte, en el segle IX, l'espai rural lleidatà s'organitza a partir de grans fortificacions el qual s'ha interpretat com l'embrió d'un model d'organització "senyorial". Altrament, des de l'emirat i el califat, s'impulsa la universalització de la cultura islàmica i la vehiculació de la relació individu-Estat mitjançant la recaptació d'impostos. El model Omeia triomfa per la bona acollida que tradicionalment tingué en el marc urbà, i alhora, els llinatges muladí

TRAM DE MURALLA A LA PLAÇA MOSSÈN CINTO

074.BARP

perderen progressivament pes i influència dins les pròpies bases. Un exemple clarificador el trobem en el districte lleidatà, on fortificacions com Balaguer, Fraga, Montsó, i potser Corbins i Alguaire, creixen i forgen unes relacions internes que les acabaran convertint en petites medines sota la capitalitat de Llarida.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

BRUFAU SUCARRAT, Jesús. "La medina andalusina de Lleida en el segle XI: Identitat i societat". RiMe. N° 10, juny 2013. Pg. 219-244.

I. Gil, M. Morán i M. Solsona, Memòria del seguiment arqueològic a les obres de l'eix comercial, Fase II, trams 1,2 i 3. Entregat als SSTTCC de Lleida. 2005

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit. Andalusí.

Època/Data: S. X-XII.

Cronologia: Es conserven restes de muralla andalusí i les seves cuirasses construïdes entre els segles X i XII.

Autor/Promotor: -

Parcel·la/ Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a la rambla de Ferran i d'altres localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-210
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL C. CARDENAL REMOLINS

075.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0	
Adreça/es	Carrer Cardenal Remolins				
Coordenades UTM	x = 302.636	Identificació al plànol	075.BARP	Delimitació bé	
	y = 4.610.246	Grafisme categoria		Entorn protecció	

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Muralla i torre

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	075.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Assentament militar

Context El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

La ciutat romana d'Ilerda i la Larida musulmana ja foren fortificades. El fet que es tracti de ciutats acrópoli les obligà a disposar d'una ciutatella al capdamunt del turó i muralles que encerclaven el nucli urbà estès als seus vessants mirant en direcció al riu Segre. El mateix passà amb la Lleida medieval, on la muralla amb diferents torres i portes aprofità les estructures andalusines i les amplia tímidament.

Les restes de les muralles andalusines s'han conservat en el subsòl de les edificacions que posteriorment s'edificaren amortitzant els seus murs i altres estructures pètries.

Elements Tram de muralla, cuirassa i tancament fluvial d'època andalusina de la ciutat de Lleida que ha quedat tapat i coberts per les noves construccions, carrers i edificis. Correspon a la intervenció arqueològica coordinada per la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida núm. 178.

Es tracta d'un element de funcionalitat i tipologia diversa construït entre finals del segle IX i X dC. Disposa d'una protecció específica doncs es tracta d'un bé cultural d'interès nacional, i per tant, es troba perfectament protegit entre els fonaments dels edificis i sota dels carrers. Projectes constructius revisats i autoritzats en el seu dia per la comissió de patrimoni municipal.

Aquesta fitxa recull totes les localitzacions de la muralla i el tancament fluvial per tal d'evitar els danys que es podrien ocasionar en el moment de substituir els edificis ara construïts.

La muralla i el tancament fluvial configuren el tancament perimetral de la ciutat amb dos trams de funcionalitat molt ben diferenciada. Un de paral·lel al riu Segre, també conegut com tancament fluvial de la ciutat on la principal característica es la reduïda amplada del mur i l'absència de torres defensives que s'estén des de l'avinguda Blondel fins a la baixada de l'Audiència. I un segon, pertanyent al que coneixem com a muralla defensiva de la ciutat flanquejada per grans torres quadrangulars, que encercla la resta del perímetre urbà de la ciutat.

En època andalusina hem d'afegir al tancament perimetral altres murs de tipologia idèntica a l'interior de la ciutat. Es tracta de la cuirassa de Sant Andreu i Sant Joan. Murs protegits amb torres que partint dels murs de l'alcassaba situada al turó, baixen fins a la part baixa de la ciutat on s'uneixen perpendicularment als murs de tancament fluvial de la ciutat.

Hem de dir que en la major part dels trams descoberts només conserven les primeres filades de la seva fonamentació, la qual ha estat utilitzada moltes vegades de recolzament per a fortificacions posteriors. Pel que respecta a aquest tram inicial de la construcció cal dir que és tracta d'una obra feta amb grans blocs rectangulars de pedra sorrenca de un metre de llargada lligats en sec o argila. La principal característica d'aquesta construcció són les filades on s'alternen blocs del llarg i del través. Una obra reforçada moltes vegades per sòcols esglaonats o escarpats.

Ús actual vial

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo; Les estructures portants de les restes localitzades de l'antiga muralla andalusí presenten bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar les Muralles i cuirasses d'època andalusina amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Qualsevol projecte d'intervenció sobre la Muralla i cuirasses d'època andalusina, haurà d'incorporar el que es desprengui del treball realitzat durant la seva redacció.

En aquest tipus de bens és igual d'important conèixer el projecte documentat original com el reconeixement de les antigues estructures conservades i les possibles posteriors transformacions o acondicionaments que el bé hagi sofert, ja que el solapament de forma i funció esdevingut al llarg d'aquests últims segles li pot suposar un valor afegit que caldrà conèixer per poder discriminar o integrar en el projecte de rehabilitació proposat.

Caldrà que les intervencions a plantejar prioritzin intencionadament les propostes a fi i efectes de resoldre i/o esmenar tot allò que s'ha descrit en els punts 1, 2 i 3 de l'apartat anterior.

De la mateixa manera, les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), i els criteris d'intervenció general establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Els criteris de la intervenció a l'Interior i Exterior dels immobles, estaran basats en les següents normatives / Directrius / Criteris d'Aplicació:

- Carta de Venècia 1964 i Carta del restauro 1972.

- Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93.

- Normativa específica del Catàleg i Inventari dels Elements d'Interès Històric, Artístic i Arquitectònic de la Ciutat de Lleida.

- Es tendirà a aplicar materials i solucions constructives que siguin reversibles o disposin d'una premissa formal del conjunt de la solució amb possibilitat de reversibilitat, a no ser que s'esdevingui del tot necessari i justificat actuar de manera no reversible per la necessitat de consolidació i/o actuació d'urgència en el bé patrimonial, tot garantint la solidesa de les intervencions.

- Des del punt de vista estètic, es tendirà a la recuperació d'una lectura homogènia del conjunt, sempre que això no representi forçar algunes de les metodologies de treball aplicades.

- Es documentaran totes les intervencions realitzades i es deixarà constància del conjunt de les accions de restauració de forma puntual o genèrica segons les característiques dels elements sobre els quals s'intervinguí.

EXTERIOR

La conservació tindrà cura del bé protegit impedit que la construcció sigui alterada o destruïda no deixant-la perdre o desaparèixer. No es permet, doncs, enderrocar el bé, ni total ni parcialment, ni modificar-lo en els seus trets essencials considerats com a patrimonials. La intervenció sobre les estructures de muralla i cuirasses conservades en mantindrà les característiques pròpies, i no es permetran alteracions o aportacions que malmetin la imatge i la lògica del conjunt.

ENTORN/JARDI

Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els entorns immediats / entorns de protecció establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. - Article 35).

ESTRUCTURA/INTERIOR

Les intervencions sobre l'estructura defensiva i les altres estructures conservades del conjunt, es realitzaran conservant al màxim l'estructura original de cadascun dels seus elements utilitzant o recuperant els materials que la componen.

Les possibles intervencions sobre la distribució interior dels edificis que les allotgen es faran integrant, en la mesura del possible, les seves especificitats originals, evitant canvis formals i constructius que alterin la genuïnitat conservada en el conjunt. Per les seves reparacions s'utilitzaran els materials originals de la construcció. En el cas que el material no es pugui trobar o les necessitats actuals d'acondiament facin difícil la utilització d'aquests materials originals, les noves tècniques i materials que s'hagin d'emprar s'hi incorporaran afectant al mínim la imatge i el concepte constructiu de l'element.

L'acondiament de les instal·lacions s'hauran d'introduir amb solucions adequades i d'aparença senzilla que quedin correctament integrades dins el conjunt.

Usos permesos

Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits

Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La conquesta musulmana, iniciada pel sud de la península Ibèrica i encapçalada per Tariq el 711, arribà als territoris de la vall de l'Ebre entre el 713 i 714. Aquest ràpid procés, en part, es dugué a terme per l'ús dels exèrcits islàmics de la infraestructura viària romana, que resseguia el territori peninsular tot cohesionant-lo a partir d'una lògica urbana. Així doncs, les principals artèries de comunicació arribaven fins a ciutats independentment de la seva mida i pes en el territori.

La conquesta seguí la ruta que comunicava el sud peninsular amb Toledo, capital del

TRAM DE MURALLA AL C. CARDENAL REMOLINS

075.BARP

Regne Visigot, i des d'aquesta tot seguint l'itinerari s'arribava a Saragossa, posteriorment es passava per Lleida i finalment es connectava amb Tarragona, per emprendre la via Augusta vers el nord en direcció a Narbona.

Sens dubte, en el segle IX, l'espai rural lleidatà s'organitza a partir de grans fortificacions el qual s'ha interpretat com l'embrió d'un model d'organització "senyorial". Altrament, des de l'emirat i el califat, s'impulsa la universalització de la cultura islàmica i la vehiculació de la relació individu-Estat mitjançant la recaptació d'impostos. El model Omeia triomfa per la bona acollida que tradicionalment tingué en el marc urbà, i alhora, els llinatges muladíes perden progressivament pes i influència dins les pròpies bases. Un exemple clarificador el trobem en el districte lleidatà, on fortificacions com Balaguer, Fraga, Montsó, i potser Corbins i Alguaire, creixen i forgen unes relacions internes que les acabaran convertint en petites medines sota la capitalitat de Lārida.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

BRUFAU SUCARRAT, Jesús. "La medina andalusina de Lleida en el segle XI: Identitat i societat". RiMe. N° 10, juny 2013. Pg. 219-244.

M. Morán i X. Payà, Memòria int-178 Obres Eix - Cardenal Remolins 2004, Entregat als SSTTCC de Lleida. 2007

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors. Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit. Andalusí.

Època/Data: S. X-XII.

Cronologia: Es conserven restes de muralla andalusí i les seves cuirasses construïdes entre els segles X i XII.

Autor/Promotor: -

Parcel·la/ Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a la rambla de Ferran i d'altres localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

TRAM DE MURALLA AL C. CARDENAL REMOLINS

075.BARP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-178
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA A LA RAMBLA FERRAN, 17

076.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Rambla Ferran, 17			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.546 y = 4.610.072	<i>Identificació al plànol</i>	076.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>
				

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2603813CG0120D	114m ²	-	-	Pública

Localització

Localització de les restes INT-166

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1C Zona de Centre Comercial
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Categoria</i>	BCIN
------------------	------

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	076.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Assentament militar

Context El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

La ciutat romana d'Ilerda i la Larida musulmana ja foren fortificades. El fet que es tracti de ciutats acrópoli les obligà a disposar d'una ciutatella al capdamunt del turó i muralles que encerclaven el nucli urbà estès als seus vessants mirant en direcció al riu Segre. El mateix passà amb la Lleida medieval, on la muralla amb diferents torres i portes aprofità les estructures andalusines i les amplia tímidament.

Les restes de les muralles andalusines s'han conservat en el subsòl de les edificacions que posteriorment s'edificaren amortitzant els seus murs i altres estructures pètries.

Elements Tram de muralla, cuirassa i tancament fluvial d'època andalusina de la ciutat de Lleida que ha quedat tapat i coberts per les noves construccions, carrers i edificis. Correspon a la intervenció arqueològica coordinada per la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida núm. 166.

Es tracta d'un element de funcionalitat i tipologia diversa construït entre finals del segle IX i X dC. Disposa d'una protecció específica doncs es tracta d'un bé cultural d'interès nacional, i per tant, es troba perfectament protegit entre els fonaments dels edificis i sota dels carrers. Projectes constructius revisats i autoritzats en el seu dia per la comissió de patrimoni municipal.

Aquesta fitxa recull totes les localitzacions de la muralla i el tancament fluvial per tal d'evitar els danys que es podrien ocasionar en el moment de substituir els edificis ara construïts.

La muralla i el tancament fluvial configuren el tancament perimetral de la ciutat amb dos trams de funcionalitat molt ben diferenciada. Un de paral·lel al riu Segre, també conegut com tancament fluvial de la ciutat on la principal característica es la reduïda amplada del mur i l'absència de torres defensives que s'estén des de l'avinguda Blondel fins a la baixada de l'Audiència. I un segon, pertanyent al que coneixem com a muralla defensiva de la ciutat flanquejada per grans torres quadrangulars, que encercla la resta del perímetre urbà de la ciutat.

En època andalusina hem d'afegir al tancament perimetral altres murs de tipologia idèntica a l'interior de la ciutat. Es tracta de la cuirassa de Sant Andreu i Sant Joan. Murs protegits amb torres que partint dels murs de l'alcassaba situada al turó, baixen fins a la part baixa de la ciutat on s'uneixen perpendicularment als murs de tancament fluvial de la ciutat.

Hem de dir que en la major part dels trams descoberts només conserven les primeres filades de la seva fonamentació, la qual ha estat utilitzada moltes vegades de recolzament per a fortificacions posteriors. Pel que respecta a aquest tram inicial de la construcció cal dir que és tracta d'una obra feta amb grans blocs rectangulars de pedra sorrenca de un metre de llargada lligats en sec o argila. La principal característica d'aquesta construcció són les filades on s'alternen blocs del llarg i del través. Una obra reforçada moltes vegades per sòcols esglaonats o escarpats.

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo; Les estructures portants de les restes localitzades de l'antiga muralla andalusí presenten bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar les Muralles i cuirasses d'època andalusina amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La conquesta musulmana, iniciada pel sud de la península Ibèrica i encapçalada per Tariq el 711, arribà als territoris de la vall de l'Ebre entre el 713 i 714. Aquest ràpid procés, en part, es dugué a terme per l'ús dels exèrcits islàmics de la infraestructura viària romana, que resseguia el territori peninsular tot cohesionant-lo a partir d'una lògica urbana. Així doncs, les principals artèries de comunicació arribaven fins a ciutats independentment de la seva mida i pes en el territori.

La conquesta seguí la ruta que comunicava el sud peninsular amb Toledo, capital del Regne Visigot, i des d'aquesta tot seguint l'itinerari s'arribava a Saragossa, posteriorment es passava per Lleida i finalment es connectava amb Tarragona, per emprendre la via Augusta vers el nord en direcció a Narbona.

Sens dubte, en el segle IX, l'espai rural lleidatà s'organitza a partir de grans fortificacions el qual s'ha interpretat com l'embrió d'un model d'organització "senyorial". Altrament, des de l'emirat i el califat, s'impulsa la universalització de la cultura islàmica i la vehiculació de la relació individu-Estat mitjançant la recaptació d'impostos. El model Omeia triomfa per la bona acollida que tradicionalment tingué en el marc urbà, i alhora, els llinatges muladí

TRAM DE MURALLA A LA RAMBLA FERRAN, 17

076.BARP

perderen progressivament pes i influència dins les pròpies bases. Un exemple clarificador el trobem en el districte lleidatà, on fortificacions com Balaguer, Fraga, Montsó, i potser Corbins i Alguaire, creixen i forgen unes relacions internes que les acabaran convertint en petites medines sota la capitalitat de Lleidatà.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

BRUFAU SUCARRAT, Jesús. "La medina andalusina de Lleida en el segle XI: Identitat i societat". RiMe. N° 10, juny 2013. Pg. 219-244.

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit. Andalusí.

Època/Data: S. X-XII.

Cronologia: Es conserven restes de muralla andalusí i les seves cuirasses construïdes entre els segles X i XII.

Autor/Promotor: -

Parcel·la/ Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a la rambla de Ferran i d'altres localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER MAJOR, 13

077.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Carrer Major, 13			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.181 y = 4.609.656	<i>Identificació al plànol</i>	077.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	2298816CG0029G	185m ²	1.264m ²	PB+5P	Privada

Localització

Localització de les restes INT-13

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1C Zona de Centre Comercial
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Categoria</i>	BCIN
------------------	------

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	077.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Assentament militar

Context El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

La ciutat romana d'Ilerda i la Larida musulmana ja foren fortificades. El fet que es tracti de ciutats acrópoli les obligà a disposar d'una ciutatella al capdamunt del turó i muralles que encerclaven el nucli urbà estès als seus vessants mirant en direcció al riu Segre. El mateix passà amb la Lleida medieval, on la muralla amb diferents torres i portes aprofità les estructures andalusines i les amplia tímidament.

Les restes de les muralles andalusines s'han conservat en el subsòl de les edificacions que posteriorment s'edificaren amortitzant els seus murs i altres estructures pètries.

Elements Tram de muralla, cuirassa i tancament fluvial d'època andalusina de la ciutat de Lleida que ha quedat tapat i coberts per les noves construccions, carrers i edificis. Correspon a la intervenció arqueològica coordinada per la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida núm. 13.

Es tracta d'un element de funcionalitat i tipologia diversa construït entre finals del segle IX i X dC. Disposa d'una protecció específica doncs es tracta d'un bé cultural d'interès nacional, i per tant, es troba perfectament protegit entre els fonaments dels edificis i sota dels carrers. Projectes constructius revisats i autoritzats en el seu dia per la comissió de patrimoni municipal.

Aquesta fitxa recull totes les localitzacions de la muralla i el tancament fluvial per tal d'evitar els danys que es podrien ocasionar en el moment de substituir els edificis ara construïts.

La muralla i el tancament fluvial configuren el tancament perimetral de la ciutat amb dos trams de funcionalitat molt ben diferenciada. Un de paral·lel al riu Segre, també conegut com tancament fluvial de la ciutat on la principal característica es la reduïda amplada del mur i l'absència de torres defensives que s'estén des de l'avinguda Blondel fins a la baixada de l'Audiència. I un segon, pertanyent al que coneixem com a muralla defensiva de la ciutat flanquejada per grans torres quadrangulars, que encercla la resta del perímetre urbà de la ciutat.

En època andalusina hem d'afegir al tancament perimetral altres murs de tipologia idèntica a l'interior de la ciutat. Es tracta de la cuirassa de Sant Andreu i Sant Joan. Murs protegits amb torres que partint dels murs de l'alcassaba situada al turó, baixen fins a la part baixa de la ciutat on s'uneixen perpendicularment als murs de tancament fluvial de la ciutat.

Hem de dir que en la major part dels trams descoberts només conserven les primeres filades de la seva fonamentació, la qual ha estat utilitzada moltes vegades de recolzament per a fortificacions posteriors. Pel que respecta a aquest tram inicial de la construcció cal dir que és tracta d'una obra feta amb grans blocs rectangulars de pedra sorrenca de un metre de llargada lligats en sec o argila. La principal característica d'aquesta construcció són les filades on s'alternen blocs del llarg i del través. Una obra reforçada moltes vegades per sòcols esglaonats o escarpats.

Ús actual Hoteler

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo; Les estructures portants de les restes localitzades de l'antiga muralla andalusí presenten bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar les Muralles i cuirasses d'època andalusina amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La conquesta musulmana, iniciada pel sud de la península Ibèrica i encapçalada per Tariq el 711, arribà als territoris de la vall de l'Ebre entre el 713 i 714. Aquest ràpid procés, en part, es dugué a terme per l'ús dels exèrcits islàmics de la infraestructura viària romana, que resseguia el territori peninsular tot cohesionant-lo a partir d'una lògica urbana. Així doncs, les principals artèries de comunicació arribaven fins a ciutats independentment de la seva mida i pes en el territori.

La conquesta seguí la ruta que comunicava el sud peninsular amb Toledo, capital del Regne Visigot, i des d'aquesta tot seguint l'itinerari s'arribava a Saragossa, posteriorment es passava per Lleida i finalment es connectava amb Tarragona, per emprendre la via Augusta vers el nord en direcció a Narbona.

Sens dubte, en el segle IX, l'espai rural lleidatà s'organitza a partir de grans fortificacions el qual s'ha interpretat com l'embrió d'un model d'organització "senyorial". Altrament, des de l'emirat i el califat, s'impulsa la universalització de la cultura islàmica i la vehiculació de la relació individu-Estat mitjançant la recaptació d'impostos. El model Omeia triomfa per la bona acollida que tradicionalment tingué en el marc urbà, i alhora, els llinatges muladí

TRAM DE MURALLA AL CARRER MAJOR, 13

077.BARP

perderen progressivament pes i influència dins les pròpies bases. Un exemple clarificador el trobem en el districte lleidatà, on fortificacions com Balaguer, Fraga, Montsó, i potser Corbins i Alguaire, creixen i forgen unes relacions internes que les acabaran convertint en petites medines sota la capitalitat de Lleidatà.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

BRUFAU SUCARRAT, Jesús. "La medina andalusina de Lleida en el segle XI: Identitat i societat". RiMe. N° 10, juny 2013. Pg. 219-244.

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit. Andalusí.

Època/Data: S. X-XII.

Cronologia: Es conserven restes de muralla andalusí i les seves cuirasses construïdes entre els segles X i XII.

Autor/Promotor: -

Parcel·la/ Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a la rambla de Ferran i d'altres localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE LA CUIRASSA DE SANT ANDREU AL CARRER MAJOR (VIAL)

078.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0	
<i>Adreça/es</i>	Carrer Sant Andreu cantonada c. Major				
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.098	<i>Identificació al plànol</i>	078.BARP	<i>Delimitació bé</i>	
	y = 4.609.566	<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>	☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2298803CG0029G	385m ²	1.989m ²	PB+4P	Privada

Localització

Cuirassa de Sant Andreu

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1C Zona de Centre Comercial
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	078.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

TRAM DE LA CUIRASSA DE SANT ANDREU AL CARRER MAJOR (VIAL)

078.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Assentament militar

Context El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

La ciutat romana d'Ilerda i la Larida musulmana ja foren fortificades. El fet que es tracti de ciutats acrópoli les obligà a disposar d'una ciutadella al capdamunt del turó i muralles que encerclaven el nucli urbà estès als seus vessants mirant en direcció al riu Segre. El mateix passà amb la Lleida medieval, on la muralla amb diferents torres i portes aprofità les estructures andalusines i les amplia tímidament.

Les restes de les muralles andalusines s'han conservat en el subsòl de les edificacions que posteriorment s'edificaren amortitzant els seus murs i altres estructures pètries.

Elements Tram de muralla, cuirassa i tancament fluvial d'època andalusina de la ciutat de Lleida que ha quedat tapat i coberts per les noves construccions, carrers i edificis. Correspon a la intervenció arqueològica coordinada per la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida núm. 201.

Es tracta d'un element de funcionalitat i tipologia diversa construït entre finals del segle IX i X dC. Disposa d'una protecció específica doncs es tracta d'un bé cultural d'interès nacional, i per tant, es troba perfectament protegit entre els fonaments dels edificis i sota dels carrers. Projectes constructius revisats i autoritzats en el seu dia per la comissió de patrimoni municipal.

Aquesta fitxa recull totes les localitzacions de la muralla i el tancament fluvial per tal d'evitar els danys que es podrien ocasionar en el moment de substituir els edificis ara construïts.

La muralla i el tancament fluvial configuren el tancament perimetral de la ciutat amb dos trams de funcionalitat molt ben diferenciada. Un de paral·lel al riu Segre, també conegut com tancament fluvial de la ciutat on la principal característica es la reduïda amplada del mur i l'absència de torres defensives que s'estén des de l'avinguda Blondel fins a la baixada de l'Audiència. I un segon, pertanyent al que coneixem com a muralla defensiva de la ciutat flanquejada per grans torres quadrangulars, que encercla la resta del perímetre urbà de la ciutat.

En època andalusina hem d'afegir al tancament perimetral altres murs de tipologia idèntica a l'interior de la ciutat. Es tracta de la cuirassa de Sant Andreu i Sant Joan. Murs protegits amb torres que partint dels murs de l'alcassaba situada al turó, baixen fins a la part baixa de la ciutat on s'uneixen perpendicularment als murs de tancament fluvial de la ciutat.

Hem de dir que en la major part dels trams descoberts només conserven les primeres filades de la seva fonamentació, la qual ha estat utilitzada moltes vegades de recolzament per a fortificacions posteriors. Pel que respecta a aquest tram inicial de la construcció cal dir que és tracta d'una obra feta amb grans blocs rectangulars de pedra sorrenca de un metre de llargada lligats en sec o argila. La principal característica d'aquesta construcció són les filades on s'alternen blocs del llarg i del través. Una obra reforçada moltes vegades per sòcols esglaonats o escarpats.

Ús actual Vial

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo; Les estructures portants de les restes localitzades de l'antiga muralla andalusí presenten bon estat de conservació.

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE LA CUIRASSA DE SANT ANDREU AL CARRER MAJOR (VIAL)

078.BARP

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar les Muralles i cuirasses d'època andalusina amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La conquesta musulmana, iniciada pel sud de la península Ibèrica i encapçalada per Tariq el 711, arribà als territoris de la vall de l'Ebre entre el 713 i 714. Aquest ràpid procés, en part, es duqué a terme per l'ús dels exèrcits islàmics de la infraestructura viària romana, que resseguia el territori peninsular tot cohesionant-lo a partir d'una lògica urbana. Així doncs, les principals artèries de comunicació arribaven fins a ciutats independentment de la seva mida i pes en el territori.

La conquesta seguí la ruta que comunicava el sud peninsular amb Toledo, capital del Regne Visigot, i des d'aquesta tot seguint l'itinerari s'arribava a Saragossa, posteriorment es passava per Lleida i finalment es connectava amb Tarragona, per emprendre la via Augusta vers el nord en direcció a Narbona.

Sens dubte, en el segle IX, l'espai rural lleidatà s'organitza a partir de grans fortificacions el qual s'ha interpretat com l'embrió d'un model d'organització "senyorial". Altrament, des de l'emirat i el califat, s'impulsa la universalització de la cultura islàmica i la vehiculació de

TRAM DE LA CUIRASSA DE SANT ANDREU AL CARRER MAJOR (VIAL)

078.BARP

la relació individu-Estat mitjançant la recaptació d'impostos. El model Omeia triomfa per la bona acollida que tradicionalment tingué en el marc urbà, i alhora, els llinatges muladíes perderen progressivament pes i influència dins les pròpies bases. Un exemple clarificador el trobem en el districte lleidatà, on fortificacions com Balaguer, Fraga, Montsó, i potser Corbins i Alguaire, creixen i forgen unes relacions internes que les acabaran convertint en petites medines sota la capitalitat de Llarida.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

BRUFAU SUCARRAT, Jesús. "La medina andalusina de Lleida en el segle XI: Identitat i societat". RiMe. N° 10, juny 2013. Pg. 219-244.

I. Gil, M. Morán i M. Solsona, Memòria del seguiment arqueològic a les obres de l'eix comercial, Fase II, trams 1,2 i 3. Entregat als SSTTCC de Lleida. 2005

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit. Andalusí.

Època/Data: S. X-XII.

Cronologia: Es conserven restes de muralla andalusí i les seves cuirasses construïdes entre els segles X i XII.

Autor/Promotor: -

Parcel·la/ Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a la rambla de Ferran i d'altres localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-201
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

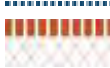

Lleida

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA A LA PLAÇA LA SAL (VIAL)

079.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Plaça de la Sal			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.395 y = 4.609.951	<i>Identificació al plànol</i>	079.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

Localització

Porta de la Cuirassa de St. Joan (Portaferriça)

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	VB Xarxa Viària Urbana
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	079.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA A LA PLAÇA LA SAL (VIAL)

079.BARP

Context

El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

La ciutat romana d'Ilerda i la Larida musulmana ja foren fortificades. El fet que es tracti de ciutats acrópoli les obligà a disposar d'una ciutadella al capdamunt del turó i muralles que encerclaven el nucli urbà estès als seus vessants mirant en direcció al riu Segre. El mateix passà amb la Lleida medieval, on la muralla amb diferents torres i portes aprofità les estructures andalusines i les amplia tímidament.

Les restes de les muralles andalusines s'han conservat en el subsòl de les edificacions que posteriorment s'edificaren amortitzant els seus murs i altres estructures pètries.

Elements

Tram de muralla, cuirassa i tancament fluvial d'època andalusina de la ciutat de Lleida que ha quedat tapat i coberts per les noves construccions, carrers i edificis. Correspon a la intervenció arqueològica coordinada per la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida núm. 229.

Es tracta d'un element de funcionalitat i tipologia diversa construït entre finals del segle IX i X dC. Disposa d'una protecció específica doncs es tracta d'un bé cultural d'interès nacional, i per tant, es troba perfectament protegit entre els fonaments dels edificis i sota dels carrers. Projectes constructius revisats i autoritzats en el seu dia per la comissió de patrimoni municipal.

Aquesta fitxa recull totes les localitzacions de la muralla i el tancament fluvial per tal d'evitar els danys que es podrien ocasionar en el moment de substituir els edificis ara construïts.

La muralla i el tancament fluvial configuren el tancament perimetral de la ciutat amb dos trams de funcionalitat molt ben diferenciada. Un de paral·lel al riu Segre, també conegut com tancament fluvial de la ciutat on la principal característica es la reduïda amplada del mur i l'absència de torres defensives que s'estén des de l'avinguda Blondel fins a la baixada de l'Audiència. I un segon, pertanyent al que coneixem com a muralla defensiva de la ciutat flanquejada per grans torres quadrangulars, que encercla la resta del perímetre urbà de la ciutat.

En època andalusina hem d'afegir al tancament perimetral altres murs de tipologia idèntica a l'interior de la ciutat. Es tracta de la cuirassa de Sant Andreu i Sant Joan. Murs protegits amb torres que partint dels murs de l'alcassaba situada al turó, baixen fins a la part baixa de la ciutat on s'uneixen perpendicularment als murs de tancament fluvial de la ciutat.

Hem de dir que en la major part dels trams descoberts només conserven les primeres filades de la seva fonamentació, la qual ha estat utilitzada moltes vegades de recolzament per a fortificacions posteriors. Pel que respecta a aquest tram inicial de la construcció cal dir que és tracta d'una obra feta amb grans blocs rectangulars de pedra sorrenca de un metre de llargada lligats en sec o argila. La principal característica d'aquesta construcció són les filades on s'alternen blocs del llarg i del través. Una obra reforçada moltes vegades per sòcols esglaonats o escarpats.

Ús actual

Vial

Ús original/altres

Defensiu

Estat conservació

Bo; Les estructures portants de les restes localitzades de l'antiga muralla andalusí presenten bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA A LA PLAÇA LA SAL (VIAL)

079.BARP

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar les Muralles i cuirasses d'època andalusina amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La conquesta musulmana, iniciada pel sud de la península Ibèrica i encapçalada per Tariq el 711, arribà als territoris de la vall de l'Ebre entre el 713 i 714. Aquest ràpid procés, en part, es dugué a terme per l'ús dels exèrcits islàmics de la infraestructura viària romana, que resseguia el territori peninsular tot cohesionant-lo a partir d'una lògica urbana. Així doncs, les principals artèries de comunicació arribaven fins a ciutats independentment de la seva mida i pes en el territori.

La conquesta seguí la ruta que comunicava el sud peninsular amb Toledo, capital del Regne Visigot, i des d'aquesta tot seguint l'itinerari s'arribava a Saragossa, posteriorment es passava per Lleida i finalment es connectava amb Tarragona, per emprendre la via Augusta vers el nord en direcció a Narbona.

Sens dubte, en el segle IX, l'espai rural lleidatà s'organitza a partir de grans fortificacions el qual s'ha interpretat com l'embrió d'un model d'organització "senyorial". Altrament, des de l'emirat i el califat, s'impulsa la universalització de la cultura islàmica i la vehiculació de la relació individu-Estat mitjançant la recaptació d'impostos. El model Omeia triomfa per la bona acollida que tradicionalment tingué en el marc urbà, i alhora, els llinatges muladíes perderen progressivament pes i influència dins les pròpies bases. Un exemple clarificador el trobem en el districte lleidatà, on fortificacions com Balaguer, Fraga, Montsó, i potser

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA A LA PLAÇA LA SAL (VIAL)

079.BARP

Corbins i Alguaire, creixen i forgen unes relacions internes que les acabaran convertint en petites medines sota la capitalitat de Lleidà.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

BRUFAU SUCARRAT, Jesús. "La medina andalusina de Lleida en el segle XI: Identitat i societat". RiMe. N° 10, juny 2013. Pg. 219-244.

I. Gil, M. Morán i L. Martín, M. Solsona, Memòria del seguiment arqueològic a les obres de l'eix comercial, Fase III, trams 1,2 i 3. Entregat als SSTCC de Lleida. 2006

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit. Andalusí.

Època/Data: S. X-XII.

Cronologia: Es conserven restes de muralla andalusí i les seves cuirasses construïdes entre els segles X i XII.

Autor/Promotor: -

Parcel·la/ Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a la rambla de Ferran i d'altres localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

068 EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Porta de la Cuirassa de St. Joan (Portaferriça)
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA A LA PLAÇA LA SAL (VIAL)

079.BARP

Localització de les restes INT-229
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA A LA PLAÇA LA SAL, 8

080.BARP

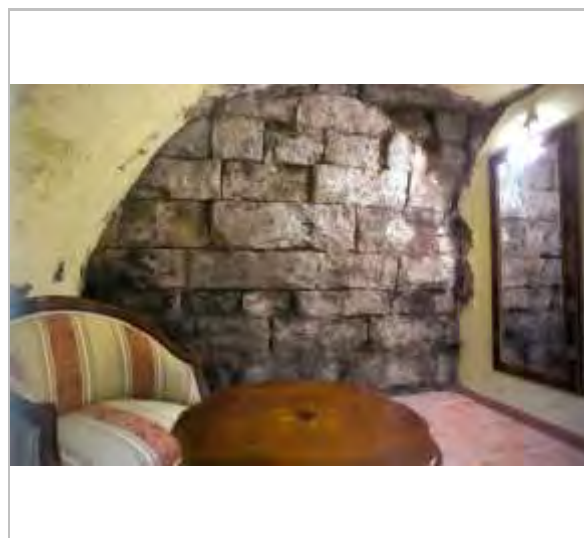
LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Plaça de la Sal, 8			
Coordenades UTM	x = 302.440 y = 4.610.000	Identificació al plànol	080.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	2501201CG0120B	63m ²	404m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista de la cuirassa

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	080.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA A LA PLAÇA LA SAL, 8

080.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

La ciutat romana d'Ilerda i la Larida musulmana ja foren fortificades. El fet que es tracti de ciutats acrópoli les obligà a disposar d'una ciutadella al capdamunt del turó i muralles que encerclaven el nucli urbà estès als seus vessants mirant en direcció al riu Segre. El mateix passà amb la Lleida medieval, on la muralla amb diferents torres i portes aprofità les estructures andalusines i les amplia tímidament.

Les restes de les muralles andalusines s'han conservat en el subsòl de les edificacions que posteriorment s'edificaren amortitzant els seus murs i altres estructures pètries.

Elements L'edifici on es troba l'actual botiga Iris està recolzat directament sobre l'antiga cuirassa andalusina de Portaferriassa. Altres trams d'aquesta cuirassa s'han documentat a la Baixada de la Trinitat, 3 i més recent, al carrer del Carme al realitzar-se les obres d'arranjament dels carrers de l'eix comercial.

Ús actual Establiment comercial

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo; Les estructures portants de les restes localitzades de l'antiga muralla andalusí presenten bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar les Muralles i cuirasses d'època andalusina amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoni de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA A LA PLAÇA LA SAL, 8

080.BARP

- Reg. intervencions* Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.
- Usos permesos* Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
- Usos prohibits* Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La conquesta musulmana, iniciada pel sud de la península Ibèrica i encapçalada per Tariq el 711, arribà als territoris de la vall de l'Ebre, entre el 713 i 714. Aquest ràpid procés, en part, es dugué a terme per l'ús dels exèrcits islàmics de la infraestructura viària romana, que resseguia el territori peninsular tot cohesionant-lo a partir d'una lògica urbana. Així doncs, les principals artèries de comunicació arribaven fins a ciutats independentment de la seva mida i pes en el territori.

La conquesta seguí la ruta que comunicava el sud peninsular amb Toledo, capital del Regne Visigot, i des d'aquesta tot seguint l'itinerari s'arribava a Saragossa, posteriorment es passava per Lleida i finalment es connectava amb Tarragona, per emprendre la via Augusta vers el nord en direcció a Narbona.

Sens dubte, en el segle IX, l'espai rural lleidatà s'organitza a partir de grans fortificacions el qual s'ha interpretat com l'embrió d'un model d'organització "senyorial". Altrament, des de l'emirat i el califat, s'impulsa la universalització de la cultura islàmica i la vehiculació de la relació individu-Estat mitjançant la recaptació d'impostos. El model Omeia triomfa per la bona acollida que tradicionalment tingué en el marc urbà, i alhora, els llinatges muladíes perderen progressivament pes i influència dins les pròpies bases. Un exemple clarificador el trobem en el districte lleidatà, on fortificacions com Balaguer, Fraga, Montsó, i potser Corbins i Alguaire, creixen i forgen unes relacions internes que les acabaran convertint en petites medines sota la capitalitat de Lārida.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

BRUFAU SUCARRAT, Jesús. "La medina andalusina de Lleida en el segle XI: Identitat i societat". RiMe. Nº 10, juny 2013. Pg. 219-244.

Actuacions finca Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions Estil: Sense estil definit. Andalusí.
Època/Data: S. X-XII.
Cronologia: Es conserven restes de muralla andalusí i les seves cuirasses construïdes entre els segles X i XII.
Autor/Promotor: -
Parcel·la/ Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a la rambla de Ferran i d'altres localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

**TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA A LA PLAÇA
LA SAL, 8**

080.BARP

Ortofotomapa

Superfície de Medina Larida al s.X dC.

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA AL CARRER BAIXADA DE LA TRINITAT, 3

081.BARP

LOCALITZACIÓ

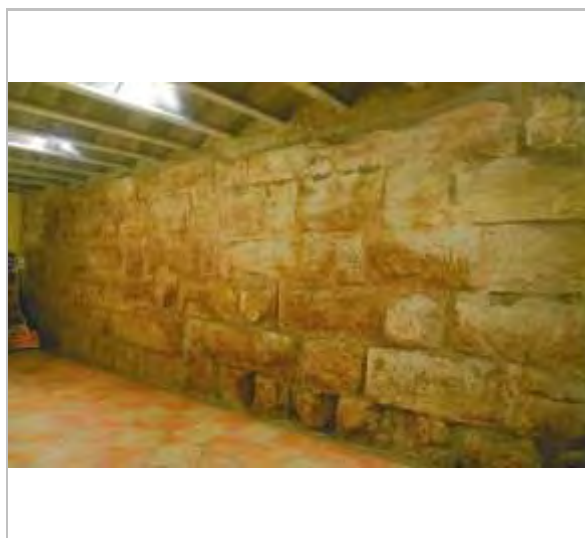
Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Carrer Baixada de la Trinitat, 3			
Coordenades UTM	x = 302.456	Identificació al plànol	081.BARP	Delimitació bé
	y = 4.609.988	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2501203CG0120B	93m ²	470m ²	PB+6P	Privada

Localització

Detall del soterrani amb restes de la cuirassa

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	081.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA AL CARRER BAIXADA DE LA TRINITAT, 3

081.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

La ciutat romana d'Ilerda i la Larida musulmana ja foren fortificades. El fet que es tracti de ciutats acrópoli les obligà a disposar d'una ciutadella al capdamunt del turó i muralles que encerclaven el nucli urbà estès als seus vessants mirant en direcció al riu Segre. El mateix passà amb la Lleida medieval, on la muralla amb diferents torres i portes aprofità les estructures andalusines i les amplia tímidament.

Les restes de les muralles andalusines s'han conservat en el subsòl de les edificacions que posteriorment s'edificaren amortitzant els seus murs i altres estructures pètries.

Elements L'excavació per l'habilitació d'un soterrani al núm. 3 de la Baixada de la Trinitat, va comptar amb l'afortunada conseqüència de trobar estratigrafia arqueològica conservada des d'època romana fins l'actualitat, en tot un seguit de fases històriques representades en diferents remodelacions de l'espai.

La fase més antiga correspon a la freqüentació en època tardo-republicana i la pràctica de fosses amb combustió, posteriorment trobem la construcció i ús d'un edifici en època Augustea remodelat posteriorment en un moment alt imperial. És en aquesta segona fase que es localitza un pou que s'endinsa a les graves naturals i que és de petites dimensions, per lo qual s'identifica com una estructura de tipus domèstic per abastir de forma individual l'habitatge. Aquests pous es situen en àmbits a cel obert es a dir en patis que articulen el funcionament de les estances. El desús del mateix es data ja en època baix imperial a partir dels materials recuperats al seu interior i de l'excavació dels paviments construïts a sobre pels volts del segle IV després de Crist.

Hi ha una darrera fase baix imperial a la que trobem una nova remodelació de l'espai amb la construcció d'un edifici amb grans blocs simultani a la utilització marginal d'una zona com a lloc d'enterrament.

Del moment andalusí ens han arribat dos elements característics. El primer relacionat amb l'hàbitat es correspon a una sèrie de sitges excavades a les argiles dels estrats romans fins el nivell de graves. Aquestes corresponen a un moment anterior respecte a la construcció de la cuirassa, moment que hem situat al voltant del segle X. Les cuirasses tenen una funcionalitat encara per definir, ja que mentre sembla clara quan estan a prop d'un riu o pou d'abast d'aigua, però no tan clara quan les trobem a l'interior de les fortificacions i sense cap relació amb l'aigua. Les primeres a l'exterior del recinte emmurallat tenen un traçat per comunicar i garantir l'aprovisionament d'aigua fins i tot en un moment de setge. Els segons de vegades son confosos amb barbicanes. En aquest cas podem pensar en una doble funció. La cuirassa restarà vista segles després i en l'actualitat fossilitzada a la façana dels habitatges del carrer.

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo; Les estructures portants de les restes localitzades de l'antiga muralla andalusí presenten bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA AL CARRER BAIXADA DE LA TRINITAT, 3

081.BARP

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar les Muralles i cuirasses d'època andalusina amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.
<i>Usos permesos</i>	Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La conquesta musulmana, iniciada pel sud de la península Ibèrica i encapçalada per Tariq el 711, arribà als territoris de la vall de l'Ebre entre el 713 i 714. Aquest ràpid procés, en part, es dugué a terme per l'ús dels exèrcits islàmics de la infraestructura viària romana, que resseguia el territori peninsular tot cohesionant-lo a partir d'una lògica urbana. Així doncs, les principals artèries de comunicació arribaven fins a ciutats independentment de la seva mida i pes en el territori.

La conquesta seguí la ruta que comunicava el sud peninsular amb Toledo, capital del Regne Visigot, i des d'aquesta tot seguint l'itinerari s'arribava a Saragossa, posteriorment es passava per Lleida i finalment es connectava amb Tarragona, per emprendre la via Augusta vers el nord en direcció a Narbona.

Sens dubte, en el segle IX, l'espai rural lleidatà s'organitza a partir de grans fortificacions el qual s'ha interpretat com l'embrió d'un model d'organització "senyorial". Altrament, des de l'emirat i el califat, s'impulsa la universalització de la cultura islàmica i la vehiculació de la relació individu-Estat mitjançant la recaptació d'impostos. El model Omeia triomfa per la bona acollida que tradicionalment tingué en el marc urbà, i alhora, els llinatges muladíes perderen progressivament pes i influència dins les pròpies bases. Un exemple clarificador el trobem en el districte lleidatà, on fortificacions com Balaguer, Fraga, Montsó, i potser Corbins i Alguaire, creixen i forgen unes relacions internes que les acabaran convertint en petites medines sota la capitalitat de Llarida.

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA AL CARRER BAIXADA DE LA TRINITAT, 3

081.BARP

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoible de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

BRUFAU SUCARRAT, Jesús. "La medina andalusina de Lleida en el segle XI: Identitat i societat". RiMe. Nº 10, juny 2013. Pg. 219-244.

A. Barrientos, A. Lorient i M. Morán, Memòria de l'excavació realitzada al núm. 3 del carrer baixada de la trinitat. Juliol de 2000 a abril de 2001. Entregat als SSTCC de Lleida. 2001

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit. Andalusí.

Època/Data: S. X-XII.

Cronologia: Es conserven restes de muralla andalusí i les seves cuirasses construïdes entre els segles X i XII.

Autor/Promotor: -

Parcel·la/ Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a la rambla de Ferran i d'altres localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

079 EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Superfície de Medina Larida al s. X dC.
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

TRAM DE LA CUIRASSA DE PORTA FERRISSA AL CARRER BAIXADA DE LA TRINITAT, 3

081.BARP

*Pou d'època romana altimperial al sot. de l'edific
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Enterrament en fossa simple d'època tardo romana
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Plànol de Lleida abans del 1735
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE I TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 100 (CASA BARÓ D'ALPICAT)

082.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Avinguda Blondel, 100			
Coordenades UTM	x = 301.825 y = 4.609.356	Identificació al plànol	082.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	1895502CG0019F	242m ²	1.749m ²	PB+6P	Privada

Localització

Vista de la muralla

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	082.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE I TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 100 (CASA BARÓ D'ALPICAT)

082.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa,

TORRE I TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 100 (CASA BARÓ D'ALPICAT)

082.BARP

Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'areny del riu Segre i Nogueroles.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Nogueroles passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalçinat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

A. Barrientos, Memòria de la Int-96. La Vinícola. Entregat als SSTCC de Lleida. 2000

I. Gil, A. Lorient, M. Molins i M. Morán, X. Payà, "Darreres aportacions arqueològiques a la ciutat de Lleida en època baixa medieval" a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11-12, Lleida 2001-2002, 335-358

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

Ajuntament de Lleida

**TORRE I TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 100 (CASA
BARÓ D'ALPICAT)**

082.BARP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-96
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 98

083.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Avinguda Blondel, 98			
Coordenades UTM	x = 301.841 y = 4.609.359	Identificació al plànol	083.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
1996811CG0019F	568m ²	4.787m ²	PB+6P	Privada

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	083.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amplies drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenja del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

M. Morán, Memòria de la intervenció arqueològica av. Blondel 98 i c. paloma 3 maig a juliol de 2003. Entregat als SSTCC de Lleida. 2005

I. Gil, A. Lorient, M. Molins i M. Morán, X. Payà, "Darreres aportacions arqueològiques a la ciutat de Lleida en època baix medieval" a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11-12, Lleida 2001-2002, 335-358

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 98

083.BARP

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-160
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 94

084.BARP

LOCALITZACIÓ

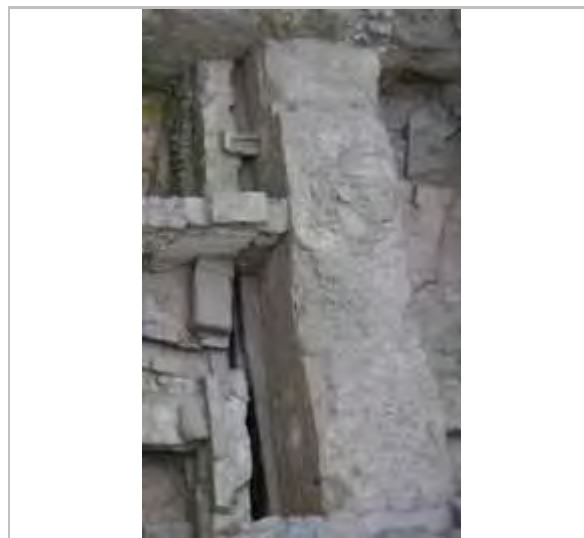
Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Avinguda Blondel, 94			
Coordenades UTM	x = 301.865 y = 4.609.413	Identificació al plànol	084.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
1996809CG0019F	977m ²	-	-	Privada

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	BCIN
-----------	------

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	084.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 94

084.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalcat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

I. Gil, A. Lorient, M. Molins i M. Morán, X. Payà, "Darreres aportacions arqueològiques a la ciutat de Lleida en època baix medieval" a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11-12, Lleida 2001-2002, 335-358

M. Morán, int 146 Memòria de la excavació arqueològica Av. Blondel 94 / Carrer Sant Antoni 33 Gener a Maig de 2002 Entregat als SSTCC de Lleida. 2005

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

TRAM DE MURALLA A L'AV. BLONDEL, 94

084.BARP

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-146
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

MURALLA A L'AVINGUDA BLONDEL, 82-84

085.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0	
Adreça/es	Avinguda Blondel, 82-84				
Coordenades UTM	x = 301.922	Identificació al plànol	085.BARP	Delimitació bé	
	y = 4.609.418	Grafisme categoria		Entorn protecció	

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
1996804CG0019F	530m ²	3.055m ²	PB+6P	Privada

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	BCIN
-----------	------

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	085.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

MURALLA A L'AVINGUDA BLONDEL, 82-84

085.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions Estil: Sense estil definit.
Època/Data: Època feudal. S. XII-XV
Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.
Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-157
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

MURALLA A L'AV. BLONDEL, 56-58

086.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Avinguda Blondel, 56-58			
Coordenades UTM	x = 302.072	Identificació al plànol	086.BARP	Delimitació bé
	y = 4.609.528	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2197906CG0029E	258m ²	1.688m ²	PB+6P	Privada

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Jaciments arqueològics
Categoria BCIN
Nº reg/cat. 086.BARP
Nivell prot. Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenja del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

I. Gil, Memòria de la intervenció arqueològica a l'Avinguda Blondel, 56-58 de Lleida Entregat als SSTCC de Lleida. 2006

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-164
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. BLONDEL, 46

087.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Avinguda Blondel, 46			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.129 y = 4.609.570	<i>Identificació al plànol</i>	087.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	2298806CG0029G	242m ²	1.536m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1C Zona de Centre Comercial
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Categoria</i>	BCIN
------------------	------

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	087.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions Estil: Sense estil definit.
Època/Data: Època feudal. S. XII-XV
Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.
Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-200
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A LA RAMBLA FERRAN, 1

088.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Rambla Ferran, 1			
Coordenades UTM	x = 302.492 y = 4.609.990	Identificació al plànol	088.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	2502704CG0120B	472m ²	3.147m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	088.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenja del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalcat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

X. Payà, Memòria INT-149 Rambla Ferran, 1,3,5 i 7, 2002-2004 Entregat als SSTCC de Lleida. 2005

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-149
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

TRAM DE MURALLA A LA. RAMBLA FERRAN, PASSEIG CENTRAL

089.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Rambla Ferran, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 302.525 y = 4.610.008	Identificació al plànol	089.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
Diverses (Veure Annex)					

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VL Espais Lliures Lineals
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	BCIN
-----------	------

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	089.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA A LA. RAMBLA FERRAN, PASSEIG CENTRAL

089.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el

TRAM DE MURALLA A LA. RAMBLA FERRAN, PASSEIG CENTRAL

089.BARP

planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'areny del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalçinat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions Estil: Sense estil definit.
Època/Data: Època feudal. S. XII-XV
Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.
Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

TRAM DE MURALLA A LA. RAMBLA FERRAN, PASSEIG CENTRAL

089.BARP

Ortofotomapa

Vista de les restes

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Localització de les restes INT-121

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DE PORTA I TRAM DE MURALLA A PL. MOSSÈN CINTO. VIAL

090.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Plaça Mossèn Cinto, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 302.350 y = 4.610.369	Identificació al plànol	090.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	090.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DE PORTA I TRAM DE MURALLA A PL. MOSSÈN CINTO. VIAL

090.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el

RESTES DE PORTA I TRAM DE MURALLA A PL. MOSSÈN CINTO. VIAL

090.BARP

planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'areny del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

I. Gil, M. Morán i M. Solsona, Memòria del seguiment arqueològic a les obres de l'eix comercial, Fase II, trams 1,2 i 3. Entregat als SSTTCC de Lleida. 2005

Actuacions finca Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions Estil: Sense estil definit.
Època/Data: Època feudal. S. XII-XV
Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.
Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

RESTES DE PORTA I TRAM DE MURALLA A PL. MOSSÈN CINTO. VIAL

090.BARP

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-210
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

TRAM DE MURALLA A LA RONDA DE SANT MARTÍ, 9

091.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Ronda de Sant Martí, 9			
Coordenades UTM	x = 301.836 y = 4.610.068	Identificació al plànol	091.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
1902316CG0110D	1.539m ²	10.075m ²	-	Privada

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Jaciments arqueològics
Categoria BCIN
Nº reg/cat. 091.BARP
Nivell prot. Nivell 1. Integral

TRAM DE MURALLA A LA RONDA DE SANT MARTÍ, 9

091.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenal del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

M. Morán, INT 254 Ronda de Sant Martí, 9 Passatge de l'Empordà, 10 Memòria dels sondejors i excavació. Lleida 31 de Juliol a 3 d'Agost de 2007. Entregat als SSTCC de Lleida. 2007

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

TRAM DE MURALLA A LA RONDA DE SANT MARTÍ, 9

091.BARP

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-254
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

**TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. RAMBLA FERRAN,
17**

092.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Rambla Ferran, 17			
Coordenades UTM	x = 302.552 y = 4.610.079	Identificació al plànol	092.BARP	Delimitació bé Entorn protecció
		Grafisme categoria		

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	2603813CG0120D	114m ²	-	-	Pública

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	BCIN
-----------	------

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	092.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. RAMBLA FERRAN, 17

092.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el

**TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. RAMBLA FERRAN,
17**

092.BARP

planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'areny del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions Estil: Sense estil definit.
Època/Data: Època feudal. S. XII-XV
Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.
Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

**TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. RAMBLA FERRAN,
17**

092.BARP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-166
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

**TRAM DE MURALLA A RAMBLA FERRAN, 54 / RAMON
CASTEJON, 13**

093.BARP

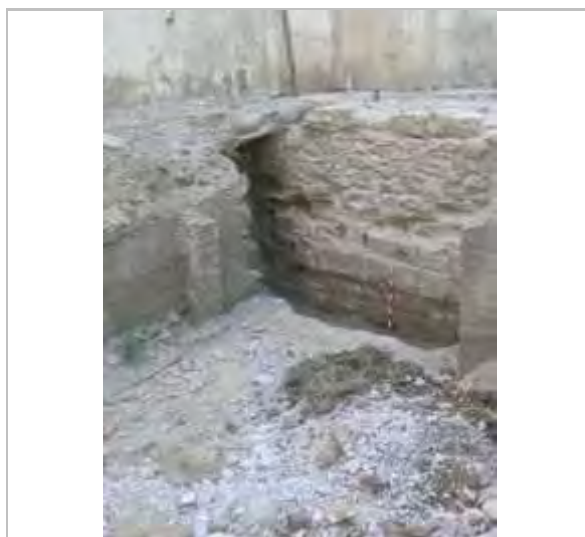
LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0	
<i>Adreça/es</i>	Rambla Ferran, 54 Carrer Ramon Castejon, 13				
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.734 y = 4.610.253	<i>Identificació al plànol</i>	093.BARP	<i>Delimitació bé</i>	
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>	

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	2804209CG0120D	211m ²	-	-	Privada

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	2R Zona d'Eixample Residencial
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	093.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

**TRAM DE MURALLA A RAMBLA FERRAN, 54 / RAMON
CASTEJON, 13**

093.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

**TRAM DE MURALLA A RAMBLA FERRAN, 54 / RAMON
CASTEJON, 13**

093.BARP

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions Estil: Sense estil definit.
Època/Data: Època feudal. S. XII-XV
Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.
Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

Lleida

TRAM DE MURALLA A RAMBLA FERRAN, 54 / RAMON CASTEJON, 13

093.BARP

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-237
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER NORD. VIAL

094.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Carrer Nord, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 302.738 y = 4.610.169	Identificació al plànol	094.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	094.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

TRAM DE MURALLA AL CARRER NORD. VIAL

094.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions Estil: Sense estil definit.
Època/Data: Època feudal. S. XII-XV
Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.
Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-249
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL C. CARDENAL REMOLINS. VIAL

095.BARP

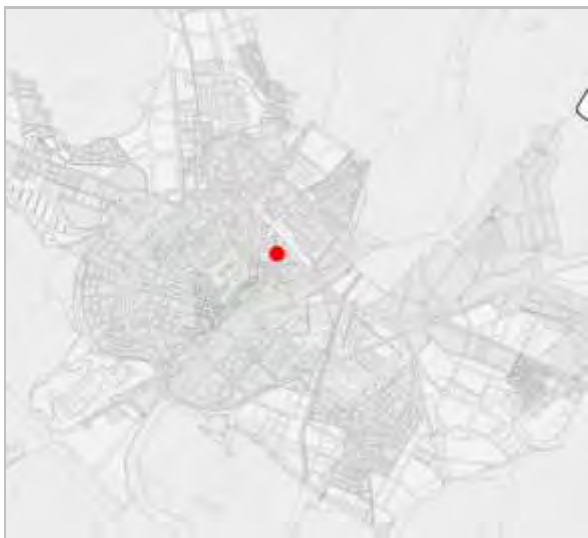
LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Carrer Cardenal Remolins, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 302.682	Identificació al plànol	095.BARP	Delimitació bé
	y = 4.610.298	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	095.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenja del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

M. Morán, X. Payà, Memòria int-178 Obres Eix - Cardenal Remolins 2004 Entregat als SSTCC de Lleida. 2005

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-178
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER CORREU VELL, 4-6

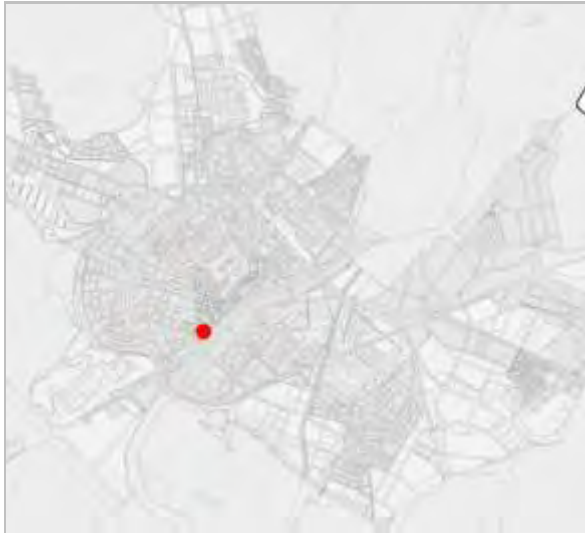
096.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Carrer Correu vell, 4-6			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 301.923 y = 4.609.445	<i>Identificació al plànol</i>	096.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		☐

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
1996801CG0019F	145m ²	842m ²	PB+5P	Privada

Localització

Localització de les restes INT-206

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1C Zona de Centre Comercial
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Categoria</i>	BCIN
------------------	------

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	096.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

TRAM DE MURALLA AL CARRER CORREU VELL, 4-6

096.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions Estil: Sense estil definit.
Època/Data: Època feudal. S. XII-XV
Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.
Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:
CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER CORREU VELL, 4-6

096.BARP

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

PORTA DE BOTERS I TRAM DE MURALLA A LA PLAÇA CERVANTES

097.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Plaça Cervantes, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 301.794 y = 4.609.884	Identificació al plànol	097.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VU Verds Urbans o Places
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	097.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

PORTA DE BOTERS I TRAM DE MURALLA A LA PLAÇA CERVANTES

097.BARP

<i>Context</i>	Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.
<i>Ús actual</i>	Diversos
<i>Ús original/altres</i>	Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric
Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.
- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.
<i>Usos permesos</i>	Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres

PORTA DE BOTERS I TRAM DE MURALLA A LA PLAÇA CERVANTES

097.BARP

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dóna la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'areny del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Gil, I. Morán, M. (2004) Int-190. Informe dels sondejos realitzats a la Plaça Cervantes. Informe inèdit presentat als SSTCC de Lleida.

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

254 EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Lleida

Ajuntament de Lleida

PORTA DE BOTERS I TRAM DE MURALLA A LA PLAÇA CERVANTES

097.BARP

Ortofotomapa

Localització de les restes INT-190
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. FRANCESC MACIÀ, 33

098.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Avinguda Francesc Macià, 33			
Coordenades UTM	x = 302.439	Identificació al plànol	098.BARP	Delimitació bé
	y = 4.609.917	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	2501209CG0120B	348m ²	2.950m ²	PB+7P	Privada

Localització

Vista de les restes

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	BCIN
-----------	------

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	098.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. FRANCESC MACIÀ, 33

098.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Elements El tancament de la ciutat en època feudal era d'un element de funcionalitat i tipologia diversa construït entre el segle XII-XV, que disposa d'una protecció específica doncs es tracta d'un bé cultural d'interès nacional, i per tant, es troba perfectament protegit entre els fonaments dels edificis i parets dels aparcaments. Projectes constructius revisats i autoritzats en el seu dia per la comissió de patrimoni municipal.

La muralla i el tancament fluvial configuren el tancament perimetral de la ciutat amb dos trams de funcionalitat molt ben diferenciada. Un de paral·lel al riu Segre, també conegut com tancament fluvial de la ciutat on la principal característica es la reduïda amplada del mur i l'absència de torres defensives que s'estén des de l'avinguda Blondel fins a la cruïlla entre el carrer Democràcia i la Rambla Ferran. I un segon, pertanyent al que coneixem com a muralla defensiva de la ciutat flanquejada per grans torres quadrangulades, que encercla la resta del perímetre urbà de la ciutat.

Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Aquesta apartat o element correspon al tram del tancament fluvial que es troba com a límit nord del solar número 33 de l'avinguda Francesc Macià, on es van realitzar sondejos que van donar negatiu des del punt de vista arqueològic, però dona la tipologia del mur conservat i la seva ubicació en el parcel·lari urbà sembla molt probable que es tracti d'un fragment del esmentat mur de tancament de la ciutat. Actualment visible des de l'interior de la planta baixa que acull una agència bancària.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques,

TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. FRANCESC MACIÀ, 33

098.BARP

arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven

Lleida

TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. FRANCESC MACIÀ, 33

098.BARP

els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalçinat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

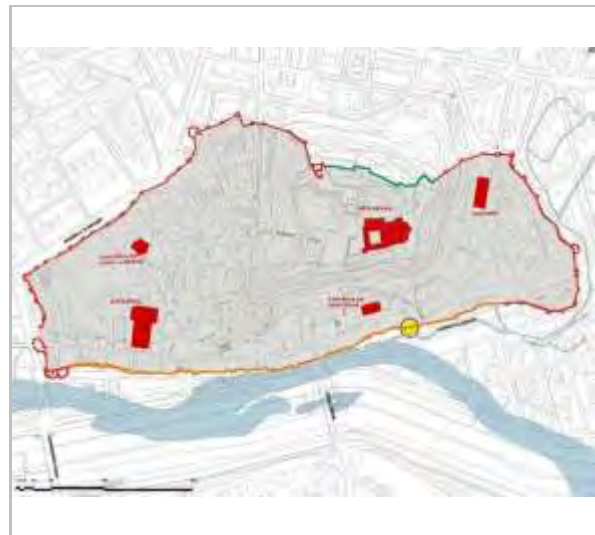
BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

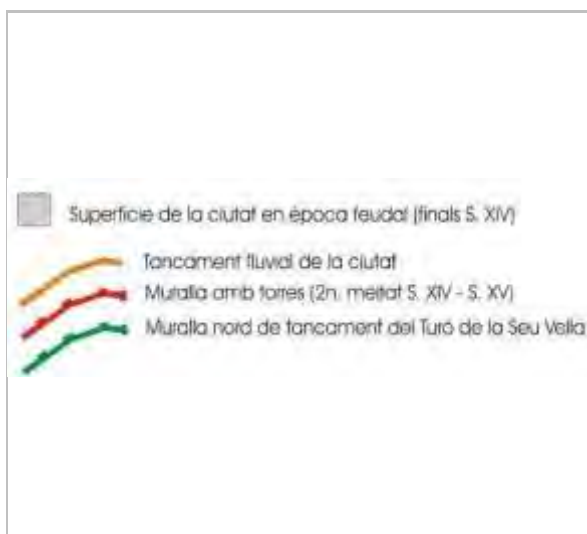
Localització de les restes

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. FRANCESC MACIÀ, 33

098.BARP

*Llegenda del plànol de les muralles
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER ISABEL II, 1-7

099.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Carrer Isabel II, 1-7			
Coordenades UTM	x = 301.691 y = 4.609.465	Identificació al plànol	099.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número Superfície Sostre N. plantes Titularitat

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista del carrer Isabel II

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	099.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Elements L'any 1985, paral·lelament a la intervenció en el C/ Sant Antoni (actual Cortefiel), es dibuixà l'alçat d'una de les cares d'un pany de muralla conservat com a façana d'una de les edificacions existents en el C/Isabel II, 1-7. No s'ha fet cap altre intervenció, quan sigui el seu moment s'haurà de anar amb cura amb l'enderroc de les cases d'aquesta banda del carrer.

L'estructura es conserva en 21,5 m de llarg, per 3 m. d'alçada. Els autors l'interpreten com a contemporània del pany aparegut en el C/Sant Antoni (segle XV), tot i que el seu origen podria ser més antic, a partir de finals del segle XII i inici del segle XIII, moment en que la ciutat de Lleida s'amplia cap a l'oest i es constitueix el perímetre definitiu de la ciutat antiga -el centre històric-. Aquest tram de muralla aniria a enllaçar amb l'antiga muralla andalusina. Caldrà esperar a una nova intervenció per poder concretar la seva forma i la seva datació.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoni de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris. Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es

TRAM DE MURALLA AL CARRER ISABEL II, 1-7

099.BARP

justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dóna la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven

TRAM DE MURALLA AL CARRER ISABEL II, 1-7

099.BARP

els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de represa assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalçinat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrrrega, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

055 EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Vista de les restes del tram de muralla
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER ISABEL II, 1-7

099.BARP

*Detall de les restes del tram de muralla
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

RESTES DE LA PORTELLA DE SANT ANTONI CONSERVADES AL CARRER SANT ANTONI, 51

100.BARP

Altres noms CORTEFIEL

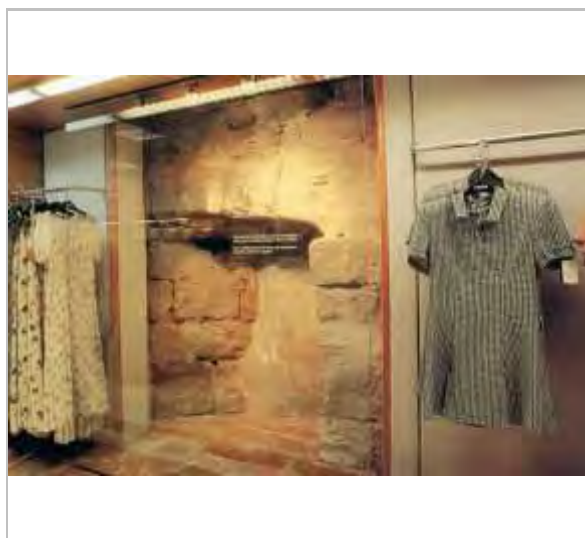
LOCALITZACIÓ

Indret Centre Històric Codi INE 120 0
Adreça/es Carrer Sant Antoni, 51
Coordenades UTM x = 301.808 Identificació al plànol 100.BARP Delimitació bé
y = 4.609.376 Grafisme categoria Entorn protecció

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	1895501CG0019F	428m ²	1.261m ²	PB+3P	Privada

Localització

Tram de muralla amb la portella conservada

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida
Classificació SU (Sòl Urbà)
Qualificació 1C Zona de Centre Comercial
Proteccions Hidràuliques
Aeronàutiques
Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Jaciments arqueològics
Categoria BCIN
Nº reg/cat. 100.BARP
Nivell prot. Nivell 1. Integral
Altres prot. Es troba dins de l'àrea d'influència

RESTES DE LA PORTELLA DE SANT ANTONI CONSERVADES AL CARRER SANT ANTONI, 51

100.BARP

de l'entorn de protecció de l'Església
de la Sang (BCIN)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Elements L'any 1985, aprofitant l'enderrocament de l'antic cinema Fèmina, es van dur a terme uns sondejos al solar en que es va documentar l'existència, integrat a la mitgera dels edificis, d'un tram de les muralles que tancaven la ciutat pel barri de Sant Antoni en època moderna. Aquest tram, datat al segle XV, era perpendicular al carrer de Sant Antoni i paral·lel al carrer de la Paloma, que comunica actualment l'avinguda de Blondel amb el carrer de Sant Antoni i que era un camí de ronda en el moment d'ús de la muralla.

Durant les excavacions es descobrí el parament interior d'un pany de muralla, d'uns 25 m de llargada en sentit est-oest i que en conservava fins a tres d'alçada, formant un angle de 90° amb un altre fragment d'11,5 m, que delimitava el solar ocupat pel cinema pel sud-est. La muralla estava molt malmesa a causa d'afegits i reutilitzacions posteriors.

Al pany més llarg s'hi obrien dues portes contemporànies al funcionament de la muralla, anomenades portelles, que devien correspondre a les portes laterals del que havia estat el Portal de Sant Antoni, situat a pocs metres.

Actualment una de les portelles és visible a la planta baixa de la botiga Cortefiel.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DE LA PORTELLA DE SANT ANTONI CONSERVADES AL CARRER SANT ANTONI, 51

100.BARP

dels seus trets definitoris.

- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

- Reg. intervencions* Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.
- Usos permesos* Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
- Usos prohibits* Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalcat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

RESTES DE LA PORTELLA DE SANT ANTONI CONSERVADES AL CARRER SANT ANTONI, 51

100.BARP

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

I. Gil, A. Lorient, M. Molins i M. Morán, X. Payà, "Darreres aportacions arqueològiques a la ciutat de Lleida en època baix medieval" a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11-12, Lleida 2001-2002, 335-358

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existint des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Ubicació del tram de muralla a la muralla feudal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL VESSANT NORD DEL TURÓ

101.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret Centre Històric Codi INE 120 0

Adreça/es

Coordenades UTM x = 302.325 Identificació al plànol 101.BARP Delimitació bé Entorn protecció

y = 4.610.277

Grafisme categoria

DADES CADASTRALS

Número

Superfície

Sostre

N. plantes

Titularitat

2202501CG0120G

148.068m²

11.356m²

-

Pública

Localització

Vista en planta del tram de muralla

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida

Classificació SU (Sòl Urbà)

Qualificació PU Parcs Urbans

Proteccions Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic

Classificació Jaciments arqueològics

Categoria BCIN

Nº reg/cat. 101.BARP

Nivell prot. Nivell 1. Integral

TRAM DE MURALLA AL VESSANT NORD DEL TURÓ

101.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context

Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Elements

El tancament de la ciutat en època feudal era d'un element de funcionalitat i tipologia diversa construït entre el segle XII-XV, que disposa d'una protecció específica doncs es tracta d'un bé cultural d'interès nacional, i per tant, es troba perfectament protegit entre els fonaments dels edificis i parets dels aparcaments. Projectes constructius revisats i autoritzats en el seu dia per la comissió de patrimoni municipal.

La muralla i el tancament fluvial configuren el tancament perimetral de la ciutat amb dos trams de funcionalitat molt ben diferenciada. Un de paral·lel al riu Segre, també conegut com tancament fluvial de la ciutat on la principal característica es la reduïda amplada del mur i l'absència de torres defensives que s'estén des de l'avinguda Blondel fins a la cruïlla entre el carrer Democràcia i la Rambla Ferran. I un segon, pertanyent al que coneixem com a muralla defensiva de la ciutat flanquejada per grans torres quadrangulares, que encercla la resta del perímetre urbà de la ciutat.

Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Aquesta fitxa correspon al tram localitzat en la vessant nord est del turó de la Seu Vella, als peus del contrabaluard de Louvigny, al costat dels pous de Gel, que va quedar vist durant les tasques de consolidació i restauració del mur de tancament nord del contrabaluard. Aquest tram presenta les característiques abans descrites, i forma part de la part del tancament defensiu que des de l'angle nord est del palau de la Suda baixava per la vessant en direcció a la porta dels Infants, (actual plaça Mossèn Cinto). Senyalar també que en diferents punts d'aquesta vessant es poden detectar altres trams de muralla i fins

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a

TRAM DE MURALLA AL VESSANT NORD DEL TURÓ

101.BARP

element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor urbanístic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a

TRAM DE MURALLA AL VESSANT NORD DEL TURÓ

101.BARP

l'areny del riu Segre i Noguerola.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguerola passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalçinat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrrrega, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existint des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Alçat del tram de la muralla feudal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER SANT MARTÍ, 62 (ORFEÓ LLEIDATÀ)

102.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Carrer Sant Martí, 62			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 301.919 y = 4.610.094	<i>Identificació al plànol</i>	102.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i> ☐

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
	2002310CG0120C	554m ²	1.583m ²	PB+3P	Privada

Localització

Tram de la muralla i de la torre restaurades

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	EC Equipament Comunitari
<i>Proteccions</i>	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Altres prot.</i>	HA-1302 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	102.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER SANT MARTÍ, 62 (ORFEÓ LLEIDATÀ)

102.BARP

Vella (BCIN)
"Pla Especial del Turó de la Seu Vella", redactat l'any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Obra pública

Cronologia s.XIV

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Elements En el solar on s'ha edificat la seu de l'Orfeó Lleidatà s'efectuaren dues cales. Ambdues resultaren estèrils arqueològicament, documentant la roca natural a 0,43 i 0,38 m. respecte la vorera del C/Sant Martí.

Destacar que el solar en qüestió està delimitat al nord per les restes del pany de muralla i torre feudal que requereixen d'una protecció específica. Actualment han quedat integrades dins del nou edifici.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER SANT MARTÍ, 62 (ORFEÓ LLEIDATÀ)

102.BARP

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.
<i>Usos permesos</i>	Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1149, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalcat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

TRAM DE MURALLA AL CARRER SANT MARTÍ, 62 (ORFEÓ LLEIDATÀ)

102.BARP

I. Gil, A. Lorient, M. Molins i M. Morán, X. Payà, "Darreres aportacions arqueològiques a la ciutat de Lleida en època baix medieval" a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11-12, Lleida 2001-2002, 335-358

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existint des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

175 EA

BARP

BSE

BN

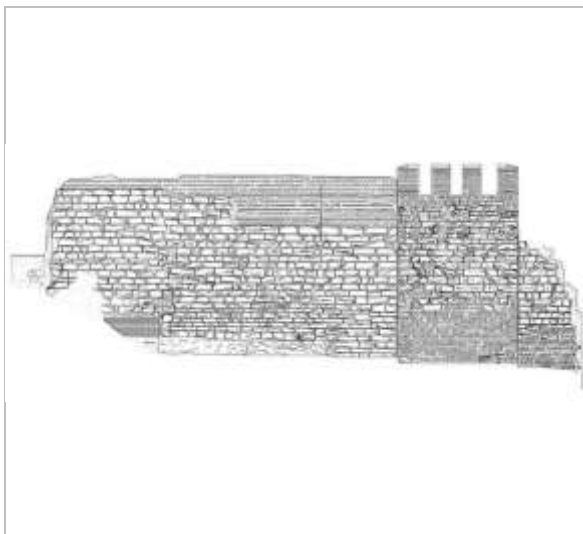
BAMP

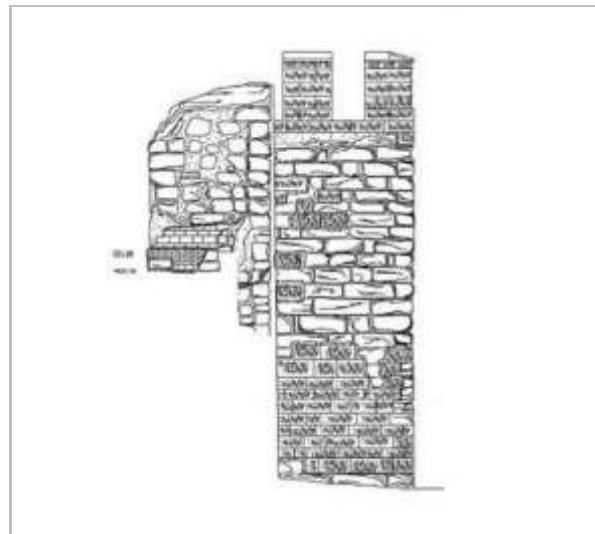
Ortofotomapa

Tram de la muralla i de la torre restaurades
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Alçat exterior des de glorieta B. Gracián
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

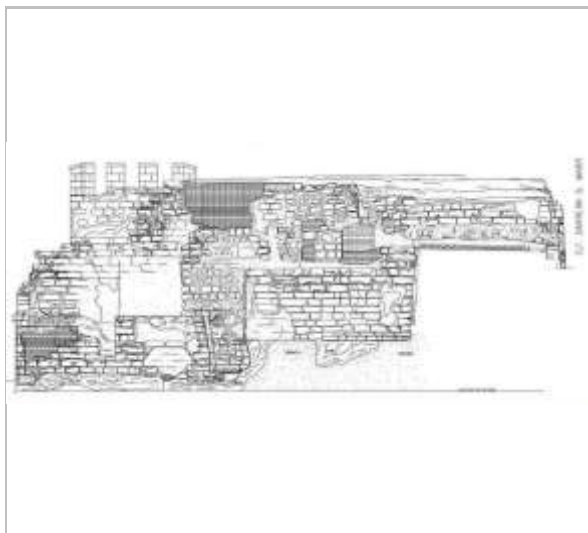
Alçat lateral des de C. darrera St. Martí
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

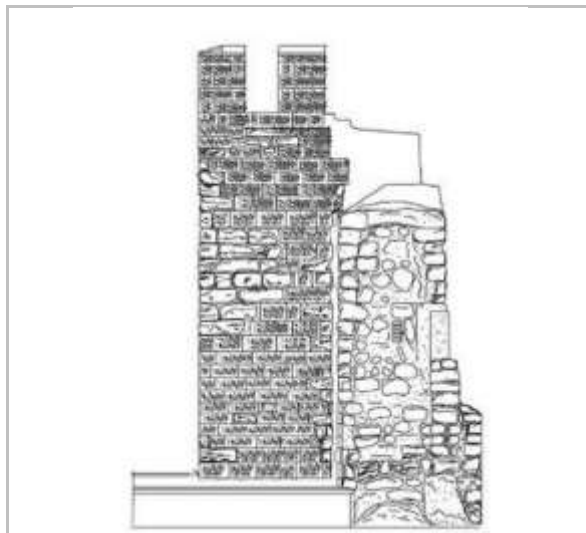
Ajuntament de Lleida

**TRAM DE MURALLA AL CARRER SANT MARTÍ, 62 (ORFEÓ
LLEIDATÀ)**

102.BARP

Alçat interior muralla
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Alçat lateral des de C. Sant Martí
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. BLONDEL, 54

103.BARP

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Avinguda Blondel, 54			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.085 y = 4.609.539	<i>Identificació al plànol</i>	103.BARP	<i>Delimitació bé</i>
		<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>
				

DADES CADASTRALS

<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
2197601CG0029G	593m ²	3.844m ²	PB+4P	Privada

Localització

Superfície de Medina Larida al s. X dC.

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	1C Zona de Centre Comercial
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Categoria</i>	BCIN
------------------	------

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	103.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Obra pública

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Elements La documentació d'un angle dels murs que encerclen la ciutat esdevé cabdal per a la restitució de la seva planta. Aquest és el cas de les estructures andalusines del segle X dC. localitzades al solar. En concret es tracta de l'extrem occidental del tancament o façana de riu, més un altre tram, que perpendicular al primer, inicia el traçat de la muralla que seguint aproximadament el recorregut de l'actual carrer Cavallers, protegia la Medina per ponent.

Aquesta construcció està feta amb grans blocs rectangulars (80 x 40 cm.) de pedra sorrenca units en sec i disposats en el mur del través configurant un alçat de blocs quadrats lleugerament encoixinats. En l'angle entre els dos trams (tancament i muralla) s'observa una disposició del parament diferent, amb blocs del través combinats amb altres del llarg, per tal millorar l'estabilitat del mur. Cal recordar que aquesta és una de les característiques més definitòries dels murs d'època andalusina.

Destacar, darrera d'aquest angle, la documentació d'una trama de murs fets també amb grans blocs rectangulars units en sec, que delimiten quatre espais omplerts de terra. La funció d'aquests elements sembla prou clara, tractant-se de murs que reforcen la mateixa cantonada o sustenten alguna obra relacionada amb la protecció d'aquest angle de la ciutat.

Immediatament després de la conquesta cristiana de la ciutat el 1149, s'adossa a la cantonada andalusina, un mur fet amb blocs rectangulars de mida mitjana units amb morter de calç i que disposa de diversos canals de desguàs de l'aigua utilitzada a l'interior de la ciutat, testimoni de l'eixample de la ciutat. A l'extrem occidental, mitgera amb el carrer Baró de Flix, el mur gira configurant el que podria ser un antic portalet d'accés a l'arenys del riu. Darrera del tancament feudal es van documentar importants restes dels baixos d'un edifici gòtic (vegeu figura adjunta restitució).

Actualment, dins de l'edifici que acull la botiga Zara, es pot veure tota la façana fluvial configurada pels dos murs (andalusí i feudal) i una part del traçat de la muralla que puja en direcció al carrer Cavallers.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

Conservat al soterrani de l'edifici. Visitable previa petició ja que es troba en els magatzems del comerç. També hi ha restes visibles a la planta baixa intergrades al local comercial.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1149, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del

TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. BLONDEL, 54

103.BARP

tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguerola.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguerola passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalçinat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrrrega, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Lorient, A. i Payà, X. (1995) Int.-36. Carrer Major 47/ Agda Blondel, 54. Memòria. Memòria inèdita presentada als SSTTCC de Lleida.

I. Gil, A., Molins i M. Morán, X. Payà, "Darreres aportacions arqueològiques a la ciutat de Lleida en època baix medieval" a Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11-12, Lleida 2001-2002, 335-358

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època andalusina i feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Andalusina s.X. Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Cara interna del tancament sud-oest de la Medina
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Cara exterior del tancament andalusí
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

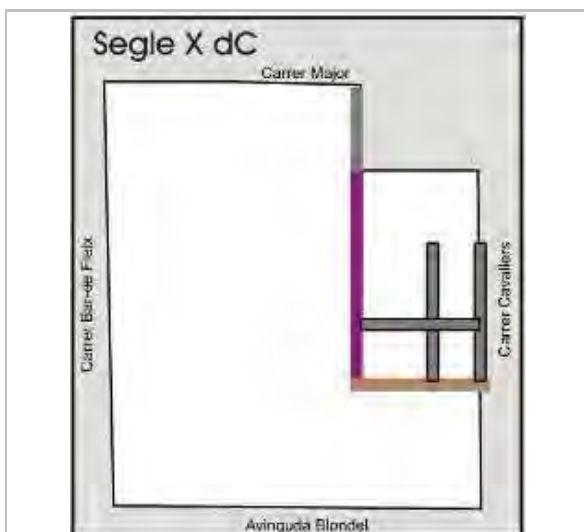
Vista del tancament d'època feudal (s. XIII)
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

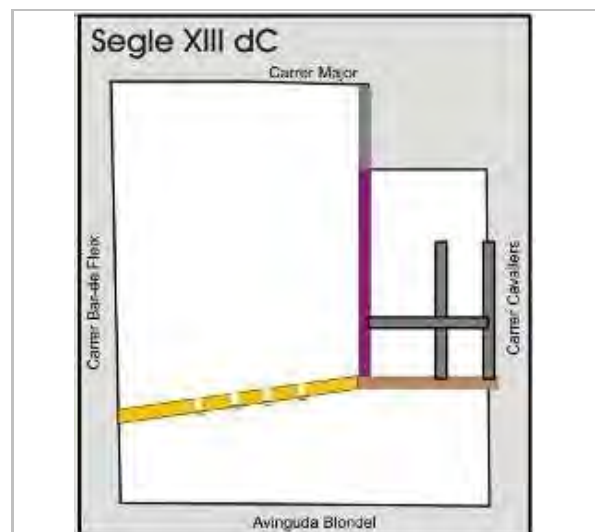
Vista general de l'excavació
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Les restes dins la nova construcció
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Cantonada SO del tancament de la Medina al s. X Dc
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

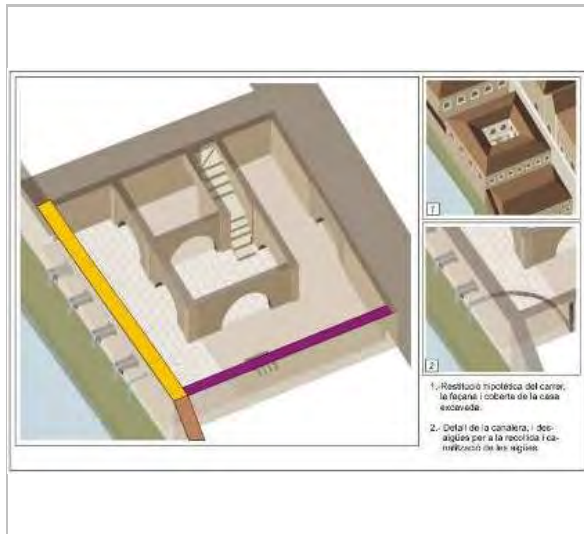

Ampliació de la ciutat cap a l'oest en època feudal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL A L'AV. BLONDEL, 54

103.BARP

*Restitució hipotètica d'una de les cases
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

PORTA DE L'ARC DEL PONT, TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL I ARCADA DEL PONT

104.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Plaça d'Agelet i Garriga, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 302.331 y = 4.609.757	Identificació al plànol	104.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Detall del primer arc del pont medieval al Segre

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	104.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

PORTA DE L'ARC DEL PONT, TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL I ARCADA DEL PONT

104.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Elements Les restes més monumentals documentades corresponen sens dubte a l'època feudal, tot i que també es van identificar diversos horitzons, tant anteriors com a posteriors. Destacar de l'època romana les restes parcials, l'hipocaust i part d'una petita piscina, d'unes termes privades. De la ciutat andalusina mencionar el seu tancament i sis sitges de magatzematge domèstic que corroboren l'existència de cases adossades al tancament de la ciutat a partir del 950. Assenyalar per últim, que també es van poder constatar les transformacions que sofreixen en època moderna les edificacions d'època feudal.

A més dels habitatges construïts, dos són els elements fonamentals que identifiquen les restes feudals: el primer, un dels arcs del pont sobre el riu Segre i el segon, el tancament de la ciutat amb una de les portes d'accés coneguda a les fonts històriques com la Porta Major, Porta de l'Alcántara o Portal del Pont.

El pont construït al segle XIII-XIV depenia de la Corona fins que al segle XVIII passarà al control municipal. A la Plaça Agelet i Garriga es va documentar un mur que molt probablement correspon a l'altra cara de l'arc pont conservat. L'arc fou cegat a finals del segle XVIII quan Blondel va fer construir la Banqueta per desviar el curs del riu.

A part de reformes i reparacions puntuals a l'antic tancament andalusí, Pere III el Cerimoniós demanà a la ciutat -llibre de Consells de la Paeria de l'any 1366-1367- la construcció d'un nou encintat per fer front a l'imminent perill en què estava arran de la Guerra amb el rei de Castella. La porta documentada amb arcs gòtics correspon a aquest període i donava accés a una petita plaça porticada que a partir del segle XV era coneguda amb el nom de Plaça dels Polls.

La façana sud d'aquesta portal, amb el seu característic fronter neoclàssic, fou erigida en el marc de les obres de la Banqueta. És una peça unitària que conforma un portal amb llindar de pas, amb un arc de mig punt emmarcat per dos pilastres que suporten un frontó superior. Es va documentar la seva cara interior, on es va poder constatar l'existència d'una estructura que permetia pujar i baixar una porta de fusta. El portal va quedar a partir de Felip V incorporat a la zona polèmica de guerra.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a

PORTA DE L'ARC DEL PONT, TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL I ARCADA DEL PONT

104.BARP

element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'article del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a

Lleida

PORTA DE L'ARC DEL PONT, TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL I ARCADA DEL PONT

104.BARP

l'areny del riu Segre i Noguerola.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguerola passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalçinat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Gil, I.(2008) Memòria de la intervenció arqueològica (campanyes 2002, 2005 i 2006) Int 148. Arc del Pont. Lleida. Memòria inèdita presentada als SSTCC de Lleida

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existint des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

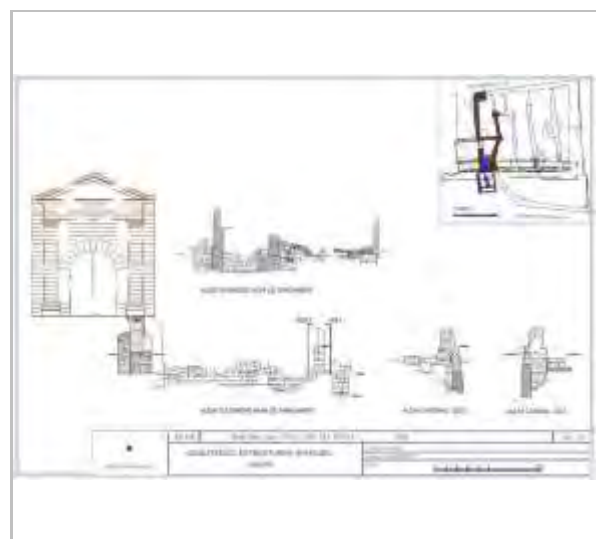
BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Alçat del mur de tancament feudal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

PORTA DE L'ARC DEL PONT, TRAM DEL TANCAMENT FLUVIAL I ARCADA DEL PONT

104.BARP

*vista dels soterranis de les cases d'època feudal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Tancament fluvial d'època feudal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Volta de creueria a la porta d'entrada a la ciutat
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

Ajuntament de Lleida

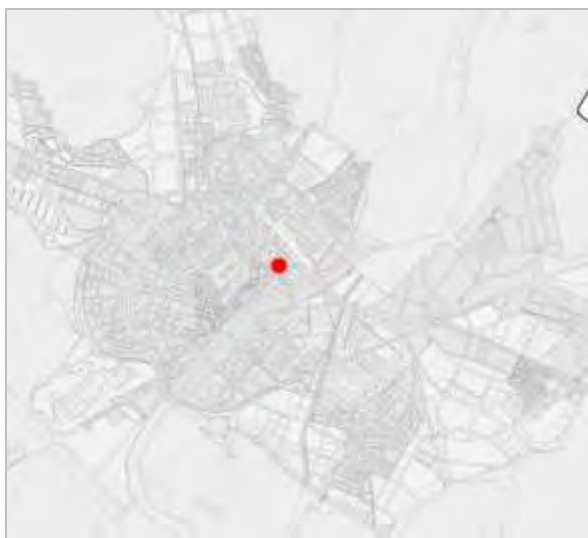
RESTES DE TORRE I MURALLA AL CENTRE D'ATENCIÓ PRIMÀRIA DE RAMBLA FERRAN, 44

105.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Rambla Ferran, 41			
Coordenades UTM	x = 302.680 y = 4.610.186	Identificació al plànol	105.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
	2703505CG0120D	530m ²	1.39m ²	PB+4P	Pública

Localització

Torre i muralla localitzada a la Rambla Ferran, 44

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	105.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

**RESTES DE TORRE I MURALLA AL CENTRE D'ATENCIÓ
PRIMÀRIA DE RAMBLA FERRAN, 44**

105.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context

Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Elements

L'excavació del solar que ara acull el centre d'assistència primària de la Rambla Ferran número 44 va posar al descobert un tram de la muralla i la base d'una de les torres quadrades de la fortificació feudal de Lleida. Es tracta concretament d'aquella obra erigida a instància de Pere III el Cerimoniós a partir del 1364-1366.

És el tram i torre més meridional de tot l'encintat de la ciutat i, forma part d'un projecte d'eixample urbanístic que incorporà la porció de terreny, situada a la dreta del meandre del riu Noguera, a l'interior de la ciutat feudal. Concretament, la superfície que actualment ocupa el tram final de la Rambla (des de General Brito fins a la Plaça Ramon Berenguer).

Les causes que permeten avançar cap al riu el tancament i façana de la ciutat s'han d'explicar per les característiques topogràfiques de d'indret.

Efectivament, sembla ser, que abans de construir la Rambla Ferran i enderrocar les muralles el 1866, en aquesta zona hi havia una petita elevació de terreny, als peus de la qual circulava el meandre del curs Noguera. Aquest desnivell, molt modificat amb l'obertura del passeig central, no va desaparèixer del tot, ja que l'any 1982, la superfície inundada de la Rambla Ferran i carrers perpendiculars a l'Avinguda del Segre, delimita perfectament l'àrea d'aquesta antiga elevació. Es tractava doncs de la zona més pròxima a l'àrea d'inundació dels rius Noguera i Segre de la ciutat però protegida per aquest relleu topogràfic.

Les restes estan incorporades a l'interior del soterrani que ara acull la sala d'actes del centre i són visibles des de totes les plantes gràcies a un pati de llums i un sostre de vidre. S'aprecia perfectament les 9 primeres filades del flanc sud i est d'una torre quadrangular que ocupa una superfície de 36 metres quadrats i un petit tram de la muralla original del segle XIV. És tracta d'una obra perfectament lligada i contemporània de gran solidesa aixecada amb maçoneria de morter de calç i còdols revestida per blocs rectangulars de pedra sorrenca.

Edifici destinat a l'assistència sanitària primària bastit entre mitgeres en els primers anys 2000, prop de la cantonada oest entre la rambla de Ferran i el carrer del Nord. Durant les obres sortiren a la llum restes d'una torre i de part de la muralla que al segle XIV tancava aquest flanc de la ciutat, les quals foren integrades a l'edifici definitiu, de cinc plantes sobre soterrani i planta baixa, ordenades al voltant d'un pati interior envadrat i d'unes escales.

Exteriorment, l'edifici presenta dos volums a nivell horitzontal, arran del tractament diferenciat dels materials. Per una banda s'aixequen els baixos, aplacats en fusta, al centre dels quals s'obre l'entrada, al biaix respecte l'alineació del carrer i aixoplugada pel voladís del segon volum, sustentat per una columna de formigó. Aquí es troba l'administració i la recepció, en un espai que funciona com a distribuïdor. D'altra banda, el segon volum consisteix en un bloc de cinc plantes, al seu torn divisibles en tres cossos: dos volums alineats amb el pla de façana, aplacats en pedra verdosa i amb obra arrebossada i pintada de blanc, flanquegen el cos central, i presenten una finestra allargada per planta. Respecte al volum central, es tracta d'un cos compacte sobresortit

RESTES DE TORRE I MURALLA AL CENTRE D'ATENCIÓ PRIMÀRIA DE RAMBLA FERRAN, 44

105.BARP

respecte el pla de façana, de cinc plantes d'alçada evidenciades en cinc línies de finestres corregudes protegides per persianes de llibret metàl·lic.

Pel que fa a les troballes arqueològiques, aquestes es troben integrades a la sala d'actes del soterrani, definint dos murs de tancament. Les restes -d'uns 2 metres d'alçada- consisteixen en un fragment de muralla adossada a part d'una torre quadrangular, bastides amb carreus ben escairats de pedra sorrenca i protegides per una mampara de vidre, instal·lada immediatament sota el celobert envidrat, centre d'ordenació de l'immoble.

Ús actual Diversos
Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

RESTES DE TORRE I MURALLA AL CENTRE D'ATENCIÓ PRIMÀRIA DE RAMBLA FERRAN, 44

105.BARP

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalçinat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Payà i Mercè, X., (2004) Memòria. Int. 154. Rambla Ferran, 44. Memòria inèdita presentada als SSTCC de Lleida.

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions

Estil: Sense estil definit.

Època/Data: Època feudal. S. XII-XV

Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.

Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

**RESTES DE TORRE I MURALLA AL CENTRE D'ATENCIÓ
PRIMÀRIA DE RAMBLA FERRAN, 44**

105.BARP

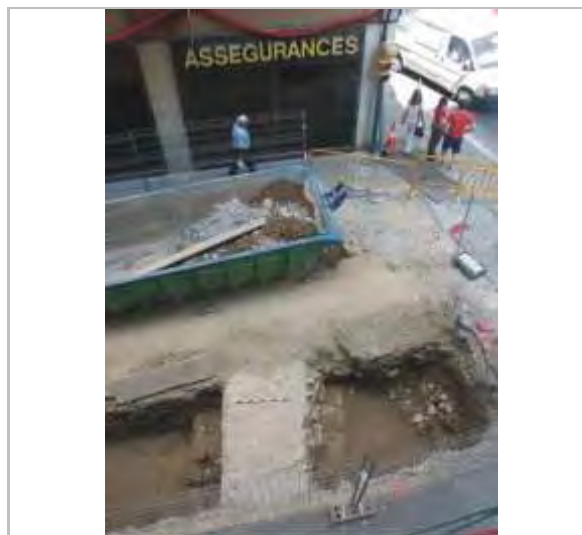
Ortofotomapa

Restitució del tancament nord-est al s. XIV
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Planta i cara interior d'una torre del s. XIV
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Tram de muralla del s. XIV al c. Remolins
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 47

106.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Carrer Anselm Clavé, 47			
Coordenades UTM	x = 302.430 y = 4.610.391	Identificació al plànol	106.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2505901CG0120F	875m ²	5.988m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista general de la muralla feudal (s. XIV)

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	106.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context El recinte fortificat que envolta el turó amb els seus baluards de defensa, panys de muralla, camins de ronda, túnels, etc., és el resultat de diferents intervencions portades a terme en el context dels conflictes bèl·lics d'època moderna i contemporània. Tanmateix, no són les úniques estructures defensives que la ciutat de Lleida ha conegut.

Elements Les restes arqueològiques aquí trobades l'any 1998 estan integrades en el segon soterrani d'un edifici i formen part d'un espai de propietat municipal inclòs en la ruta de la Lleida Secreta amb accés directe des del carrer Anselm Clavé. A l'interior de la sala es pot veure el basament de sengles torres d'època medieval andalusina (segle IX-X dC) i un tram de 32 metres lineals de la muralla feudal del segle XIV.

D'època andalusina són els fonaments de dues torres rectangulars de cinc metres de llargada i flancs perpendiculars a la muralla de tres metres. Uns basaments fets amb grans blocs de pedra sorrenca disposats en filades escalonades (vegeu restes color verd), semblants a les de les torres del castell Formós de Balaguer i de la ciutat d'Osca, construïdes durant l'època emiral/califal pels dirigents i famílies implicades en la protecció de la frontera superior.

Tot el sistema defensiu andalusí continuaria després de la conquesta per capitulació de la ciutat de Lleida el 1149. Calgué però, realitzar obres de reforç i manteniment dels vells murs, com ho demostra el mur de maçoneria unida amb morter de calç adossat al flanc d'una de les torres andalusines(vegeu restes color vermell).

La muralla feudal del segle XIV és l'element constructiu més visible a l'interior de la sala (vegeu restes de color groc al plànol). Construïda sobre l'antiga fortificació andalusina està dividida en sengles trams de diferent orientació i conserva entre 12 i 6 filades d'alçada fetes amb blocs rectangulars de mida petita, alguns d'ells encoixinats, que configuren el folre exterior i interior de l'obra. La resta del gruix, fins als 2,5 metres d'amplada, està formada per un nucli de maçoneria feta amb morter de pedra i calç.

Ús actual Espai museïtzat

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla amb el tancament fluvial de la ciutat feudal amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoni de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per centrar l'època feudal cal recordar que, un cop iniciada la reconquesta, Balaguer és conquerida el 1105 i Saragossa el 1118 per part d'Alfons el Bataller. Finalment, després de gairebé set mesos de setge, l'octubre del 1139, Lleida és conquerida per Ramon Berenguer IV i Ermengol d'Urgell. Un any abans, ambdós comtes acordaven repartir-se el territori. Repoblada per persones provinents del Pallars, de l'Urgell, de la Ribagorça i de Barcelona, Lleida no sols s'integrarà en l'àrea de domini lingüístic català sinó també dins l'esfera del món jurídic i polític clarament feudal. Per una banda, servirà de punta de llança per a la conquesta de la resta de la Catalunya Nova; per una altra, entrarà dins el sistema econòmic feudal i per la seva situació geogràfica s'integrarà dins una doble nova xarxa de rutes econòmiques. Una de nord a sud, estructurada als voltants dels rius Ebre, Segre i Noguera-Pallaresa. Una altra d'est a oest cap a les terres aragoneses, de la qual durant un cert temps dependrà tant monetàriament com eclesiàstica, i d'aquí cap a Tortosa, Barcelona i a Santiago de Compostel·la. És en aquesta època medieval quan s'hi crea el Tribunal de les Coltellades. A més, dins l'ordenament jurídic feudal, el 1150 es concedeix a Lleida una carta de poblament amb amples drets i llibertats. El 1197, Pere I li dona la categoria de municipi i el 1264 Jaume el Conqueridor li atorga el privilegi de concessió de la Paeria. Gairebé trenta anys després, el seu fill Jaume el Just li concedeix el 1297 l'Estudi General de Lleida, assimilable a la universitat contemporània.

En aquesta època feudal, la Ciutat de Lleida va viure un desenvolupament econòmic molt important centrat, entre altres aspectes, en el món de les adoberies. Les adoberies es construïren a l'interior de la vila, als peus del vessant sud del Turó de la Seu Vella on hi havia abundants fonts d'aigua fàcils de foradar per obtenir aigua i, darrera el mur del tancament fluvial, des d'on les aigües residuals eren abocades a la sèquia Alcarràs o a l'arenys del riu Segre i Noguera.

La sèquia d'Alcarràs i el riu Noguera passaven per davant de la muralla de tancament fluvial de la ciutat, seguint la riba dreta del riu Segre. Darrera d'aquesta muralla estaven els obradors. Aquí s'hi feien segurament els primers treballs de ribera. Només calia travessar una portella i s'accedia a la sèquia on un sistema de repeses assegurava l'aigua per rentar les pells i deixar-les preparades per al procés d'encalminat realitzat a l'interior de les adoberies.

Lleida, Tàrraga, Vic, Igualada i Granollers han estat les cinc ciutats més importants en aquest camp i es varen unir per crear la Xarxa d'Adoberies Històriques de Catalunya.

L'emmurallament fluvial o tancament fluvial de la Ciutat de Lleida, va suposar la protecció d'una de les activitats més pròsperes i reconegudes al territori català.

TRAM DE MURALLA AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 47

106.BARP

- Bibliografia** X. Payà "L'excavació del bar Clavé a Lleida: vuit segles de muralles" Revista d'Arqueologia de Ponent, núm.8, 1998 197-201
- Actuacions finca** Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.
- Observacions** Estil: Sense estil definit.
Època/Data: Època feudal. S. XII-XV
Cronologia: Muralla construïda amortitzant les antigues estructures d'època andalusí.
Parcel·la/Accés: Bona part de les muralles es troben en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

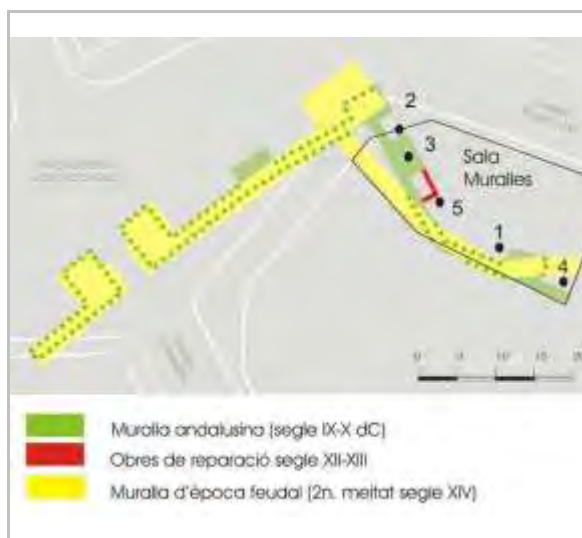
BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Plànol de la muralla

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Vista de la cantonada d'una torre andalusina
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Vista de la cantonada d'una torre andalusina
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

TRAM DE MURALLA AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 47

106.BARP

*Treballs d'integració de les restes en l'edifici
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Muralla andalusina
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

*Reforç d'una torre andalusina en època feudal
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

MURALLA DE MAGDALENA

107.BARP

Altres noms TRAM DE MURALLA QUE BAIXA PEL VESSANT NORD-EST DEL TURÓ

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Carrer la Parra, 25-27			
Coordenades UTM	x = 302.399	Identificació al plànol	107.BARP	Delimitació bé
	y = 4.610.207	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2403501CG0120C	1.971m ²	7.371m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista del conjunt i restitució de la muralla

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VJ Zones Verdes o Jardins
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	107.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu

Lleida

Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

107.BARP

Vella (BCIN)
"Pla Especial del Turó de la Seu
Vella", redactat l'any 1994.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context La muralla de Magdalena recorre la ciutat en sentit perpendicular al Turó de la Seu Vella i al riu, localitzant-se diversos restes de l'estructura a l'entorn del carrer Costa de Magdalena, Carrer Democràcia i Rambla Ferran.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables, el seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla d'època moderna amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

MURALLA DE MAGDALENA

107.BARP

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La muralla nova de la Magdalena també coneguda com la travessera de Britó és l'última de les fortificacions aixecades a la part baixa de la ciutat. Part del seu traçat ha estat descobert en diverses excavacions realitzades al barri de la Magdalena i la Rambla Ferran.

El tram en qüestió és el més conegut i millor conservat, localitzat al vessant del turó, a l'alçada del tram final del carrer de la Parra (1) s'ha conservat dempeus fins a l'actualitat formant part de les fortificacions del turó. Es tracta del tram inicial que arrancava dels peus del palau episcopal enderrocat el 1707. Baixava recte fins a la part baixa de la ciutat on configurava el brancal nord de la porta de Magdalena.

La muralla és una obra directament relacionada amb els fets de la Guerra dels segadors. El 1647 el general Brito aixeca la nova muralla de la Magdalena, unint-se a la muralla feudal a l'alçada del carrer del Nord núm.5 (vegeu figura adjunta restitució traçat).

L'objectiu d'aquest tancament perpendicular al riu i el turó, que creua de nord a sud la ciutat, era donar a la ciutat una segona oportunitat en el cas de que les tropes enemigues creuessin la muralla feudal del segle XIV, aixecada on actualment hi ha la plaça mossèn cinto Verdagner (vegeu fitxa patrimonial INT-86).

A partir de 1707, la muralla nova de la Magdalena protegida per baluards, es convertí en el nou tancament nord-est de la ciutat fins a l'enderroc de les muralles el 1861 i la planificació del nou eixample.

Bibliografia

Gil, I., Lorient, A., Molins, M., Morán, M. i Payà, X. (2001-2002) Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna. A Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11/12, pp. 359-388.

Gil, I. (1996) Informe-Memòria de la int-41. Carrer de la Parra. 1994-1996. Memòria inèdita presentada als SSTTCC de Lleida.

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Tram de la muralla al final del carrer la Parra
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

107.BARP

*Perspectiva de la part nord de la ciutat
Leonardus de Ferr (1640-1650)*

*Llegenda de la perspectiva anterior
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida*

Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

108.BARP

Altres noms TRAM DE MURALLA AL C. COSTA DE MAGDALENA, 2

LOCALITZACIÓ

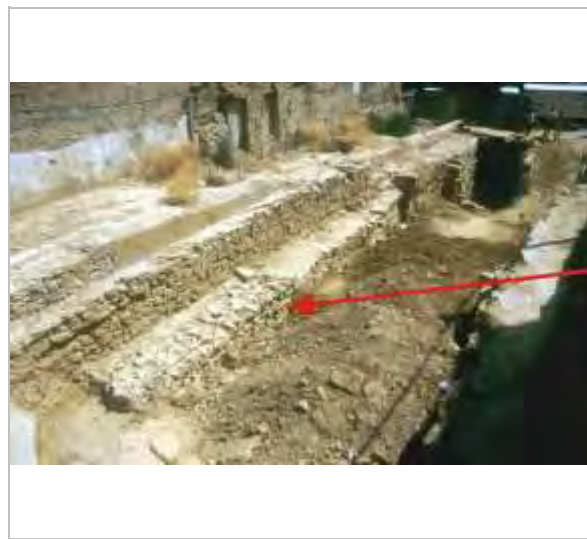
Indret Centre Històric Codi INE 120 0
Adreça/es Carrer Costa de Magdalena, 2
Coordenades UTM x = 302.432 Identificació al plànol 108.BARP Delimitació bé
y = 4.610.225 Grafisme categoria Entorn protecció

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2405703CG0120E	438m ²	3.112m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista de conjunt de la muralla

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida
Classificació SU (Sòl Urbà)
Qualificació 1H Zona de Centre Històric
Proteccions Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Jaciments arqueològics
Categoria BCIN
Nº reg/cat. 108.BARP
Nivell prot. Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

108.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context La muralla de Magdalena recorre la ciutat en sentit perpendicular al Turó de la Seu Vella i al riu, localitzant-se diversos restes de l'estructura a l'entorn del carrer Costa de Magdalena, Carrer Democràcia i Rambla Ferran.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables, el seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla d'època moderna amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La muralla nova de la Magdalena també coneguda com la travessera de Britó és l'última de les fortificacions aixecades a la part baixa de la ciutat. Part del seu traçat ha estat

MURALLA DE MAGDALENA

108.BARP

descobert en diverses excavacions realitzades al barri de la Magdalena i la Rambla Ferran.

El tram en qüestió és el més conegut i millor conservat, localitzat al vessant del turó, a l'alçada del tram final del carrer de la Parra (1) s'ha conservat dempeus fins a l'actualitat formant part de les fortificacions del turó. Es tracta del tram inicial que arrancava dels peus del palau episcopal enderrocat el 1707. Baixava recte fins a la part baixa de la ciutat on configurava el brancal nord de la porta de Magdalena.

La muralla és una obra directament relacionada amb els fets de la Guerra dels segadors. El 1647 el general Brito aixeca la nova muralla de la Magdalena, unint-se a la muralla feudal a l'alçada del carrer del Nord núm.5 (vegeu figura adjunta restitució traçat).

L'objectiu d'aquest tancament perpendicular al riu i el turó, que creua de nord a sud la ciutat, era donar a la ciutat una segona oportunitat en el cas de que les tropes enemigues creuessin la muralla feudal del segle XIV, aixecada on actualment hi ha la plaça mossèn cinto Verdguer (vegeu fitxa patrimonial INT-86).

A partir de 1707, la muralla nova de la Magdalena protegida per baluards, es convertí en el nou tancament nord-est de la ciutat fins a l'enderroc de les muralles el 1861 i la planificació del nou eixample.

Bibliografia

Gil, I. (1997) Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Costa de Magdalena (int - 47). Primera fase de la intervenció (gener-abril de 1995). Memòria inèdita presentada als SSTTCC de Lleida.

Gil, I., Lorient, A., Molins, M., Morán, M. i Payà, X. (2001-2002) Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna. A Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11/12, pp. 359-388.

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

224 EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Traçat de la muralla a Costa Magdalena, 12
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

108.BARP

*Perspectiva de la part nord de la ciutat
Leonardus de Ferr (1640-1650)*

Llegenda de la perspectiva anterior

Lleida

Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

109.BARP

Altres noms TRAM DE MURALLA AL CARRER DEMOCRÀCIA 6-8

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Carrer Democràcia, 6-8			
Coordenades UTM	x = 302.577	Identificació al plànol	109.BARP	Delimitació bé
	y = 4.610.209	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2604507CG0120D	686m ²	2.613m ²	PB+5P	Privada

Localització

Vista de conjunt de la muralla

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	PERI DEMOCRACIA
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	109.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de les

Lleida

Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

109.BARP

Termes Públiques Romanes

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context La muralla de Magdalena recorre la ciutat en sentit perpendicular al Turó de la Seu Vella i al riu, localitzant-se diversos restes de l'estructura a l'entorn del carrer Costa de Magdalena, Carrer Democràcia i Rambla Ferran.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables, el seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla d'època moderna amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

MURALLA DE MAGDALENA

109.BARP

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La muralla nova de la Magdalena també coneguda com la travessera de Britó és l'última de les fortificacions aixecades a la part baixa de la ciutat. Part del seu traçat ha estat descobert en diverses excavacions realitzades al barri de la Magdalena i la Rambla Ferran.

El tram en qüestió és el més conegut i millor conservat, localitzat al vessant del turó, a l'alçada del tram final del carrer de la Parra (1) s'ha conservat dempeus fins a l'actualitat formant part de les fortificacions del turó. Es tracta del tram inicial que arrancava dels peus del palau episcopal enderrocat el 1707. Baixava recte fins a la part baixa de la ciutat on configurava el brancal nord de la porta de Magdalena.

La muralla és una obra directament relacionada amb els fets de la Guerra dels segadors. El 1647 el general Brito aixeca la nova muralla de la Magdalena, unint-se a la muralla feudal a l'alçada del carrer del Nord núm.5 (vegeu figura adjunta restitució traçat).

L'objectiu d'aquest tancament perpendicular al riu i el turó, que creua de nord a sud la ciutat, era donar a la ciutat una segona oportunitat en el cas de que les tropes enemigues creuessin la muralla feudal del segle XIV, aixecada on actualment hi ha la plaça mossèn cinto Verdaguer (vegeu fitxa patrimonial INT-86).

A partir de 1707, la muralla nova de la Magdalena protegida per baluards, es convertí en el nou tancament nord-est de la ciutat fins a l'enderroc de les muralles el 1861 i la planificació del nou eixample.

Bibliografia

Gil, I. (2001) Memòria de la Int-90. Carrer Democràcia, 21. Memòria inèdita presentada als SSTCC de Lleida.

Gil, I., Lorient, A., Molins, M., Morán, M. i Payà, X. (2001-2002) Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna. A Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11/12, pp. 359-388.

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

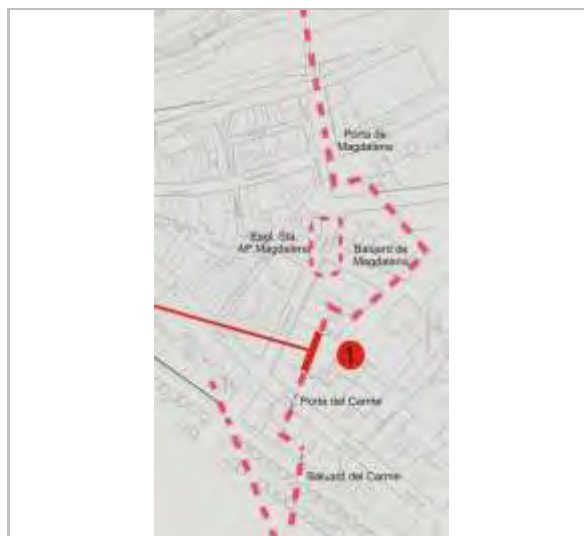
BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Traçat de la muralla al poliesportiu del Col·legi
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

109.BARP

*Perspectiva de la part nord de la ciutat
Leonardus de Ferr (1640-1650)*

Llegenda de la perspectiva anterior

Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

110.BARP

Altres noms TRAM AL CARRER LA PARRA. VIAL

LOCALITZACIÓ

Indret Centre Històric Codi INE 120 0
Adreça/es Carrer la Parra, s/núm.
Coordenades UTM x = 302.390 Identificació al plànol 110.BARP Delimitació bé
y = 4.610.279 Grafisme categoria Entorn protecció

DADES CADASTRALS

Número Superfície Sostre N. plantes Titularitat

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista de conjunt de la muralla

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida
Classificació SU (Sòl Urbà)
Qualificació VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Jaciments arqueològics
Categoria BCIN
Nº reg/cat. 110.BARP
Nivell prot. Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

110.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context La muralla de Magdalena recorre la ciutat en sentit perpendicular al Turó de la Seu Vella i al riu, localitzant-se diversos restes de l'estructura a l'entorn del carrer Costa de Magdalena, Carrer Democràcia i Rambla Ferran.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables, el seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla d'època moderna amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La muralla nova de la Magdalena també coneguda com la travessera de Britó és l'última de les fortificacions aixecades a la part baixa de la ciutat. Part del seu traçat ha estat

MURALLA DE MAGDALENA

110.BARP

descobert en diverses excavacions realitzades al barri de la Magdalena i la Rambla Ferran.

El tram en qüestió és el més conegut i millor conservat, localitzat al vessant del turó, a l'alçada del tram final del carrer de la Parra (1) s'ha conservat dempeus fins a l'actualitat formant part de les fortificacions del turó. Es tracta del tram inicial que arrancava dels peus del palau episcopal enderrocat el 1707. Baixava recte fins a la part baixa de la ciutat on configurava el brancal nord de la porta de Magdalena.

La muralla és una obra directament relacionada amb els fets de la Guerra dels segadors. El 1647 el general Brito aixeca la nova muralla de la Magdalena, unint-se a la muralla feudal a l'alçada del carrer del Nord núm.5 (vegeu figura adjunta restitució traçat).

L'objectiu d'aquest tancament perpendicular al riu i el turó, que creua de nord a sud la ciutat, era donar a la ciutat una segona oportunitat en el cas de que les tropes enemigues creuessin la muralla feudal del segle XIV, aixecada on actualment hi ha la plaça mossèn cinto Verdguer (vegeu fitxa patrimonial INT-86).

A partir de 1707, la muralla nova de la Magdalena protegida per baluards, es convertí en el nou tancament nord-est de la ciutat fins a l'enderroc de les muralles el 1861 i la planificació del nou eixample.

Bibliografia

Morán, M. i Lafuente, A. (2001) Memòria de la excavació realitzada al carrer de la Parra. Localització: Vial. Memòria inèdita presentada als SSTTCC de Lleida.

Gil, I., Lorient, A., Molins, M., Morán, M. i Payà, X. , (2001-2002) Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna. A Revista d'Arqueologia de Ponent, núm. 11/12, pp. 359-388.

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Traçat de la muralla

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

110.BARP

*Perspectiva de la part nord de la ciutat
Leonardus de Ferr (1640-1650)*

Llegenda de la perspectiva anterior

Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

111.BARP

Altres noms TRAM DE MURALLA AL C. PI I MARGALL. VIAL

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Carrer Pi i Margall, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 302.435	Identificació al plànol	111.BARP	Delimitació bé
	y = 4.610.288	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número Superfície Sostre N. plantes Titularitat

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista de conjunt de la muralla

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	111.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

111.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context La muralla de Magdalena recorre la ciutat en sentit perpendicular al Turó de la Seu Vella i al riu, localitzant-se diversos restes de l'estructura a l'entorn del carrer Costa de Magdalena, Carrer Democràcia i Rambla Ferran.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables, el seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla d'època moderna amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La muralla nova de la Magdalena també coneguda com la travessera de Britó és l'última de les fortificacions aixecades a la part baixa de la ciutat. Part del seu traçat ha estat

MURALLA DE MAGDALENA

111.BARP

descobert en diverses excavacions realitzades al barri de la Magdalena i la Rambla Ferran.

El tram en qüestió és el més conegut i millor conservat, localitzat al vessant del turó, a l'alçada del tram final del carrer de la Parra (1) s'ha conservat dempeus fins a l'actualitat formant part de les fortificacions del turó. Es tracta del tram inicial que arrancava dels peus del palau episcopal enderrocat el 1707. Baixava recte fins a la part baixa de la ciutat on configurava el brancal nord de la porta de Magdalena.

La muralla és una obra directament relacionada amb els fets de la Guerra dels segadors. El 1647 el general Brito aixeca la nova muralla de la Magdalena, unint-se a la muralla feudal a l'alçada del carrer del Nord núm.5 (vegeu figura adjunta restitució traçat).

L'objectiu d'aquest tancament perpendicular al riu i el turó, que creua de nord a sud la ciutat, era donar a la ciutat una segona oportunitat en el cas de que les tropes enemigues creuessin la muralla feudal del segle XIV, aixecada on actualment hi ha la plaça mossèn cinto Verdguer (vegeu fitxa patrimonial INT-86).

A partir de 1707, la muralla nova de la Magdalena protegida per baluards, es convertí en el nou tancament nord-est de la ciutat fins a l'enderroc de les muralles el 1861 i la planificació del nou eixample.

Bibliografia

Gil, I., Morán, M. i Solsona, M. (2005) , Memòria del seguiment arqueològic a les obres de l'eix comercial. Fase II. Trams 1, 2 i 3. Memòria inèdita presentada als SSTCC de Lleida.

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Traçat de la muralla

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

111.BARP

*Perspectiva de la part nord de la ciutat
Leonardus de Ferr (1640-1650)*

Llegenda de la perspectiva anterior

Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

112.BARP

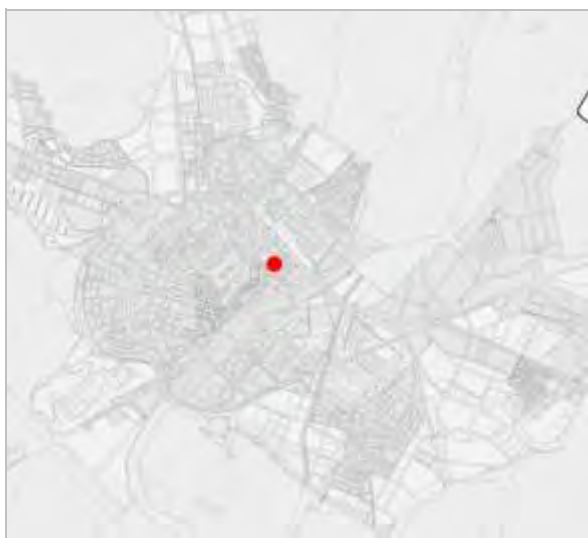
Altres noms PORTAL I TRAM DE MURALLA A LA RAMBLA FERRAN, 43

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Rambla Ferran, 43			
Coordenades UTM	x = 302.647 y = 4.610.212	Identificació al plànol	112.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2704906CG0120D	277m ²	2.720m ²	PB+8P	Privada

Localització

Vista de conjunt de la muralla

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	112.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

112.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Context</i>	La muralla de Magdalena recorre la ciutat en sentit perpendicular al Turó de la Seu Vella i al riu, localitzant-se diversos restes de l'estructura a l'entorn del carrer Costa de Magdalena, Carrer Democràcia i Rambla Ferran.
<i>Ús actual</i>	Diversos
<i>Ús original/altres</i>	Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric
- Vestigis memorables, el seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.
- Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.
- Aquest document proposa conservar els Trams de muralla d'època moderna amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.
- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.
<i>Usos permesos</i>	Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	La muralla nova de la Magdalena també coneguda com la travessera de Britó és l'última de les fortificacions aixecades a la part baixa de la ciutat. Part del seu traçat ha estat descobert en diverses excavacions realitzades al barri de la Magdalena i la Rambla Ferran.
-----------------------------	---

MURALLA DE MAGDALENA

112.BARP

El tram en qüestió és el més conegut i millor conservat, localitzat al vessant del turó, a l'alçada del tram final del carrer de la Parra (1) s'ha conservat dempeus fins a l'actualitat formant part de les fortificacions del turó. Es tracta del tram inicial que arrancava dels peus del palau episcopal enderrocat el 1707. Baixava recte fins a la part baixa de la ciutat on configurava el brancal nord de la porta de Magdalena.

La muralla és una obra directament relacionada amb els fets de la Guerra dels segadors. El 1647 el general Brito aixeca la nova muralla de la Magdalena, unint-se a la muralla feudal a l'alçada del carrer del Nord núm.5 (vegeu figura adjunta restitució traçat).

L'objectiu d'aquest tancament perpendicular al riu i el turó, que creua de nord a sud la ciutat, era donar a la ciutat una segona oportunitat en el cas de que les tropes enemigues creuessin la muralla feudal del segle XIV, aixecada on actualment hi ha la plaça mossèn cinto Verdaguer (vegeu fitxa patrimonial INT-86).

A partir de 1707, la muralla nova de la Magdalena protegida per baluards, es convertí en el nou tancament nord-est de la ciutat fins a l'enderroc de les muralles el 1861 i la planificació del nou eixample.

Bibliografia

Barrientos i Vilardell, A. (1999) Memòria. Rambla de Ferran, núm.. 43. Int-95. Memòria inèdita presentada als SSTCC de Lleida

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Traçat de la muralla

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

112.BARP

*Perspectiva de la part nord de la ciutat
Leonardus de Ferr (1640-1650)*

Llegenda de la perspectiva anterior

Lleida

Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

113.BARP

Altres noms TRAM DE MURALLA A LA RAMBLA FERRAN, 41

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Rambla Ferran, 41			
Coordenades UTM	x = 302.642 y = 4.610.203	Identificació al plànol	113.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2704910CG0120D	208m ²	1.449m ²	PB+7P	Privada

Localització

Vista de conjunt de la muralla

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	113.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

MURALLA DE MAGDALENA

113.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context La muralla de Magdalena recorre la ciutat en sentit perpendicular al Turó de la Seu Vella i al riu, localitzant-se diversos restes de l'estructura a l'entorn del carrer Costa de Magdalena, Carrer Democràcia i Rambla Ferran.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables, el seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla d'època moderna amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La muralla nova de la Magdalena també coneguda com la travessera de Britó és l'última de les fortificacions aixecades a la part baixa de la ciutat. Part del seu traçat ha estat

MURALLA DE MAGDALENA

113.BARP

descobert en diverses excavacions realitzades al barri de la Magdalena i la Rambla Ferran.

El tram en qüestió és el més conegut i millor conservat, localitzat al vessant del turó, a l'alçada del tram final del carrer de la Parra (1) s'ha conservat dempeus fins a l'actualitat formant part de les fortificacions del turó. Es tracta del tram inicial que arrancava dels peus del palau episcopal enderrocat el 1707. Baixava recte fins a la part baixa de la ciutat on configurava el brancal nord de la porta de Magdalena.

La muralla és una obra directament relacionada amb els fets de la Guerra dels segadors. El 1647 el general Brito aixeca la nova muralla de la Magdalena, unint-se a la muralla feudal a l'alçada del carrer del Nord núm.5 (vegeu figura adjunta restitució traçat).

L'objectiu d'aquest tancament perpendicular al riu i el turó, que creua de nord a sud la ciutat, era donar a la ciutat una segona oportunitat en el cas de que les tropes enemigues creuessin la muralla feudal del segle XIV, aixecada on actualment hi ha la plaça mossèn cinto Verdguer (vegeu fitxa patrimonial INT-86).

A partir de 1707, la muralla nova de la Magdalena protegida per baluards, es convertí en el nou tancament nord-est de la ciutat fins a l'enderroc de les muralles el 1861 i la planificació del nou eixample.

Bibliografia

Morán Álvarez, Marta (2007) Int 241. Memòria de l'excavació a la rambla Ferran, 41/ carrer Cardenal Remolins, 6. Memòria inèdita presentada als SSTITCC de Lleida.

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Traçat de la muralla

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

113.BARP

*Perspectiva de la part nord de la ciutat
Leonardus de Ferr (1640-1650)*

Llegenda de la perspectiva anterior

MURALLA DE MAGDALENA

114.BARP

Altres noms TRAM DE MURALLA A LA RAMBLA FERRAN. PASSEIG CENTRAL

LOCALITZACIÓ

<i>Indret</i>	Centre Històric	<i>Codi INE</i>	120	0
<i>Adreça/es</i>	Rambla Ferran, s/núm.			
<i>Coordenades UTM</i>	x = 302.627	<i>Identificació al plànol</i>	114.BARP	<i>Delimitació bé</i>
	y = 4.610.150	<i>Grafisme categoria</i>		<i>Entorn protecció</i>
				

DADES CADASTRALS	<i>Número</i>	<i>Superfície</i>	<i>Sostre</i>	<i>N. plantes</i>	<i>Titularitat</i>
-------------------------	---------------	-------------------	---------------	-------------------	--------------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista de conjunt de la muralla

DADES URBANÍSTIQUES

<i>Pla vigent</i>	PGL Pla General de Lleida
<i>Classificació</i>	SU (Sòl Urbà)
<i>Qualificació</i>	VL Espais Lliures Lineals
<i>Proteccions</i>	Hidràuliques Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nº reg/cat.</i>	114.BARP
<i>Nivell prot.</i>	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

114.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Context La muralla de Magdalena recorre la ciutat en sentit perpendicular al Turó de la Seu Vella i al riu, localitzant-se diversos restes de l'estructura a l'entorn del carrer Costa de Magdalena, Carrer Democràcia i Rambla Ferran.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables, el seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar els Trams de muralla d'època moderna amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La muralla nova de la Magdalena també coneguda com la travessera de Britó és l'última de les fortificacions aixecades a la part baixa de la ciutat. Part del seu traçat ha estat

MURALLA DE MAGDALENA

114.BARP

descobert en diverses excavacions realitzades al barri de la Magdalena i la Rambla Ferran.

El tram en qüestió és el més conegut i millor conservat, localitzat al vessant del turó, a l'alçada del tram final del carrer de la Parra (1) s'ha conservat dempeus fins a l'actualitat formant part de les fortificacions del turó. Es tracta del tram inicial que arrancava dels peus del palau episcopal enderrocat el 1707. Baixava recte fins a la part baixa de la ciutat on configurava el brancal nord de la porta de Magdalena.

La muralla és una obra directament relacionada amb els fets de la Guerra dels segadors. El 1647 el general Brito aixeca la nova muralla de la Magdalena, unint-se a la muralla feudal a l'alçada del carrer del Nord núm.5 (vegeu figura adjunta restitució traçat).

L'objectiu d'aquest tancament perpendicular al riu i el turó, que creua de nord a sud la ciutat, era donar a la ciutat una segona oportunitat en el cas de que les tropes enemigues creuessin la muralla feudal del segle XIV, aixecada on actualment hi ha la plaça mossèn cinto Verdguer (vegeu fitxa patrimonial INT-86).

A partir de 1707, la muralla nova de la Magdalena protegida per baluards, es convertí en el nou tancament nord-est de la ciutat fins a l'enderroc de les muralles el 1861 i la planificació del nou eixample.

Actuacions finca

Aquest emmurallament ha existit des de l'època feudal i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Traçat de la muralla

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

MURALLA DE MAGDALENA

114.BARP

*Perspectiva de la part nord de la ciutat
Leonardus de Ferr (1640-1650)*

Llegenda de la perspectiva anterior

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DE BALUARD AL CARRER COMERÇ, 6-12

115.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Carrer Comerç, 6-12			
Coordenades UTM	x = 302.569 y = 4.609.975	Identificació al plànol	115.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2601611CG0120B	729m ²	3.266m ²	PB+4P	Privada

Localització

Vista de conjunt

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	115.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DE BALUARD AL CARRER COMERÇ, 6-12

115.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Obra pública

Cronologia segle XVIII

Context El baluard del Carme es va construir a la banda de llevant del Turó de la Seu Vella, a l'extrem sud de la muralla moderna de Magdalena, actuant com a element de reforç del conjunt.

Elements A l'interior de la finca situada al Carrer de Comerç núm. 6-12 es va localitzar una part de l'estructura de l'avanç del baluard del Carme. Va sorprendre l'excel·lent estat de conservació de l'element. El tram aparegut al carrer Comerç 6-12, de gran potència visual pel magnífic estat de conservació, s'ha mantingut in situ a dins de la nova edificació.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Bo; L'entorn més proper al conjunt presenta un bon estat de conservació. Les estructures portants de les restes localitzades de l'antic baluard presenten bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori des del segle XVIII. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar el Baluard del Carme amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoni de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.

RESTES DE BALUARD AL CARRER COMERÇ, 6-12

115.BARP

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per entendre la funció de l'element defensiu del baluard del Carme hem de retrocedir als mesos immediats al setge de 1707, quan les tropes defensores de la ciutat aixequen a corre cuita un terraplè de forma i localització semblant a la que després tindrà el mur de pedra conservat a la plaça. L'objectiu d'aquest terraplè era dificultar l'accés al punt feble situat a la intersecció entre la muralla moderna de la travessera del Brito (1647) i l'antiga muralla feudal (2a Meitat S. XIV), en el punt on actualment es troben el carrer del Nord i el carrer Comerç.

Un cop conquerida la ciutat el novembre de 1707, els vencedors s'afanyaren a substituir el terraplè per un sòlid mur de pedra i calç atalussat en forma de grapa invertida davant del punt feble conegut com "contregarde". Un element aïllat situat a escassos metres de les antigues muralles i a la riba dreta del riu Noguerola tal com apareix representat en els plànols antics de 1735 i 1792.

L'any 1806 el braç oriental de la contraguàrdia s'uneix a la punta de la travessera del Brito. L'any 1810 passa a formar part de l'avanç del baluard del Carme,- localitzat a l'any 2002 al carrer Comerç 6-12- delimitant un espai, que des de llavors serà conegut amb el nom de "contraguàrdia del Carme" perquè havia de servir per defensar el baluard del mateix nom format per la punta de la travessera del Brito.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Aquest emmurallament ha existit des del segle XVIII i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions Època moderna. S. XVIII (estructura construïda el 1707). Bona part de l'estructura es troba en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Després de 1735

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

RESTES DE BALUARD AL CARRER COMERÇ, 6-12

115.BARP

1792

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

1806

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

1810

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Tram documentat de l'avanç del baluard del Carme
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

RESTES DE BALUARD A LA PLAÇA NOGUEROLA. VIAL

116.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Plaça Nogueroles, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 302.730 y = 4.610.197	Identificació al plànol	116.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
Diverses (Veure Annex)					

Localització

Vista general de la contraguarda

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	BCIN
-----------	------

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	116.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DE BALUARD A LA PLAÇA NOGUEROLA. VIAL

116.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	AM Arquitectura Militar
<i>Subtipus funcional</i>	Muralles
<i>Tipus</i>	Obra pública
<i>Cronologia</i>	segle XVIII
<i>Context</i>	El baluard del Carme es va construir a la banda de llevant del Turó de la Seu Vella, a l'extrem sud de la muralla moderna de Magdalena, actuant com a element de reforç del conjunt.
<i>Elements</i>	Durant les obres d'urbanització del tram del Carrer Comerç i la Plaça Noguerola es varen localitzar diferents trams de la contraguardia del baluard. A la cantonada del Carrer Comerç amb General Brito va aparèixer l'estrep occidental de la contraguardia del baluard.
<i>Ús actual</i>	Diversos
<i>Ús original/altres</i>	Defensiu
<i>Estat conservació</i>	Bo; L'entorn més proper al conjunt presenta un bon estat de conservació. Les estructures portants de les restes localitzades de l'antic baluard presenten bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables de tipologia singular i gran monumentalitat, el valor del qual rau a en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des de ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Els valors d'aquestes restes conservades no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida i el seu territori des del segle XVIII. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors patrimonials que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

Aquest document proposa conservar el Baluard del Carme amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social del conjunt. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoni de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.
<i>Usos permesos</i>	Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el

RESTES DE BALUARD A LA PLAÇA NOGUEROLA. VIAL

116.BARP

Usos prohibits planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Per entendre la funció de l'element defensiu del baluard del Carme hem de retrocedir als mesos immediats al setge de 1707, quan les tropes defensores de la ciutat aixequen a corre cuita un terraplè de forma i localització semblant a la que després tindrà el mur de pedra conservat a la plaça. L'objectiu d'aquest terraplè era dificultar l'accés al punt feble situat a la intersecció entre la muralla moderna de la travessera del Brito (1647) i l'antiga muralla feudal (2a Meitat S. XIV), en el punt on actualment es troben el carrer del Nord i el carrer Comerç.

Un cop conquerida la ciutat el novembre de 1707, els vencedors s'afanyaren a substituir el terraplè per un sòlid mur de pedra i calç atalussat en forma de grapa invertida davant del punt feble conegut com "contregarde". Un element aïllat situat a escassos metres de les antigues muralles i a la riba dreta del riu Noguera tal com apareix representat en els plànols antics de 1735 i 1792.

L'any 1806 el braç oriental de la contraguàrdia s'uneix a la punta de la travessera del Brito. L'any 1810 passa a formar part de l'avanç del baluard del Carme, localitzat a l'any 2002 al carrer Comerç 6-12- delimitant un espai, que des de llavors serà conegut amb el nom de "contraguàrdia del Carme" perquè havia de servir per defensar el baluard del mateix nom format per la punta de la travessera del Brito.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Aquest emmurallament ha existit des del segle XVIII i ha anat quedant atresorat i amortitzat per les construccions posteriors.

Observacions Època moderna. S. XVIII (estructura construïda el 1707). Bona part de l'estructura es troba en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

Detall de l'estrep occidental a Gral. Brito
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

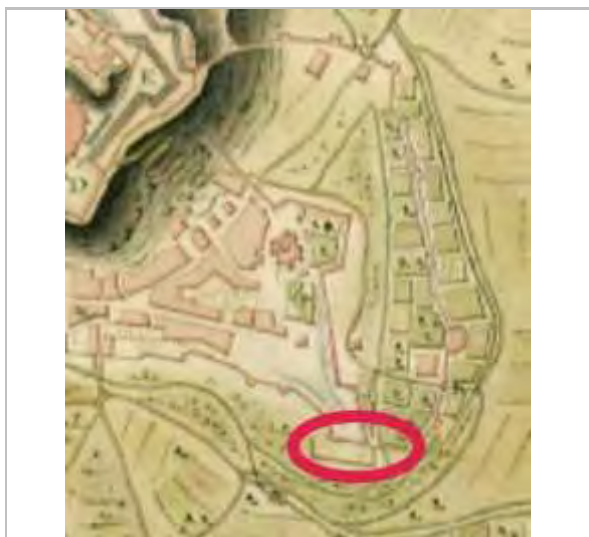

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DE BALUARD A LA PLAÇA NOGUEROLA. VIAL

116.BARP

Després de 1735

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Any 1792

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Any 1806

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Any 1810

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Localització de les restes

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

ELEMENTS DEFENSIVS AL CARRER ANSELM CLAVÉ. VIAL

117.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Centre Històric	Codi INE	120	0
Adreça/es	Carrer Anselm Clavé, s/núm.			
Coordenades UTM	x = 302.444 y = 4.610.393	Identificació al plànol	117.BARP	Delimitació bé
		Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS	Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
------------------	--------	------------	--------	------------	-------------

Diverses (Veure Annex)

Localització

Vista del tram localitzat

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	BCIN
-----------	------

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	117.BARP
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

Lleida

Ajuntament de Lleida

ELEMENTS DEFENSIUS AL CARRER ANSELM CLAVÉ. VIAL

117.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Obra pública

Cronologia Feudal segle XIV

Context Fins l'any 1366-1367, molts dels trams de mur que encerclen la vila i que funcionen de tancament fluvial són encara els vells murs de la medina andalusina (S. IX-X dC) als quals s'afegiren els eixamples i reformes realitzades entre el segle XII-XIII. A partir d'ara i a instància de Pere III el Cerimoniós, la ciutat inicia la construcció d'una potent muralla amb torres quadrades, al temps que es reforcen i substitueixen els trams més malmesos del tancament fluvial. Ambdues obres es realitzen seguint una tipologia constructiva idèntica mitjançant un mur de 2,40 metres de gruix, amb un nucli de maçoneria de còdols i morter de calç i un revestiment exterior de blocs rectangulars encoixinats de pedra sorrenca, essent la única característica que els diferencia la existència de torres de defensa.

Elements L'any 2000, es va documentar en el fons de la rasa oberta per posar-hi el cable òptic, una gran base de morter i pedres. La neteja dels fons va confirmar l'existència de dues cares de blocs treballats disposats en talús que formarien part de les cares nord i sud de l'escarpa del basament d'una torre poligonal.

Ús actual Diversos

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Regular

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

Vestigis memorables, el seu valor patrimonial rau principalment en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella uns referents d'amplia rellevància arreu.

Valor arqueològic i paleontològic

Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Tots aquells que no representin una agressió formal i/o patrimonial per a la correcta percepció, visualització i comprensió de les restes, segons PGL i el planejament derivat que el desenvolupa.

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Donat el seu estat de conservació i que només es va realitzar un seguiment, no podem hores d'ara determinar amb precisió la seva datació. Només podem dir que aquesta torre es troba a la banda nord-est del tancament de la ciutat, reformat per Pere III el Cerimoniós entre 1364 i 1367. Fins aleshores, el tancament de la ciutat per aquesta banda era encara l'antic tancament andalusí. La reforma implicà també l'ampliació de l'àrea d'ocupació; aquest sector era l'únic lloc encara possible de creixement sense tenir que salvar la barrera que suposava el riu Noguerola. Recordem que la ciutat antiga estava molt

ELEMENTS DEFENSIVS AL CARRER ANSELM CLAVÉ. VIAL

117.BARP

determinada per les seves característiques topogràfiques: el turó i les seves vessants i els aqüífers: el riu Segre i els seus afluents.

Sembla que aquesta zona va quedar afectada per l'esclat al 1812 del polvorí ubicat a la torre de llevant de la Suda. Als plànols militars publicats a l'Atlas de Lleida anteriors a aquesta data encara surt dibuixada la muralla, tot i que al segle XVII s'aixecà la muralla i el baluard de Magdalena i la zona compresa entre aquesta i l'antic traçat del tancament fou deshabitada i declarada zona de guerra.

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

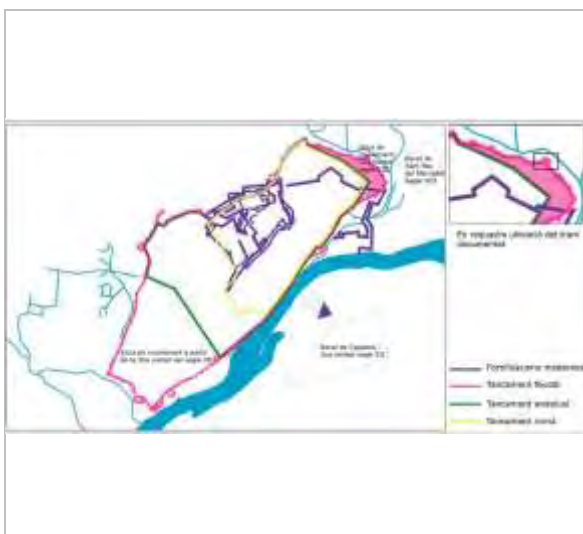

Ortofotomapa

Vista del tram localitzat

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Evolució dels tancaments de la ciutat antiga

Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

TANCAMENT MEDIEVAL I MODERN AL TURÓ DE LA SEU VELLA

118.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret Turó de la Seu Vella Codi INE 120 0

Adreça/es

Coordenades UTM x = 302.034
y = 4.610.018

Identificació al plànol 118.BARP
Grafisme categoria

Delimitació bé Entorn protecció

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
2202501CG0120G	148.068 m ²	11.356 m ²	-	Pública

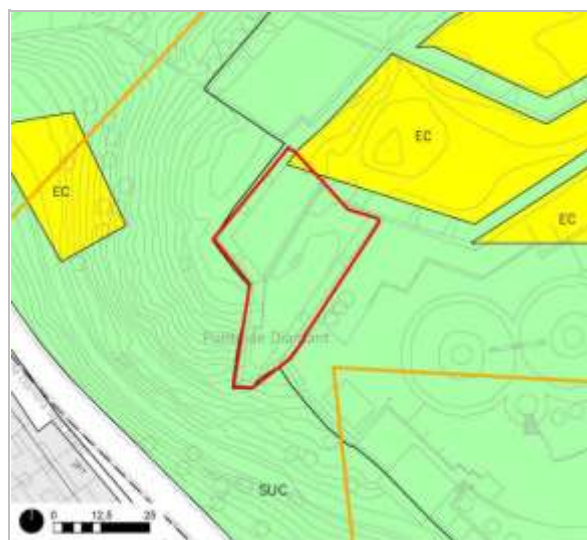
Localització

Fotografia context

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL. Pla General de Lleida
Classificació SU (Sòl Urbà)
Qualificació PU Parcs Urbans
Proteccions Aeronàutiques
Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Restes arqueològiques
Categoria BCIN
Nivell prot. Nivell 1. Integral

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Jaciments arqueològics
Categoria BCIN
Nº reg/cat. 118.BARP
Nivell prot. Nivell 1. Integral
Altres prot. "Pla Especial del Turó de la Seu Vella (1994)

Lleida

Ajuntament de Lleida

TANCAMENT MEDIEVAL I MODERN AL TURÓ DE LA SEU VELLA

118.BARP

Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu Vella (BCIN)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional AM Arquitectura Militar

Subtipus funcional Muralles

Tipus Obra pública

Cronologia Segle XII - XIX

Context Les fonts històriques ens demostren l'existència de la muralla que tancava el barri de la Suda, com una mena d'acròpoli, que fou emmascarada o destruïda amb la construcció de les muralles atalussades d'època moderna. Malgrat que com dèiem, en molt dels trams foren folrats en època moderna i d'altres foren enderrocats, com la torre de Besora i el Portal de Predicadors, n'hi ha que han arribat fins als nostres dies, com és el cas de el petit tram localitzat en l'angle nord-est del contrabaluard de Louvigny, la torre ubicada en la banda nord-est, en l'indret on la muralla inicia el seu traçat vers l'església de Sant Martí o el propi tancament nord del palau reial, que s'assenta sobre la muralla andalusina del segle X. Si exclouem tota la fortificació abaluartada moderna d'aquest llistat hem de passar ja a les obres del segle XIX amb motiu del conflicte de la guerra del francès. Un període en que s'incrementa l'instal·lació de troneres als baluards però que també significa

Elements

Ja al segle XIX i arran l'explosió del polvorí localitzat a la torre d'homenatge de la Suda, no es va fer esperar la construcció d'una nova falsa Braga que envoltava el castell, essent les mateixes tropes franceses les encarregades de dur-les a terme. Altre cop la història del turó entesa com a fortificació és la combinació dels elements deixats pels perdedors, els destruïts per la guerra i els construïts pels defensors.

El 1826 es reforça el tancament més occidental, resseguint bona part de l'antic traçat de la muralla medieval, que en algun tram sembla que es va conservar. És en aquest moment quan es construeix la porta del Lleó que dona actualment accés al conjunt fortificat.

Diferents trams de vegades no connectats de muralla que son reaprofitats en construccions posteriors.

Sota la fonamentació del mur nord del Castell del Rei es conserva part del tancament andalusí de l'alcassaba que continuarà en ús al llarg del temps. Seguint en direcció nord, un possible retall a la zona on estava ubicada la torre de Besora i al costat del portal de Predicadors. Des d'aquí i uns metres més endavant trobem la materialització de la muralla medieval que va a cercar la part baixa de la ciutat a l'indret del barri de Magdalena.

Al vessant oest s'identifica un tram de muralla feudal amb una longitud aproximada de 18 metres, i un altre tram que connecta de forma perpendicular al vessant amb l'església de sant Martí.

Al vessant sud-est, una falsa braga que no ha guardat connexió amb la resta de traçats es conserva sota una altra, ja contemporània, com les que arran les construccions franceses es fan al vessant sud de la Suda. Finalment i ja vers finals del segle XIX s'obre un nou accés al castell per la porta del Lleó, fent retrocedir la muralla de tancament el castell al lloc que avui coneixem.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Defensiu

Estat conservació Regular

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

Valor històric

TANCAMENT MEDIEVAL I MODERN AL TURÓ DE LA SEU VELLA

118.BARP

- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic
- Valor natural/ambiental/paisatgístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Fa referència a qualsevol resta de fortificació/muralla feudal, moderna o contemporània que resti a la vista o estigui inclosa o coberta per fortificacions posteriors a l'àmbit del Turó de la Seu Vella, a excepció de les que conformen el conjunt de fortificacions tipus Vauban, que tenen la seva fitxa específica.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Consolidació, restauració i adequació

Reg. intervencions Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Les muralles més antigues són la que tancava el barri de la Suda en època medieval i la falsa braga d'inicis del S. XVII que protegia el flanc sud. La fortificació sistemàtica es va iniciar en 1640, partint d'un projecte de M. de Saint Pol que va comportar l'enderroc de parts de l'antiga cortina de muralles i la seva substitució per un conjunt de baluards quadrats i poligonals, a més de la introducció de les troneres. Als pocs anys el projecte es va simplificar, i després de la Guerra dels Segadors es va habilitar el recinte exclusivament com a fortí militar, destacant especialment la construcció d'un túnel que uní la Roqueta amb la Roca Mitjana, llur ampliació va constituir el pas de ronda entre el baluard de Louvigny i el de la Llengua de Serp. Nous trams de muralla a la Roca Mitjana i a la Roqueta van bastir un cinturó de baluards i contrabaluards capaç de resistir les noves arts bèl·liques. L'actual recinte murallat, que ressegueix en gran mesura traçats medievals, es va acabar de determinar després dels setges del S. XIX.

Bibliografia Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immobile de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

I. GIL, A. LORIENTE, M. MOLINS, M. MORÁN i X. PAYÀ. "Darreres aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna." Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida.

A.Loriente, Int-31Memòria dels sondejos realitzats a la llengua de serp. entregat als SSTTCC de Lleida.1993

I. Gil, M. Morán, A. Lorient, M. Molins i X. Payà. "Darreres Aportacions arqueològiques al coneixement de la ciutat de Lleida en època moderna" a R.A.P. Revista d'Arqueologia de Ponent, 11. Universitat de Lleida. Lleida 2001, 335-358

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

TANCAMENT MEDIEVAL I MODERN AL TURÓ DE LA SEU VELLA

118.BARP

Ortofotomapa
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Tancament modern/contemporani
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA FEMOSA II i III

119.BARP

LOCALITZACIÓ

Indret	Partida de la Femosa	Codi INE	120	0
Adreça/es	Polígon 22, parcela 25900A0			
Coordenades UTM	x = 302.943	Identificació al plànol	119.BARP	Delimitació bé
	y = 4.607.029	Grafisme categoria		Entorn protecció ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
25900A02200031	41511	41.511 m ²		Privada

Localització

Fotografia context

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL. Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8688-I
Nivell prot.	Nivell 1 Pla General
Altres prot.	PA 15 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) (Pla Especial de Protecció i Catàleg

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació	Jaciments arqueològics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	119.BARP
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

Lleida

Ajuntament de Lleida

LA FEMOSA II i III

119.BARP

dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia Funcional JA Jaciment Arqueològic

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric
- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor natural/ambiental/paisatgístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Tipus d'intervenció Excavacions

Reg. intervencions Les que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, publicat al DOGC núm. 3594 amb data 13 de març de 2002.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa.

Usos prohibits Tots els altres.

Entorn de protecció Determinat per les disposicions recollides als articles 30 a 33 del Decret 78/2002 de 5 de març al Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, que contemplen la consolidació, rebliment, trasllat o salvació dels valors culturals.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia MAYA GONZÁLEZ, J.L.(1982) Ilerda

MAYA GONZÁLEZ, J.L.(1978) Actes del II Col.loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà, 1976

PITA MERCÉ, R(1953) Ilerda

PITA MERCÉ, Rodrigo(1958) Ilerda

RODRÍGUEZ DUQUE, J.I.(1980) Materiales para una carta arqueológica del Bajo Segre

VÀZQUEZ, M.P., (22 al 31 març 2000), Memòria dels treballs topogràfics realitzats en el jaciment de La Femosa, Memòria inèdita.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

LA FEMOSA II i III

119.BARP

Ortofotomapa

Vista general des del sud.

Lleida

RESTES DE FORTIFICACIÓ MODERNA AL COL·LEGI EPISCOPAL

120.BARP

Altres noms BALUARD DEL PUIG BORDELL

LOCALITZACIÓ

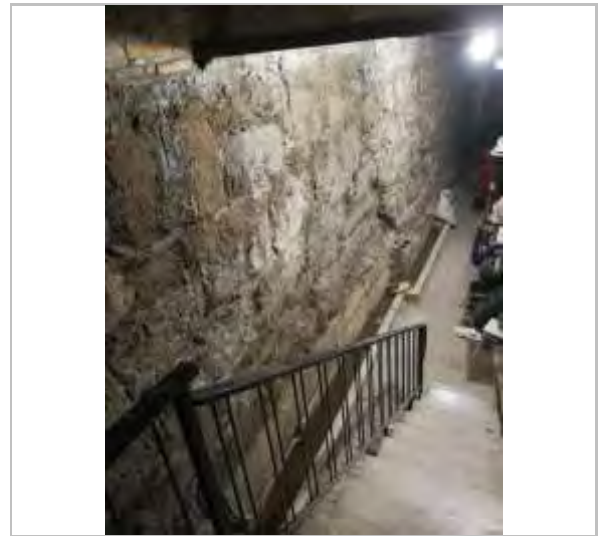
Indret Centre Històric Codi INE 120 0
Adreça/es Carrer Bisbe Messeguer, 13
Coordenades UTM x = 301.496 Identificació al plànol 120.BARP Delimitació bé Entorn protecció
y = 4.609.719 Grafisme categoria

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
1598514CG0019H	2.670m ²	2.670m ²	PB + 3P	Privada

Localització

Fotografia context

DADES URBANÍSTIQUES

Classificació SU (Sòl Urbà)
Qualificació EE Equipament Educatiu (sòcio-cultural i esportiu)
Proteccions Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria BCIN

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Jaciments arqueològics
Categoria BCIN
Nº reg/cat. 120.BARP
Nivell prot. Nivell 1. Integral

Lleida

RESTES DE FORTIFICACIÓ MODERNA AL COL·LEGI EPISCOPAL

120.BARP

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipologia Funcional</i>	AM Arquitectura Militar
<i>Subtipus funcional</i>	Muralles
<i>Tipus</i>	Assentament militar
<i>Cronologia</i>	Segle XVIII
<i>Context</i>	Baluard construït un cop enderrocat el convent dels Caputxins al 1650. Forma part dels elements defensius que es van construir al voltant de la ciutat a les darreries del segle XVII. I que posteriorment va ser ocupat durant el setge de 1707 per les tropes del General Berwick
<i>Elements</i>	Tram de muralla de 45 metres de llargada
<i>Ús actual</i>	Mitgera
<i>Ús original/altres</i>	Defensiu
<i>Estat conservació</i>	Bo

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- Valor històric
- Valor arqueològic i paleontològic
- Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Tipus d'intervenció</i>	Consolidació, restauració i adequació
<i>Reg. intervencions</i>	Les intervencions que es plantegin hauran de respectar en tot moment els criteris establerts en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93, pel que respecta al grau de protecció dels elements declarats com a BCIN i als seus entorns de protecció, i criteris d'intervenció (Llei 9/93: Títol 1er - Capítol 1er - Articles 7 al 14 / Títol 2on - Capítol 2on - Secció 1a. -Articles 31 a 38), en el Decret d'Arqueologia sobre intervencions arqueològiques 231/1991, referent a la conservació de les restes i els criteris d'intervenció, i els criteris d'intervenció generals establerts en l'articulat del present catàleg pel que es refereix als elements del Nivell 1 de protecció. Protecció Integral.
<i>Usos permesos</i>	Tots aquells que no representin una agressió formal i/o patrimonial per a la correcta percepció, visualització i comprensió de les restes, segons PGL i el planejament derivat que el desenvolupa.
<i>Usos prohibits</i>	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	El segle XVII és un segle d'inestabilitats que desemboquen en diferents conflictes, dels que destaquen la guerra dels Segadors i que posteriorment serà seguida, ja a inicis del segle XVIII per la guerra de Successió. Des del punt de vista defensiu, Lleida va haver de reformar les seves muralles medievals, inadequades per fer front a un atac d'artilleria. Els enginyers francesos, alhesores aliats a la causa catalana, M. de Sant Pol i Saint Clair, projectaren una sèrie de reformes que van incloure l'enderroc del barri de la Suda i de tots els convents que envoltaven la ciutat. Es van construir noves defenses amb els característics baluards i murs atalussats. La defensa construïda al Puig Bordell, sobre les ruïnes del convent dels Caputxins, va pendre rellevància per esser la seu temporal del mariscal de França el duc de Berwick durant el setge de Lleida.
-----------------------------	--

Lleida

RESTES DE FORTIFICACIÓ MODERNA AL COL·LEGI EPISCOPAL

120.BARP

Bibliografia UCEDA, O.(2007), Lleida 1707. La ciutat massacrada.

Observacions Època moderna. S. XVIII (estructura construïda el 1707).
Bona part de l'estructura es troba en els fonaments dels edificis actuals i no es poden observar a simple vista. Tanmateix, a diverses localitzacions s'han integrat alguns trams descoberts a les construccions posteriors mitjançant modestes museïtzacions de les troballes.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT. ELEM. ARQUIT. BÉNS ARQUEOL. BÉNS SOCIOE. BÉNS NATURALS BÉNS AMBIENT-PAISAT

RH-09 CA

EA

BARP

BSE

BN

BAMP

Ortofotomapa

